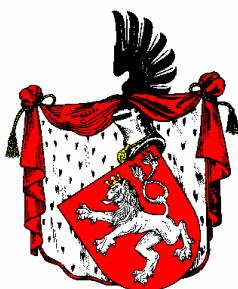

Základní škola a Mateřská škola Nový Knín

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Nový Knín

Základní škola a Mateřská škola Nový Knín, nám. Jiřího z Poděbrad 53, 262 03 Nový Knín
e-mail: zs.skola@zs.novyknin.indos.cz, IČO : 48954381, č.ú.: ČSOB 129886295/0300
tel. řed.: 318593272, tel., fax: 318593219, tel. ŠJ : 318593685, tel. MŠ : 318593206

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Nový Knín

Obsah:

- I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**
- II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**
- III. CHARAKTERISTIKA ŠVP**
- IV. UČEBNÍ PLÁN**
- V. UČEBNÍ OSNOVY**
 - 1. Jazyk a jazyková komunikace**
 - Český jazyk
 - Anglický jazyk
 - 2. Matematika a její aplikace**
 - Matematika
 - 3. Informační a komunikační technologie**
 - Informatika
 - 4. Člověk a jeho svět**
 - Člověk a jeho svět
 - 5. Člověk a společnost**
 - Dějepis
 - Občanská výchova
 - 6. Člověk a příroda**
 - Fyzika
 - Chemie
 - Přírodopis
 - Zeměpis
 - 7. Umění a kultura**
 - Hudební výchova
 - Výtvarná výchova

8. Člověk a zdraví

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

9. Člověk a svět práce

Pracovní výchova

10. Volitelné předměty

VI. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

**VII. AUTOŘI UČEBNÍCH OSNOV JEDNOTLIVÝCH
PŘEDMĚTŮ**

VIII. PŘÍLOHY

1. Pravidla hodnocení žáků

2. Plán evaluace

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Nový Knín

PŘEDKLADATEL:

Základní škola a Mateřská škola Nový Knín
nám. Jiřího z Poděbrad 53
262 03 Nový Knín
e-mail: zs.skola@zs.novyknin.indos.cz

IČ : 48954381

REDIZO: 600054853

IZO: 114 002 665

ŘEDITEL:

PaedDr. Miloš Petřík
e-mail: petrik.mil@seznam.cz
tel.: 318593272
fax: 318593219

ZŘIZOVATEL:

Město Nový Knín
nám. Jiřího z Poděbrad 1
262 03 Nový Knín
e-mail: munovyknin@seznam.cz
tel.: 318593014
tel.: 318593

PLATNOST DOKUMENTU OD:

1.9.2007

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Historie školy

Školství v Novém Kníně má dlouhou tradici – první písemná zmínka o škole v Kníně je z roku 1379. První kamenná budova obecné školy v Novém Kníně byla postavena v r. 1819 a slouží dodnes (viz dále). V r. 1884 byl položen základní kámen k vybudování újezdní měšťanské školy. Bohužel další doba nebyla pro zdejší školu příliš příznivá. Již od 30. let 20. století podmínky pro výuku nevyhovovaly a uvažovalo se o výstavbě nové budovy. Až na sklonku 80. let se přistoupilo k ne zcela ideálnímu kompromisu a rozhodlo se, že ke stávajícím budovám, které se pro výuku využívaly (původní obecná škola, měšťanská škola a budova bývalé spořitelny) a samy byly ve špatném technickém stavu, bude přistavěn nový objekt, ve kterém bude 10 nových tříd, kabinety, tělocvična, jídelna, sociální zařízení a šatny. Vzhledem k obtížnému technickému řešení i značné finanční náročnosti (cca 80 milionů Kč) se podařilo přístavbu školy dokončit až v roce 1999. Dále bylo nutno provést některé nejnutnější technické úpravy stávajících budov (výměna střešní krytiny na měšťanské škole, rekonstrukce elektrické instalace, výměna oken, instalace nových osvětlovacích těles, rekonstrukce topného systému, rekonstrukce WC v měšťanské škole, výměna podlahových krytin, atd.). Další úpravy budou nutné v nejbližší době (podlahy, tabule, dveře, atd.). Ruku v ruce s nevyhovujícím technickým stavem šlo i vybavení materiální, které na počátku 90. let naprosto neodpovídalo ani průměrným požadavkům na výchovně vzdělávací činnost základní školy. Bylo nutno postupně dovybavovat školu odpovídajícím nábytkem a pomůckami (v roce 1999 získána dotace z MŠMT na pomůcky více jak 1 mil. Kč). Lze konstatovat, že akce přístavba ZŠ (a další technické úpravy starších budov školy včetně dovybavení nábytkem a pomůckami) se co do objemu finančních prostředků stala největší investiční akcí ve školství okresu Příbram 90. let 20. století.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola Nový Knín je úplná základní škola s 9 postupnými ročníky . K 30. 9. 2006 měla škola 281 žáků, z toho 122 na 1. stupni a 159 na 2. stupni , při celkovém počtu 13 tříd (na 1. stupni po jedné třídě v ročníku), 10 integrovaných žáků (specifické poruchy učení).

Součásti právního subjektu:				
1. Základní škola	kapacita :	390 žáků	IZO:	114 002 665
2. Školní družina	kapacita :	60 žáků	IZO:	114 002 673
3. Školní klub	kapacita :	100 žáků	IZO:	150 060 335
4. Školní jídelna ZŠ	kapacita :	350 jídel	IZO:	114 002 924
5. Mateřská škola	kapacita :	40 dětí	IZO:	114 000 565
6. Školní jídelna MŠ	kapacita :	30 jídel	IZO:	114 000 573

Základní škola Nový Knín je spádovou školou pro město Nový Knín a dalších 18 obcí a osad, které spadají pod následujících 9 obecních úřadů: Bojanovice, Buš, Čím, Chotilsko, Korkyně, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nová Ves p. Pleší, Velká Lečice (dojíždí cca 45 % žáků). Škola dále sdružuje školní družinu, školní klub, školní jídelnu a mateřskou školu.

Ve vzdálenosti cca 10 km od Nového Knína jsou další 4 úplné základní školy: 1. ZŠ Dobříš, 2. ZŠ Dobříš, ZŠ Mníšek p. Brdy a ZŠ Nečín.

2.3 Vybavení školy

Základní škola využívá 3 starší budovy a budovu „přístavby“ (viz Historie školy). Celý objekt se nachází v prostoru náměstí v těsném sousedství zastávek autobusů. V dlouhodobé koncepci rozvoje města se uvažuje o vyřešení této nevyhovující situace přemístěním parkovacích ploch pro autobusy mimo prostor náměstí, což by mělo přispět ke zvýšení bezpečnosti žáků.

Ve škole je k dispozici 19 učeben, z toho 6 odborných (fyzika – chemie, přírodopis, cizí jazyky, hudební výchova, učebna výpočetní techniky s 21 počítači s připojením na internet, 2. bývalá učebna výpočetní techniky bude využita pro jiný předmět (pravděpodobně pro zeměpis a dějepis) a dostatečný počet kabinetů. Většina tříd je vybavena televizí a videopřehrávačem, kromě další didaktické techniky (zpětné projektory) jsou v současné době k dispozici 2 dataprojektory a v nejbližší době škola zakoupí interaktivní tabuli. Pro výuku tělesné výchovy slouží tělocvična o rozměrech 24x14 m. Bohužel chybí kvalitnější zázemí pro výuku výtvarné výchovy, pracovní výchovy, zeměpisu, dějepisu, matematiky a češtiny, které se vyučují v kmenových třídách. Škola nemá zabezpečeny podmínky pro kvalitní výuku atletiky, fotbalové hřiště místního SK Nový Knín, které je vzdáleno cca 1 km od školy, je možno v omezené míře využívat pouze pro běžecké disciplíny.

Výhledově se uvažuje o vybudování hřiště s umělým povrchem a sektorem pro skok daleký přímo v areálu školy vedle tělocvičny. V záloze též zůstávají nevyužité půdní prostory v bývalé měšťanské škole a budově spořitelny.

Celkově je vybavení pomůckami na průměrné úrovni, charakter ŠVP však bude vyžadovat další zkvalitňování vybavení pomůckami a materiály pro vyučování (včetně učebnic, odborné literatury, výpočetní techniky, internetu), což není možné vzhledem k současné výši finančního příspěvku od státu zajistit v žádoucím množství a kvalitě. Již nyní je nutno tuto oblast dotovat z prostředků zřizovatele.

Hygienické zázemí je v souladu s příslušnými hygienickými normami. Škola je vytápěna tepelnými čerpadly, pitná voda je odebírána z městské vodovodní sítě.

Školní družina využívá jednu třídu v sektoru 1. stupně (2. oddělení je umístěno v kmenové třídě 1. ročníku), školní kuchyně je moderně vybavena po rekonstrukci v roce 1999, včetně prostorné jídelny.

Škola umožňuje žákům nákup mléčných výrobků („školní mléko“), k dispozici je nápojový automat (neobsahuje „colové“ nápoje).

Škola pro žáky zajišťuje prostřednictvím školní družiny a školního klubu bohatou zájmovou činnost formou kroužků (každoročně cca 14 – 17 kroužků různého zaměření) i víkendové akce (sportovní soutěže, turistika).

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupkyně ředitele, 11 učitelů na 2. stupni, 5 na 1. stupni a 2 vychovatelky školní družiny. Ve sboru je převaha žen (17), do 30 let žádný pracovník, 30 - 39 let 6, 40 – 49 let 9, 50 – 60 let 5 pracovníků (stav k 30.9.2006), celkově je průměrný věk 45 let. 15 pedagogických pracovníků má příslušné vysokoškolské vzdělání pedagogického směru, jedna vyučující vysokoškolské vzdělání s pedagogickým zaměřením bez způsobilosti pro ZŠ, ve zbývajících případech se jedná o středoškolské vzdělání pedagogického směru. Ve sboru chybí aprobace pro anglický a německý jazyk, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, pracovní vyučování a informatiku. Výchovný poradce má požadované vzdělání.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou absolventy školení úrovně Z SIPVZ, úvodní modul P absolvovalo 12 pracovníků, volitelný modul P 5 pracovníků. V současné době všechny učitelky na 1. stupni absolvují jazykové školení MEJA pro výuku anglického jazyka.

Z výše uvedeného počtu pedagogických pracovníků je 7 místních, ostatní dojíždějí. Výhledově lze předpokládat problémy se zajišťováním kvalifikovaného pedagogického sboru (nutnost dojíždění, poměrně značná koncentrace škol v oblasti, není možnost nabídnout bydlení v místě).

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V současné době škola není zapojena do dlouhodobých projektů ani do mezinárodní spolupráce. Pravidelně pořádáme Mikulášskou nadílku pro žáky 1. stupně, podílíme se na rozsvícení vánočního stromu kulturním vystoupením včetně vánoční výstavy výtvarných prací, dále je to květnová výstava výtvarných prací, Florbalový turnaj malých škol, sportovní den, branný den (ochrana člověka za mimořádných událostí) a školní akademie v místním letním kině. Během školního roku pro žáky připravujeme cca 10 sportovních akcí o víkendech a vedlejších prázdninách (především turnaje v miniflorbalu a v minifotbalu). V oblasti primární prevence probíhá projekt Cesta poznání, zahájili jsme poznávací pobyty spojené s výukou jazyka (Anglie). Další krátkodobé projekty se uskutečňují v jednotlivých vyučovacích předmětech.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole byla v listopadu roku 2006 ustanovena rada školy, která pracuje v souladu se školským zákonem. Sdružení rodičů při ZŠ Nový Knín se podílí na financování některých kulturních a sportovních aktivit školy. Škola zajišťuje využití školní tělocvičny pro veřejnost, poskytuje další své prostory pro akce jiných organizací (Farní charita Starý Knín, Městský úřad Nový Knín, Sokol Nový Knín – Novoknínský triatlon), zapůjčuje sportovní materiál pro letní tábory místní organizace Junáka a Mladých ochránců přírody. Spolupracujeme při pořádání vzájemných sportovních setkání se ZŠ Nečín, ZŠ Kamýk n.Vlt. a ZŠ Štěchovice. Pravidelná je spolupráce s místní dětskou lékařkou a Pedagogicko psychologickou poradnou v Příbrami. V otázkách volby povolání využíváme nabídky Úřadu práce v Příbrami, při některých akcích spolupracujeme s Policií České republiky. Informace o činnosti školy pravidelně zveřejňujeme v Novoknínském zpravodaji. Průběžná je spolupráce se zřizovatelem (Město Nový Knín).

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Nový Knín (dále ŠVP) vychází z cílů základního vzdělávání stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (č.j.27002/2005-22 MŠMT):

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k celoživotnímu učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat své pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Cíle vzdělávání jsou dosahovány prostřednictvím **klíčových kompetencí**, tj. souhrnu vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti, které žáci získávají v průběhu vzdělávání na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a které tvoří základ pro celoživotní vzdělávání. Učivo je ve vzdělávacím obsahu ŠVP chápáno především jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje došívších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a trvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše kulturní tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

ŠVP je zpracován podle obecných vzdělávacích cílů a kompetencí RVP ZV při zohlednění stávajících podmínek prostorových, materiálních, personálních, dopravní obslužnosti naší školy i poznatků získaných před sestavováním ŠVP ze SWOT analýzy (zaměstnanci, rodiče, žáci).

Cílem ŠVP je zajištění všeobecného vzdělání a kultivace osobnosti všech žáků s důrazem především na .

- respektování individuálních předpokladů žáků (právo na různost, individuální tempo), vytváření možností pro seberealizaci a zažití úspěchu
- partnerský vztah mezi všemi aktéry „školního života“ (žáci, učitelé, rodiče) , zajištění bezpečného prostředí
- rozvíjení vnitřní motivace žáků pro učení (smysluplnost učiva, aktivita, spojení se životem) a celoživotní vzdělávání
- osvojování metod poznávání, plánování, řízení a sebekontroly v procesu učení
- formativní funkci vyučování (snaha o to, aby se osvojované systémy vědomostí a dovedností staly vnitřními hodnotami žáků)
- zapojení žáků do života školy i mimo školu, využívání získaných kompetencí v praxi.

Budeme vytvářet podmínky i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky mimořádně nadané. Nehodláme se zaměřovat na rozšířenou výuku některých předmětů, přesto na základě dosavadních zkušeností z činnosti školy i podle zájmu rodičů budeme vytvářet příznivější podmínky a klást důraz na:

- výuku cizích jazyků, s důrazem na anglický jazyk (výuka angličtiny již od 1. třídy v návaznosti na jazykovou přípravu v naší mateřské škole)
- využívání komunikačních a informačních technologií, využívání výpočetní techniky ve výuce většiny předmětů
- výraznější využívání environmentální výchovy a turistiky v činnosti školy i v působení na veřejnost
- využití sportovních her jako významného motivačního prvku v tělesné výchově s důrazem na dosavadní úspěchy ve florbalu
- stávající bohatou zájmovou činnost (školní družina, školní klub, víkendové akce)
- využívání regionálních prvků ve výuce

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie zachycují společné postupy na úrovni školy (všech zaměstnanců školy), které přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, tj. souboru vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, ke kterým by měl žák během svého celoživotního vzdělávání směřovat. Tyto výchovné a vzdělávací strategie se stávají východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie formulované na úrovni vyučovacích předmětů.

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky s různými způsoby a metodami učení a posuzováním vhodnosti jejich použití podle charakteru učiva a studijního typu žáka .
- Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů, k jejich pochopení, zpracování , zhodnocení z hlediska důležitosti a využití pro konkrétní úkol i k jejich systemizaci do již získaných vědomostních a dovednostních struktur. Umožňujeme , aby žáci v hodinách pracovali s odbornou literaturou.
- Zadáváme žákům samostatné práce pro aplikaci vědomostí dovedností a rozvoj tvořivosti, vede žáky k plánovanému pozorování a experimentování.
- Učíme žáky plánovat, organizovat , kontrolovat a vyhodnocovat vlastní činnost.

- Vytváříme během výuky situace, při nichž žáci mohou zažít radost z objevování, z úspěchu a tím získat pozitivní motivaci k učení, povzbuzujeme při každém pokroku žáka, pomáháme překonat neúspěch.
- Podáváme žákům zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich učení, společně se žákem hledáme příčiny neúspěchu a možnosti jejich odstranění, učíme žáka pracovat s chybou.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme pro žáky problémové úlohy a situace, při nichž jsou nuceni problém identifikovat a řešit.
- Předkládáme žákům k řešení problémové úlohy a situace, které mají praktický význam a týkají se osobního života, činnosti školy, života v obci apod.
- Vedeme žáky při řešení problémů k vytváření různých hypotéz a hledání vhodných způsobů jejich ověření a vyřešení problému.
- Vytváříme pro žáky situace vhodné k samostatnému i kolektivnímu způsobu řešení problému.
- Vedeme žáky při rozboru řešení praktických problémových situací k hledání možností předcházení problémových situací.
- Předkládáme žákům problémové úlohy a situace, které mají i více možností řešení.
- Nabízíme žákům možnost podílet se na organizaci výuky, výstav, soutěží, atd.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme žákům dostatečný prostor pro získání správných návyků pro srozumitelné vyjadřování ústní i písemné při řízené diskusi, referátech, projektech, ve školním časopisu, při soutěžích, veřejných akcích, atd.
- Využíváme při vyučování možnosti prožitkového vyučování a modelových situací.
- Zařazujeme činnosti vedoucí ke komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i dospělými (spolupráce v rámci školy, spolupráce mezi školami, s rodiči, zájmovými organizacemi, představiteli obce, atd.)
- Navozujeme situace, kdy se žák učí naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat a obhajovat svůj názor za pomoci promyšlené argumentace.
- Vedeme žáky k identifikaci nesprávných prvků v komunikaci, k jejich předcházení a pochopení významu správné komunikace pro mezilidské vztahy, týmovou spolupráci a řešení problémů.
- Vyžadujeme při vhodných příležitostech uplatňování dovednosti komunikace v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme pro žáky možnosti spolupráce při vytváření pravidel pro práci v týmu ve třídě i v rámci školy (třídní pravidla, školní řád, žákovská rada).
- Zařazujeme do výuky situace vyžadující práci v týmu, učíme pravidla účinné spolupráce a vzájemné podpory.
- Vytváříme možnost využívání tzv. „patronátu“ (pomoc starších žáků mladším).
- Vedeme žáky k rozdělení rolí, kompetencí a zodpovědnosti při práci ve skupině, k hodnocení dosažených výsledků vlastních i jednotlivých spolužáků.
- Důsledně vyžadujeme dodržování domluvených a daných norem a pravidel chování (ve třídě, škole, společnosti), vysvětlujeme význam jejich dodržování i nebezpečí jejich nerespektování.

Kompetence občanské

- Dáváme žákům možnost na konkrétních modelových příkladech demonstrovat pozitivní a negativní chování lidí, vytváříme u žáků potřebné právní povědomí.
- Organizujeme sportovní a kulturní akce v rámci školy i pro veřejnost (sportovní, kulturní).
- Zapojujeme žáky do spolupráce se zřizovatelem i zájmovými organizacemi v obci.
- Doporučujeme a umožňujeme účast žáků na jednání městského zastupitelstva, návštěvu městského úřadu, soudů a dalších institucí, umožňujeme sledování fungování demokracie v reálných podmínkách.
- Zřídíme žakovskou radu jejímž prostřednictvím žáci mohou ovlivňovat pravidla práce školy a učit se přednášet a obhajovat své názory.
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, rasismus a xenofobie), vysvětlujeme jejich podstatu a nebezpečnost, umožňujeme žákům na ně anonymně upozornit (schránka důvěry).

Kompetence pracovní

- Vytváříme podmínky pro práci s různými druhy materiálů, nástrojů a vybavení.
- Seznamujeme žáky s reálnými podmínkami „světa práce“ a různými profesemi (exkurze), cíleně upřesňujeme představu žáků o budoucí profesní dráze ve vztahu k reálnému hodnocení vlastních osobnostních předpokladů, možnostech jejich zdokonalování i zvažování možností uplatnění jednotlivých profesí na trhu práce.
- Zdůrazňujeme při každé činnosti zásady bezpečnosti práce, učíme žáky před zahájením práce zhodnotit její bezpečnostní rizika a posuzovat vliv výsledků pracovní činnosti člověka i z hlediska dopadu na životní prostředí.
- Umožňujeme žákům podílet se vlastní činností a návrhy na výrobě vyučovacích pomůcek, na zlepšování prostředí školy i obce a prezentovat výsledky své činnosti v rámci školy i obce.
- Požadujeme po žácích promýšlení a plánování vhodných pracovních postupů, navrhování potřebného materiálního zabezpečení a k hodnocení průběhu a výsledku činnosti vlastní i spolužáků.

K dosahování cílů ŠVP nám bude pomáhat uplatňování doporučení Mezinárodní akademie vzdělávání (IAE) a UNESCO (Kol.: Efektivní učení ve škole, Praha 2005):

1 Podporující klima třídy

Nejlépe se žáci učí v soudržném a pečujícím společenství (komunitě).

2. Příležitost k učení

Žáci se více naučí, když se co největší díl času věnuje činnostem souvisejícím s kurikulem a systém řízení třídy zdůrazňuje a podporuje zapojení dětí do těchto činností

3. Volba učiva a výukových činností odpovídajícím cílům

Efektivní vyučování vyžaduje, aby všechny součásti kurikula byly propojeny a tvořily soudržný program sloužící naplňování záměrů a cílů vzdělávání

4. Podpora orientace žáků v učivu a jeho smyslu

Učitelé mohou žáky připravit na učení tím, že jim poskytnou počáteční strukturu vyjasňující zamýšlené výsledky učení a naznačí jim žádoucí učební strategie

5. Soudržnost a strukturovanost učiva

K vyšší smysluplnosti učení a lepšímu zapamatování látky vede jasné vysvětlení učiva a postup zdůrazňující strukturu a vztahy v učivu.

6. Otázky a diskuse dávají prostor k přemýšlení o učivu

Otázky jsou plánovány tak, aby zapojily žáky do trvalé diskuse soustředující se na významné myšlenky

7. Procvičující a aplikační činnosti

Žáci potřebují dostatek příležitostí k procvičování a aplikování toho, co se učí a takovou zpětnou vazbu, která jim pomáhá ke zlepšení.

8. Rozvíjející podpora žáků při plnění učebních úloh

Učitel poskytuje veškerou pomoc, kterou žáci potřebují k tomu, aby se mohli úspěšně a plodně zapojit do učebních činností

9. Vyučování učebním strategiím a dovednostem

Učitel předvádí strategie pro učení a sebeřízení (autoregulaci) a učí žáky příslušným postupům.

10. Kooperativní učení

Pro žáky je často velmi, když mohou pracovat ve dvojicích nebo malých skupinách a společně tak konstruovat porozumění nebo si navzájem pomáhat při zvládnutí dovedností.

11. Hodnocení vztažené k cílům

Pro sledování, nakolik se žákům daří dosahovat učebních cílů, užívá učitel širokou škálu formálních neformálních metod hodnocení.

12. Očekávání vysokého výkonu

Učitel nastoluje přiměřené požadavky v oblasti výsledků učení a důsledně je uplatňuje.

13. Aktivní zapojení

Učení vyžaduje aktivní, konstruktivní účast toho, kdo se učí.

14. Sociální participace

Učení je v první řadě sociální činností a podíl na sociálním životě školy je ústřední podmínkou pro to, aby proběhlo učení.

15. Smysluplné činnosti

Lidé se nejlépe učí, když se mohou zapojit do činností, které považují za smysluplné z hlediska skutečného života a za odpovídající jejich kultuře.

16. Vztah mezi novými informacemi a dosavadními znalostmi

Konstrukce nového poznání probíhá na základě toho, čemu již žák rozumí a o čem je přesvědčen.

17. Strategický přístup

Lidé se učí za použití efektivních a flexibilních strategií, které jim pomáhají porozumět, usuzovat, zapamatovat si a nalézat řešení problémů.

18. Autoregulace a reflektující myšlení

Žáci musí vědět, jak plánovat a průběžně kontrolovat své učení, jak si stanovovat vlastní učení cíle a jak opravovat chyby

19. Restrukturování dosavadního pojetí učiva

Někdy mohou předchozí znalosti být překážkou na cestě k novému poznání. Žáci se musí naučit vyrovnávat s vnitřním nesouladem a v nezbytných případech stávající pojetí přestrukturovat.

20. Snaha o porozumění je nadřazena snaze o zapamatování

Učení jde lépe, když se organizace učiva opírá o obecné principy a vysvětlení, než když staví na zapamatování izolovaných faktů a postupů.

21. Rozvoj schopnosti přenášet učivo

Smysluplnost učení se zvýší, když jsou témata aplikována na situace ze skutečného života.

22. Dostatek času na procvičování

Učení je složitá poznávací činnost, kterou nelze uspěchat. K dosažení odborných znalostí je potřeba značné doby včetně dostatečného času na procvičení.

23. Vývojové a individuální rozdíly

Děti se učí nejlépe, pokud je brán ohled na jejich individuální rozdíly.

24. Způsoby motivace žáků

Učení je zásadně ovlivňováno motivací žáků. Určité projevy chování učitele a způsoby jeho komunikace mohou vést k tomu, že žáci budou více motivováni k učení.

25. Motivační přesvědčení

Motivační přesvědčení mohou vytvářet situaci příznivou pro učení.

26. Nepříznivá motivační přesvědčení brzdí učení.

Když žáci očekávají neúspěch, nejsou motivováni k učení.

27. Příznivá motivační přesvědčení podporují a usnadňují učení.

Žáci, kteří chápou význam a hodnotu učební činnosti, jsou méně závislí na vnějších impulsech, pobídkách a odměnách.

28. Žákova přesvědčení o cílech, na něž se orientovat

Žáci, kteří jsou zaměřeni na zvládnutí učiva, se naučí více než žáci, kteří jsou orientováni na své já (ego – orientace).

29. Žákovská pojetí úsilí ovlivňují přístup k učení

Žáci očekávají, že úsilí povede k výsledkům.

30. Stanovování cílů a jejich hodnocení

Aby žáci mohli rozvíjet své motivační strategie, potřebují vedení i zpětnou vazbu, jak se jim to daří.

31. Nasazení pro dosažení cíle a síla vůle

Žáci potřebují, aby byli vedeni k rozvíjení síly vůle a aby jim jejich okolí poskytovalo zpětnou vazbu o tom, jak se jim to daří.

32. Potřeba sladit rozmanité cíle

Žáci se učí s větším nasazením, když jsou učební cíle v souladu s jejich osobními cíli.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům, u kterých se vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání předpokládají speciální vzdělávací potřeby, je za spolupráce třídního učitele a výchovného poradce doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení, které je možné absolvovat pouze se souhlasem zákonného zástupce žáka. Pokud výsledky vyšetření potvrdí u žáků speciální vzdělávací potřeby, zajistí ředitel školy žákům sestavení individuálního vzdělávacího plánu v rozsahu dle § 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve kterém jsou na základě informací a doporučení školského poradenského zařízení zohledněny konkrétní problémy žáka a ve spolupráci a se zákonným zástupcem stanoven postup pro zabezpečení reedukační péče.

S individuálním plánem jsou seznámeni všichni vyučující příslušného žáka, aby ve svém předmětu respektovali dohodnutou úpravu rozsahu učiva i odpovídající metody a formy práce i hodnocení a klasifikace žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby. Žáci zůstávají nadále integrováni ve své kmenové třídě a jsou zařazeni do reedukačních skupin (max. 3 – 4 žáci), ve kterých absolvují jedenkrát týdně jednu vyučovací hodinu pod vedením vyškolených pedagogů s využitím doporučených pomůcek, dále mají možnost samostatně nebo v doprovodu rodičů využívat konzultace s výchovným poradcem, je jim doporučena i domácí příprava. Vedení školy a výchovný poradce průběžně kontrolují dodržování individuálního vzdělávacího plánu a dvakrát ročně vyhodnocují ve spolupráci se školským poradenským zařízením dodržování postupů a opatření stanovených v individuálním vzdělávacím plánu.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola v případě zjištěných nadprůměrných vzdělávacích výsledků u žáků doporučí zákonným zástupcům žáka příslušné psychologické vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud je diagnostikováno mimořádné nadání žáka, zajistí ředitel školy sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka v rozsahu dle § 13 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Ředitel školy může přearať mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje.

Mimořádně nadaní žáci jsou vedeni k účasti v soutěžích a olympiádách podle zaměření jejich nadání. Učitelé volí příslušné metody a pedagogické postupy, způsoby zadávání individuálních úkolů s vyšší náročností i způsob hodnocení a klasifikace, přičemž využívají konzultací se školským poradenským zařízením. Kontrolu plnění individuálního vzdělávacího plánu a kontakt se zákonným zástupcem žáka zajišťuje výchovný poradce školy.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou v našem ŠVP realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. K prezentaci začlenění průřezových témat do ŠVP jsme zvolili formu tabulek. Každé průřezové téma má svou tabulku, ve které je přehledně zachyceno, ve kterém ročníku a v jakém předmětu je zajištěna realizace jednotlivých tematických okruhů průřezových témat. Projekty, které integraci v předmětech doplňují, již neoznačujeme, neboť chceme ponechat větší možnost iniciativy a volnosti jednotlivým učitelům při zařazování projektů (popř. při nezařazování těch, které se neosvědčí) bez nutnosti časté úpravy ŠVP.

Tabulky průřezových témat využíváme pro lepší přehlednost i v učebních osnovách jednotlivých předmětů, zároveň předpokládáme, že vzhledem k otevřenosti dokumentu si mohou učitelé v průběhu postupné realizace ŠVP do tabulek doplňovat případné další souvislosti, které mohou být zaneseny do aktualizace ŠVP.

V souhrnných tabulkách zařazení průřezových témat do vyučovacích předmětů (realizace průřezových témat) nejsou zahrnuty volitelné předměty (neabsolvují je všichni žáci stejně).

V tabulkách jsou používány zkratky jednotlivých průřezových témat:

OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
EGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV	Multikulturní výchova
ENV	Environmentální výchova
MEV	Mediální výchova

Jednotlivé tematické okruhy jsou pro lepší přehlednost a orientaci v tabulkách označeny čísly:

	Osobnostní a sociální výchova
OSV 1	Osobnostní rozvoj
OSV 2	Sociální rozvoj
OSV 3	Morální rozvoj

	Výchova demokratického občana
VDO 1	Občanská společnost a škola
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EGS 1	Evropa a svět nás zajímá
EGS 2	Objevujeme Evropu a svět
EGS 3	Jsme Evropané

	Multikulturní výchova
MKV 1	Kulturní difference
MKV 2	Lidské vztahy
MKV 3	Etnický původ
MKV 4	Multikulturalita
MKV5	Princip sociálního smíru solidarity

	Environmentální výchova
ENV 1	Ekosystémy
ENV 2	Základní podmínky života
ENV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENV 4	Vztah člověka k prostředí

	Mediální výchova
MEV 1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MEV 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MEV 3	Stavba mediálních sdělení
MEV 4	Vnímání autora mediálních sdělení
MEV 5	Fungování a vliv médií ve společnosti
MEV 6	Tvorba mediálního sdělení
MEV 7	Práce v realizačním týmu

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ PODLE ROČNÍKŮ (1.ST)						
ROČNÍK	OSV	VDO	EGS	MKV	ENV	MEV
1. ročník	MA, VV, ČS, PV, HV, ČJ, TV,	HV, ČJ,	VV, HV, ČJ, TV,	VV, HV, ČJ, TV, MA	VV, HV, ČJ,	MA, VV, HV, ČJ, TV,
2. ročník	MA, VV, ČS, PV, HV, ČJ, TV,	ČS, HV, ČJ,	VV, HV, ČJ, TV,	MA, VV, HV, ČJ, TV,	VV, HV, ČJ,	MA, VV, HV, ČJ, TV,
3. ročník	MA, VV, ČS, HV, ČJ, AJ, TV,	ČS, HV, ČJ, AJ,	VV, HV, ČJ, AJ, TV,	MA, VV, HV, ČJ, AJ, TV,	MA, VV, ČS, PV, HV, ČJ	MA, VV, HV, ČJ, AJ, TV,
4. ročník	MA, VV, ČS, HV, ČJ, TV,	VV, MA HV, ČJ,	MA, VV, ČS, HV, ČJ, TV,	MA, VV, ČS, HV, ČJ, TV,	MA, VV, ČS, PV, ČJ, HV	MA, VV, ČS, HV, ČJ,
5. ročník	MA, VV, ČS, PV, HV, ČJ, TV,	MA, VV, ČS, HV, ČJ,	VV, ČS, HV, ČJ, TV, PV, MA, INF	MA, VV, ČS, PV, HV, ČJ, TV, INF	MA, VV, ČS, PV, ČJ, HV	MA, VV, HV, ČJ, TV,

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 1. – 5. (1. stupeň)				
	Kód	Tematický okruh PT	1.	2.	3.	4.	5.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	OSV 1	Osobnostní rozvoj	VV, MA, ČJ, ČS,HV	VV, MA, ČJ, ČS, HV,	VV, MA, AJ, ČJ, ČS, HV,	VV, MA, ČJ, ČS, HV,	VV, MA, ČJ, ČS, HV
	OSV 2	Sociální rozvoj	MA, TV, HV, ČJ, ČS,PV, VV	TV, ČJ, PV,HV, MA,VV,	TV, ČJ, HV,MA, AJ, VV	MA, TV, HV, ČJ, ČS, VV,	MA, TV, HV, ČJ, ČS, VV
	OSV 3	Morální rozvoj	VV, TV, ČJ,	VV, MA, TV, ČJ,	VV, MA, TV, AJ, ČJ,	VV, MA, TV, HV, ČJ,	VV, MA, TV, HV, ČJ, ČS, PV,

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 1. – 5. (1. stupeň)				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Kód	Tematický okruh PT	1.	2.	3.	4.	5.
	VDO1	Občanská společnost a škola	HV,ČJ	ČS, ČJ	ČJ	ČJ,	ČJ,
	VDO 2	Občanská společnost a stát	ČJ,	ČJ,HV,	ČS, ČJ, HV,	ČJ	ČS,ČJ
	VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě					
	VDO4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			AJ,	HV, VV, MA	HV, MA, VV,

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 1. – 5. (1. stupeň)				
	Kód	Tematický okruh PT	1.	2.	3.	4.	5.
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	EGS 1	Evropa a s vět nás zajímá	HV, ČJ, VV,	VV, HV, ČJ	HV, AJ, ČJ, VV,	HV, ČJ, MA, VV,	ČS, HV, ČJ, VV, MA
	EGS 2	Objevujeme Evropu a svět	TV,	TV,	HV, AJ, ČJ, TV,	ČS, PV, HV, ČJ, TV,	HV, ČJ, TV, PV, INF
	EGS 3	Jsme Evropané				HV, ČJ,	HV, ČJ,

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 1. – 5. (1. stupeň)				
	Kód	Tematický okruh PT	1.	2.	3.	4.	5.
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	MKV1	Kulturní difference	VV,HV,	VV,HV, MA	VV,HV, MA,	MA, VV, HV,	ČS, VV, HV, MA
	MKV2	Lidské vztahy	MA,VV, HV, ČJ, TV,	MA, VV, HV, TV, ČJ	MA, VV, HV, TV, ČJ	MA, VV, HV, ČJ, TV, ČS	MA,VV, HV, TV, PV,ČJ
	MKV3	Etnický původ				HV,	HV,
	MKV4	Multikulturalita	MA,VV, ČJ, TV	MA, VV, ČJ, TV,	MA, VV, AJ, ČJ, TV,	MA, ČJ, TV,	MA, ČJ, TV, INF

	MKV5	Princip sociálního smíru a solidarity			MA,	MA, ,	MA,	HV, MA,
--	------	---------------------------------------	--	--	-----	----------	-----	---------

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 1. – 5. (1. stupeň)				
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Kód	Tematický okruh PT	1.	2.	3.	4.	5.
	MEV1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, MA, VV,	ČJ, MA, VV,	ČJ, VV,MA, AJ	MA, ČJ, VV,	ČJ, VV, MA
	MEV2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VV,MA	ČJ,VV,MA
	MEV3	Stavba mediálních sdělení					
	MEV4	Vnímání autora mediálních sdělení					

	MEV5	Fungování a vliv médií ve společnosti		HV,TV	HV,TV	HV, MA,TV	ČS,MA, TV, HV	HV, ČJ, MA,TV
	MEV6	Tvorba mediálních sdělení					ČJ,	ČJ,
	MEV7	Práce v realizačním týmu		ČJ	ČJ,	ČJ,	ČJ,	ČJ,

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ PODLE ROČNÍKU (2.ST)						
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	AJ, VV, ČJ, PV, TV, FY, VO,HV, VZ	VO,DĚ,TV,VZ	AJ, VV, ZE, ČJ, PV, PŘ,TV	VO,TV, ZE,PV VZ	VO, DĚ, AJ, VV, ZE, PV, FY, VZ PŘ,TV	ČJ,OV,VV,TV
7. ročník	VO, AJ,HV,PV VV,TV,ČJ,FY, VZ	DĚ,VO,TV	ZE, PV, DĚ, AJ, ČJ, VV, PŘ,TV VZ	AJ,PV,VO,ZE,IN TV,IN	AJ, VV, ZE, PV, PŘ, FY,TV	AJ, VV, ČJ, TV, MA, IN,VZ,IN
8. ročník	VO, AJ, VV, ČJ, TV, NJ, PV, CH, PŘ, FY,HV,VZ	DĚ,VO,PŘ,TV,VZ	PŘ, ZE, ČJ, VV, DĚ,TV,HV	AJ, ČJ, TV, NJ, CH, PŘ, DĚ,VO	VV, ZE, TV, CH, PŘ, FY	AJ, VV, ČJ, TV, NJ, CH, PŘ
9. ročník	VO, AJ, VV, ČJ, PV, TV, NJ, CH, FY,HV	VO,ČJ,DĚ,TV,CH PV	AJ, ZE, DĚ, VO, PŘ, TV, ČJ,CH, HV,PV	DĚ,ČJ, CH,TV	VO, AJ, VV, ZE, CH, PŘ, FY, TV,PV	DĚ, AJ, VV, ČJ, TV, NJ, CH, PŘ, MA,PV

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 6. – 9 . (2. stupeň)			
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	Kód	Tematický okruh PT	6.	7.	8.	9.
	OSV 1	Osobnostní rozvoj	AJ, TV, PV, VV, HV	ČJ, TV, VV, HV	ČJ, TV, PV, VV, PŘ, CH NJ,HV	ČJ, TV, PV, VV, CH,NJ
	OSV 2	Sociální rozvoj	ČJ, AJ, TV, PV, VV, VO	ČJ, AJ, TV, VO,NJ,PV	ČJ, AJ, TV, PV, CH	FY, ČJ, TV, PV, VV, CH
	OSV 3	Morální rozvoj	FY,ČJ, AJ, TV	FY, ČJ, AJ, VV,TV	FY, ČJ, AJ, TV, VV, CH, VO	FY, AJ, TV, CH, ČJ

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 6. – 9 . (2. stupeň)			
	Kód	Tematický okruh PT	6.	7.	8.	9.
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	VDO 1	Občanská společnost a škola	VO,TV	D,TV	D,VO,TV	VO,TV,NJ
	VDO 2	Občan, občanská společnost a stát	TV	VO,TV	D,PŘ,TV,VO	ČJ,D,VO,TV
	VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě			VO	
	VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D		VO	D,

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 6. – 9 . (2. stupeň)			
	Kód	Tematický okruh PT	6.	7.	8.	9.
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	EGS 1	Evropa a svět nás zajímá	ČJ, VV, ZE, PŘ	PV, VV, ZE NJ	ČJ, VV,FY	ČJ,AJ, VV, DĚ, FY,
	EGS 2	Objevujeme svět a Evropu	AJ, PV, ZE, TV	ČJ, AJ, ZE, DĚ,TV	PŘ,TV,HV	ČJ,TV,NJ, PV,HV
	EGS 3	Jsme Evropané		DĚ		ČJ, DĚ, PŘ, VO

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 6. – 9 . (2. stupeň)			
	Kód	Tematický okruh PT	6.	7.	8.	9.
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	MKV1	Kulturní difference	TV,PV	AJ, PV,TV	ČJ, AJ, PŘ, TV	ČJ, ZE,TV
	MKV 2	Lidské vztahy	TV	VO,NJ,TV	AJ, TV	CH,TV
	MKV3	Etnický původ	ZE	ZE, VO	PŘ	DĚ
	MKV 4	Multikulturalita	AJ	IN	PŘ	AJ

	MKV 5	Princip sociálního smíru a Solidarity			AJ		
--	-------	---------------------------------------	--	--	-----------	--	--

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT VCHARAKTERISTICE ŠVP

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 6. – 9 . (2. stupeň)			
	Kód	Tematický okruh PT	6.	7.	8.	9.
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	ENV 1	Ekosystémy	PŘ, ZE	PŘ, FY	CH, FY	AJ, ZE, CH
	ENV 2	Základní podmínky života	AJ, PV, ZE, PŘ, DĚ	ZE	ZE, PŘ, CH,	ZE, PŘ, FY
	ENV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PV, VV, ZE, PŘ,TV	AJ, PV, VV, PŘ,TV	VV, PŘ, CH TV	ZE, VV, PŘ, CH, DĚ, VO, FY,TV
	ENV 4	Vztah člověka a prostředí	PŘ, DĚ, VO, FY,PV TV	PV, PŘ, FY TV	TV, CH, FY	ZE, AJ, PŘ, CH, FY,PV TV

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE ŠVP
--

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		Ročníky 6. – 9 . (2. stupeň)			
	Kód	Tematický okruh PT	6.	7.	8.	9.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	MEV1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ,TV	ČJ, IN, MA, TV	ČJ, AJ, VV, TV	ČJ, PŘ,MA, TV
	MEV 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ, MA
	MEV3	Stavba mediálních sdělení		ČJ	CH	
	MEV 4	Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ, CH

	MEV 5	Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ, VO,TV	TV	ČJ, PŘ,TV	ČJ, TV, PŘ, CH, DĚ
	MEV 6	Tvorba mediálních sdělení	ČJ, VV,TV	ČJ, TV, VV	VV, PŘ,TV	VV, PŘ,TV
	MEV 7	Práce v realizačním týmu	ČJ,TV	AJ, IN,TV	PŘ, ČJ, CH TV	ČJ, AJ,TV

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	z toho	
			1.	2.	3.	4.	5.		RVP min	DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7,5	8,5	9	9	8	42	38	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11	9	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace									
		Matematika	4	5	5	4,5	5	23,5	22	1,5
Informační a komunikační tech.	Informační a komunikační techn.	Informatika	0	0	0	0,5	1	1,5	1	0,5
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3	12	12	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1			
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	12	12	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		0	0	0	0	0			
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2,5	2,5	2	2	2	11	10	1
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	5	
CELKOVÁ POVINNÁ ČASOVÁ DOTACE			20	22	24	26	26	118	109	
Z TOHO DISPONIBILNÍ ČASOVÁ DOTACE										9

Rozpětí týdenní hodinové dotace v ročnících dle RVP	18-22	18-22	22-26	22-26	22-26			
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Český jazyk

- Předmět je na 1. stupni posílen z disponibilní časové dotace o 4 hodiny.

Anglický jazyk

- Výuka Anglického jazyka z oboru Cizí jazyk je zahájena v 1. třídě . Předmět je na 1. stupni posílen z disponibilní časové dotace o 2 hodiny , a to zařazením výuky v 1. a 2. ročníku po jedné hodině. Tato výuka plánovitě navazuje na seznamování s angličtinou již v mateřské škole (organizační součást právního subjektu).

Matematika

- Předmět je na 1. stupni posílen o 1,5 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informatika

- Předmět je na 1. stupni zařazen od 4. ročníku , kde je posílen z disponibilní časové dotace o 0,5 hodiny ve 4. ročníku (střídání s matematikou po 1 hodině 1 x za 2 týdny).

Tělesná výchova

- Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova je na 1. stupni určena 1 hodina disponibilní časové dotace pro výuku plavání a je rozdělena do dvou ročníků . V době výuky plavání (Plavecký bazén Příbram, 1. a 2. ročník po 20 hodinách) jsou hodiny tělesné výchovy naplněny výukou plavání (3 hodiny), český jazyk se vyučuje 8 hodin (1. ročník), 9 hodin (2. ročník) týdně. V době , kdy výuka plavání neprobíhá, je týdenní časová dotace pro tělesnou výchovu 2 hodiny a pro český jazyk 9 hodin v prvním a 10 hodin v druhém ročníku. V tabulce jsou týdenní dotace 2,5 hodiny pro Tělesnou výchovu(první a druhý ročník) a pro Český jazyk 8,5 hodiny (první ročník) a 9,5 hodiny (druhý ročník) .

Vyučující si mohou upravit délku vyučovací hodiny aktuálně podle potřeb žáků a záměru učitele tak, aby byly dodrženy zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace) a nebyla narušena práce jiných tříd. Délku 45 minut je třeba dodržet v případě stanoveného času při využívání odborné učebny, tělocvičny, výuky jazyků atd.

Průřezová témata jsou integrována v jednotlivých vyučovacích předmětech (viz tabulky).

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	z toho	
			6.	7.	8.	9.		RVP min	DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	4	4	5	30	16	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3		12	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	4	17	16	1
Informační a komunikační tech.	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	1	1	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	12	12	0
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1			0
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	Fyzika	2	2	2	2	28	22	
		Chemie	0	0	2	2			
		Přírodopis	2	2	2	2			
		Zeměpis	2	2	2	2			6
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	10	0
		Výtvarná výchova	2	2	1	1			0
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	0	11	11	0
		Tělesná výchova	2	2	2	2			0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	4	4	0
		Volitelné předměty	0	3	3	3	9	0	9

Celková povinná časová dotace

30

30

31

31

122

104

Z toho disponibilní časová dotace

18

Rozpětí týdenní hodinové dotace v ročnících dle RVP	28-30	28-30	30-32	30-32			
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Český jazyk

- Předmět je na 2. stupni posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Německý jazyk

- Tento předmět vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je do školního roku 2011/2012 zařazen jako volitelný, a to celkem v rozsahu 6 hodin (po 2 hodinách od 7. ročníku). Pokud si žák nezvolí Další cizí jazyk, volí si do té doby z nabídky jiné vzdělávací obsahy, které lépe odpovídají jeho zájmům.

Matematika

- Předmět je na 2. stupni posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis

- Tyto předměty vzdělávacích oborů fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis jsou posíleny z disponibilní časové dotace o 6 hodin tak, aby se v každém ročníku vyučovaly po 2 hodinách (fyzika, přírodopis a zeměpis od 6. do 9. ročníku, chemie od 8. do 9. ročníku).

Výchova ke zdraví

- Tento předmět vzdělávacího oboru Člověk a zdraví je na 2.stupni vyučován po jedné hodině od 6. do 8. ročníku.

Volitelné předměty

- Volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace v rozsahu 9 hodin , a to po 3 hodinách v 7. až 9. ročníku . Další cizí jazyk (německý) je do školního roku 2001/2012 zařazen jako volitelný, a to celkem v rozsahu 6 hodin (po 2 hodinách od 7. ročníku). Pokud si žák nezvolí Další cizí jazyk , volí do té doby jiné vzdělávací obsahy, které lépe odpovídají jeho zájmům.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor:	Český jazyk a literatura
Vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

/1. stupeň/

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- porozumění spisovné řeči mluvené, čtené i písemné
- srozumitelné vyjadřování mluvenou i psanou podobou
- texty přiměřené věku délkou i náročností, čtené správně a s porozuměním
- vnímání krásy a bohatosti mateřského jazyka
- vnímání jazyka jako specifického zdroje poznání a prožitků
- vytváření kladného vztahu k literatuře a tím probouzet u žáků zájem o četbu
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a texty různého zaměření
- chápání jazyka jako historického jevu, v němž se odráží historický i kulturní vývoj národa
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací
- zvládnutí běžných pravidel komunikace
- schopnost vyjadřovat se i v ostatních vyučovacích předmětech

Učivo tvoří 3 oblasti:

Komunikační a slohová výchova

- čtení (čtení praktické a věcné)
- naslouchání (praktické a věcné naslouchání)
- mluvený projev (základy mluveného projevu, komunikační žánry, základní komunikační pravidla)
- písemný projev (základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu)

Jazyková výchova

- zvuková stránka jazyka (sluchové rozlišení hlásek, výslovnost)
- slovní zásoba a tvoření slov (slova a pojmy, význam slov, stavba slova)
- tvarosloví (slovní druhy, tvary slov)
- skladba (věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice)
- pravopis (lexikální, základy morfologického a syntaktického

Literární výchova

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání

- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod)
- základní literární pojmy (literární druhy a žánry)

Časové vymezení předmětu

- 1. ročník : 8 hodin
- 2. ročník : 9 hodin
- 3. ročník : 9 hodin
- 4. ročník : 9 hodin
- 5. ročník : 8 hodin

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenové třídě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěva divadel, knihovny
- beseda

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- před návštěvou divadelního představení s žáky rozebere informace o díle, které zhlédnou, uvede žáky do kontextu, po skončení rozebere obsah a provedení představení, akci společně zhodnotí
- před návštěvou knihovny žáky seznámí s cílem besedy
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů (dramatizace), recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací

- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci hodnotí
- vede žáka k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky, vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje při recitaci a dramatizaci
- nabízí žákům různé typy textů, neopomíjí věkové a rozumové zvláštnosti dětí a učí je s nimi tvořivě pracovat
- vede žáky ke kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k hodnocení úrovně kulturních aktivit, k pochopení kulturních tradic
- seznamuje žáky se základními principy, povinnostmi a právy

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- vede žáky k utváření příjemné atmosféry
- upevňuje dobré mezilidské vztahy

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro získávání zkušeností a následné využívání i v jiných vzdělávacích oblastech
- rozvíjí u žáka vytrvalost a cílevědomost

Očekávané výstupy RVP

Komunikační a slohová výchova

Žák :

1. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
5. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
6. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

7. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
8. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
12. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
13. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
14. posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení
15. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
16. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
17. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
18. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
19. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
20. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
21. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržováním časové posloupnosti

Jazyková výchova

Žák :

1. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
2. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
3. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
4. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
5. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
6. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
7. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
8. odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
9. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
10. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
11. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
12. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
13. vyhledává základní dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
14. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
15. užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
16. píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
17. zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

Žák :

1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
2. vyjadřuje své pocity z přečteného textu
3. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
4. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
5. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
6. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
7. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
8. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ČESKÝ JAZYK			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 1,2,3	VDO 1,2	EGS 1	MKV 2,4	ENV 4	MEV 1,7
2. ročník	OSV 1,2,3	VDO 1,2	EGS 1	MKV 2,4	ENV 4	MEV 1,7
3. ročník	OSV 1,2,3	VDO 1,2	EGS 1,2	MKV 2,4	ENV 4	MEV 1,7
4. ročník	OSV 1,2,3	VDO 1,2	EGS 1,2,3	MKV 2,4	ENV 4	MEV 1,6,7
5. ročník	OSV 1,2,3	VDO 1,2	EGS 1,2,3	MKV 2,4	ENV 1,4	MEV 1,2,5,6,7

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :			ČESKÝ JAZYK		
Průřezové téma:			Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti - cvičení dovedností zapamatování - moje vztahy k druhým lidem - cvičení sebekontroly, sebeovládání - uvolnění – relaxace - hledání pomoci při obtížích - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti - cvičení dovedností zapamatování - řešení problémů - moje vztahy k druhým lidem - cvičení sebekontroly, sebeovládání - uvolnění – relaxace - hledání pomoci při obtížích - cvičení pro	- cvičení pozornosti a soustředěnosti - cvičení dovedností zapamatování - řešení problémů - moje vztahy k druhým lidem - co o sobě vím a co ne - cvičení sebekontroly, sebeovládání - organizace vlastního času - uvolnění – relaxace - hledání pomoci při	- cvičení pozornosti a soustředěnosti - cvičení dovedností zapamatování - jak se promítá mé já v mém chování - cvičení řešení problémů - cvičení sebekontroly, sebeovládání - moje vztahy k druhým lidem - uvolnění – relaxace - organizace vlastního času - hledání	- cvičení pozornosti a soustředěnosti - cvičení dovedností zapamatování - cvičení řešení problémů - moje učení - cvičení sebekontroly, sebeovládání - moje vztahy k druhým lidem - uvolnění – relaxace - plánování učení - dobrá organizace času

		rozvoj základních rysů kreativity	obtíží - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	pomoci při obtíží - pružnost nápadů	- hledání pomoci při obtíží - originalita
OSV 2 Sociální rozvoj	- vzájemné poznávání se ve třídě - péče o dobré vztahy - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání - dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - specifické komunikační dovednosti - dialog - komunikace v různých situacích - rozvoj individuálních dovedností - dovednost	- vzájemné poznávání se ve třídě - vztahy a naše třída - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání - dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - specifické komunikační dovednosti - dialog - komunikace v různých situacích - rozvoj individuálních dovedností - dovednost	- vztahy a naše třída - péče o dobré vztahy - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání - dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - specifické komunikační dovednosti - dialog - komunikace v různých situacích - asertivní komunikace - rozvoj individuálních dovedností	- vztahy a naše třída - péče o dobré vztahy - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání - dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - specifické komunikační dovednosti - dialog - komunikace v různých situacích - asertivní komunikace - rozvoj individuálních dovedností	- vztahy a naše třída - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání - dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - specifické komunikační dovednosti - dialog - komunikace v různých situacích - asertivní komunikace - rozvoj individuálních dovedností - dovednost navazovat na

	navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky - řešení konfliktů - zvládání situací soutěže - pravda a lež	navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky - řešení konfliktů - zvládání situací soutěže	- dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky - řešení konfliktů - zvládání situací soutěže	- dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky - řešení konfliktů - zvládání situací soutěže	druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky - řešení konfliktů - zvládání situací soutěže
OSV 3 Morální rozvoj	- problémy v seberegulaci	- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů - problémy v seberegulaci	- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů - problémy v seberegulaci	- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů - problémy v seberegulaci - vytváření povědomí - odpovědnost	- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů - problémy v seberegulaci - vytváření povědomí – odpovědnost, spolehlivost

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola	- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství	- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství	- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství	- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství - způsoby uplatňování demokratic – kých principů a hodnot v každodenním životě školy	- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství - způsoby uplatňování demokratic – kých principů a hodnot v každodenním životě školy
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát	- občan jako odpovědný člen společnosti	- občan jako odpovědný člen společnosti	- občan jako odpovědný člen společnosti	- občan jako odpovědný člen společnosti	- občan jako odpovědný člen společnosti

VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					
VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	- rodinné příběhy, zážitky - lidová slovesnost, zvyky	- rodinné příběhy, zážitky - lidová slovesnost, zvyky	- rodinné příběhy, zážitky - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky	- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky a tradice	- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu			- naše vlast a Evropa	- naše vlast a Evropa, státní symboly	- naše vlast a Evropa, státní symboly

EGS 3 Jsme Evropané				- kořeny a zdroje evropské civilizace	- kořeny a zdroje evropské civilizace
--------------------------------------	--	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference					
MKV 2 Lidské vztahy	- tolerance - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	- tolerance, empatie - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	- tolerance, empatie - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	- tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	- tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
MKV 3 Etnický původ					

MKV 4 Multikulturalita	- význam užívání cizího jazyka jako nástroj dorozumívání a celoživotního vzdělávání	- význam užívání cizího jazyka jako nástroj dorozumívání a celoživotního vzdělávání	- význam užívání cizího jazyka jako nástroj dorozumívání a celoživotního vzdělávání - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	- význam užívání cizího jazyka jako nástroj dorozumívání a celoživotního vzdělávání - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	- význam užívání cizího jazyka jako nástroj dorozumívání a celoživotního vzdělávání - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 1 Ekosystémy					- lidské sídlo – město, vesnice - les
ENV 2 Základní podmínky života					
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí					

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- naše obec - prostředí a zdraví	- naše obec - prostředí a zdraví - náš životní styl	- naše obec - prostředí a zdraví - náš životní styl	- naše obec - prostředí a zdraví - náš životní styl	- naše obec - prostředí a zdraví - náš životní styl - aktuální ekologický problém
--	---	---	---	---	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	- identifikování základních prvků v textu	- identifikování základních prvků v textu	- identifikování základních prvků v textu	- identifikování základních prvků v textu	- identifikování základních prvků v textu
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					- rozdíl mezi reklamou a zprávou
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení					
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti					- vliv médií na každodenní život
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				- uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu vhodných sdělení	- uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu vhodných sdělení
MEV 7 Práce v realizačním týmu	- práce a komunikace v týmu	- utváření týmu - práce a komunikace v týmu	- utváření týmu - práce a komunikace v týmu	- utváření týmu - práce a komunikace v týmu	- utváření týmu - práce a komunikace v týmu

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 1.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
* snaží se o správnou výslovnost a chyby opravuje /4/	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost).	MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
* doplní chybějící písmena ve slovech /14/	Skládací abeceda.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* popisuje a řadí ilustrace podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich krátký příběh /11/	Dialog na základě obrazového materiálu. Dramatizace. Vyjadřuje svoji zkušenost.	EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* rozumí a správně pochopí mluvené nebo písemné pokyny přiměřené jeho věku /2/	Sdělování krátkých zpráv. Zdvořilé vystupování.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VDO 2 – občan, občanská společnost a stát (škola jako model otevřeného partnerství)
* dodržuje základní pravidla při komunikaci, umí se představit /3/	Základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí v rozhovoru).	MKV 2 – lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace)
* v krátkých projevech mluví srozumitelně (vhodné tempo řeči) /5/	Dramatizace.	OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací schopnosti) TV – správnost a kultura mluveného projevu, uplatňování vhodného chování
* volí vhodné prostředky řeči ve škole /6/	Dramatizace.	M – spisovné vyjadřování
* vypráví své zážitky /7/	Vyjadřování závislé na komunikační situaci. Základy techniky mluveného projevu	OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) TV – vypráví své zkušenosti

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 1.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* získává základní hygienické návyky při psaní a používá je /8/	Hygienické a pracovní návyky. Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* používá správné tvary písmen ve slabikách a slovech, používá správné tvary číslic /9/	Psaní písmen číslic a písmen podle normy. Přirozená velikost a sklon písma. Čitelnost, úhlednost.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* užívá správná písmena v jednoduchých sděleních /10/	Správné spojování slabik, písmen	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, složené ze slov a jednoduchých vět /1/	Praktické čtení (technika čtení, pozorné čtení). Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti) M - slovní úlohy, orientace v textu, čtení s porozuměním, uvědomělé čtení HV - texty písní, zpěv s porozuměním obsahu (slovy vyjádří obsah)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 1.	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova			
* skládá a rozkládá slova podle sluchu	/1/	Přípravná sluchová analýza, syntéza.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) HV – vytleskávání
* hláskuje slova	/1/	Hláska na začátku a na konci slova. Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin.	
* pozná písmena abecedy (srozumitelně artikuluje)	/1/	Přípravná sluchová a zraková cvičení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV, PV – abeceda Poslech a čtení pohádek PV, VV – zákl. hyg. návyky OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena - relaxace, uvolnění) TV – cvičení kompenzační a cvičení pro správné držení těla M – psaní správných tvarů číslic, čitelnost, úhlednost písma
* rozlišuje písmo tiskací a psací	/1/	Písmena abecedy – malá, velká – psací, tiskací.	
* čte všechny slabiky a slova	/1,2/	Rozvoj slovní zásoby.	
* umí napsat všechna písmena abecedy	/1,2/	Základní hygienické návyky.	
* napíše slabiky, slova, krátké věty	/1,2/	Uvolňovací cviky.	
		Příprava k psaní písmen (čáry, oblouky, ovály, kličky, vlnovky).	
		Technika psaní, úhlednost, čitelnost.	
		Psaní písmen abecedy, slabik, slov, číslic.	
* rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	/1/	Skládání, čtení, psaní – slabik, slov, krátkých vět.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) Soutěže, skupinová práce OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá M – slovní úlohy TV – cvičení na stanovištích

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 1.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Literární výchova		
* recituje kratší básnický text /1,2/ * při čtení frázuje a používá vhodné tempo /1,2/	přednes vhodných literárních textů (hádanky, říkanky, rozpočítadla). Technika čtení (tvoření hlasu, dýchání, frázování). Práce se skládací abecedou. Čtení otevřených slabik. Čtení slov. Čtení krátkých vět. Plynulé čtení krátkého jednoduchého textu. Čtení s porozuměním – slova, krátký text. Poslech literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu (otázky x odpovědi). Dramatizace.	MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV 4 - vztah člověka k prostředí OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí) VV – ilustrace k textu M – slovní úlohy PV – lidové zvyky, řemesla
* pracuje tvořivě s vhodným literárním textem podle svých možností /4/ * respektuje pokyny učitele při práci s literárním textem /4/ * orientuje se v textu přiměřené náročnosti /4/	Dokončení příběhu. Práce s textem. Vyhledávání klíčových slov. Praktické čtení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – dokreslování příběhu M – slovní úlohy PV – komunikace a spolupráce v týmu, mezilidské vztahy
* naslouchá čtenému textu a nakreslí ilustraci k příběhu /2/	Poslech literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu (otázky x odpovědi).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) HV – zhudebněné lit. texty a básně (rozdíl přednes x zpěv), lidová říkadla

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 1.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* podle obrázků dokáže reprodukovat krátký text /6/	Poslech literárních textů Dokončení příběhu. Práce s textem.	VV – dokreslování příběhu OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* identifikuje – básničku, říkadlo, příběh, pohádku /3/	Poslech literárních textů Práce s textem.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* seznamuje se s vybranými literárními pojmy /4/		VV – ilustrace k textu ČS – Vánoce, Velikonoce, Den matek

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 2.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
* čte plynule a porozuměním texty složené z jednoduchých vět /1/	Technika čtení, čtení pozorné, praktické čtení, věcné čtení.	OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) HV – zpěv s porozuměním obsahu (slovy vyjádřit obsah)
* doplní chybějící slova v neúplných větách /14/	Nedokončené příběhy.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* dbá na správnou výslovnost a intonaci /4/	Základní techniky mluveného projevu (tvoření hlasu, dýchání, výslovnost).	MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení HV – správnost a kultura mluveného projevu
* v krátkých projevech správně dýchá /5/	Základní techniky mluveného projevu (tvoření hlasu, dýchání, výslovnost).	OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) M – spisovné vyjadřování
* využívá vhodné prostředky řeči ve škole i mimo ni /6/	Vyjadřování závislé na komunikační situaci.	OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) ČS – návštěva regionálních muzeí
* v krátkém příběhu využije vlastní zážitky /7/	Vyjadřování závislé na komunikační situaci. Základy techniky mluveného projevu	EGS 2 - Evropa a svět nás zajímá OSV 2 – sociální rozvoj (mezilidské vztahy) MEV 7 – práce v realizačním týmu TV – vyjádření vlastní zkušenosti
* uspořádá ilustrace podle děje a vypráví krátký příběh /11/	Obrazový materiál. Nedokončené příběhy. Základy techniky mluveného projevu.	EGS 2 - Evropa a svět nás zajímá MEV 7 – práce v realizačním týmu

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 2.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* dodržuje základní pravidla komunikace a naslouchá promluvám druhých /3/	Zdvořilé vystupování. Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, mimika, gesta. Pravidla komunikace, rozhovor, střídání rolí : mluvčí x posluchač. Praktické naslouchání, věcné naslouchání.	MKV 4 - multikulturalita (lidské vztahy) VDO 2 – občan, občanská společnost a stát (škola jako model otevřeného partnerství) MKV 4 - multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 2 – sociální rozvoj – (komunikace) TV –uplatňování vhodného chování
* mluvené nebo písemné pokyny chápe a reaguje na ně /2/	Vzkazy, zprávy.	MKV 4 - multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) TV – správnost a kultura mluveného projevu, cvičení na stanovištích
* zvládá základní hygienické návyky při psaní /8/	Hygienické a pracovní návyky. Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí) TV – cvičení kompenzační a cvičení pro správné držení těla
* používá správné tvary číslic, písmen, dokáže napsat slabiky, slova a jednoduché věty /9/	Psaní písmen číslic a písmen podle normy. Přirozená velikost a sklon písma. Čitelnost, úhlednost.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) PV, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) M – čitelnost a úhlednost písma
* správně užívá velká písmena v jednoduchých sděleních, užívá diakritická znaménka /10/	Správné spojování slabik, písmen (pozvánka, vzkaz, adresa, pozdrav z prázdnin, dopis).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) (soutěže, skupinová práce) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 2.	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova			
* pracuje s větou jako s jednotkou projevu	/7/	Písemné a ústní vyjadřování. Spojování a oddělování vět. Procvičování – užívání frekventovaných spojek.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj – (komunikace) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* rozezná věty podle postoje mluvčího	/7/	Druhy vět, znaménko za větou.	PT 1.1.1. - rozvoj schopností poznávání VV – přání
* dodržuje pořádek slov ve větě	/7/	Tvoření vět a sestavování ze slov. Určování pořádku slov ve větě. Jednoduchý popis. Děj – základ vypravování.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV – oblíbená hračka PV – loutka MEV 7 – práce v realizačním týmu M – rovinné obrazce, tělesa
* používá spojky v souvětí i ve větě jednoduché	/6/	Procvičování v užití nejfrekventovanějších spojek (jejich funkce).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* roztřídí hlásky – samohlásky (krátké, dlouhé), souhlásky (tvrdé, měkké, obojetné), dvojhásky	/1/	Rozlišování samohlásek a souhlásek. Třídění samohlásek a souhlásek. Výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek. Vyslovování a psaní souhlásek uvnitř a na konci slova. Abeceda	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV – písmena abecedy TV – cvičení na stanovištích
* píše správně a umí zdůvodnit i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	/8/	Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 2.	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje významy slov	/2/	Nadřazenost, podřazenost a souřadnost slov. Slova jednoznačná, mnohoznačná. Antonyma, synonyma, homonyma.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj – (komunikace) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – nástěnné karty
* pozná podstatná jména a slovesa, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves	/3,45,/	Seznámení se slovními druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* rozliší zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	/8/	Výslovnost a psaní slov se slabikami – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, u/ů/ú. Písmeno ě.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* rozlišuje obecná a vlastní jména	/8/	Rozlišování vlastních a obecných jmen (procvičování pravopisu).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) ČS – naše obec, okolí, práce s mapou, rozšiřování slovní zásoby VV – plánec, rozvoj slovní zásoby, popis, hodnocení, sebehodnocení

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 2.	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
Literární výchova			
* recituje báseň /1/	Přednes vhodných literárních textů.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) EGS 2 - Evropa a svět nás zajímá	
* při čtení frázuje a používá vhodné tempo /1/	Technika čtení (tvoření hlasu, dýchání, frázování). Plynulé čtení jednoduchého textu. Čtení s porozuměním. Poslech literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu (otázky x odpovědi). Dramatizace.	MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV 4 - vztah člověka k prostředí OSV 2 - poznávání lidí VV – ilustrace k textu HV – písně, tanečky M – slovní úlohy	
* pracuje tvořivě s vhodným literárním textem podle svých možností /4/	Domýšlení příběhu. Práce s textem. Převyprávění příběhu.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – dokreslování příběhu	
* pracuje podle pokynů učitele s literárním textem /4/	Vyhledávání klíčových slov. Práce s textem. Reprodukce přečteného.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) M – slovní úlohy	
* orientuje se v textu /4/	Praktické čtení. Zážitkové čtení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 2.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* seznamuje se se základními literárními pojmy /8/	Pohádka, hádanka, říkanka, báseň, povídky o dětech. Spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor, básník. Divadlo, herec, loutky, dramatizace. Báseň – verš, rým, přednes.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV – ilustrace, reprodukce textu pohádky Návštěva knihovny HV – zhudebněné lit. texty a básně (rozdíl přednes x zpěv), lidová říkadla
* poslouchá literární texty a úryvky z knih, vypráví, co se mu v knize líbilo, kreslí vlastní ilustrace /2/	Praktické čtení. Zážitkové čtení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PV, ČS – Vánoce, Velikonoce, Den matek
* reprodukuje krátký text s pomocnými otázkami /6/	Práce s textem. Reprodukce přečteného. Zážitkové čtení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj – (komunikace)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
* využívá získaných čtenářských dovedností při čtení textů přiměřených věku a náročnosti /1/	Technika čtení, čtení pozorné, praktické čtení, věcné čtení. Čtení tiché i hlasité. Využití četby jako zdroje poznatků.	MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace)
* identifikuje hlavní postavy v pohádce nebo příběhu /13/	Pohádky, příběhy ze života dětí.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV - ilustrace
* porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti /2/	Vzkazy, zprávy.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí)
* použije vhodná chybějící slova v neúplných větách v souladu s kontextem /14/	Nedokončené příběhy, hádanky.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
* respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru /3/	Zdvořilé vystupování. Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, mimika, gesta. Pravidla komunikace, rozhovor, střídání rolí : mluvčí x posluchač. Naslouchání druhým, reakce otázkami.	MKV 4 – multikulturalita (lidské vztahy) VDO 2 – občan, občanská společnost a stát (škola jako model otevřeného partnerství) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) TV – uplatňování vhodného chování

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost /4/	Základní techniky mluveného projevu (tvoření hlasu, dýchání, výslovnost).	MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení AJ – přízvuk ve větě, ve slově
* v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči /5/	Základní techniky mluveného projevu (tvoření hlasu, dýchání, výslovnost). Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, oznámení).	MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) HV, TV, M – správnost a kultura mluveného projevu
* volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích /6/	Zdvořilé vystupování. Základní komunikační pravidla.	MKV 4 – multikulturalita (lidské vztahy) VDO 2 – občan, občanská společnost a stát (škola jako model otevřeného partnerství) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
* na základě vlastních prožitků vytvoří krátký mluvený projev /7/	Vyjadřování závislé na komunikační situaci. Základy techniky mluveného projevu.	EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) TV – vyjádření vlastní zkušenosti
* zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním /8/	Hygienické a pracovní návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) TV – cvičení kompenzační a cvičení pro správné držení těla ČS – rodokmen, Den Země

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev /9/ * zvládne opis, přepis jednoduchého a přiměřeně dlouhého textu a svůj písemný projev dokáže zkontrolovat /9/	Psaní písmen číslic a písmen podle normy. Přirozená velikost a sklon písma. Čitelnost, úhlednost. Správné spojování slabik, písmen. Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) M, AJ – čitelnost, úhlednost
* píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení /10/	Pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis. Popis jednoduchého předmětu. Děj – základ vypravování.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) AJ – stavba věty, rozdíl mezi psaným a čteným textem
* seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh /11/	Vypravování (podle obrázků). Nedokončené příběhy. Základy techniky mluveného projevu.	EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
Jazyková výchova			
* rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky /1/	Sluchové rozlišení hlásek. Třídění samohlásek a souhlásek. Výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek. Vyslovování a psaní souhlásek uvnitř a na konci slova. Určování počtu slabik.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV – jméno TV – cvičení na stanovištích	
* rozlišuje a porovná významy slov /2/	Nadřazenost, podřazenost a souřadnost slov. Slova jednoznačná, mnohoznačná. Antonyma, synonyma, homonyma. Stavba slova (kořen, předpona, přípona). Slova opačného významu.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – nástěnné karty	
* porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost /3/	Rozlišování čísla jednotného a množného. Rozlišování rodu mužského, ženského a středního. Skloňování podstatných jmen.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 1 – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí) OSV 2 – sociální rozvoj (mezilidské vztahy)	
* užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves /5/			
* třídí ohebná slova na slovní druhy /4/	Poznávání a rozlišování slovních druhů.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)	

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* správně napíše obvyklá vlastní jména /8/	Zvládnutí jmen osob. Cvičení pravopisu jmen zvířat, měst, vesnic, hor, řek.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) ČS – naše obec, okolí EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá EGS 2 - objevujeme Evropu a svět EGS 3 – jsme Evropané
* pozná sloveso a dokáže pracovat s mluvnickými kategoriemi sloves /4/	Určování osoby, čísla, času.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
* rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky /7/	Rozlišení druhů vět. Začátek a konec věty. Znaménka za větou. Řazení vět v textu.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* používá spojky v souvětí i ve větě jednoduché /6/	Procvičování v užití nejfrekventovanějších spojek (jejich funkce). Věta jednoduchá a souvětí.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* píše správně a umí zdůvodnit i/y po měkkých a tvrdých souhláskách /8/	Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* píše správně a umí zdůvodnit i/y po obojetných souhláskách /8/	Seznámení s vyjmenovanými slovy. Pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov. Používání vyjmenovaných slov v textu. Psaní i/y po obojetných souhláskách.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – karty vyjmenovaných slov PČ – lidové obyčeje
* rozliší zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě /8/	Výslovnost a psaní slov se slabikami – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, u/ů/ú. Písmeno ě.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* zná abecedu a uspořádá podle ní slova /1/	Abeceda, řazení slov.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) AJ – česká a anglická abeceda

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
Literární výchova			
* čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku /1/ * vyjádří své pocity z přečteného textu /2/ * volně reprodukuje krátký text podle svých možností /6/	Technika čtení (tvoření hlasu, dýchání, frázování). Plynulé čtení vhodného textu. Čtení s porozuměním. Poslech literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu (otázky x odpovědi). Dramatizace. Zážitkové čtení.	MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV 4 - vztah člověka k prostředí OSV 2 – osobnostní rozvoj (poznávání lidí) VV – ilustrace k textu, rozvoj slovní zásoby, popis, hodnocení, sebehodnocení, reprodukce textu pohádky HV – písně, kultura projevu, porozumění obsahu M – slovní úlohy AJ – lidová slovesnost, básně, říkanky, dramatizace dějů	
* pozná pohádku /3/	Pohádka moderní, lidová (ukázky, autoři). Znaky pohádky.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá	
* najde rozdíl mezi prózou a poezií /3/	Znaky prózy (ukázky). Znaky poezie (ukázky).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)	
* užívá elementární literární pojmy /8/	Pohádka, hádanka, říkanka, báseň, povídky o dětech. Spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor, básník Divadlo, herec, loutky, dramatizace, režisér. Báseň – verš, rým, přednes.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 7 – práce v realizačním týmu OSV 2 – osobnostní rozvoj (mezilidské vztahy)	
* pracuje tvořivě s vhodným literárním textem podle svých možností /4/	Domýšlení příběhu, básničky. Práce s textem.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)	

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 3.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
	Převyprávění příběhu.	MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – dokreslování příběhu OSV 2 – sociální rozvoj (kooperace a kompetice) MEV 7 – práce v realizačním týmu M – plynulé čtení s porozuměním, pravidla hry, spolupráce ve skupině při názorném vyučování, prezentace před spolužáky, dobrá orientace v textu
* pracuje podle pokynů učitele s literárním textem /4/	Vyhledávání klíčových slov. Práce s textem. Reprodukce přečteného.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) M – slovní úlohy MEV 7 – práce v realizačním týmu OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
* orientuje se v textu /4/	Praktické čtení. Zážitkové čtení - mimočítanková četba.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS 2 – objevujeme Evropu a svět OSV 2 – sociální rozvoj (kooperace a kompetice) HV – hymna (okolnosti vzniku)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
* čte potichu texty přiměřené náročnosti /12/	Technika čtení. Čtení pozorné, plynulé. Čtení jako zdroj informací. Čtení vyhledávací.	MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) HV – kultura projevu, porozumění obsahu
* z textu přiměřené náročnosti vybere podstatné informace a dokáže je vyjádřit vlastními slovy /13/	Čtení vyhledávací. Práce s textem.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* srovná obsah textu, vyvodí závěr sdělení /14/	Vzkaz, zpráva, oznámení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) TV – cvičení na stanovištích
* vyjádří vlastními slovy obsah složitějšího sdělení přiměřené věku, reprodukuje básně /15/	Čtení jako zdroj informací. Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace)
* umí telefonovat, respektuje pravidla v rozhovoru /16/	Zdvořilé vystupování. Základní komunikační pravidla. Oslovení, zahájení a ukončení dialogu.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) VDO 1 - občanská společnost a škola HV, TV, M – správnost a kultura mluveného projevu

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* využívá získaných komunikačních dovedností při krátkém mluveném projevu /18/	Základní komunikační pravidla. Vyjadřování závislé na komunikační situaci.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) VDO 1 – občanská společnost a škola TV – uplatňování vhodného chování
* pozná spisovnou a nespisovnou výslovnost /19/	Čtení vyhledávací. Praktické naslouchání.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* vytvoří jednoduchá sdělení a komunikační žánry /20/	Hygienické a pracovní návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku). Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu). Literární deník.	PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV – ilustrace k vlastnímu vypravování TV – vyjádření vlastní zkušenosti
* umí vypravovat podle osnovy a dodržuje časovou posloupnost /21/	Vypravování – dodržování následnosti dějových složek.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* kontroluje vlastní písemný projev /9/	Popis. Popis jednoduché činnosti. Sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce. Vypravování. Dopis, včetně adresy.	OSV 2 – osobnostní rozvoj (poznávání lidí) OSV 2 – osobnostní rozvoj (mezilidské vztahy) OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) MEV 6 – tvorba mediálního sdělení MEV 7 – práce v realizačním týmu OSV 2 sociální rozvoj (kooperace a kompetice) MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
		sdělení MKV 2 - lidské vztahy M – spisovné vyjadřování, čitelnost, úhlednost písmo, samostatné tvoření sl. úloh TV – cvičení kompenzační a cvičení pro správné držení těla

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
* rozlišuje a porovná významy slov a dokáže přiřadit slova příbuzná /9/	Slova a pojmy. Nadřazenost, podřazenost a souřadnost slov. Slova jednoznačná, mnohoznačná. Antonyma, synonyma, homonyma. Slova různě citově zabarvená.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – nástěnné karty
* rozliší předložky a předpony /10/	Stavba slova (kořen, předpona, přípona).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) PČ – pracovní karty
* určí kořen slova a pozná předponu a příponovou část /10/	Stavba slova (kořen, předpona, přípony). Skupiny – bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně-seznámení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) PČ – pracovní karty
* najde rozdíly mezi slovy a roztrídí je podle slovních druhů /11/	Poznávání a rozlišování slovních druhů. (ohebná i neohebná plnovýznamová slova).	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* identifikuje spisovné a nespisovné tvary slov /12/	Spisovná a nespisovná slova. Tvary slov.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* vyhledá podstatné jméno a dokáže pracovat s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen /3/	Rozlišování čísla jednotného a množného. Rozlišování rodu mužského, ženského a středního. Skloňování podstatných jmen.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyhledá sloveso a dokáže pracovat s mluvnickými kategoriemi sloves /3/ * vyhledává základní skladební dvojici /13,17/ * odliší větu jednoduchou a souvětí /14,15/ * používá, píše správně a umí zdůvodnit i/y po obojetných souhláskách /16/	Vzory podstatných jmen. Pravopis v koncovkách – seznámení. Určování osoby, čísla, času. Zvratná slovesa, infinitiv. Časování sloves v čase přítomném, minulém, budoucím.	EGS 2 - objevujeme Evropu a svět EGS 3 – jsme Evropané OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
	Určování podmětu a přísudku ve větě jednoduché. Seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
	Rozlišování věty jednoduché a souvětí. Spojování vět do souvětí vhodnými spojovacími prostředky. Věta holá. Přímá řeč. Uvozovací věta.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
	Zvládnutí vyjmenovaných slov a slov příbuzných. Psaní i/y po obojetných souhláskách.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – karty vyjmenovaných slov PČ – lidové obyčeje

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje slabiky, hlásky, pozná dlouhé a krátké samohlásky, zná abecedu a uspořádá podle ní slova /1/	Slovníky, encyklopedie, telefonní seznam.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) OSV 2 – sociální rozvoj (kooperace a kompetice)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Literární výchova		
* čte plynule, vhodně frázuje, přednáší /1/	Technika čtení (tvoření hlasu, dýchání, frázování). Plynulé čtení přiměřeně náročného textu. Čtení s porozuměním. Poslech vhodných literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu (otázky x odpovědi). Dramatizace. Zážitkové čtení – mimočítanková četba. Přednes vhodných literárních textů.	MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV 4 - vztah člověka k prostředí OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí) VV – ilustrace k textu, rozvoj slovní zásoby, popis, pohádka, báje, písmo, komunikace HV – písně M – slovní úlohy EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá EGS 2 – objevujeme Evropu a svět EGS 3 – jsme Evropané OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) OSV 2 – sociální rozvoj (kooperace a kompetice)
* najde rozdíly mezi vybranými uměleckými žánry, rozumí základním literárním pojmům /7,8/	Poezie, próza, pohádka, pověst. Pohádka, hádanka, říkanka, báseň. Spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor, básník Divadlo, herec, loutky, dramatizace, režisér. Báseň – verš, rým, přednes, rytmus básní. Próza – pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy. Film – různé druhy filmů, televizní inscenace.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* volně reprodukuje text podle svých možností /6/	Práce s textem. Převyprávění příběhu. Vyhledávání klíčových slov.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 4.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* snaží se vyjádřit své dojmy z četby nebo poslechu literárního díla /5/	Reprodukce přečteného. Praktické čtení.	EGS 2 – objevujeme Evropu a svět EGS 3 – jsme Evropané PČ – poznávání zvyků, tradic a lidových řemesel, vyprávění, popis – historie, Vánoce, Velikonoce, narozeniny
	Besedy o přečtených knihách. Čtenářský deník.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – ilustrace ČS – rozvoj slovní zásoby) čtení, naslouchání o přírodě)
* orientuje se v textu a dokáže s ním podle pokynů učitele pracovat /4/	Vyhledávání klíčových slov. Práce s textem. Reprodukce přečteného. Praktické čtení. Zážitkové čtení - mimočítanková četba.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) M – slovní úlohy MEV 7 – práce v realizačním týmu OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS 2 – objevujeme Evropu a svět OSV 2 – sociální rozvoj (kooperace a kompetice) HV – hymna (okolnosti vzniku)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
* čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas /12/	Technika čtení.	MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení HV – kultura projevu, porozumění obsahu
* rozumí přiměřeně náročnému textu, dokáže ho plynule a správně přečíst /12/	Čtení pozorné, plynulé. Čtení jako zdroj informací. Čtení vyhledávací	MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace)
* rozlišuje podstatné informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená /13/	Čtení vyhledávací. Práce s textem.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá EGS 2. - objevujeme Evropu EGS 3 – jsme Evropané (práce se slovníkem, encyklopedií)
* posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení /14/	Vzkaz, zpráva, oznámení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) VDO 1 – občanská společnost a škola
* reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta /15/	Čtení jako zdroj informací. Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku /16/	Zdvořilé vystupování. Základní komunikační pravidla. Oslovení, zahájení a ukončení dialogu. Vzkaz na záznamníku.	ENV 1 – ekosystémy ENV 2 – základní podmínky života ENV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ČS – mat. jazyk – nástroj dorozumívání, popis, rozvoj slovní zásoby OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) Dramatizace. HV, TV, M – správnost a kultura mluveného projevu
* rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě /17/	Reklamy, nabídky.	MEV 2 - interpretace vztahu mediálních sdělení MEV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru /18/	Základní komunikační pravidla. Vyjadřování závislé na komunikační situaci.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) HV, TV, M – správnost a kultura mluveného projevu, spisovné vyjadřování

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace /19/	Čtení vyhledávací. Praktické naslouchání.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* píše správně po stránce obsahové a i formální jednoduché komunikační žánry /20/	Hygienické a pracovní návyky. Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu). Literární deník.	PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění) TV – cvičení kompenzační a cvičení pro správné držení těla
* kontroluje vlastní písemný projev /9/	Literární deník. Rozšiřování slovní zásoby.	EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá EGS 2 – objevujeme Evropu EGS 3 – jsme Evropané OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) VV – ilustrace k vlastnímu textu
* sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti /21/	Sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce. Vypravování. Popis. Popis jednoduché činnosti. Dopis, včetně adresy. Jednoduché tiskopisy.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí) OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) PČ, VV – zákl. hyg. návyky (relaxace, uvolnění)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
* porovnává významy slov, zvláště slova stejného významu a slova vícevýznamová /9/	Slova a pojmy. Nadřazenost, podřazenost a souřadnost slov. Slova jednoznačná, mnohoznačná. Antonyma, synonyma, homonyma. Slova různě citově zabarvená.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku /10/	Stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka). Určování slovotvorných základů. Kořen – příbuznost slov. Předložky – z, s. Předpony – ob,- v setkávají se s kořenem Skupiny - bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně (nedokončené). Dělení slov na konci řádku – po slabikách.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) PČ – pracovní karty
* určuje slovní druhy plnovýznamových slov a používá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu /11/	Poznávání a rozlišování slovních druhů. Přídavná jména – druhy. Zájmena – osobní zájmena. Nahrazování podstatných a přídavných jmen vhodnými zájmeny. Číslovky v textu. Neohebné slovní druhy.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) TV – cvičení na stanovištích
* pozná podstatné jméno a dokáže pracovat s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen /3,11/	Rozlišování čísla jednotného a množného. Rozlišování rodu mužského, ženského a středního.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
	Skloňování podstatných jmen. Vzory podstatných jmen. Pravopis v koncovkách.	EGS 2 - objevujeme Evropu EGS 3 – jsme Evropané
* pozná sloveso a dokáže pracovat s mluvnickými kategoriemi sloves /3,11/	Určování osoby, čísla, času. Zvratná slovesa, infinitiv. Časování sloves v čase přítomném, minulém, budoucím. Slovesný způsob. Jednoduché a složené slovesné tvary. Příčestí minulé.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
* rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary /12/	Spisovná a nespisovná slova. Tvary slov.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
* vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty /13/	Určování podmětu a přísudku ve větě jednoduché. Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný. Slovesný přísudek.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* určí větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí /14/	Rozlišování věty jednoduché a souvětí. Spojování vět do souvětí vhodnými spojovacími prostředky.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje /15/	Přímá řeč, uvozovací věta. Užití přímé řeči ve vyprávění. Interpunkce.	Dramatizace.

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách /16/	Zvládnutí vyjmenovaných slov a slov příbuzných. Používání vyjmenovaných slov a slov příbuzných v textu. Psaní i/y po obojetných souhláskách. Psaní i/y v koncovkách ohebných slov.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – karty vyjmenovaných slov PČ – lidové obyčeje
* zvládá základní příklady syntaktického pravopisu /17/	Shoda přísudku s holým předmětem.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* umí vyhledávat podle abecedního seznamu /1/	Slovníky, encyklopedie, telefonní seznam.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Literární výchova		
* čte plynule potichu i nahlas, recituje /1/	Technika čtení (tvoření hlasu, dýchání, frázování, prvky uměleckého přednesu). Plynulé čtení přiměřeně náročného textu. Čtení s porozuměním. Poslech vhodných literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu. Dramatizace. Zážitkové čtení – mimočítanková četba.	MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV 4 - vztah člověka k prostředí OSV 2 – sociální rozvoj (poznávání lidí) VV – ilustrace k textu, rozvoj slovní zásoby, popis, pohádka, báje, komunikace HV – písně M – slovní úlohy OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) PV – poznávání zvyků, tradic, lidových řemesel, popis – historie, Vánoce, Velikonoce, Den matek
* rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů /7/	Poezie, próza, pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma /6/	Převyprávění příběhu. Vyhledávání klíčových slov. Reprodukce přečteného. Praktické čtení.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
		OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností

ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 5.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyjádří své dojmy s četby a zaznamená je /5/	Besedy o přečtených knihách. Čtenářský deník.	poznávání) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV 6 – tvorba mediálního sdělení MEV 7 – práce v realizačním týmu
* při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy /8/	Poezie, próza, pohádka, pověst. Pohádka, hádanka, říkanka, báseň. Spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor, básník Divadlo, herec, loutky, dramatizace, režisér. Báseň – verš, rým, přednes, rytmus básně. Próza – pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy. Film – různé druhy filmů, televizní inscenace.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
* orientuje se v textu, podle pokynů učitele i samostatně s ním pracuje /4/	Vyhledávání klíčových slov. Práce s textem. Reprodukce přečteného. Praktické čtení. Zážitkové čtení - mimočítanková četba.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) M – slovní úlohy MEV 7 – práce v realizačním týmu OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS 2 – objevujeme Evropu a svět OSV 2 – sociální rozvoj (kooperace a kompetice) HV – hymna (okolnosti vzniku)

Vzdělávací obor :	Český jazyk a literatura
Vyučovací předmět :	ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
--------------------------------------	-------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- vedení žáků k přesnému a logickému myšlení a srozumitelnému vyjadřování
- osvojení českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i psané podobě
- úspěšné dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek, prožitků a pocitů
- na poznávání základních literárních druhů prostřednictvím četby
- na rozlišení literární fikce od skutečnosti
- na rozvoj čtenářských návyků

Učivo tvoří tyto oblasti:

- čtení
- naslouchání
- mluvený projev
- písemný projev
- zvuková stránka jazyka
- slovní zásoba a tvoření slov
- tvarosloví
- skladba
- pravopis
- obecné poučení o jazyce
- tvořivé činnosti s literárním textem
- způsoby interpretace literárních a jiných děl
- zásady literární teorie a historie
- literární druhy a žánry

Časové vymezení předmětu

- 6. a 9. ročník : 5 hodin
- 7. a 8. ročník : 4 hodiny

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěva hudebních a divadelních pořadů (koncert, výchovný koncert, divadlo, atd.)
- beseda

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání, uchovávání informací a jejich využití v praxi
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů (dramaturgické ztvárnění videoklipu, části děje z dramatu,...), recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí
- nastoluje problémy, které žák překonává a vytrvale hledá konečné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky, vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- rozumí různým typům informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- vede žáky k tomu, aby si vytvářeli představu o sobě samém, podporuje žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k hodnocení úrovně kulturních aktivit , k pochopení kulturních tradic
- vyžaduje pochopení základních zákonných a společenských norem
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat naše národní tradice, kulturní a historické dědictví, umělecká díla
- podporuje aktivní zapojení žáka do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálu a jazykových příruček pro samostatné studium

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.
2. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera.
3. Rozpoznává manipulativní a komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.
4. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.
5. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.
6. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
7. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.
8. Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu; samostatně připraví a s oporou textu přednese referát.
9. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- 10.Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.
- 11.Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.
- 12.Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště pak ve frazérech
- 13.Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.

14. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci.
15. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.
16. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.
17. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.
18. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.
19. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla.
20. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.
21. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.
22. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.
23. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.
24. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.
25. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.
26. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.
27. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ČESKÝ JAZYK			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 2 OSV 3		EGS 1			MEV 1 MEV 5 MEV 6 MEV 7
7. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 2			MEV 1 MEV 3 MEV 6
8. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 1	MKV 1		MEV 2 MEV 3 MEV 5 MEV 7
9. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 1	EGS 1 EGS 2	MKV 1		MEV 1 MEV 2 MEV 4 MEV 5 MEV 7

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj		Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	Cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání	Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci. Tvořivost v mezilidských vztazích
OSV 2 Sociální rozvoj	Komunikace v různých situacích Pohled na svět očima druhého	Řeč zvuků a slov,monologické formy, vedení dialogů, jeho pravidla a řízení. Dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky. Komunikace v různých situacích.	Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, Otevřená a pozitivní komunikace.	Komunikace v různých situacích, procvičování komunikačních dovedností. Otevřená a pozitivní komunikace. Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání různých komunikačních situacích
OSV 3 Morální rozvoj	Analýza vlastních a cizích postojů a jejich projevů v chování lidí	Rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	Hodnocení vlastního jednání i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost A škola				Škola jako model otevřeného a demokratického partnerství
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát				
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě				

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
---	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	Lidová slovesnost a tradice národů Evropy		Zvyky a tradice národů Evropy	Evropa a svět nás zajímá- kultura. Lidová slovesnost Evropy
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu		Objevujeme Evropu a svět- státní a evropské symboly		
EGS 3 Jsme Evropané				Evropská integrace. Kořeny a zdroje evropské civilizace

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference	Poznávání vlastního kulturního zakotvení		Člověk jako součást etnika	Poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV 2 Lidské vztahy				
MKV 3 Etnický původ				

MKV 4 Multikulturalita				
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČESKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Pěstování kritického přístupu k reklamě	Hodnocení prvky ve sdělení	Chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Vztahy mediálního sdělení a sociální zkušenosti
MEV 3 Stavba mediálních sdělení	Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, princip sestavování zpráv	Stavba uspořádání zpráv	Zezábavňující principy mediálního sdělení. Technika a výraz řeči	Příklady a uspořádání mediálního sdělení

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení			Výrazové prostředky a jejich uplatnění	Výrazové prostředky a jejich uplatnění
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti	Vliv médií na každodenní život.		Vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování	Role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení	Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných sdělení. Tvorba pro mediální sdělení pro školní časopis, místní tisk	Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis a internetové stránky	Tvorba pro školní časopis a internetové stránky
MEV 7 Práce v realizačním týmu	Stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů		Komunikace a spolupráce v týmu	

ČESKÝ JAZYK		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* označí v českých slovech místa lišící se psanou a mluvenou podobou spisovně vyslovuje česká slova /11/	Spodoba znělosti a artikulační. Slovní přízvuk.	
* vybaví si, jakým způsobem se nejčastěji tvoří slova v českém jazyce a uplatňuje pravidla v písemném projevu /12/	Odvozování Psaní zdvojených hlásek, skupin mě, mně, předpony s,z, vz.	
* vyhledává hesla v PČP a ve SMČ /13/	Seznámení s jazykovými příručkami.	IN – vyhledávání informací (internet, mobil)
* roztrídí slova ohebná, určuje slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov /14/	Určování slovních druhů. Využívání v gramaticky správných tvarech. V písemném i v mluvním projevu.	
* přiřadí druhy vět podle komunikační situace /15/	Druhy vět podle postoje mluvčího. Komunikace ve dvojicích, ve skupině v různých navozených životních situacích.	OSV 2 Sociální rozvoj/komunikace v různých situacích/
* pojmenuje základní a vedlejší větné členy a vztahy mezi nimi /16/	Základní větné členy. Shoda přísudku s podmětem. Rozvíjející větné členy.	
* vybaví si základní pravidla lexikálního a morfologického rozboru /17/	Pravopisná cvičení - psaní velkých písmen, koncovek ohebných slov.	IN – výukové programy
* zaznamená rozdíly mezi spisovným jazykem, obecnou češtinou a nářečím /18/	Český jazyk jako jazyk národní a mateřský, rozvrstvení národního jazyka.	MEV1 Kulturní diferenciacie /poznávání vlastního kulturního zakotvení /

ČESKÝ JAZYK		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* reprodukuje čtený nebo slyšený text /1/	Praktické věcné čtení a naslouchání jako zdroj informací – vypravování.	OSV 2 Sociální rozvoj /pohled na svět očima druhého/
* odhadne komunikační záměr partnera v hovoru /2/	Praktické naslouchání, empatické vnímání. Vypravování.	
* zaznamená manipulativní komunikaci v masmédiích /3/	Kritické čtení a naslouchání, manipulativní působení projevu – reklama, inzerát, zpráva, oznámení, billboard, bulvární a seriózní tisk.	MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti/vliv médií na každodenní život/ MEV 3 Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, princip sestavování zpráv
* vyjádří vlastními slovy a vystižně své myšlenky v dané komunikační situaci /4/	Zásady kultivovaného projevu .	
* vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky /5/	Rozlišení různých komunikačních situací.	
* aplikuje verbální a nonverbální prostředky řeči /6/	Připravený projev na základě poznámek.	MEV 7 Práce v realizačním týmu / stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů/
* vyjmenuje pravidla dialogu a užívá je v praxi /7/	Rozhovor.	
* vybere hlavní klíčová slova a vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky /8/	Výpisek. Výtah. .Referát.	MEV 6 Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis
* seřadí informace v textu, vytvoří koherentní text /9/	Popis.	
* vytvoří vlastní text podle svých možností /10/	Dopis. Zpráva. Oznámení. Příspěvky do školního časopisu.	

ČESKÝ JAZYK		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* interpretuje vlastními slovy vlastní myšlenku díla /19/	Námět a téma díla. Literární hrdina.	VV – kreslení, malování, modelování pohádkových postav, vytváření kulis pro dramatizaci textu
* definuje základní rysy výrazného individuálního stylu autora /20/	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu.	OSV 3 Morální rozvoj/ analýza vlastních a cizích postojů a jejich projevů v chování lidí/ MEV 6 Tvorba mediálních sdělení
* popíše dojmy ze své četby ústně i písemně /21/	Zápisy do čtenářského deníku. Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům.	/ tvorba mediálního sdělení pro školní časopis/ VV – Vánoce, tradice
* vytváří vlastní literární texty podle svých schopností /22/	Struktura literárního díla. Vytváření vlastních textů s vlastním výtvarným doprovodem. Příspěvky do školní časopisu . Literární soutěže.	
* pojmenuje rozdíly mezi hodnotnou a konzumní literaturou /23/	Dívčí a dobrodružná literatura.	
* přiřadí literární text k příslušnému žánru, uvede příklady spisovatele příslušného žánru /24/	Charakteristika literárních druhů / lyrika, epika, drama/. Rozlišení poezie a prózy. Antický mýtus / báje/. Pohádka, pověst, bajka . Regionální pověsti – Dobříšské pověsti. Ilustrátoři dětských knih.	EGS 1 Evropa a svět nás zajímá / lidová slovesnost a tradice národů Evropy/ PRO – po stopách dobříšských pověstí
* pojmenuje hlavní údaje v rodném listu knihy /27/	Práce s knihou. Návštěva MLK.	

ČESKÝ JAZYK		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí výslovnost spisovných tvarů českých a běžně užívaných cizích slov /11/	Spisovná a nespisovná výslovnost. Intonace.	HV– rytmička cvičení, dechová cvičení OSV 2 Sociální rozvoj/řeč zvuků a slov/
* uvede způsoby obohacování slovní zásoby /12/	Druhy způsobů obohacování slovní zásoby. Homonymy, synonyma, antonyma.	
* orientuje se v jazykových příručkách /13/	Práce s pravidly a SMC a seznámení s dalšími příručkami.	IN – vyhledávání informací (internet, mobil)
* tvoří spisovné tvary slov, označí správně slovní druhy /14/	Určování slovních druhů v různých textech. Pravopisná cvičení.	
* aplikuje své znalosti při tvorbě vhodných jazykových projevů /15/	Věty jednočlenné a dvojčlenné a jejich vhodné využití v komunikačních situacích.	OSV 2 Komunikace/ komunikace v různých situacích/
* rozliší významové vztahy syntaktických jednotek ve větě a v souvětí /16/	Věta a souvětí. Souvětí podřadné (druhy vět vedlejších).	
* shrne základní pravidla syntaktického pravopisu ve větě jednoduché a v souvětí /17/	Rozbor věty jednoduché; druhy vět vedlejších.	
* nalézá analogii mezi českým jazykem a ostatními slovanskými jazyky /18/	Slovanské jazyky	DĚ– stěhování národů ZE – mapa Evropy EGS 2 Objevujeme Evropu a svět / státní a evropské symboly/

ČESKÝ JAZYK		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* ověřuje fakta pomocí otázek /1/	Čtení pozorné, přiměřeně rychlé, studijní.	
* rozliší subjektivní a objektivní sdělení /2/	Subjektivně zabarvený popis.	
* nalézá motivy manipulační komunikace /3/	Reklama v novinách, časopisech, TV, internet, rozhlas.	MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení/pěstování kritického přístupu k reklamě/
* porovná různé druhy komunikačních sdělení, dorozumívá se výstižně /4/	Základní mluvené žánry podle komunikační situace. Monolog. Rozhovor.	OSV 2 Sociální rozvoj /monologické formy, vedení dialogů, jeho pravidla a řízení/
* vybere a užívá vhodně spisovné jazykové prostředky; aplikuje v připraveném textu vhodné prostředky řeči / 5/	Vlastní koherentní text.	
* využije v komunikaci verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči /6/	Zásady kultivovaného projevu.Technika a prostředky kultivovaného projevu.	OSV 1 Osobnostní rozvoj / cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity /
* zapojuje se do diskuze na základě pravidel dialogu /7/	Diskuze.	OSV 2 kooperace a kompetice/ dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky/
* vytvoří otázky a stručné poznámky na základě vyhledání klíčových slov /8/	Rozhovor do školního časopisu.	
* uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel /9/	Strukturovaný životopis	MEV 3 Stavba mediálních sdělení /Stavba a uspořádání zpráv/ IN – vyplňování dotazníků
* tvoří na základě svých dispozic a osobních zájmů věcně správný písemný projev	Vlastní tvořivé psaní.	MEV 6 Tvorba mediálních sdělení/uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich

ČESKÝ JAZYK		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
/10/ * uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy dokáže interpretovat smysl díla /19/ * vyjádří vlastními slovy výrazné rysy individuálního stylu autora /20/ * vyjádří písemně a ústně dojmy z divadelního a filmového představení /21/ * tvoří vlastní literární text na základě osvojených znalostí základů literární teorie /22/ * pojmenuje rozdíly mezi hodnotnou a konzumní literaturou a doloží je na příkladech /23/ * rozliší základní prozaické literární druhy a žánry a vybere jejich významné představitele /24/ * vyhledává informace v různých druzích katalogů /27/	Kompozice literárního příběhu a jazyk literárního díla. Legenda. Povídka. Druhy poezie – lyrika, epika. Přednes. Jazyk literárního díla (obrazné pojmenování, rým, rytmus). Přednes literárních textů. Návštěva divadelního a filmového představení. Dramatizace. Vytváření vlastních textů. Příspěvky do školního časopisu. Literární soutěž. Literatura populárně – naučná. Literatura faktu. Povídka. Román. Druhy dramatu. Dramatizace textu. Práce v knihovně. Knihovna jako kulturní a literární centrum.	kombinací pro tvorbu věcně správných sdělení/ VV – vyprávění výtvarnými prostředky PRO – jak se žilo dříve MEV 6 Tvorba mediálního sdělení/ tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, místní tisk/

ČESKÝ JAZYK		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* porovnává a zdůvodňuje výslovnost spisovných tvarů českých a běžně užívaných cizích slov /11/	Členění souvislé řeči; pauzy, frázování.	HV – rytmická cvičení
* rozpozná přenesená pojmenování zvláště ve frazémech /12/	Rčení, přísloví, pranostiky.	
* vědomě a samostatně používá jazykové příručky /13/	Práce s dostupnými jazykovými příručkami.	
* prohlubuje znalosti o slovních druzích s přihlédnutím na méně užívané slovní druhy /14/	Určování slovních druhů ve složitějších textech.	IN – vyhledávání informací (internet, mobil) MA – analytické myšlení viz 7. roč.
* posoudí vhodnost použití jazykových norem při tvorbě vhodných jazykových projevů /15/	Diskuze. Dramatizace životních situací.	
* rozlišuje významové vztahy mezi souvětím podřadným a souřadným /16/	Souvětí souřadné a podřadné. Významové poměry mezi souřadně spojenými větami.	
* zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický /17/	Diktáty a pravopisná cvičení.	OSV 2Komunikace / otevřená a pozitivní komunikace/
* objasní původ českého jazyka a ukáže na příkladech, k jakým změnám docházelo /18/	Původ a základy češtiny	
		MKV 1 Kulturní diferenciacie / člověk jako součást etnika/

ČESKÝ JAZYK		8. ROČNÍK	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
* analyzuje čtený nebo slyšený text	/1/	Studijní čtení jako zdroj informací.	MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálního sdělení/ hodnotící prvky ve sdělení/
* rozliší subjektivní a objektivní sdělení s ohledem na komunikační záměr autora	/2/	Charakteristika.	OSV 1 Osobnostní rozvoj/ cvičení sebekontroly, sebeovládání/
* rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	/3/	Reklama ve všech sdělovacích prostředcích.	MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti /vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzační témat, na postoje a chování/ MEV 3 Zezábavňující principy mediálního sdělení
* dorozumívá se kultivovaně s ohledem na danou komunikační situaci	/4/	Zásady kultivovaného projevu; připravený projev na základě poznámek; referát.	MEV 7 Práce v realizačním týmu/ komunikace a spolupráce v týmu/
* rozliší spisovný a nespisovný projev a užívá správné jazykové prostředky v dané komunikační situaci	/5/	Vlastní koherentní text.Úvaha	OSV 3 Morální rozvoj/ rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne/
* užívá vhodně verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči v připraveném projevu	/6/	Zásady dorozumívání. Technika mluveného projevu. Prostředky nonverbální a paralingvální.	MEV 3 Komunikace /technika a výraz řeči/
* využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, vede jej	/7/	Diskuze.	OSV 2 Sociální rozvoj / rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci/
* formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, samostatně připraví referát s oporou o text	/8/	Rozhovor. Referát.	
* vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování a s ohledem		Životopis.	

ČESKÝ JAZYK		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
na jeho účel /9/ * tvoří vlastní texty na základě poznatků o jazyce a stylu, gramaticky i věcně správně /10/ * reprodukuje přečtený text, popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla /19/ * rozpoznává rysy individuálního stylu autora /20/	Vlastní tvořivé psaní. Jazyk literárního díla. Struktura literárního díla. Záznam a reprodukce hlavních myšlenek. Interpretace literárního textu. Autorův život jako inspirace.	PRO – jak se žilo dříve
* formuluje ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo /21/	Reflexe četby. Návštěva divadelního, filmového představení.	VV – výtvarné ztvárnění zhlédnutého díla OSV 3 Morální vývoj / analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí/
* tvoří podle svých schopností a osvojených znalostí základů literární teorie vlastní text /22/	Vlastní tvořivé psaní. Přednes vhodných literárních děl. Příspěvky do školního časopisu. Příprava almanachu.	MEV 7 Tvorba mediálního sdělení /tvorba mediálního sdělení pro školní časopis/
* rozliší literaturu hodnotnou a konzumní a doloží argumenty /23/	Aspekty umělecké literatury.	
* rozdělí do skupin základní žánry literatury v daném období, uvede jejich výrazné představitele /24/	Hlavní vývojová období národní literatury. Typické žánry a jejich představitelé.	DĚ– význam literatury v národních kulturách
* uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a evropské literatuře /25/	Podobnosti a rozdílnosti národních literárních textů v 19. století	EGS 1 Evropa a svět nás zajímá / zvyky a tradice národů Evropy/

ČESKÝ JAZYK		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování /26/	Čtenářský a divácký zážitek	MEV 6 Tvorba pro školní časopis
* vyhledává informací v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu /27/	Internet a CD- ROM jako zdroj informací. Knihovna jako kulturní a literární centrum.	MEV 7 Práce v realizačním týmu / komunikace a spolupráce v týmu/

ČESKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova /11/	Zvuková stránka věty. Melodie věty.	EGS 3 Jsme Evropané (evropská integrace) EGS 1 Evropa a svět nás zajímá
* rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh /12/	Práce s textem. Slovní zásoba a význam slova.	
* samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami /13/	Jazyková norma a kodifikace. Jádru a rozvoj slovní zásoby.	IN– vyhledávání informací na internetu / Viz 7. roč/
* správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci /14/	Slovní druhy a jejich funkce ve větě. Projev mluvený a psaný.	
* využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace /15/	Jazyk a komunikace. Kultura jazyka a řeči.	OSV 2 Sociální rozvoj/rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí různých komunikačních situací/
* rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí /16/	Poměr mezi větami a větnými členy.	OSV 1 Osobnostní rozvoj/ rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci/
* v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí /17/	Interpunkce jednoduché věty a souvětí. Psaní velkých písmen. Pravopisná cvičení.	
	Obecné výklady o jazyce. Vývoj jazyka. Skupiny jazyků.	MKV 1 Kulturní diferenciacie / poznávání vlastního kulturního zakotvení/

ČESKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití /18/	Jazyk a komunikace. Jazykové projevy. Čtení jako zdroj informací, kritické a prožitkové.	ZE – mapa ČR /viz 8. roč./ MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení/chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů/ NJ – formulování a psaní textů různého zaměření
* odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním dostupnými informačními zdroji . /1/	Rozhovor, dodržování pravidel, aktivní vstup do rozhovoru, vedení rozhovoru.	OSV 2 Komunikace / komunikace v různých situacích/
* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru /2/	Práce s novinami, časopisy, účinek reklamy. Úvaha.	MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality/ vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti/
* rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj /3/	Komunikační žánry a nepřipravený projev bez poznámek. Diskuze.	
* dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci /4/	Rozlišení různých komunikačních situací, přiměřená reakce a vhodné zvolení komunikačních prostředků.	OSV 2 Komunikace v různých situacích/
* odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru /5/	Funkční styly, slohové postupy.	MEV 3 Příklady a uspořádání mediálního sdělení
* v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči /6/	Vedení diskuze, pravidla dialogu.	OSV 2 Komunikace /asertivní komunikace, otevřená a pozitivní komunikace/
* zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu /7/		VDO 1 Občanská společnost a škola jako model otevřeného a demokratického partnerství/

ČESKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, samostatně připraví a přednese referát /8/ * uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování /9/ * využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě dispozic a osobních zájmů /10/	Vyhledávání informací v různých typech textu, analytické hodnocení textu. Referát. Vytvoření podkladů pro vlastní text, psaní vlastních textů Úvaha. Fejeton. Vlastní tvořivé psaní	PRO Vydávání almanachu MEV 6 tvorba mediálního sdělení / tvorba pro školní časopis/

ČESKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla /19/	Interpretace literárních děl.	OSV 1- Kreativita (tvořivost mezilidských vztazích)
* rozpoznává základní rysy výrazného stylu autora /20/	Jazyk literárního díla a námět díla.	MEV 4- Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění)
* formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení /21/	Čtenářský deník. Návštěva divadelního a filmového představení. Literární kritika, recenze	MEV 5- Fungování a vliv medií ve společnosti (role filmů a televize v životě jednotlivce rodiny a společnosti)
* tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie /22/	Vytvoření a vydání almanachu literárních děl žáků.	
* rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty /23/	Publicistické žánry.	
* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele /24/	Literární žánry v proměnách času.	EGS 1- Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost národů Evropy)

ČESKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře /25/ * porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování /26/ * vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích /27/	Literární směry 20. století. Hlavní představitele české i světové literatury. Čtenářský deník. Návštěva divadelního a filmového představení. Dramatizace. Internet a CD-ROM jako zdroj informací Knihovna jako kulturní a literární centrum obce. Literární referáty.	EGS 3- Jsem Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) DĚ- Dějiny 20. století- kultura

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Vyučovací předmět :	ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu	/1. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace .

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

zdokonalování komunikačních schopností žáků. Zpočátku se zaměřujeme na poslech s porozuměním, který umožňuje neverbální komunikaci žáků. Prostřednictvím obrázků , gest a mimiky pomáháme žákům pochopit základní jazykové projevy. Později vedeme žáky k porozumění čteného textu v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Pomocí komiksového čtení rozvíjíme schopnost logického myšlení a rozhodování se pro správné řešení.

Žáci s pomocí motivačních her a cvičení , písní , hádanek , modelových rozhovorů, jazykových her a kvízů poznávají rozdíly v mluvě mateřským a anglickým jazykem.

Nejdůležitější činností hodiny anglického jazyka je konverzace doplněná poslechem. Všechny činnosti v hodinách anglického jazyka (poslech , konverzace , dramatizace , čtení , psaní ...) směřují k tomu , aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Komunikačním schopnostem žáků je podřízena i výuka gramatiky. Žáci také získávají základní informace o životě (hry , zvyky , kultura) v anglicky mluvících zemích.

Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny , ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Časové vymezení předmětu

- 1. a 2. ročník , 1 hodina týdně
- 3. - 5. ročník , 3 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá většinou ve třídách dělených na dvě skupiny.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání , zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- prostřednictvím obrázků , gest a mimikou pomáhá žákům pochopit základní jazykové jevy a budovat základy gramatiky
- pomocí her a písní podporuje a rozvíjí schopnost žáků používat vizuálních podmětů k odhadu významu neznámých slov
- využívá skutečných předmětů , obrázků či dalších vizuálních pomůcek a podnětů k podpoře chápání významu slov a vět

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- prostřednictvím her , písni , hádanek a komiksového čtení rozvíjí schopnost žáků logického myšlení a rozhodování se pro správné řešení
- zařazuje do výuky jazykové hry , které evokují k hádání a dedukci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- zadává samostatné práce

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , zajímá se o náměty a názory žáků
- se zpočátku zaměřuje na poslech s porozuměním , který umožňuje neverbální komunikaci žáka
- seznamuje žáky s takovou slovní zásobou a jazykovými strukturami , které mu umožní brzkou jednoduchou komunikaci

Kompetence občanské

Učitel

- zadáváním jednoduchých úloh a podnětů k sebehodnocení povzbuzuje žáky k zodpovědnosti za vlastní učení
- pomáhá žákům získat porozumění pro jiné kultury , země , zvyky a lidi čtením o kulturních zvycích
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zohledňuje individuální potřeby žáků a zařazuje do výuky jim odpovídající aktivity a cvičení

Kompetence pracovní

Učitel

- využívá aktivity , které vyžadují jiný styl a místo práce , než práce s učebnicí a pracovním sešitem v lavici
- poskytne žákům obrázkový slovník , který jim pomáhá uspořádat si klíčovou slovní zásobu
- buduje každému žákovi portfolio se záznamy o hodnocení , komentáře k úkolům , příklady prací ...

Očekávané výstupy RVP

1. období

Žák :

1. vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
2. rozumí jednoduchým pokynům a větám , adekvátně na ně reaguje
3. rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
4. pochopí obsah a smysl jednoduché , pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
5. používá abecední slovník učebnice

Receptivní , produktivní a interaktivní řečové dovednosti

2. období

6. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
7. rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy , obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
8. čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
9. vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
10. používá dvojjazyčný slovník

Receptivní řečové dovednosti

11. sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení , krátký text a odpověď na sdělení ; vyplní své základní údaje do formulářů
12. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
13. obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Produktivní řečové dovednosti

14. aktivně se zapojí do jednoduché konverzace , pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem , poskytne požadovanou informaci

Interaktivní řečové dovednosti

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ANGLICKÝ JAZYK			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1	MKV 4		MEV 1
2. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1	MKV 4		MEV 1
3. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1 EGS 2	MKV 4		MEV 1
4. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3					
5. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 1	MKV 1		MEV 5

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	-rozvoj smyslového vnímání , pozornosti,soustředění	-rozvoj smyslového vnímání , pozornosti,soustředění	-rozvoj smyslového vnímání , pozornosti,soustředění	-smyslové vnímání, soustředění, sebepoznání, kreativita, originalita nápadů	-rozvoj schopností poznávání, sebeorganizace, pozitivní vztah k lidem, kreativita
OSV 2 Sociální rozvoj	-dovednost pro sdělování verbální a neverbální	-dovednost pro sdělování verbální a neverbální	-dovednost pro sdělování verbální a neverbální	-péče o dobré vztahy	-komunikace, mezilidské vztahy
OSV 3 Morální rozvoj	-řešení problémů v mezilidských vztazích	-řešení problémů v mezilidských vztazích	-řešení problémů v mezilidských vztazích	-řešení problémů a rozhodování	-hodnoty, postoje, zvládání učebních problémů

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola					
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát					
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- spravedlnost, demokratické způsoby řešení problémů	- spravedlnost, demokratické způsoby řešení problémů	- spravedlnost, demokratické způsoby řešení problémů		
---	--	---	---	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	-tradice a zvyky národů Evropy	-tradice a zvyky národů Evropy	-tradice a zvyky národů Evropy		-tradice a zvyky národů Evropy
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu			-naše vlast a Evropa (státní a evropské symboly, styl života)		
EGS 3 Jsme Evropané					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU
--

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference					-rozdíly v kulturních tradiciích mezi národy Evropy
MKV 2 Lidské vztahy					
MKV 3 Etnický původ					

MKV 4 Multikulturalita	- specifické rysy různých jazyků (žádný není nadřazen, význam jazyka jako nástroje dorozumívání)	- specifické rysy různých jazyků (žádný není nadřazen, význam jazyka jako nástroje dorozumívání)	- specifické rysy různých jazyků (žádný není nadřazen, význam jazyka jako nástroje dorozumívání)		-specifické rysy různých jazyků
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					

ANGLICKÝ JAZYK		1. - 3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* pozorně naslouchá a porovná sluchem slova mluvená česky a anglicky * sluchem rozezná slova mluvená česky a anglicky * při reprodukci se pokouší o správnou výslovnost slov z různých významových okruhů * při čtení si vybaví a foneticky správně vysloví slova v přiměřeném rozsahu slovní zásoby * foneticky správně pojmenuje předměty skutečné i zobrazené * vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby /1/ * pomocí gest a příkladu pochopí a porozumí jednoduchým pokynům * přiměřeně reaguje na jednoduché pokyny * zadává a plní jednoduché příkazy * pomocí gest a obrázků pochopí jednoduché věty * pokouší se reagovat na jednoduché věty pohybem, označením a slovy * odpovídá na zdvořilé žádosti * rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje /2/ * odhaduje možnost zapsání mluveného slova * vybere z nabídky správně zapsaná anglická slova * přiřadí k mluvenému slovu slovo správně zapsané	Rozvoj fonetického sluchu. Poslech CD, AT nahrávky a mluveného slova. Poslech s označením cizích slov. Poslech a následná reprodukce. Tematické okruhy Barvy. Čísla (1 – 20). Školní potřeby (člen neurčitý). Nábytek (člen určitý). Domov a zvířecí mazlíčci (velikost). Nálady, pocity (osobní zájmena). Vzhled, obličej (sloveso mít). Rodina. Části těla(množné číslo). Pravidla komunikace v každodenních situacích. Pozdrav. Poděkování. Představování se. Zdvořilostní fráze. Jednoduché příkazy a pokyny. Jednoduché otázky a odpovědi (Is it...? No,it is not. Yes, it is.). Jednoduchý popis vzhledu. Doplňování slov do vět. Přiřazování slov. Jednoduché zápisy slov. Skládání slov do vět. Doplňování údajů do tabulky.	M – diktování, psaní a čtení čísel v oboru do 20 ČJ – hledání rozdílů – česká a anglická abeceda, přízvuk ve slově a větě, stavba věty, rozdíl mezi psaným a čteným textem, úhlednost písma – lidová slovesnost, básně, říkanky, dramatizace dějů ČS – život v rodině, domácí mazlíčci, školní potřeby.... HV – melodizace a rytmizace anglických textů, anglické písně VV – pexeso, kreslení slov z různých tematických okruhů a situací zachycujících děj PČ – vystřihování a nalepování písmen (abeceda), obrázkových karet, posloupnost děje komiksu, dialogu TV – přirozené pohybové činnosti, pohybové hry OSV 1 osobnostní rozvoj OSV 2 sociální rozvoj OSV 3 morální rozvoj VDO 1 občanská společnost a škola VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS 1 Evropa s svět nás zajímá EGS 2 objevujeme Evropu a svět

ANGLICKÝ JAZYK		1. - 3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* doplní do věty chybějící slova * skládá slova do vět * ověřuje správnost grafického záznamu * rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova /3/		MKV 4 podpora multikulturality MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních čtení
* pokouší se porozumět jednoduché konverzaci dvou osob spojené s obrazovým vyjádřením děje * seřadí obrázky dle dialogu * porozumí konverzaci dvou osob * předvede jednoduchou konverzaci dvou osob * pokouší se porozumět příběhu z poslechu * seřadí obrázky zachycující děj příběhu * porozumí příběhu z poslechu spojeným s obrazovým vyjádřením děje * pokouší o dramatizaci příběhu * pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění * vyměňuje si s druhými informace slovně a podle svých schopností i graficky /4/ /3,4/	Praktická ukázka konverzace. Jednoduchá konverzace. Modelové situace. Poslech a čtení příběhu. Dramatizace příběhu. Jednoduchý popis vzhledu. Jednoduchý dotazník.. Obrázkový diktát.	
* vyhledává slova z abecedního slovníku učebnice * zapisuje slova z abecedního slovníku učebnice * vybavuje si slova z abecedního slovníku učebnice * použije slova z abecedního slovníku učebnice * používá abecední slovník učebnice /5/	Slovní zásoba. Abeceda.	

ANGLICKÝ JAZYK		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*čte nahlas foneticky správně jednoduchý text	Četba textu z učebnice. Základní slovní zásoba.	OSV 1 – smyslové vnímání, soustředění
*vyjadřuje výstižně vztahy v rodině /1/	Moje rodina a domov.	OSV 2 – péče o dobré vztahy
*rozumí jednoduchým pokynům a větám, obsahu a smyslu poslechových materiálů	Pozdravy, seznamovací fráze, jednoduché otázky se zájmeny: who, what, where?	OSV 1 - sebezpoznaní
*adekvátně reaguje na pokyny učitele /2/	Časování slovesa „to be“. Kladné tvary, záporné tvary.	OSV 1 – dovednosti pro učení a studium
*rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova /3/	Zájmena osobní a přivlastňovací. Předložky časové a místní.	OSV 1 – cvičení dovednosti a zapamatování
*pochozí obsah a smysl jednoduché konverzace /4/	Vyjádření domněnky. Oblíbené činnosti. Vyjádření pocitu hladu a žízně. Popis oblečení.	OSV 3 – řešení problémů a rozhodování
*používá dvojjazyčný slovník a abecední slovník učebnice /5/	Anglická abeceda. Podstatná jména. Tematické okruhy: počasí, příroda, roční období, dny.	OSV 1 – kreativita, originalita nápadů
*rozumí známým slovům a větám, jejich obsahu a smyslu /6/	Vazba „there is“, „there are“. Časování slovesa „can“.	OSV 1 – smyslové vnímání
*rozumí obsahu jednoduchého rozhovoru doplněného obrazovým materiálem /7/	V Prodejně.	
*čte nahlas jednoduchý text se známou slovní zásobou /8/	Pohádka.	

ANGLICKÝ JAZYK		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*vyhledává v jednoduchém textu základní informaci /9/	Popis situace na obrázku. Popis postavy.	OSV 1 - sebepoznání
*vytvoří odpověď na otázku /9/	Žádost o jídlo a pití. Žádost o půjčení věci. Vyjádření svého pocitu. Představení kamaráda.	OSV 1 – smyslové vnímání
*používá abecední slovník učebnice /10/	Nová slovní zásoba.	
*vyplní základní údaje do jednoduchého dotazníku /11/	Adresa.	
*obmění slova v jednoduchém rozhovoru /12/	Oslava narozenin.	
*obměňuje krátké věty se zachováním smyslu textu /13/	Reprodukce čteného a slyšeného textu. Pohádky, říkanky.	OSV 1 – řešení problémů
*poskytne požadovanou informaci /14/	Vyjmenování svých schopností a dovedností. I can I can use.... I know	OSV 1 – postoje a hodnoty

ANGLICKÝ JAZYK		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*rozumí jednoduchému textu se vztahem k osvojeným tématům /6/	Přítomný čas prostý a průběhový. Stupňování přídavných jmen. Počasí.	ENV 3 – problémy životního prostředí
*využívá při práci jednoduché autentické materiály (časopisy, obrázky)	Moje bydliště. Moje tělo.	OSV 1 – rozvoj schopností poznávání
*orientuje se v obsahu jednoduchého textu /7/	Předložky času a místa. Dopis příteli.	OSV 2 – mezilidské vztahy
*čte nahlas, plynule a foneticky správně texty se známou a dříve osvojenou slovní zásobou /8/	Otázka a zápor pomocí „do“. Have you got any....? Are there any?	OSV 2 - komunikace
*vyhledá v textu jednoduchou informaci a pracuje s ní	Země příslušné jazykové oblasti. Great Britain.	OSV 2 – poznávání lidí EGS 1 – Evropa nás zajímá
*vytvoří odpověď na otázku /9/	What do you need? What is the date today?	OSV 1 - sebeorganizace
*používá dvojjazyčný slovník /10/	Překlad krátkého textu.	MEV 5 – média jako zdroj informací
*sestaví gramaticky a formálně správně písemné nebo ústní sdělení	Části dne. Orientace na mapě.	MKV 1 – kulturní difference
*vyplní základní údaje do dotazníku nebo formuláře	Školní předměty. Jízdní řád.	OSV 3 – zvládání učebních problémů
*napíše jednoduchý text podle diktátu /11/	Blahopřání. Pozdrav z prázdnin.	OSV 3 – hodnoty, postoje

ANGLICKÝ JAZYK		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	Denní a týdenní program. Nákupy. Poslech mluveného projevu.	OSV 1 – dobrá organizace času OSV 1 – pozitivní naladění mysli
*pozmění a doplní obsah jednoduché konverzace /12/	Zanechání vzkazu. Blahopřání . Krátká zpráva.	OSV 1 – pozitivní vztah k lidem
*obměňuje krátké věty a texty, mění mluvnické časy /13/	Slovosled anglické věty.	
*rozumí jednoduché konverzaci dvou osob, případně se do ní zapojí /14/	Věci kolem nás. Prosba. Omluva.	OSV 2 - komunikace
*pozdraví a rozloučí se při setkání a loučení, představí sebe i druhé	Společenské a zdvořilostní fráze.	OSV 2 – mezilidské vztahy
*vyjádří souhlas, nesouhlas, radost, emoce	Volný čas. Zájmová oblast.	OSV 1 - kreativita MKV 4 – specifické rysy různých jazyků
*naváže kontakt s konkrétní osobou /14/	Cestování. Dopravní prostředky.	OSV 2 – mezilidské vztahy

Vzdělávací obor:	Cizí jazyk
Vyučovací předmět :	ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku
- napodobování správné výslovnosti rodilých mluvčích
- nácvik porozumění mluvenému slovu
- získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v cizím jazyce
- osvojení jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití komunikace v cizím jazyce
- vyhledávání důležitých informací o zemích studovaného jazyka a práci s nimi
- snižování jazykové bariéry a poznávání odlišností ve způsobu života lidí v jiných zemích
- uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných zemí
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu

Obsah učiva:

- komunikace v běžných každodenních situacích
- jednoduchá sdělení (oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, přání, setkání)
- základní vztahy (existenciální, prostorové, časové, kvalitativní, kvantitativní)
- tématické okruhy
- slovní zásoba a tvoření slov
- gramatické struktury a typy vět
- lexikální princip pravopisu slov

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 3 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně jazyků nebo v kmenových třídách. Shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka získané ve všech oblastech jazykového vzdělávání na základní škole.

Využíváme různých metod práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální vyučování - výklad, četba, reprodukce textu
- skupinové vyučování - základy spolupráce a týmové práce, dialogy
- samostatná práce - práce se slovníkem, vyhledávání informací, práce s autentickými materiály
- hry, dramatizace, zpěv, recitace
- výukové programy na PC
- krátkodobé projekty
- soutěže, olympiády
- výjezd do zahraničí

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly na samostatné vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- hodnotí práci žáka a učí ho pracovat s chybou
- seznamuje s různými způsoby a metodami učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace
- vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu
- požaduje správnou formulaci otázek

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své myšlenky a názory
- vytváří dostatek příležitostí pro komunikaci v cizím jazyce
- požaduje reprodukci slyšeného projevu

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává mluvní a písemné projevy s úkolem formulovat vlastní názor, obhájit ho s vhodnými argumenty
- diskutuje se žáky o odlišném způsobu života a tradicích v jiných zemích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří situace pro spolupráci ve skupině
- vytváří situace pro prezentaci vlastní práce před spolužáky
- požaduje hodnocení vlastní práce žáka i práce spolužáků podle jasně stanovených kritérií

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje používání vhodných pomůcek při práci (knihy, slovníky, časopisy, výukový software, internet)
- zadává domácí úkoly pro rozvoj pravidelných studijních a pracovních návyků
- zohledňuje individuální rozdíly ve schopnostech a pracovním tempu

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. čte plynule s dobrou výslovností a s porozuměním obsahu přiměřených textů
2. chápe jednoduché gramatické a lexikální vztahy, dokáže postihnout hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů, čte okruh tištěných materiálů
3. rozumí jednoduchému souvislému projevu učitele a krátkému projevu rodilého mluvčího
4. orientuje se v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout
5. používá slovníky a jazykové příručky a vyhledá informace ve vhodném výkladovém slovníku
6. je schopen samostatně napsat krátký text (podle probíraných tematických okruhů) v jednoduchých větách, přednese krátkou zprávu či sdělení, vyjádří své zážitky a dojmy
7. přednese báseň či zazpívá píseň, tvoří a obměňuje jednoduché věty, pohotově a jazykově správně tvoří otázky a krátké texty
8. vypravuje krátký příběh, stručně charakterizuje postavu, seřadí věty a výrazy do správného pořadí, reprodukuje přečtený a vyslechnutý text přiměřené obtížnosti
9. jednoduše vyjadřuje svůj názor, ptá se na příčinu a vyžaduje informaci
10. aktivně komunikuje a přispívá svou měrou do skupinové práce, vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích, domluví si setkání, společný program

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ANGLICKÝ JAZYK			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 2	MKV 4	ENV 2	
7. ročník	OSV 2 OSV 3		EGS 2	MKV 1 MKV 5	ENV 3	MEV 7
8. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 2		MKV 1 MKV 2		MEV 1
9. ročník	OSV 3		EGS 1	MKV 4	ENV 1 ENV 4	MEV 7

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	- soustředění - sebepoznání - organizace vlastního času		- sebepoznání	
OSV 2 Sociální rozvoj	- komunikace	- mezilidské vztahy	- komunikace	
OSV 3 Morální rozvoj	- rozhodovací dovednosti	- řešení problémů	- rozhodovací dovednosti	- hodnoty, postoje

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost A škola				
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát			- principy soužití s minoritami	
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě				

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
---	--	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				- Evropa nás zajímá
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	- objevujeme Evropu a svět	- objevujeme Evropu a svět		
EGS 3 Jsme Evropané				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference		- kulturní difference	- kulturní difference	
MKV 2 Lidské vztahy			- integrace jedince v rodinných vztazích	
MKV 3 Etnický původ				

MKV 4 Multikulturalita	- podpora multikulturality			- podpora multikulturality
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity		- odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám		

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy				Hluboké ovlivnění přírody v průběhu civilizace
ENV 2 Základní podmínky života	Péče o zdraví			
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Problémy životního prostředí		

ENV 4 Vztah člověka k prostředí				Rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj
--	--	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ANGLICKÝ JAZYK		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			- pozorování mediálních sdělení	
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				
MEV 7 Práce v realizačním týmu		- práce v realizačním týmu		- práce v týmu

ANGLICKÝ JAZYK		6. ROČNÍK	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
*čte nahlas jednoduché, krátké texty	/1/	Návštěva v rodině	
*rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích		Předložky místa. Charakteristika postavy.	MKV 4 - multikulturalita
*rozumí pokynům učitele ve třídě a dokáže na ně reagovat	/3/	Zamýšlená budoucnost. Popis právě probíhající činnosti.	OSV 2 - komunikace
*je schopen domýšlet význam slov		Pokyny a rady. Přivlastňovací pád. Člen určitý a neurčitý.	OSV 3 – rozhodovací dovednosti
*vyhledá v textu známe výrazy a fráze	/4/	Čtení a vypravování krátké pohádky nebo příběhu.	
*používá abecední slovník učebnice	/5/	Opakování a procvičování slovní zásoby	
*dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení		Prostý minulý čas. Děje v minulosti.	OSV 1 – soustředění IN – výukové programy
*umí sdělit základní informace o sobě a své rodině, udat adresu bydliště		Povinnosti. Zaměstnání rodičů. Popis každodenních zvyků a činností.	OSV 1 – sebezpoznání OSV 1 – organizace vlastního času
*hovoří o svých zálibách		Vyprávění jednoduchého děje. Oblíbená kniha.	
*vyjádří potřebu a účel, svůj problém a obavu	/6/	Základní údaje o sobě. Vyslovení přání. Objednání jídla v restauraci.	OSV 1 - sebezpoznání

ANGLICKÝ JAZYK		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*aktivně používá probranou slovní zásobu z tematických okruhů /6/	Určování hodin a času. Situace u lékaře. Záliby.	ENV 2 – péče o zdraví VZ – péče o své zdraví
*stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu nebo promluvy /8/	Rozhovory v modelových situacích Porovnávání údajů Frázová slovesa	
*vyžádá jednoduchou informaci	Dotaz na cestu, směr. Popis cesty k objektu.	
*zajímá se o historii, tradice a svátky anglicky mluvících zemí /9/	Popis svátků a zvyků v ČR a Velké Británii.	EGS 2 – objevujeme Evropu a svět

ANGLICKÝ JAZYK		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*čte plynule s dobrou výslovností a s porozuměním obsahu přiměřených textů /1/	Tematické okruhy: jídlo a pití. Oblečení.	EGS 2 – objevujeme Evropu a svět ZE – reálie Velké Británie MEV 7 – práce v realizačním týmu
*dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů	Reálie ČR a UK. Základní údaje o New Yorku.	
*chápe jednoduché gramatické a lexikální vztahy /2/	Vyjádření množství. Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména. Minulý čas prostý.	
*orientuje se ve slovní zásobě /3/	Zásady osobní hygieny. Orientace na nádraží.	
*orientuje se v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů – jejich význam dokáže odhadnout /4/	Hry zaměřené na rozvoj komunikace. Telefonování.	OSV 3 – řešení problémů
*dokáže pracovat se slovníky a využívat je při překladu	Charakteristika a základní údaje o anglicky mluvících zemích.	MKV 5 – odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám ZE – charakteristika angl. mluv. zemí PRO
*vyhledá informace ve vhodném výkladovém slovníku /5/	Řešení kvízů. Popis výrobního procesu.	IN – slovní zásoba
*je schopen samostatně napsat krátký text (podle probíraných tematických okruhů) v jednoduchých větách /6/	Soukromý dopis z prázdnin. Vánoční přání. Popis a funkce tělesných orgánů.	

ANGLICKÝ JAZYK		7. ROČNÍK	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
*přednese krátkou zprávu či sdělení /6/		Orientace v plánu města. Popis zvířete. Dojmy z prázdnin.	
*přednese či zazpívá básničku, říkanku nebo píseň /7/		Přání k narozeninám Oblíbená píseň	
*vypravuje krátký příběh, stručně charakterizuje postavu /8/		Historie Velké Británie a Ameriky. Stručný obsah pohádky.	MKV 1 – kulturní difference PRO
*jednoduše vyjadřuje svůj názor, ptá se na příčinu a vyžaduje informaci /9/		Záliby. Postoj k postiženým lidem.	OSV 2 – mezilidské vztahy
*vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích /10/		Vyjádření svého ekologického postoje. Žádost o radu. Poskytnutí rady.	ENV 3 – problémy životního prostředí PŘ – vztah člověka k prostředí

ANGLICKÝ JAZYK		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*čte nahlas a plynule foneticky správně text /1/	Texty s tematikou reálií. Kanada. Austrálie.	MKV 1 – kulturní difference PRO ZE – viz. učivo 7.r. VDO 2 – principy soužití s minoritami
*čte okruh tištěných materiálů, orientuje se v úryvcích převážně informativního charakteru /2/	Základní vztahy – existenciální, časové a prostorové.	MEV 1 – pozorování mediálních sdělení
*vyplní běžný formulář a dotazník	Životopis. Nápisy. Orientační tabule.	OSV 1 – sebepoznání ČJ – viz. učivo 7.r. – strukturovaný životopis
*napíše osobní dopis, vyjádří své zážitky a dojmy /6/	Postup při přípravě jídla. Vyjádření budoucnosti.	
*používá správně gramatické jevy – tvoří a obměňuje jednoduché věty /7/	Přítomný a minulý čas prostý. Budoucí čas. Modální slovesa.	
*vypráví přečtený text a používá přímou řeč	Upevňování probraných slovesných časů.	
*obměňuje věty a krátké texty, seřadí věty a výrazy do správného pořadí /8/	Slovosled ve větě. Předpřítomný čas.	
*vede komunikaci v různých situacích	Jednoduché sdělení. Omluva. Poděkování. Žádost o pomoc.	OSV 2 - komunikace
*domluví si setkání, společný program /10/	Orientace v časech. Jízdní řády. Žádost o svolení a pomoc.	

ANGLICKÝ JAZYK		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*používá jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, omluvu, prosbu, politování *je schopen použít jednoduché výrazy při nákupu, objednání zboží a služeb, vstupenek a pod. /10/	Rodinné oslavy a události. Situace v dopravních prostředcích. Vyjádření postoje k nesprávnému chování. Konverzace v tematických celcích. Kultura, hotel.	MKV 2 – lidské vztahy OSV 3 – rozhodovací dovednosti

ANGLICKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*orientuje se v základních zeměpisných a historických reáliích	Historická fakta z vlády významných panovníků.	DĚ – viz. učivo 7.ročníku
*pracuje s autentickými texty (časopisy, prospekty) /2/	Vedení deníku. Stručný zápis ze společenské akce, výletu.	PRO
*rozumí souvislému projevu učitele a krátkému projevu rodilého mluvčího /3/	Minulý čas prostý. Přítomný čas prostý. Budoucí čas prostý.	výměnný zájezd do VB slovní zásoba
*používá slovníky a jazykové příručky /5/	Význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky a sportu.	MKV 4 – podpora multikulturality OSV 3 – hodnoty, postoje
*napíše stručný životopis, orientuje se v předloženém programu	Program výměnného zájezdu. Charakteristika osobnosti.	EGS 1 – Evropa nás zajímá
*vyjadřuje svůj vlastní názor a postoj	Vyjádření názoru na ochranu život. prostředí. Modální slovesa.	ENV 1 – ekosystémy PŘ – ochrana životního prostředí
*pohotově formuluje otázky a odpovídá na ně /6/	Příslovce času. Zájmena zvrtná a samostatná.	
*pohotově a jazykově správně tvoří otázky, věty a krátké texty /7/	Vedlejší věty příslovečné časové a místní Vedlejší věty příslovečné účelové.	souhrnné opakování probraného učiva
*reprodukuje přečtený a vyslechnutý text přiměřené obtížnosti /8/	Příběh ze života dětí. Hrdina oblíbené knížky.	PRO
*aktivně komunikuje a přispívá svou měrou do skupinové práce /10/	Popis pracovního postupu. Řešení problému.	MEV 7 – práce v týmu ČJ – 7.r.- popis pracovního postupu PRO

ANGLICKÝ JAZYK		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*dá radu, doporučí způsob řešení problému *souvisle hovoří na známá témata (včetně reálií) /10/	Vyjádření vlastních zájmů a dovedností. Volba povolání. Historická fakta o USA. Oblíbené sporty.	NJ – cizí jazyk jako kvalifikační požadavek ENV 4 – vztah člověka k prostředí ZE – učivo 7.ročníku PRO

5.2 Matematika a její aplikace

Vyučovací obor:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu**/1. stupeň/****1. Obsahové , časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Matematika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Matematika ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu matematika na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- aktivní činnosti, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích
- poskytování vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost
- důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemných vztahů
- postupné osvojení některých matematických pojmů, algoritmů, terminologie, symboliky a způsobů jejich užití

Učivo tvoří 4 tematické okruhy:

- Čísla a početní operace – osvojování početních operací, získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznámení s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
- Závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání určitých typů změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa.
- Geometrie v rovině a v prostoru – určování a znázorňování geometrický útvarů, geometrické modelování reálných situací, hledání podobností a odlišností útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, porovnávání, odhad, měření délky, obvod, obsah.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací, logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, podchycení žáků, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Časové vymezení předmětu

- 1. ročník , 4 hodiny týdně
- 2.,3. ročník, 5 hodin týdně
- 4. ročník, 4,5 hodin týdně (1x za 2 týdny střídání matematika a informatika)
- 5. ročník, 5 hodin týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, někdy v učebně výpočetní techniky. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty

Zařazení průřezových témat

(viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatnou, či skupinovou práci v podobě logických úloh
- po vyřešení úloh hodnotí postupy a provedení práce

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje při tvorbě slovních úloh

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům získávat správné postoje v krizových situacích
- vede žáky k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, utvářet příjemnou atmosféru
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování vymezených pravidel
- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení matematických výpočtů – hra na obchod apod.

- rozvíjí zkušenosti s matematickým modelováním, vede žáka k poznání, že realita je složitější než její matematický model

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubor s daným počtem prvků
2. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
3. užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
4. provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
5. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
6. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
7. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
8. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
9. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
10. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
11. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
12. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
13. vyhledává, sbírá a třídí data
14. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
15. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
16. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
17. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
18. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce
19. sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
20. sestrojí rovnoběžky a kolmice
21. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
22. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
23. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			MATEMATIKA			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 1 OSV 2			MKV 2 MKV 4		MEV 1
2. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3			MKV 1 MKV 2 MKV 4 MKV 5		MEV 1
3. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3			MKV 1 MKV 2 MKV 4 MKV 5	ENV 3	MEV 1 MEV 5
4. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1	MKV 1 MKV 2 MKV 4 MKV 5	ENV 4	MEV 1 MEV 2 MEV 5
5. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1	MKV 1 MKV 2 MKV 4 MKV 5	ENV 2 ENV 4	MEV 1 MEV 2 MEV 5

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		MATEMATIKA			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	- smyslové vnímání, pozornost, soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápadů do reality - smyslové vnímání, pozornost, soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení - schopnost převádět nápadů do reality	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápadů do reality - smyslové vnímání, pozornost, soustředění - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápadů do reality - psychohygiena – pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápadů do reality - psychohygiena – pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání

OSV 2 Sociální rozvoj	- poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě - mezilidské vztahy – vztahy a naše třída	- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	- péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída	- kooperace a kompetence – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu	- kooperace a kompetence – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu
OSV 3 Morální rozvoj		- řešení problémů a rozhodování	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		MATEMATIKA			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu					
EGS 3 Jsme Evropané					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		MATEMATIKA			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference		- člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky	člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení	respektování zvláštností různých etnik	základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
MKV 2 Lidské vztahy	- rozvíjet spolupráci - uplatňování principu slušného chování	- rozvíjet spolupráci - uplatňování principu slušného chování	- vztahy mezi kulturami - význam kvality mezilidských vztahů	- důležitost integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích - tolerance, empatie	- pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy
MKV 3 Etnický původ					

MKV 4 Multikulturalita	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým - vstřícný postoj k odlišnostem
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity		- dovednost žít nekonfliktně	- dovednost žít nekonfliktně	- dovednost žít nekonfliktně	- dovednost žít nekonfliktně

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 1 Ekosystémy	- les v našem prostředí, vodní zdroje	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice - kulturní krajina
ENV 2 Základní podmínky života	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy - energie, přírodní zdroje – možnosti a způsoby šetření
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	- životní prostředí, doprava a životní prostředí	- ochrana přírody a kulturních památek	- odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody	- prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví	- akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti, ochrana životního prostředí, odpady a příroda, způsoby hospodaření s odpady

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- naše obec – přírodní zdroje	- náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady	- prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví	- prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví	- nerovnoměrnost života na Zemi - náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady
--	----------------------------------	---	--	--	---

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		MATEMATIKA			
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	- poslouchání mediálních sdělení	- vnímání mediálních sdělení	- vnímání mediálních sdělení	- pěstování kritického přístupu k reklamě - chápání podstaty mediálního sdělení	- pěstování kritického přístupu k reklamě - chápání podstaty mediálního sdělení
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				- různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti	- různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení					
MEV 5 Fungování a vliv medií ve společnosti			- vliv médií na každodenní život, role medií v každodenním životě jednotlivce	- vliv médií na každodenní život, role medií v každodenním životě jednotlivce	- vliv médií na každodenní život, role medií v každodenním životě jednotlivce
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení					
MEV 7 Práce v realizačním týmu					

MATEMATIKA		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 /1/ * vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20 /1/ * přečte a zapíše čísla 0-20 /2/ * porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti /2/ * najde a zobrazí číslo na číselné ose v oboru 0-20 /3/ * doplňuje neúplné řady posloupnosti čísel 0-20 /12/ * sčítá a odčítá v oboru 0-10, sčítá a odčítá v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku /4/ * používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací, řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0-20, řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu desítky, řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n – více (méně) v probíraném oboru za pomoci vyučujícího /5/ * orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za, nahoru, dolů), rozeznává geometrické útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec /15/ * porovnává velikost útvarů, rozezná jednoduché útvary v rovině /16/	Počítání předmětů v daném souboru. Čtení a psaní čísel do 20. Obor přirozených čísel do 20. Zápis čísla v desítkové soustavě. Porovnávání čísel, znaménka $, <, >, =$. Číselná osa. Posloupnost čísel v oboru 0-20. Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku. Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel v oboru 0-20. Řešení a vytváření slovních na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n – více (méně) v oboru do 20 bez přechodu desítky. Pojmy – vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, pod, nad. Orientace v prostoru, dětské stavebnice. Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Tělesa – krychle, kvádr, válec, koule. Porovnávání velikosti útvarů.	ČJ – spisovné vyjadřování, uvědomělé čtení, psaní správných tvarů číslic. Hv – vyjádření rytmu. Tv – vyjádření rytmu pohybem. Vv – estetické cítění, psaní číslic. ČS – pravidla slušného chování. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 - sociální rozvoj (poznávání lidí) ČJ – čitelnost a úhlednost písma. VV – znázornění prvků. TV – bezpečný pohyb při práci. OSV 2 – sociální rozvoj (mezilidské vztahy) VV – úprava v sešitech. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) ČJ – čtení s porozuměním, orientace v textu. ČS – řešení problému. OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VV – rozvíjení citu pro prostor, kompozice plochy. ČS – orientace v prostoru. MKV 4 – multikulturalita MKV 2 – lidské vztahy PV – tvary, tělesa

MATEMATIKA		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* dokresluje jednoduché osově souměrné rovinné obrazce /17/ * znázorní základní rovinné útvary – čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh /18/	Osově souměrné rovinné obrazce. Základní rovinné útvary – čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh.	

MATEMATIKA		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* počítá předměty v oboru 0-20 – opakování 1. roč. /1/	Počítání předmětů v daném souboru.	ČJ – spisovné vyjadřování, čitelnost a úhlednost písma.
* zobrazí přirozené číslo v oboru 0-20 na číselné ose a číslo zapíše v desítkové soustavě /3/	Zobrazení čísla na číselné ose, zápis čísla v desítkové soustavě.	VV – úprava v sešitech.
* sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku /4/	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. Zobrazení čísla na číselné ose, zápis čísla v desítkové soustavě.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* používá sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku při řešení praktických úloh /5/	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku.	ČJ – slovní zásoba, čtení s porozuměním, orientace v textu.
* vytváří si představy čísel na základě názoru, spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100, vytváří konkrétní soubory /1/	Číselná řada 0-100. Obor přirozených čísel 0-100. Počítání po desítkách v oboru do 100, počítání v různých desítkách.	ČS – pomoc spolužáků, řešení problémů.
* zobrazuje čísla na číselné ose /3/	Číselná osa, čtení a zápis čísel.	VV – úprava zápisu slovních úloh.
* čte a zapisuje čísla 0 –100, doplňuje tabulky posloupnosti čísel /2,12/	Čtení a zápis čísel 0-100. Posloupnost čísel.	OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací schopnosti)
* porovnává čísla v oboru do 100 a vztahy rovnosti a nerovnosti zapisuje pomocí symbolů, zaokrouhluje čísla na desítky /2,8/	Porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na desítky, řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel.	MKV 2 – lidské vztahy
* sčítá a odčítá násobky 10, sčítá a odčítá v jednotlivých desítkách s využitím analogie, sčítá a odčítá dvojciferné číslo s jednociferným s přechodem desítek, sčítá a odčítá dvojciferná čísla /4/	Sčítání a odčítání násobků deseti, sčítání a odčítání v oboru do 100, závorky. Součet a rozdíl čísel.	MKV 4 - multikulturalita
		MKV 5 – princip sociálního smíru a solidarity
		ČJ – čitelnost a úhlednost písma, spisovné vyjadřování.
		ČS – orientace v rovině a prostoru.
		VV – znázornění prvků.
		OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
		ČJ – spisovné vyjadřování, čitelnost a úhlednost písma.
		VV – úprava v sešitech.
		OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
		OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)
		MKV 1 – kulturní difference

MATEMATIKA		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh, řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100, /5/ * doplňuje tabulky s jednou neznámou /12/ * seznámí se s násobením a dělením v oboru násobílek 2,3,4,5, naučí se užívat tyto početní výkony při řešení různých praktických úloh ještě bez plné automatizace /5/ * zná časové jednotky – hodina, minuta, sekunda, čte časové údaje na různých typech hodin, sleduje jednoduché závislosti na čase /10,11/	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání (využití při obchodování). Tabulky s jednou neznámou. Násobek, násobení jako opakované sčítání, činitel, záměna činitelů, názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů, řady násobků daného čísla, řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek 2,3,4,5. Čtení údajů na hodinách – minuta, hodina, den. Sledování jednoduchých závislostí na čase.	ČJ – slovní zásoba, čtení s porozuměním, orientace v textu. ČS – pomoc spolužáků, řešení problémů. VV – úprava zápisu slovních úloh. OSV 3 –morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MKV 2 – lidské vztahy MKV 5 – princip sociálního smíru a solidarity MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ČJ – čtení s porozuměním, orientace v textu. OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) VV – úprava zápisu slovních úloh. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MKV 2 – lidské vztahy MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ČJ – spisovné vyjadřování. VV – úprava v sešitech. ČS – orientace v čase. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MKV 2 – lidské vztahy MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MATEMATIKA		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* kreslí křivé a rovné čáry, základní rovinné útvary /15/	Úsečka, lomená čára, základní rovinné útvary.	ČS – pomoc spolužáků, orientace v rovině a prostoru.
* rýsuje úsečky, měří úsečky na konkrétních předmětech /16/	Délka úsečky, jednotky délky – cm,m.Označení bodů a úseček, kreslení křivých a rovných čar, rýsování úseček, měření délky úsečky	TV – základní měrové jednotky. VV rozvíjení citu pro prostor, kompozice plochy s využitím geometrických prvků.
* poznává geometrická tělesa v praxi, modeluje tělesa /17/	Využití stavebnic, modelování těles.	MKV 2 – lidské vztahy
* určuje délku lomené čáry /19/	Lomená čára.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita)
* dokresluje osově souměrné předměty /22/	Dokreslování osově souměrných předmětů.	

MATEMATIKA		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 1000 /1/	Obor přirozených čísel do 1000 – počítání po stovkách, desítkách, jednotkách.	ČJ – spisovné vyjadřování. VV – úprava v sešitech. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
* čte a píše trojciferná čísla, porovnává čísla v číselném oboru do 1000, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti /2/	Číselná řada, zápis trojciferných čísel, porovnávání trojciferných čísel.	ČJ – pravidla hry, spolupráce ve skupině při názorném vyučování, prezentace před spolužáky.
* zakresluje obraz daného čísla v číselném oboru do 1000 na číselné ose, zaokrouhluje čísla na stovky, desítky /3,8/	Znázornění trojciferných čísel na číselné ose. Porovnávání čísel pomocí číselné osy. Zaokrouhlování čísel na stovky, desítky.	MKV 2 – lidské vztahy ČS – pozorování, popis modelových situací. VV – vizuálně obrazné vyjádření. TV – využití pohybové činnosti jako relaxačních chviliek v hodinách. MKV 4 - multikulturalita MKV 5 – princip sociálního smíru
* provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 1000 – sčítá a odčítá /4/	Sčítání a odčítání násobků sta, sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta.	ČJ – spisovné a souvislé vyjadřování, plynulé čtení s porozuměním, dobrá orientace v textu, samostatné tvoření slovních úloh, čitelnost a úhlednost.
* řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta /5/	Řešení slovních úloh na sčítání a odčítání násobků sta a sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta.	OSV 1 osobnostní výchova (seberegulace a sebeorganizace) ENV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
* provádí písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1000, využívá komutativnost a asociativnost sčítání /6,7/	Sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta, písemné algoritmy početních operací, písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledků záměnou sčítanců, písemné odčítání, kontrola výsledků sčítáním.	VV – úprava v sešitech, čitelnost a úhlednost písemného projevu. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MKV 2 – lidské vztahy MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

MATEMATIKA		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*automaticky užívá spoje všech násobílek, násobí a dělí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech, určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech /4,6/ * čte a sestavuje tabulky násobků /12/ * řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojciferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy o n – více (méně), užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n – krát více (méně) /5,6,/ * provádí předběžný odhad výsledku řešení /8/ * orientuje se v čase, zná časové jednotky – hodina, minuta, sekunda, čte časové údaje na různých typech hodin /10,11/ * doplňuje tabulky, schémata /12/	Automatizace násobilky 2,3,4,5,6,7,8,9, dělení v oboru těchto násobílek, násobení deseti, pamětné násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek, násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel, užití závorek, dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek. Tabulky násobků. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení a dělení, slovních úloh se dvěma různými početními výkony. Odhad a kontrola výsledku. Den – 24 hodin, hodina – 60 minut, minuta – 60 sekund, čtení údajů na hodinách, sledování jednoduchých závislostí na čase – příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny, vyučování, oběda, večeře, spánku. Tabulky, schémata.	ČS – pomoc spolužáků. VV – vizuálně obrazné vyjádření. ČJ – spolupráce ve skupině při názorném vyučování. MKV 1 – kulturní difference MKV 2 – lidské vztahy MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti ČJ – samostatné tvoření slovních úloh, dobrá orientace v textu, čtení s porozuměním. ČS – pozorování, popis modelových situací, tolerance ke spolužákům. OSV 2 – sociální rozvoj (mezilidské vztahy) MKV 4 - multikulturalita ČJ – čitelnost a úhlednost písemného projevu. ČS – orientace v čase, skupinová práce, pozorování, popis modelových situací. OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) MEV 5 – Fungování a vliv médií ve společnosti

MATEMATIKA		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek, sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr /15,16/	Sestrojení bodu, rýsování přímek, označování průsečíku rovnoběžek, vyznačování polopřímek, kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti.	VV – úprava v sešitech. PV – modelové situace – přímka, úsečka, krajní body. ČS – orientace v prostoru. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MKV 2 – lidské vztahy
* měří délku úsečky s přesností na milimetry, převádí jednoty délky s užitím měnitele 1000,100,10, provádí odhad délky, vzdálenosti, určuje obvod jednoduchého obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník sečtením délek jeho stran /16,19/	Rýsování úsečky dané délky, měření délek stran rovinných obrazců, jednotky délky – milimetr, centimetr, metr, kilometr, výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran, provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností.	ČS – pomoc spolužáků, orientace v rovině a prostoru. VV – rozvíjení citu pro prostor, kompozice plochy s využitím geometrických prvků. MKV 2 – lidské vztahy.
* rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině a prostoru /17/	Modelování staveb tvaru kvádrů, krychle podle daného plánu, kreslí mozaiku.	ČS – orientace v prostoru, hygienické návyky při práci. PV – práce se stavebnicemi, modelové situace, udržování pořádku na pracovním místě, plošné a prostorové tvary.

MATEMATIKA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících, čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose, porovnává čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice /2,3/ * rozkládá čísla v desítkové soustavě, pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly, využívá komutativnost a asociativnost sčítání, zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky /6,8/ * písemně sčítá a odčítá v oboru přirozených čísel do 1 000 000 /7/ * pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše s dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem /6/ * písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným činitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu /7,8/	Obor přirozených čísel do 1 000 000. Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. Porovnávání čísel do 1 000 000 pomocí číselné osy. Řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy. Rozklad čísla v desítkové soustavě. Pamětné sčítání a odčítání čísel v daném oboru do 1 000 000 (př. 500 500-400 270). Vlastnosti sčítání a odčítání. Vztahy mezi sčítáním a odčítáním. Zaokrouhlování s přesností na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Písemné algoritmy sčítání a odčítání. Pamětné násobení a dělení jednociferným číslem. Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem. Písemné dělení jednociferným dělitelem. Odhad a kontrola výpočtu.	ČJ – spisovné vyjadřování, čitelnost a úhlednost písma. VV – úprava v sešitech. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) ČJ – čitelnost a úhlednost písma. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) TV – cvičení kompenzační a pro správné držení těla. VV – úprava v sešitech, čitelnost, úhlednost. OSV 2 sociální rozvoj (kooperace a kompetence) MKV 1 – kulturní difference MKV 2 – lidské vztahy MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV 2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

MATEMATIKA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v oboru do 1 000 000 a na vztahy o n – více (méně), n – krát více (méně), řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony, doplňuje tabulky, schémata a vytváří /9,12/	Řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n – více (méně), n – krát více (méně). Užívání závorek.	ČJ – samostatné tvoření slovních úloh, orientace v textu. ČS – pozorování, popis a vytváření modelových situací, tolerance ke spolužákovi. OSV 3 morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) ENV 4 – vztah člověka k prostředí OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti MKV 4 - multikulturalita EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá VDO 4 – Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování. ČJ – čitelnost a úhlednost písma.
* názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku, řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu /9/	Celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina. Řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny daného celku. Vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny.	OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací schopnosti) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace)
* sčítá zlomky se stejným jmenovatelem /7/	Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech.	
* určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, sestrojí kolmici k dané přímce (pomocí trojúhelníku s ryskou) /20/	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky – průsečík, kolmice, kolmost – kreslení a rýsování. Rýsování libovolného rovnoběžníku.	ČS – orientace v prostoru. VV – úprava v sešitech, cit pro prostor. MKV 2 – lidské vztahy MKV 5 – princip sociálního smíru a solidarity
* narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, narýsuje trojúhelník /18/	Rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem. Rýsování trojúhelníku.	ČS – orientace v prostoru. VV – úprava, geometrické tvary a tělesa
* pozná souměrný útvar, určí osu souměrnosti modelováním, překládáním, nakreslí souměrný útvar /22/	Určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích.	ČS – orientace v prostoru, hygienické návyky při práci.

MATEMATIKA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* počítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce, vymodeluje síť kvádru, krychle, vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě. /19,21/	Určování roviny souměrnosti na modelech krabíčky. Souměrné útvary ve čtvercové síti. Modelování souměrných útvarů. Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku. Určování obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Užití základních jednotek obsahu cm^2, mm^2, m^2. Řešení jednoduchých slovních úloh na výpočty obsahů obdélníků a čtverců. Síť kvádru a krychle rozložením krabíčky. Modelování kvádru a krychle ze sítě. Určení povrchu kvádru (krychle) součtem obsahů stěn.	PV – práce s papírem, modelové situace, udržování pořádku na pracovním místě. ČS – orientace v prostoru, hygiena při práci. PV – práce s kartonem, modelové situace, pořádek na pracovním místě, tvary, tělesa. MKV 4 - multikulturalita OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita)

MATEMATIKA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose, zapisuje přirozené číslo v desítkové soustavě v požadovaném tvaru /2,3/ * zaokrouhluje přirozená čísla /8/ * pamětně sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla, užívá písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení, využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení /6,7/ * odhaduje a kontroluje výpočty /8/ * řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly, řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení vyžaduje neobvyklé postupy a algoritmy školské matematiky / 9,23/	Čtení a zápis čísel větších než 1 000 000. Porovnávání přirozených čísel. Zobrazování přirozených čísel na číselné ose. Zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. Jednoduché nerovnice. Sčítání a odčítání přirozených čísel z paměti – čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel. Písemné odčítání dvou přirozených čísel. Pamětné násobení a dělení přirozených čísel v jednoduchých případech. Písemné násobení až čtyřciferným činitelem. Písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem. Odhad a kontrola výpočtů. Řešení a vytváření slovních úloh na jeden až dva početní výkony v oboru přirozených čísel. Řešení nestandardních úloh.	ČJ – spisovné vyjadřování. VV – úprava v sešitech. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 sociální rozvoj (kooperace a kompetence) VV – úprava v sešitech. ČS – pomoc spolužáků. OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) MKV 1 – kulturní difference MKV 2 – lidské vztahy MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti VV – úprava. MKV 2 – lidské vztahy MKV 4 – multikulturalita OSV 1 osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) VDO 4 – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) ENV 4 – vztah člověka k prostředí EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá

MATEMATIKA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* modeluje, zapíše, přečte a porovnává daná desetinná čísla řádu desetin a setin, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti /1,2/	Praktické modely desetinných čísel – peníze, hmotnosti, délky. Desetinná čárka. Psaní a čtení desetinných čísel – desetina, setina. Porovnávání desetinných čísel.	ČJ – spisovné vyjadřování. VV – úprava v sešitech. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti
* zobrazuje desetinná čísla řádu desetin a setin na číselné ose /3/	Zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose.	
* zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin a setin /8/	Zaokrouhlování desetinných čísel řádu desetin a setin.	
* písemně sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin, násobí a dělí desetinné číslo deseti /7/	Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin. Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin deseti a stem. Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než deset.	Vv – úprava. OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
* užívá desetinné číslo v praktických situacích, řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel /9/	Řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech.	VV – úprava. OSV 1 osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MKV 2 – lidské vztahy MKV 4 – multikulturalita ENV 4 – vztah člověka k prostředí VV – úprava v sešitech.
* doplňuje řady čísel, tabulky, čte a sestavuje sloupkový diagram, sestavuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic. /13,14/	Dosazování za proměnnou. Čtení a sestavování tabulek různých závislostí. Grafy, tabulky, jízdní řády. Čtení a sestavování sloupkových diagramů. Zakreslování jednoduchých grafů závislostí – průběh jízdy autem, změna teploty během dne.	OSV 1 – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) ENV 2 – základní podmínky života ENV 4 – vztah člověka k prostředí OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních

MATEMATIKA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, užívá jednoduché konstrukce /18,20/ * sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, vypočte obvod a obsah obdélníku a čtverce, určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, zná a umí převádět jednotky obsahu obdélníku a čtverce, řeší slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce, řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce /19,21/	Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem. Rýsování pravoúhlého trojúhelníku. Rýsování obdélníku a čtverce. Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku. Grafické sčítání úseček. Výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce. Obvod mnohoúhelníku. Užití a převody jednotek obsahu – cm^2, mm^2, m^2, ha. Slovní úlohy a úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce.	sdělení MEV 2 – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti VV – úprava v sešitech, geometrické tvary a tělesa. PV – modelové situace. ČS – orientace v prostoru. OSV 1 – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) PV – modelové situace. ČS – orientace v prostoru. OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) OSV 3 – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) MKV 4 - multikulturalita MKV 5 – princip sociálního smíru a solidarity

Vzdělávací obor:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět :	MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Vzdělávání v předmětu matematika na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- * využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- * rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- * rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- * rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- * vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a efektivní využívání osvojeného matematického aparátu
- * vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- * provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- * přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalování grafického projevu
- * rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- * rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, soustavnou sebekontrolu při každém kroku postupu řešení, rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Obsah učiva

- číslo a proměnná
- závislosti vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časové vymezení předmětu

- 6. ročník, 5 hodin týdně
- 7. – 9. ročník , 4 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- samostatná práce
- skupinové vyučování
- projekt

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů, recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory

- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- používá bezpečně a účinně nástroje, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje

Očekávané výstupy RVP

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

žák

1. provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
2. zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
3. modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
4. užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
5. řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
6. řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
7. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
8. formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
9. analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

10. vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
11. porovnává soubory dat
12. určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
13. vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
14. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

15. zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
16. charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
17. určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
18. odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
19. využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
20. načrtne a sestrojí rovinné útvary
21. užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
22. načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
23. určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
24. odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
25. načrtne a sestrojí síť základních těles

- 26. načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- 27. analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

- 28. užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- 29. řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:				MATEMATIKA		
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník						
7. ročník						MEV 1
8. ročník						
9. ročník						MEV 1 MEV 2

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		MATEMATIKA		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		- kritický přístup k reklamě (procenta)		- základy finanční matematiky
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				- základy finanční matematiky
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				
MEV 7 Práce v realizačním týmu				

MATEMATIKA		6.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla zaokrouhluje /3/ * provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně /3/ * řeší slovní úlohy /3,9/	Rozšířené opakování – přirozená čísla Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě. Zobrazení na číselné ose. Početní operace.	
* charakterizuje a třídí základní rovinné útvary /16/ * vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku podle vzorce /18/ * používá vzorce k výpočtu obsahu čtverce, obdélníku /18/ * převádí jednotky obsahu /4/	Rovinné útvary Příklady rovinných obrazců. Rovina, bod, úsečka, polopřímka, přímka, kruh, kružnice. Obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku.	
* rozlišuje pojem násobek, dělitel /3/ * použije znaky dělitelnosti /3/ * rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené /3/	Dělitelnost přirozených čísel Násobek, dělitel. Znaky dělitelnosti 2,3,4,5,9,10,100. Prvočíslo a číslo složené.	
* narýsuje daný úhel /17/ * graficky přenesení úhel, sestrojí jeho osu a změří velikost /17,22/ * roztrídí úhly podle velikosti /17/ * dokáže sečíst, odečíst, vynásobit a vydělit dvojice úhlů /15,17/ * rozliší vedlejší a vrcholové úhly /17/	Úhel a jeho velikost Úhel, jeho rýsování a přenášení. Osa úhlu, jednotky úhlu, úhloměr. Třídění úhlů podle velikostí. Sečítání a odčítání úhlů i graficky. Násobení a dělení úhlů včetně grafického. Vedlejší a vrcholové úhly.	

MATEMATIKA		6.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* sestrojí shodné a osově souměrné útvary /22/ * načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti /22/ * znázorní bod v pravouhlé soustavě souřadnic /10/ * sestrojí lineární a bodový graf /10,11,13/ * přečte z grafu požadované údaje /10,11/ * přečte a zapíše desetinné číslo /4/ * zobrazí desetinné číslo na ose /4/ * porovnává a zaokrouhluje des.číslo /2/ * provádí početní operace /1,3,4,9/ * využívá k výpočtům kalkulatoru /2/ * aplikuje výpočet aritmetického průměru v praktických úlohách /2,11/	Osa souměrnosti Shodné útvary. Osově shodné útvary. Grafy Pravouhlá soustava souřadnic. Sestrojování a čtení jednoduchých grafů. Praktické úlohy. Desetinná čísla Čtení a zápis desetinného čísla. Zobrazení na číselné ose. Porovnávání a zaokrouhlování des.čísel. Sčítání a odčítání desetinných čísel. Násobení a dělení 10,100,1000. Převody jednotek. Násobení desetinných čísel. Dělení desetinných čísel přirozeným a desetinným číslem. Využití kalkulatoru při výpočtech. Aritmetický průměr. Slovní úlohy.	FY - čtení údajů z grafů FY – převody jednotek fyzikálních veličin FY – příklady na výpočet hustoty, hmotnosti

MATEMATIKA		6.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* roztřídí trojúhelníky podle délky stran a velikosti úhlů /16/ * určí, zda lze trojúhelník sestrojit /19/ * sestrojí trojúhelník /20/ * dokáže změřit a vypočítat vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku /17/ * sestrojí výšku, těžnici a střední příčku /19/ * sestrojí kružnici vepsanou a opsanou /19/ * sestrojí pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník /20/	Trojúhelník Druhy trojúhelníků stran a úhlů. Trojúhelníková nerovnost a konstrukce. Vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku. Výšky, těžnice, střední příčky. Kružnice opsaná, vepsaná. Pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník – konstrukce. Objem a povrch kvádru a krychle Rozdíl kvádr, krychle. Síť těles. Povrch kvádru, krychle. Objem kvádru, krychle. Převody jednotek objemu.	FY – těžiště IN – výukové programy

MATEMATIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* přiřadí správně pojmy čísel a jmenovatel /4/ * krátí a rozšiřuje zlomky /4/ * porovná a uspořádá zlomky podle velikosti /4/ * převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla /4/ * převede desetinná čísla na zlomek a naopak /4/ * provádí početní operace /4/ * upraví složený zlomek /4/ * rozlišuje přímo shodné a nepřímo shodné obrazce /16/ * definuje věty o shodnosti trojúhelníků /21/ * využije vět o shodnosti v konstrukčních úlohách /15,19,27/ * načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti /22/ * dodržuje zásady správného rýsování /20/	Zlomky Pojem zlomku, znázorňování na číselné ose. Krácení a rozšiřování zlomků. Porovnávání zlomků podle velikosti. Smíšená čísla. Zlomky a desetinná čísla. Sčítání a odčítání zlomků. Násobení zlomků. Dělení zlomků. Slovní úlohy na základní početní operace se zlomky. Složené zlomky. Shodnost a středová souměrnost Shodné útvary v rovině. Shodnost trojúhelníků – věty sss,sus,usu Konstrukce trojúhelníků. Sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti.	Opakování učiva 6.ročníku FY - optika

MATEMATIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje kladná a záporná čísla /1/ * dokáže celá čísla znázornit na číselné ose a porovná je podle velikosti /1/ * napíše opačné číslo /1/ * provádí početní operace s celými čísly /1/ * navrhuje konkrétní situace, v nichž využívá matematické operace v oboru celých čísel /9/	Celá čísla Kladná a záporná čísla a jejich znázornění na číselné ose. Porovnání celých čísel podle velikosti. Opačné číslo. Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel.	FY – numerické výpočty
* rozřídí čísla podle oboru (přirozená, celá, racionální) /4/ * porovná racionální čísla podle velikosti /4/ * převádí zlomky na desetinná čísla a naopak /4/ * provádí základní operace s racionálními čísly /1/ * řeší slovní úlohy /9/	Racionální čísla Pojem racionální čísla. Zobrazení racionálních čísel na číselné ose a porovnávání podle velikosti. Sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel.	
* pojmenuje základní pojmy (vrcholy, strany, úhlopříčky, průsečík, vnitřní úhly) /15/ * rozliší druhy čtyřúhelníků /16/ * vypočítá obvod, obsah čtyřúhelníků pomocí vzorce /2,18/ * přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník /20/	Čtyřúhelníky Základní pojmy. Třídění čtyřúhelníků. Rovnoběžníky, jejich vlastnosti, obvod, obsah. Obvod a obsah trojúhelníku. Lichoběžníky, jejich vlastnosti, obvod, obsah.	
		FY – skládání sil

MATEMATIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků /27/ * zapíše poměr velikostí dvou a více veličin /4/ * provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování /4/ * dělí celek na části v daném poměru /5/ * pracuje s měřítky plánu a mapy /6/ * pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin /12/ * využívá trojčlenku k řešení slovních úloh /9/ * vypočítá 1% z daného základu /4/ * vysvětlí pojmy: základ, procentová část, počet procent /4/ * použije trojčlenku k výpočtu základních úloh na procenta /6/ * aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladech /9/ * řeší slovní úlohy z praxe /9/	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost Poměr. Převrácený poměr. Měřítko plánu, mapy. Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost Trojčlenka. Slovní úlohy. Procenta. Úroky. Pojem procento. Základ, procentová část, počet procent. Tři typy základních úloh na procenta. Jednoduché úrokování. Závěrečné opakování	FY – vztahy mezi veličinami ZE – měřítko mapy (6.ročník) MEV 1 – kritický přístup k reklamě

MATEMATIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede příklady praktického použití druhé mocniny a druhé odmocniny /1/ * určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel /1/ * určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru /1/ * vypočítá výraz s mocninami a odmocninami /1/	Druhá mocnina. Druhá odmocnina.	FY – hustota 6.r
* uvede Pythagorovu větu, příklady jejího využití /2,9/ * vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty /2,9/ * účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům /2,9/ * vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty /2,9/ * vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty a odhadne výsledek /9,29/	Pythagorova věta a její užití.	FY – nakloněná rovina
* vypočítá mocniny s přirozeným exponentem /7/ * některé zpaměti, těžší na kalkulačce /7/ * použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami /7/ * provádí základní početní operace (+, - , . , :) s mocninami /7/ * umocní součin, podíl, mocninu /7/ * zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ /7/ * určí mocninu s exponentem nula /7/	Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi.	

MATEMATIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí * uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem /15,16/ * vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců /18/ * určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic /15/ * určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu /15/ * narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem /19/ * sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku /20/	Kružnice a kruh.	ZE – souřadnicový systém Země -6.r
* načrtne válec /20,23/ * vypočítá objem a povrch válce /24/ * vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrtek /26,27,29/ * potřebné informace vyhledá v tabulkách /29/	Válec.	FY – proudění tekutin VV – kresba válce
* vysvětlí pojmy číselný výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady /7/ * určí hodnotu daného číselného výrazu /7/ * zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými /7/ * provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny /7/	Výrazy a jejich užití.	FY – spotřeba paliva ZE – mapy 6.r CH – chemické rovnice ČJ – analytické myšlení

MATEMATIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* provádí násobení a dělení mnohočlenů /7/ * vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů /7/ * použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin /7/ * pomocí vzorců upraví daný výraz /7/ * sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky /15,16/ * objasní pojem Thaletova kružnice, využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách /19/ * používá základní pravidla správného rýsování /22/ * řeší konstrukční úlohy * zakreslí náčrtek zadaného úkolu /20/ * správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky /20/ * sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice /21/ * vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů proměnná, neznámá, řešení rovnice /7/ * vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav /8/ * používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh /8/ * matematicky správně a účelně zapíše postup řešení /9/	Konstrukční úlohy v rovině. Lineární rovnice.	FY – měření vzdáleností ZE – topografie 6.r FY – astronomie FY – řešení příkladů CH – chemické rovnice

MATEMATIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* provede zkoušku řešení dosazením do rovnice /8/ * vyřeší slovní úlohy (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu /9/ * vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin /9/ * uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi /9/ * vypočítá aritmetický průměr /11/ * určí z dané tabulky modus a medián/11/ * provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu /10/ * čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi /10/ * čte a sestrojuje různé diagramy a grafy - bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové /12/ * čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech /12/ * uvede příklady využití statistiky v praxi /28/	Základy statistiky.	

MATEMATIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* provede početní operace sčítání a odčítání mnohočlenů; násobení a dělení mnohočlenů /7/ * aplikuje na příkladech vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu a rozdíl druhých mocnin /7/ * použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů /7/ * upraví výraz vytýkáním před závorku /7/ * rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součin /7/ * určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl * zkrátí a rozšíří lomené výrazy /7/ * provede početní operace (+, -, . , :) s lomenými výrazy /7/ * přehledně, stručně zapíše řešení úlohy /7/ * vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů /21/ * rozpozná podobné rovinné útvary správně /21/ * určí poměr podobnosti * na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů /21/ * použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami /21/ * rozpozná gon. funkce sin, cos, tg /21/ * Aplikuje gon. funkce na příkladech z praxe /29/	Lomené algebraické výrazy. Podobnost. Goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku.	FY – řešení příkladů CH – řešení příkladů FY– měření vzdálenost PŘ – mineralogie

MATEMATIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav /8/ * rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli /8/ * provede zkoušku řešení * matematicky správně a účelně zapíše postup řešení /8/ * vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku) /8/ * vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými /8/ * pozná rovinné útvary, jmenuje jejich vlastnosti /17/ * řeší slovní úlohy za využití geometrických znalostí – vlastností útvarů, obvodů a obsahů /14/ * sestrojí geometrický útvar a zapíše konstrukci pomocí matematické symboliky /29/ * řeší slovní úlohy vyjádřením rovnice či soustavou rovnic /8/ * řeší slovní úlohy, zapíše matematickým aparátem znění, výpočet, zkoušku /8/ * uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa /25,26/ * vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce /27/	Lineární rovnice s jednou neznámou a neznámou ve jmenovateli. Konstrukční úlohy bez výpočtů a s výpočty. Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. Tělesa. Jehlan, kužel, koule.	FY – řešení úloh CH – chemické rovnice VV – prostorové vnímání FY – skládání sil PŘ – chemické vzorce

MATEMATIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu /29/ * jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor /27/ * potřebné informace pro práci vyhledá v tabulkách, literatuře /13,29/ * rozezná funkční vztah od jiných vztahů. /9/ * vysvětlí pojem lineární funkce /7/ * vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem /12,13,14/ * použije funkci při řešení úloh z praxe /28/ * vysvětlí pojem kvadratická funkce /14/ * vyjádří danou kvadratickou funkci tabulkou, rovnicí i grafem /13,14/ * pochopí pojem úroková míra, úrok, jistina /12/ * umí spočítat úrok z jistiny při zadané úrokové míře a dani za rok i za období * seznámí se s nejběžnějšími účty a výběrovými kartami /28/ * seznámí se se základy technického kreslení /29/	Funkce. Základy finanční matematiky. Základy pravoúhlého promítání.	PV – rozpočet rodiny 8.r VO– ekonomika – lidská společnost MEV 1- kritické čtení a vnímání med. sdělení MEV 2 – interpretace vztahu med. sdělení a reality FY – nákresy

5.4 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/1. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu informatika na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti
- orientování se ve světě informací
- tvořivou práci s informacemi a jejich využívání je při dalším vzdělávání i v praktickém životě

Učivo tvoří 3 oblasti:

- základy práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Časové vymezení předmětu

- 4. ročník – 0,5 hodina týdně (1 hodina za dva týdny)
- 5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně informatiky. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich praktickému využívání
- pomáhá při organizaci a plánování práce žáků
- nabízí různé způsoby osvojování učiva
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- po zpracování a předvedení práce vede žáky k diskuzi a zhodnocení
- vede žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje schopnost formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- používá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- aktivně žáky zapojuje k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci v týmu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vede žáky k hodnocení úrovně jejich aktivit

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních
- učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, přispívat k diskuzi a debatě
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- učí využívat výpočetní techniku i výukový software ke zvýšení efektivnosti své práce
- vytváří možnosti pro vyzkoušení různých postupů

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
2. respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
3. chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
4. při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
5. vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
6. komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
7. pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			INFORMATIKA			/4. a 5. ročník/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	X	X	X	X	X	X
2. ročník	X	X	X	X	X	X
3. ročník	X	X	X	X	X	X
4. ročník						
5. ročník			EGS 2	MKV 4		

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		INFORMATIKA				/4. a 5. ročník/
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Kód TOPT	Téma					
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	X	X	X			
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	X	X	X			Naše vlast a Evropa
EGS 3 Jsme Evropané	X	X	X			

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		INFORMATIKA				/4. a 5. ročník/
Průřezové téma:		Multikulturní výchova				
Kód TOPT	Téma					
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
MKV 1 Kulturní diference	X	X	X			
MKV 2 Lidské vztahy	X	X	X			
MKV 3 Etnický původ	X	X	X			

MKV 4 Multikulturalita	X	X	X		- multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování - význam užívání cizího jazyka
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity	X	X	X		

INFORMATIKA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie /1/	Základy obsluhy počítače a přídatná zařízení. (zapnutí, přihlášení, odhlášení, úsporný režim, vypnutí, seznámení s myší, klávesnicí).	Informační a komunikační technologie jako součást všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání bude využívána podle nabídky výukových programů.
* respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software /2/	Jednoduchá údržba počítače. Zásady bezpečné práce s počítačem.	
* chrání data před poškozením /3/	Základní funkce operačních systémů. Seznámení s formáty souborů (seznámení s programy, založení složky, ukládání dat, kopírování).	
* při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty /4/	Metody a nástroje vyhledávání informací.	

INFORMATIKA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie /1/	Počítače a přídatná zařízení. (zapnutí, přihlášení, odhlášení, resetování, úsporný režim, vypnutí, práce s myší a klávesnicí, reproduktor).	Informační a komunikační technologie jako součást všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání bude využívána podle nabídky výukových programů.
* respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady /2/	Postupy práce při běžných problémech s hardware a software. Prevence zdravotních rizik.	
* chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím /3/	Operační systémy a jejich základní funkce. (aktivní využití daných programů, otevře, zavře a uloží soubor, tisk)	
* při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích /4,5/	Metody a nástroje vyhledávání informací. Formulace požadavků při vyhledávání na internetu (zaujetí odpovědného etického přístupu ke stránkám s nevhodným obsahem).	EGS 2 - Objevujeme svět a Evropu (naše vlast a Evropa, evropské symboly).
* komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení /6/	Základní způsoby komunikace (e-mail – založení a používání, chat). Zpracování a přenos informací.	MKV 4 - Multikulturalita (vzájemné obohacování, užívání cizího jazyka)
* pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru /7/	Základní funkce textového a grafického editoru (psaní, kopírování, ukládání, vložení jednoduché grafiky a obrázku).	

Vzdělávací obor	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět :	INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/6. a 7. ročník/
---	-------------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu informatika na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti
- orientování se ve světě informací
- tvořivou práci s informacemi a jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě

Učivo tvoří 2 oblasti:

- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Časové vymezení předmětu

- 6. – 7. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně informatiky. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí různé způsoby osvojování učiva
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů

- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje schopnost formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- používá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- učí využívat výpočetní techniku i výukový software ke zvýšení efektivnosti své práce

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
2. ovládá práci s textovými a grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
3. uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s textem a obrazem
4. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictvím
5. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
6. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	INFORMATIKA /6. a 7. ročník/					
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník						
7. ročník				MKV 4		MEV 7
8. ročník	X	X	X	X	X	X
9. ročník	X	X	X	X	X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		INFORMATIKA			/6. a 7. ročník/
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MKV 1 Kulturní diference			X	X	
MKV 2 Lidské vztahy			X	X	
MKV 3 Etnický původ			X	X	

MKV 4 Multikulturalita		- komunikační programy	X	X
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity			X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		INFORMATIKA			/6. a 7. ročník/
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			X	X	
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			X	X	
MEV 3 Stavba mediálních sdělení			X	X	

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení			X	X
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti			X	X
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení			X	X
MEV 7 Práce v realizačním týmu		- stanovení si časového harmonogramu, úkolů a zodpovědnosti (město, obec, vesnice) - stanovení si cíle vyhledávání informací (vyhledávání informací dle zadaných kritérií)	X	X

INFORMATIKA		6.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* použije správně formátování písma /2/ * pracuje v textovém editoru – ukládá, kopíruje, formátuje a vkládá obrázky /2/ * zadá data a zpracuje jednoduché tabulky /3,5/ * v textu používá záhlaví a zápatí /2,3/	Microsoft Word Formátování písma. Ukládání, kopírování. Vložení obrázku – Word-Art, klipart. Vytvoření jednoduché tabulky. Záhlaví a zápatí. Microsoft Excel Pojem: sešit, list, řádka, sloupec, buňka. Označení řady, sloupce, buňky. Zadávání údajů. Jednoduché vzorce (sčítání, odčítání, násobení, dělení). Internet Služby internetu – sledování denního tisku, on-line rádia. Vyhledávání informací ve světě. Orientace na webových stránkách, vyhledávání, ukládání dílčích informací. Internetový obchod. Výukové programy Výukové programy v rámci školní výuky. Informační etika, copyright	FY – početní operace .. ČJ – vyhledávání informací ČJ, MA, FY, , AJ
* označí řady, sloupce, buňky / 2/ * dokáže buňky zaplnit daty /2/ * pomocí vzorců dokáže jednoduché početní operace /5/		
* sleduje vývojové trendy v informatice /1/ * účelně využívá služeb internetu /1,5/		
* dokáže vyhledat a používat výukové programy /2/ * dbá na informační etiku /4/		

INFORMATIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* dokáže vytvořit a upravit graf /4/ * graf dokáže přenést do textového editoru /1/	Excel Vytvoření a úprava vzhledu grafu. Spolupráce s Wordem.	MA 6.roč., FY – grafy MEV 7 – stanovení si cíle vyhledávání informací MKV 4 – komunikace ČJ – zdroj informací
* používá internet jako zdroj informací pro různé činnosti a předměty /3/	Internet Zdroj informací. Vyhledává informace dle zadaných kritérií. Odesílá a přijímá e-maily. Používá komunikační programy. Skype.	
* využívá možnost zálohovat na CD,DVD /4/ * používá CD, DVD jako vstupní zařízení počítače /5/	Zálohování CD, DVD jako vstupní a výstupní zařízení. Vypalování dat a muziky CD, DVD.	
* napíše svůj životopis /2/ * zpracuje informace o svém bydlišti a dokáže je prezentovat /5,6/	Vytváření portfolia Životopis. Město – obec – vesnice.	
* používá scanner a digitální fotoaparát /6/	Studijní materiál. Využití scanneru, digitální fotografie.	MEV 7 – stanovení si časového harmonogramu, úkolů a zodpovědnosti VO – město, obec ČJ - životopis AJ – slovní zásoba PŘ – určování obratlovců
* Číst a listovat v Acrobat Readru. /4/	Acrobat Reader Pouze používat.	

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět :	ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu**/1. stupeň/****1. Obsahové , časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- rozvoj poznatků, dovedností a prvotních zkušeností žáků získaných v rodině a předškolním vzdělávání
- pozorování věcí a dějů, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i svého nejbližšího okolí, učit se vnímat lidi a vztahy mezi nimi
- zjišťování výsledků, jejich třídění, zaznamenávání a jejich prezentace
- využívání regionálních přírodních i společenských jevů
- prolínání s učivem ostatních předmětů, vytváření projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí
- využívání videozáznamů, filmů, besed, vycházek a exkurzí, vědomostních soutěží a skupinové práce

Učivo tvoří 5 oblastí :

- místo kde žijeme (poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí, praktické poznávání místních a regionálních skutečností, využívání přímých zkušeností žáků)
- lidé kolem nás (upevňování základů vhodného chování a jednání lidí, uvědomování si významu tolerance, pomoci, solidarity a vzájemné úcty, seznamování se se základními právy a povinnostmi)
- lidé a čas (orientace v dějích a čase, měření času, utváření historie dějů a věcí)
- rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody (poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody, hledání důkazů o proměnách přírody, využívání a hodnocení svých pozorování, sledování vlivu lidské činnosti na přírodu, hledání možností, jak přispět ke zlepšení životního prostředí)
- člověk a výchova ke zdraví (poznávání člověka a uvědomování si vlastní osoby, vývoj člověka a jeho změny od narození do dospělosti, získávání základních poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a bezpečném chování, pozorování, řešení a hodnocení modelových situací, které upevní jejich dovednosti a návyky

Časové vymezení předmětu

- 1 – 3. ročník , 2 hodiny týdně
- 4. – 5. ročník , 3 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě, dále při poznávacích pobytech venku (vycházky a exkurze). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- frontální vyučování
- práce s mapou, obrazy, plány
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- školní výlety, besedy, exkurze, výstavy

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k využívání vhodných způsobů metod a strategií učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich praktickému využití
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede k samostatnému pozorování a experimentování – vyvozování závěrů k další práci
- navozuje pozitivní vztah k učení, ke kritickému hodnocení svých výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pomáhá vnímat a řešit problémové situace ve škole i mimo ni, pomáhá rozpoznat a pochopit problém
- zprostředkuje vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- zadává samostatné práce v podobě referátů
- vede žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování
- vede žáky k naslouchání druhým lidem
- aktivně zapojuje žáky do společenského dění
- podněcuje na základě získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence občanské

Učitel

- umožňuje žákům chápání svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- pomáhá dětem respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- předkládá žákům požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky vytvářet příjemnou atmosféru ve skupině, upevňování dobrých mezilidských vztahů
- učí respektovat pravidla při práci v týmu, přispívat k diskusi a debatě, vede k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti k používání vhodných materiálů, účinných nástrojů a využití vybavení
- vede žáky k vhodnému užití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a k vlastnímu rozvoji

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo
2. a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
3. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
4. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti
5. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
6. rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
7. vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
8. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích
9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
10. rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
11. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
12. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
13. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole (mezi chlapci a dívkami), v rodině, v obci (městě)
14. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky

15. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
16. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích
17. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)
18. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti
19. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
20. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
21. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
22. využívá archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
23. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
24. srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
25. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
26. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
27. roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
28. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
29. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
30. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
31. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
32. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
33. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
34. založí jednoduchý pokus, naplánuje zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
35. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
36. dodržuje zásady bezpečného chování, tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
37. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná: v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě

- 38. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- 39. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- 40. využívá poznatků lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 41. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 42. účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 43. uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- 44. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 45. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 46. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 47. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 1 OSV 2					
2. ročník	OSV 1	VDO 1				
3. ročník	OSV 1	VDO 2			ENV 3	
4. ročník	OSV 1 OSV 2		EGS 2	MKV 2	ENV 1	MEV 5
5. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 2	EGS 1	MKV 1	ENV 2 ENV 4	

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	-cvičení dovedností zapamatování, pozornosti a soustředění, smyslového vnímání	-cvičení sebekontroly a sebeovládání	-zdravé a vyrovnané sebepojetí	-dobrá organizace času, stanovení osobních cílů	-dovednosti pro předcházení i zvládání stresových situací
OSV 2 Sociální rozvoj	-vzájemné poznávání ve třídě -komunikace v různých situacích (žádost, prosba, omluva, pozdrav..)			-péče o dobré vztahy	-tolerance vůči druhým -komunikace v různých situacích(řešení konfliktů)

OSV 3 Morální rozvoj					-analýza vlastních i cizích postojů, jejich respektování
---------------------------------------	--	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola		-demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole			
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát			-práva a povinnosti jednotlivce -přijímat odpovědnost za své postoje a činy		-principy soužití s menšinami
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					

ENV 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					
---	--	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá					-rodinné příběhy a zážitky z Evropy -život dětí v jiných zemích -naši sousedé v Evropě
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu				-naše vlast -státní symboly	
EGS 3 Jsme Evropané					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :			ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Průřezové téma:			Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference					-jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti -respektování zvláštností různých etnik -sociokulturní rozdíly v ČR a v Evropě
MKV 2 Lidské vztahy				-lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy -důležitost začlenění jedince ve vrstevnických vztazích	

MKV 3 Etnický původ					
MKV 4 Multikulturalita					
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :			ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Průřezové téma:			Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 1 Ekosystémy				-les jako typ přírodního společenstva a součást krajiny -druhy lesů -lesní stromy s ohledem na regionální podmínky -význam lesů a jejich ochrana	
ENV 2 Základní podmínky života					-voda jako nezbytná podmínka pro život -vodní zdroje,pitná voda, -využívání vody(nadměrná spotřeba) - ochrana přírodních zdrojů

ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí			-odpady a příroda - třídění odpadů a jejich likvidace -hospodaření s odpadem, druhotné suroviny -ochrana životního prostředí		
ENV 4 Vztah člověka k prostředí					-obec a okolí(přírodní zdroje, životní prostředí) -prostředí a zdraví -způsoby ochrany zdraví

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení					
MEV 5 Fungování a vliv medií ve společnosti				-role médií v každodenním životě jednotlivce -vliv médií na uspořádání dne -vliv médií na postoje a chování	
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení					
MEV 7 Práce v realizačním týmu					

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* orientuje se v místě bydliště a v okolí školy /1/ * zná svou adresu, kontakt na rodiče /2/ * určí dominanty v krajině. /3/	Domov, škola, cesta do školy. Okolní krajina, ochrana přírody.	ČJ - prohlídka areálu školy PV - vycházka do okolí školy MA – prostorová orientace
* rozliší základní příbuzenské vztahy, rozdělení rolí v rodině, chápe práva a povinnosti členů rodiny. /10/ * popíše profese rodičů – rámcově /11/ * rozliší podobnost a odlišnost lidí, je si vědom jedinečnosti každého člověka /12/ * uvědomuje rozdíl mezi vlastnictvím cizím a soukromým /16/	Rodina, soužití lidí, kultura. Vlastnictví soukromé a veřejné.	OSV 2 Sociální rozvoj (poznávání, komunikace) ČS - Vánoce, Velikonoce, Den matek.
* zná roční období, kalendář - orientuje se v čase, zná části dne, hodiny / 18/ *seznamuje se s minulostí kraje /19/ * chápe průběh lidského života a změny v životě /20/	Orientace čase. Současnost a minulost v našem životě Regionální památky, pověsti z okolí, významné události našich dějin.	OSV 1 Osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) ČJ – práce s mapou, rozšiřování slovní zásoby HV – krajové písně a tance
* pozoruje a rozpoznává změny v jednotlivých ročních obdobích, všímá si proměn počasí /26/ * zná stavbu těla u nejnámějších druhů – rostliny, houby, živočichové /27/ * definuje význam domácích a volně žijících zvířat * chápe nutnost ochrany přírody	Střídání čtyř ročních období. Rostliny, houby, živočichové. Životní podmínky, rovnováha v přírodě.	Exkurze po okolí PV – péče o pokojové rostliny HV – vytvářet vztah k domovu a přírodě na základě textů
* zná své tělo a správně o něj pečuje, dodržuje denní režim, chápe základy rodinné a sexuální výchovy /35/	Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana. Lidské tělo, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy.	VV, PV- vycházky do přírody - sběr přírodnin. Den Země – výtvarné ztvárnění přírody HV – rytmizace, hra na tělo. TV – morální hodnoty, zdravý životní styl

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* chrání si osobní bezpečí a v rámci svých možností řeší krizové situace /36/	První pomoc, návykové látky a zdraví krizové situace- šikana, týrání...	TV - ochrana člověka za mimořádných událostí zdraví, úraz
* chová se bezpečně v silničním provozu /38/	Bezpečné chování v roli chodce.	TV – Besip - soutěže

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* orientuje se ve škole a nejbližším okolí, zvládá bezpečně příchod do školy a odchod ze školy – dodržuje dopravní předpisy /1/ * zajímá se o život v obci, kde žije /2/ * orientuje se ve volné krajině podle přírodních úkazů /3/	Místo bydliště a školy, dodržování bezpečnosti při cestě do školy. Okolní krajina – vodstvo, půda, rostliny a živočichové. Vliv krajiny na život lidí, ochrana přírody.	OSV 1 Osobnostní rozvoj (sebekontrola, sebeovládání) VDO 1 Občanská společnost a škola (atmosféra, vztahy ve škole) VV, PV - vycházky do okolí, sběr přírodnin . TV – využití pohybových dovedností při pobytech v přírodě HV – kladný vztah k přírodě
* rozlišuje vztahy mezi členy rodiny – úcta, pomoc, pochopení, práva a povinnosti /10/ * vysvětlí význam některých profesí /11/ * nalézá rozdíly a podobnosti lidí na základě pozorování /12/	Rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy, práce fyzická i duševní. Práva a povinnosti žáků školy Profese rodičů. Soužití lidí – pomoc nemocným a sociálně slabým.	VV, PV, ČJ - Den matek, Vánoce, Velikonoce. TV – práce a aktivní odpočinek
* dodržuje pravidelné činnosti denního režimu – vhodně využívá čas, orientuje se v pravidelných denních činnostech, používá pojem den a jeho části /18/	Určování času – kalendář, režim dne, roční období. Významné dny a svátky v kalendáři.	MA – orientace v čase a prostoru, pomoc spolužákům
. * poznává minulost kraje na základě života předků, bájí, mýtů a pověstí /19/ * uvědomuje si proměny ve způsobu života/20/	Historie a pamětihodnosti regionu. Báje a pověsti místního regionu.	ČJ - návštěvy regionálních muzeí HV – krajové tance a písně
* zaznamenává proměny přírody /26/	Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi.	
*zná základní stavbu těla u nejznámějších druhů rostlin /27/	Význam rostlin a živočichů pro člověka.	
*pozoruje a porovnává předměty podle vlastností /28/	Porovnávání látek a jejich využití pro praktický život.	
* chápe nutnost ochrany přírody /33/	Odpovědnost lidí za ochranu životního prostředí.	PV – ochrana životního prostředí

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky – ochrana proti nim zná správné užívání léků, ví o nebezpečí nevhodného používání léků /35/ * dodržuje zdravý denní režim. /36/ * zná význam základních dopravních značek /38/	Znalost lidského těla – základní stavba a funkce. Prevence užívání návykových látek. Péče o zdraví. Dopravní výchova.	VV, TV - vycházky do přírody, poznávání přírodnin ČJ, ČS, TV - Beseda s dětským lékařem, policíí ČR, dopravní soutěže

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* je schopen orientovat se a rozlišit nebezpečí v nejbližším okolí, pracuje s jednoduchým plánem /1/ * začlení svou obec do příslušného regionu, popíše změny v okolí /2/ * určí hlavní zeměpisné dominanty v okolí, rozlišuje přírodní a umělé prvky krajiny, vyjádří její estetické hodnoty /3/ * vysvětlí rozdělení rolí v rodině a úkoly členů rodiny /10/ * rozlišuje různé pracovní činnosti a chápe jejich význam /11/ * chová se vstřícně ke spolužákům a projevuje toleranci k jejich přirozeným odlišnostem /12/ * orientuje se v čase, rozlišuje pojmy minulost, přítomnost a budoucnost, zná fáze života /18/ * uvede příklady kulturních a historických památek regionu, pojmenuje některé rodáky /19/ * respektuje vlastní časové potřeby, ale i ostatních /20/ * pozoruje, popíše a porovná reakce organismů v jednotlivých ročních obdobích /26/ * pozoruje přírodniny a porovnává je podle nápadných určujících znaků, vyjmenuje místa výskytu ve známé lokalitě /27/	Okolí školy a orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy. Vliv krajiny na život lidí a naopak. Rozdíly mezi městským a vesnickým. prostředím, okolní krajina, orientační body. Postavení jedince v rodině, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy. Pracovní činnosti lidí, různá povolání, volný čas. Pravidla slušného chování, základní lidská práva, práva a povinnosti žáka. Orientace v čase – čas, historie, kalendář, letopočet, roční období. Průběh lidského života, generace. Historie a kultura místního regionu. Režim dne. Charakteristika jednotlivých ročních období, pozorování změn počasí. Třídění a porovnávání látek a jejich využití. Voda a vzduch význam pro člověka.	VDO 2 Občan, občanská společnost a škola (práva a povinnosti, odpovědnost) TV, ČJ – vycházky do vzdálenějšího okolí VV – kladný vztah k přírodě AJ – život v rodině, domácí zvířata, školní potřeby PV – organizace rodinné oslavy MA – hygienické návyky při práci ČJ – rodokmen MA – orientace v čase a prostoru HV – krajové tance a písně PV – exkurze do zahradnictví ENV 3 Problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* měří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů /28/	Pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin.	
* zkoumá vzájemnou závislost organismů živé a neživé přírody /29/	Rozmanitost živé a neživé přírody.	ČJ, TV – Den Země
* uvádí příklady kladného a negativního působení člověka na přírodu /33/	Ochrana a tvorba životního prostředí.	
* dodržuje základní návyky udržující zdravý životní styl, umí popsat základní funkce lidského těla /35/	Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, zdraví, nemoc, úraz.	OSV 1 Rozvoj schopností poznávání (zdravé a vyrovnané sebepojetí) TV – anatomie a fyziologie člověka, pojmy spojené s turistikou ČS – beseda s dětským lékařem
* zvládá bezpečné chování v různých prostředích a při různých činnostech, neohrožuje zdraví své ani jiných /36/	Osobní bezpečí, bezpečné chování. První pomoc.	
* chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci, je schopen požádat o pomoc pro sebe i pro jiné /37/	Modelové situace – osobní bezpečí.	TV – zdraví, úraz, tel. Číslo – 150,155, 158,
* dodržuje základní pravidla silničního provozu /38/	Znalost pravidel silničního provozu.	TV – turistické a dopravní značky
* přiměřeně reaguje na pokyny během mimořádných událostí /39/	Situace hromadného ohrožení, správné a bezpečné chování při mimořádných událostech.	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* určí polohu svého bydliště vzhledem k územnímu a správnímu celku /4/	Poloha místní oblasti, územní a správní celek.	HV – písně našich sousedů
* určí světové strany na mapě a v přírodě /5/	Určování světových stran v přírodě, orientace na mapě.	TV – orientace na mapě a v terénu VV – mapy (obkreslování)
* vyhledává základní údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě ČR /6/	Česká republika, různé druhy map.	
* zjišťuje informace o regionu /7/		
* na základě vlastních prožitků se snaží porovnat život dětí u nás a jinde ve světě /8/		
* pozná symboly našeho státu a dovede vyjmenovat základní státní instituce /9/	ČR – vlast, česká státnost, symboly.	EGS 2 Objevujeme svět a Evropu (naše vlast, státní symboly)
* rozlišuje základní vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla slušného chování /13/	Postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy.	MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti VV – moje rodina
* toleruje rozdíly mezi jednotlivci, je schopen dohody se svými spolužáky /14/	Mezilidské vztahy.	MKV 2 Lidské vztahy (začlenění jedince do kolektivu)
* rozliší vhodné chování od nevhodného, rozpozná porušování základních práv /15/	Práva a povinnosti lidí kolem nás, práva dítěte	TV – mravní výchova, zásady hry fair-play MA – tolerance, spolupráce PV – nákup potravin
* zná hodnotu peněz, rozezná rozdíl mezi vlastnictvím soukromým a veřejným /16/	Peníze, možnost využití.	
* reaguje na změny a problémy při řešení problémů životního prostředí /17/	Ochrana životního prostředí.	
* orientuje se v čase podle hodin a kalendáře, pracuje s časovými údaji /21/	Určování času.	OSV 1 Osobnostní rozvoj (dobrá organizace času)
* využívá různé informace pro pochopení minulosti, přítomnosti a budoucnosti, chápe význam kulturního dědictví /22/	Regionální památky a péče o ně, báje, mýty, pověsti (pověst x historická skutečnost).	MA – orientace v čase a prostoru ČJ – rozvoj slovní zásoby VV – výtvarné ztvárnění historických událostí HV – místní a krajové písně
* porovnává život a práci našich předků se současností /24/		
* zná některé významné události našich dějin /25/	Dějiny ČR od nejstarších dob po současnost (elementární vědomosti).	
* rozlišuje rozmanitost prvků živé a neživé	Látky a jejich vlastnosti, třídění a porovnávání	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
přírody, jejich proměny, životní podmínky, přizpůsobování se změnám prostředí, vysvětlí propojení živé a neživé přírody /29/ * v přiměřené náročnosti definuje postavení Země ve vesmíru, pohyb Země kolem Slunce a otáčení Země kolem své osy /30/ * rozlišuje vzájemnou závislost organismů živé a neživé přírody, nachází shody a rozdíly v základních společenstvech v lokalitách regionu /31/ * porovnává a třídí konkrétní organismy /32/ * zhodnotí činnost člověka v přírodě na základě kladů a negativ, uvědomuje si vliv člověka na přírodní společenstva a životní prostředí /33/ * vyhodnocuje pokusy /34/ * popíše jednotlivé etapy lidského života /41/ * dodržuje principy zdravého životního stylu, vysvětlí význam režimu dne, účelné organizace času /40,42/ * nacvičuje účelné chování v modelových situacích simulujících mimořádné události /43/ * nacvičuje účelné chování v modelových situacích (odmítání nabízených návykových látek, komunikace s cizími lidmi), rozlišuje mezi pozitivními životními cíli a riziky zneužívání návykových látek /44,45/ * dokáže poskytnout základní první pomoc a přivolat lékařskou pomoc /46/ * chápe základy rodinné a sexuální výchovy, diskutuje o vztazích mezi dětmi a dospělými, mezi chlapci a dívkami /47/	látek. Země součást vesmíru, střídání ročních období, střídání dne a noci. Rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva. Základní dělení organismů. Ekologické chování, odpovědnost lidí za životní prostředí. Vyhodnocování založených pokusů. Fáze života od narození do stáří. Výhody pravidelnosti v denním režimu, denní režim, pitný režim, zdravá strava, nemoc, první pomoc. Situace hromadného ohrožení. Druhy závislostí, odmítání návykových látek, pozitivní životní cíle. První pomoc, důležitá telefonní čísla, bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky. Rozvoj dovedností otevřeně hovořit o intimních záležitostech, ochrana před sexuálním zneužíváním a násilím.	TV, PV – vycházky do okolí ENV 1 Ekosystémy (les) VV - přírodniny, ochrana životního prostředí, hygiena a bezpečnost práce MA hygienické návyky TV – škodlivost návykových látek, zdravý životní styl OSV 2 Sociální rozvoj (péče o dobré vztahy)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* určí a vysvětlí zeměpisnou polohu vzhledem ke krajině a státu /4/ * řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, orientuje se podle světových stran a mapy /5/ * vyhledává jednoduché údaje o podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokouli, pracuje s mapou, rozlišuje - náčrt, plán, map /6/ * charakterizuje významné obce a města, společenské, hospodářské, technické, zemědělské, průmyslové a rekreační oblasti regionu, posoudí význam regionu /7/ * je schopen porovnat způsob života, přírodní podmínky v naší vlasti a jiných zemích na základě vlastních zkušeností a prožitků /8/ * vysvětlí význam základních státních pojmů, zná státní symboly, hlavní orgány státní moci a některé zástupce /9/ * rozlišuje vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodrží pravidla pro soužití lidí na základě vlastního úsudku a svých názorů /13/ * rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, je schopen připustit svůj omyl, dohody při společném postupu a řešení /14/ * rozpozná situace vzniklé nesprávným jednáním a chováním a dle svých možností je řeší /15/ * orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích /16/	Místní krajina – její části, poloha v krajině, dodržování bezpečného pobytu v přírodě. Mapy, světové strany. Evropa a svět, kontinenty. Mapy. Místní oblast, zemský povrch, vodstvo, rostliny, živočichové, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod. Sousední státy ČR. Zprostředkování osobních zkušeností – cestování, internet. Zástupci státní moci, symboly našeho státu, kulturní památky, národní svěbytnost. Mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným a potřebným, pravidla slušného chování, principy demokracie. Komunikace mezi lidmi, dialog. Lidská práva a povinnosti. Hmotný a nehmotný majetek, peníze v běžném životě.	MKV 1 Kulturní difference (sociokulturní rozdíly v ČR a v Evropě) HV – písně evropských národů VV – tvoření map, zakreslování ČJ – mateřský jazyk (nástroj dorozumívání) EGS 1 Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) PV – první pomoc OSV 2 Sociální rozvoj (tolerance, komunikace) VDO 2 Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s menšinami)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uplatňuje v praktickém životě dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí /17/	Problémy konzumní společnosti a životního prostředí.	TV – základní tělesné parametry a jejich měření MA – orientace v prostoru HV – lidové písně
* orientuje se v čase podle hodin, kalendáře a pravidelných denních činností /21/	Určování času, čas jako fyzikální veličina.	
* zdůvodní význam chráněných přírodních oblastí, kulturních památek, pracuje s dostupnými zdroji informací /16,22/	ČR – země ve které žijeme, kulturní dědictví.	
* vysvětlí pojem minulost, přítomnost, uvede hlavní historické a současné reálie naší vlasti s přihlédnutím k regionu /23/	Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby.	
* charakterizuje a popisuje vývoj a způsob života a práce od nejstaršího osídlení po současnost s využitím regionálních specifik /24/	Stručné dějiny ČR – elementární vědomosti.	
* objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů /25/	Třídění látek, jejich změny, vlastnosti, měření a praktické využití.	
* objevuje vzájemnou propojenost organismů a neživé přírody a zjišťuje souvislosti s přihlédnutím k lidské činnosti /29/		
* objasní postavení Země ve vesmíru, její pohyby v souvislosti s časem a střídáním ročních období /30/	Sluneční soustava.	
* zdůvodní vztahy mezi organismy a objevuje shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí /31/	Rozmanitosti podmínek života na Zemi.	
* charakterizuje základní znaky organismů, třídí organismy do skupin za pomoci atlasů a jednoduchého klíče /32/	Znaky života, potřeby, průběh a způsob života, stavba těla, význam pro člověka.	
* rozpozná negativní působení na přírodu a odůvodní jeho dopad na zdraví člověka a životní prostředí /33/	Ochrana a tvorba životního prostředí.	MA – ochrana životního prostředí

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* připraví jednoduchý pokus a vysvětlí výsledky svého pozorování /34/	Jednoduché pokusy s rostlinami, vlastnosti látek.	
* na základě poznatků o lidském těle vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav, uplatňuje zdravý způsob života /40/	Životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce lidského těla, reprodukce, vývoj jedince.	TV – anatomie a fyziologie člověka ČJ – rozvoj slovní zásoby
* charakterizuje jednotlivé etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození /41/		
* respektuje režim dne, uznává výhody pravidelného denního režimu (práce a odpočinek, fyzická a duševní práce) /42/	Pracovní den žáka a členů rodiny, práce a odpočinek, psychohygiena.	ENV 4 Vztah člověka k prostředí (obec a okolí)
* je schopen rozpoznat situace ohrožující zdraví a uplatnit účelné způsoby chování /43/	Bezpečné chování.	OSV 1 Osobnostní rozvoj (předcházení a zvládání stresových situací)
* předvede v modelových situacích osvojené způsoby odmítání návykových látek /44/	Různé druhy závislostí – odmítání. Drogy – návykové látky.	OSV 3 Morální rozvoj (postoje) TV – sebeobrana a brannost
* pečuje o zdraví a dodržuje jeho preventivní ochranu, poskytne první pomoc, přivolá lékaře /45,46/	Zdravý denní režim, základy první pomoci, důležitá telefonní čísla.	TV – znalost tel. čísel, beseda s příslušníkem České policie PV – první pomoc
*uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a dívkami daného věku /47/	Základy sexuální výchovy, dospívání, prevence nemocí, rodičovství, etická stránka sexuality.	

5.5 Člověk a společnost

Vzdělávací obor:	Dějepis
Vyučovací předmět:	DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

/2. stupeň/

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Dějepis ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu dějepis je zaměřeno zejména na :

- základní poznatky o konání člověka v minulosti
- kultivaci historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti a zkušenosti
- poznání kořenů společenských jevů , které ovlivnily rozvoj evropské civilizace

Zahrnuje vybranou problematiku všech průřezových témat.

Učivo tvoří 8 oblastí:

- člověk v dějinách (zkoumání dějin a historických pramenů)
- počátky lidské společnosti (lidská společnost v pravěku)
- nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury (starověké civilizace, antika)
- křesťanství a středověká Evropa (vznik států v Evropě ve středověku)
- objevy a dobývání, počátky nové doby (počátky dobývání světa)
- modernizace společnosti (VFBR, politické proudy 19.století)
- moderní doba (světové války, důsledky)
- rozdělený a integrující se svět (studená válka, sametová revoluce)

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- výkladové hodiny – frontální vyučování
- samostudium
- práce ve skupině
- práce s textem, historickým dokumentem, mapou
- prezentace vlastních názorů v referátech a v diskusi
- projekty
- návštěvy muzeí, památných míst, výstav apod.

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů (literatura, časopisy, internet apod.)
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- motivuje žáka k zájmu o současnost a minulost vlastního národa, k utváření pozitivního hodnotového systému.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuze, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,...)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcné argumentaci
- vede žáky k práci s různými typy historických textů

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k odmítání rasistických názorů a respektování různorodosti lidské populace
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé sociální klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k toleranci odlišného názoru

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
4. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
5. objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
6. uvede příklady archeologických kultur na našem území
7. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
8. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
9. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
10. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie
11. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
12. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
13. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
14. vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
15. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
16. vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
17. vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
18. popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
19. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
20. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
21. na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus
22. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
23. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
24. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
25. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
26. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
27. na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy

28. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
29. na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
30. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
31. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
32. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
33. zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
34. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
35. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
36. posoudí postavení rozvojových zemí
37. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			DĚJEPIS			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník		VDO4			ENV2 ENV4	
7. ročník		VDO1	EGS2 EGS3			
8. ročník		VDO1 VDO2				
9. ročník		VDO2 VDO4	EGS1 EGS3	MKV3	ENV3	MEV5

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		DĚJEPIS		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola		- J.A. Komenský: reforma školství, Škola hrou	- Marie Terezie: povinná školní docházka	
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát			- české země v 2.pol.19.století	- osobnost T.G.Masaryk - ČSR a komunismus
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě				

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			- odlišnost od totalitního režimu
---	--	--	--	--------------------------------------

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		DĚJEPIS		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				- průběh 1. světové války (vývoj v Evropě) - vojenské bloky, Varšavská smlouva X NATO, východ X západ
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu		- vývoj států ve střední Evropě		
EGS 3 Jsme Evropané		- formování států - Jiří z Poděbrad (vize o evropském společenství)		- vznik OSN - prohloubení vědomostí o evropském vývoji - začlenění ČR do integračního procesu, vstup do EU

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		DĚJEPIS		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference				
MKV 2 Lidské vztahy				
MKV 3 Etnický původ				- nepřipustnost rasové intolerance - holocaust

MKV 4 Multikulturalita				
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT :		DĚJEPIS		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy				
ENV 2 Základní podmínky života	- vývoj člověka			
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí				- globální problémy

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- naše obec (vztah k obci)			
--	----------------------------	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		DĚJEPIS		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				- sdělovací prostředky a politika
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				
MEV 7 Práce v realizačním týmu				

Vzdělávací obor:	Výchova k občanství
Vyučovací předmět :	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova k občanství je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Výchova k občanství ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu dějepis na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život

Učivo tvoří 5 oblastí:

- člověk ve společnosti (škola, kraje, vlast, kultura, vztahy mezi lidmi)
- člověk jako jedinec (vnitřní svět člověka, odlišnost, osobní rozvoj)
- stát a hospodářství (majetek, peníze, výroba, hospodářství)
- stát a právo (principy demokracie, lidská práva)
- mezinárodní vztahy, globální svět (evropská integrace, globalizace, mezinárodní spolupráce)

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- výkladové hodiny – frontální vyučování
- samostudium
- práce ve skupině
- soutěže, testy
- besedy
- projekty
- návštěva Úřadu práce aj.

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování důsledků
- vyhledává metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a k závěrům
- zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky
- umožňuje žákům přístup k učebním materiálům

Kompetence komunikativní

Učitel

- podněcuje zájem žáků o zapojení do diskuse
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k přesné argumentaci
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, kterým jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá žákům podle potřeby při hledání správného řešení problémů
- vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a přístrojů

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
2. rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
3. zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
4. zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
5. kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
6. zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení
7. uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
8. objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
9. rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
10. posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
11. objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

12. posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
13. rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
14. popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
15. rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady
16. objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání
17. dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
18. vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí
19. rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
20. rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
21. na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu
22. rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
23. rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
24. objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
25. vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
26. přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
27. objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství
28. provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
29. dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
30. rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
31. rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
32. popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
33. uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy
34. uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
35. uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
36. objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
37. uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			VÝCHOVA K OBČANSTVÍ			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník		VDO1 VDO2		OSV2	ENV4	MEV5
7. ročník	OSV1 OSV2	VDO2		MKV2 MKV3		
8. ročník	OSV3	VDO2 VDO3 VDO4				
9. ročník		VDO1 VDO2	EGS1 EGS3		ENV3	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj		- osobnostní rozvoj (sebepoznání sebevýchova)		
OSV 2 Sociální rozvoj	- poznávání lidí - život ve škole	- mezilidské vztahy - Lidská práva (dokumenty) - komunikace - pravidla chování		
OSV 3 Morální rozvoj			- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola	- naše škola, práva a povinnosti			- šikana, diskriminace
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát	- naše vlast	- národ (historie, bohatství, významné osobnosti)	- stát a právo - principy demokracie	- úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - právní řád ČR - právo v každodenním životě
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě			- význam a formy voleb	

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			- Ústava ČR, státní občanství	
---	--	--	-------------------------------	--

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				- mezinárodní terorismus
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu				
EGS 3 Jsme Evropané				- evropská integrace - EU a ČR - mezinárodní spolupráce a významné mezinárodní organizace

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference				
MKV 2 Lidské vztahy		- problémy lidské nesnášenlivosti		
MKV 3 Etnický původ		- vztahy mezi lidmi		

MKV 4 Multikulturalita				
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy				
ENV 2 Základní podmínky života				
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí				- globální problémy

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- naše obec (vztah k obci)			
--	----------------------------	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti	- kulturní život - masová kultura			
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				
MEV 7 Práce v realizačním týmu				

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvědomí si význam vzdělávání, společenských pravidel v kolektivu * uvede příležitosti k realizaci svých zájmů * doloží význam spolupráce při řešení úkolů v rodině /10/	Naše škola. Práva a povinnosti žáků. Život ve škole, význam žakovské samosprávy. Zásady lidského soužití. Dělb práce a činností. Výhody spolupráce lidí.	VDO 1 – Občanská společnost a škola OSV 2 – Sociální rozvoj (poznávání lidí) Projekt rodokmen
* uvede příklady památných míst obce a regionu * vysvětlí k jakým událostem a osobnostem se váží /4/ * chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	Naše obec, region, kraj. Zajímavá, památná místa. Významní rodáci. Místní tradice. Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku.	OSV 2 – Sociální rozvoj (poznávání lidí) ENV 4 – Vztah člověka k prostředí
* vyloží na příkladech projev vlastenectví * odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu /2/ * vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají /1/	Naše vlast. Pojem vlast, vlastenectví. Zajímavá, památná místa. Státní svátky, symboly, významné dny.	ČJ – jazyková kulturnost VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát
* umí se orientovat v základní nabídce kulturních institucí * pochopí vliv masmédií, vyjádří kritický přístup k informacím – umí si správně vybrat /5/	Kulturní život. Rozmanitost kulturních projevů. Masová kultura. Prostředky masové kultury, masmédia. Práce s informacemi.	MEV 5 – Fungování a vliv médií ve společnosti

OBČANSKÁ VÝCHOVA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí rozdíl mezi národem a státem	Národ. Kořeny národa. Historie národa. Národní bohatství – přírodní, kulturní. Významné osobnosti, jejich dílo.	VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát.
* uvede nejvýznamnější události a osobnosti českých dějin, nejznámější zvyky a obyčeje /1, 2/		
* objasní význam lidských práv v dokumentech * posoudí význam solidarity, mezi lidmi a vzájemné pomoci v nouzi /6/	Lidská setkání. Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi. Pomoc lidem v nouzi, lidská solidarita. Potřební lidé ve společnosti.	OSV 2 – Sociální rozvoj (mezilidské vztahy - Lidská práva (dokumenty))
* umí vhodně volit způsob komunikace * rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem /7/	Mezilidská komunikace. Vztahy mezi lidmi. Problémy lidské nesnášenlivosti.	OSV 2 – Sociální rozvoj (komunikace) MKV 3 – Etnický původ MKV 2 – Lidské vztahy
* objasní důležitost mravních hodnot a význam mravní odpovědnosti za vlastní jednání /8/	Zásady lidského soužití. Morálka a mravnost.	
* vysvětlí na čem je založena svoboda člověka * rozpozná netolerantní projevy v chování lidí /9/	Svoboda a vzájemná závislost. Pravidla chování.	OSV 2 – Sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
* zdůvodní význam osobních vlastností a kázně pro vlastní život /12/ * posoudí realisticky vlastní osobní schopnosti a potenciál a na základě toho je schopen se správně rozhodovat /11/	Podobnost a odlišnost lidí. Osobnostní vlastnosti, dovednosti a schopnosti. Vrozené předpoklady, osobní potenciál.	OSV 2 – Sociální rozvoj (poznávání lidí)

OBČANSKÁ VÝCHOVA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozpozná záporné charakterové vlastnosti sebe a svých kamarádů /13/ * vysvětlí význam osobní kázně pro vlastní život /14/	Vnitřní svět člověka. Poznávání a vnímání skutečnosti, sebe i druhých lidí. Osobní rozvoj. Životní cíle a plány. Životní perspektiva. Adaptace na životní změny, sebezměna. Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj

OBČANSKÁ VÝCHOVA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* objasní hlavní způsoby a zdroje získávání majetku * rozliší formy vlastnictví /15/ * popíše hlavní způsob a zdroje příjmů státu a oblasti, do kterých stát dává své výdaje /19/	Stát a hospodářství. Majetek, vlastnictví. Formy vlastnictví.	OSV 3 – Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
* uvede potřebu dodržování zásad ochrany duševního zdraví /16/	Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana. Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví.	
* dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi /17/	Peníze. Funkce a podoby peněz.	
* rozpozná z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují (stálé výdaje, úspory v bankách) /18/	Rozpočet rodiny, státu. Význam daní. Formy placení.	
* uvede příklady státních příspěvků a dávek /19/		
* porovná úlohy výroby, obchodu a služeb /20/	Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost.	VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát.
* rozlišuje a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka * popíše a vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce /21/	Principi tržního hospodářství. Nabídka, poptávka, trh. Podstata fungování trhu. Nejčastější právní formy podnikání.	
* popíše symboly suverenity ČR /1/ * rozliší typy a formy státu /22/	Stát a právo. Právní základy státu. Typy a formy států.	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvědomí si význam Ústavy, jako základního zákona země * porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR /23/ * popíše na příkladech vztahu státní správy a samosprávy základní principy a způsoby řízení demokratického státu /23/ * uvede příklady způsobů, jakými se občan může podílet na veřejných záležitostech /24/ * uvede důležité politické strany ČR /24/ * objasní, jaký význam mají volby v demokratické společnosti * vyloží, jak se občan aktivně zapojí do voleb jako volič /25/	- Ústava ČR. - Státní občanství ČR. - Složky státní moci, jejich orgány a instituce. - Státní správa a samospráva – její orgány, instituce a úkoly. - Principy demokracie. - Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu. - Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam. - Význam a formy voleb do zastupitelstev v ČR.	- VDO 4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát - VDO 3 – Formy participace občanů v politickém životě.

OBČANSKÁ VÝCHOVA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede základní lidská práva (univerzální a specifická) /26/	Stát a právo – lidská práva.	VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát
* objasní význam úpravy lidských práv v dokumentech * uvede nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva /26/	Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech.	
* vyloží několik článků z Všeobecné deklarace lidských práv * popíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte /26/	Všeobecná deklarace lidských práv. Úmluva o právech dítěte.	
* vysvětlí, jaký význam má pro život dodržování práv * zdůvodní význam jejich ochrany pro vlastní život /26/	Poškození lidských práv.	
* uvede příklady nejběžnějších stresových situací a popíše základní způsoby, jak jim čelit a jak je účinně překonat /26/	Šikana, diskriminace.	VDO 1 – Občanská společnost a škola
* vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti právní úprava některých oblastí společenského života * rozlišuje, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní /27/	Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu. Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů.	VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát
* používá ve správných souvislostech a	Právní norma.	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
rozlišuje pojmy právní předpis, právní norma /29/	Právní předpis. Publikování právních předpisů.	
* uvede příklady nejzávažnějších protispolečenských jevů, možné příčiny a důsledky	Protiprávní jednání.	
* rozpozná rozdíly mezi přestupkem a trestním činem /31/	Porušování předpisů v silničním provozu. Porušování práv.	
* objasní význam a úkoly soudů, prokuratury, advokacie, notářství /30/	Trestní postižitelnost. Postihy protiprávního jednání. Porušování práv k duševnímu vlastnictví.	
* vysvětlí, jaký význam a úlohu mají orgány právní ochrany občanů /29/	Právo v každodenním životě. Význam právních vztahů a důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající.	VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát
* uvede důležité pracovní úřady a vysvětlí, jaké problémy pomáhají řešit /24, 28/	Styk s úřady.	Exkurze: Úřad práce
* vysvětlí význam slova integrace * popíše vliv začlenění ČR v EU na každodenní život občanů /32/	Mezinárodní vztahy, globální svět. Evropská integrace – podstat a význam. Evropská unie a ČR.	EGS 3 – Jsme Evropané
* vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace a společenství, uvede jejich stručnou charakteristiku a činnost /33/	Mezinárodní spolupráce – ekonomická, bezpečnostní a politická spolupráce mezi státy. Významné mezinárodní organizace.	EGS 3 – Jsme Evropané
* objasní pojem globalizace * uvede klady a zápory projevů globalizace /34/	Globalizace – klady a zápory.	ENV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
* charakterizuje nejzávažnější globální	Významné globální problémy a způsoby jejich	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
problémy a způsoby jejich řešení /36/ * vyjádří svůj postoj k některým problémům /35/ * vyhledá z tisku příklady mezinárodního terorismu a navrhne vlastní způsoby potírání /37/	řešení.	EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací obor:	Fyzika
Vyučovací předmět:	FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu**/2. stupeň/****1. Obsahové , časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Fyzika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání v předmětu fyzika na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- * zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- * potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- * způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- * posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- * zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- * porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- * uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- * utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Obsah učiva

- látky a tělesa
- pohyb těles
- mechanické vlastnosti tekutin
- energie
- zvukové děje
- elektromagnetické a světelné děje
- vesmír

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně fyzika-chemie. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- exkurze

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů, recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek

Kompetence občanské

Učitel

- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožující život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v oblasti své přípravy na budoucnost

Očekávané výstupy RVP

LÁTKY A TĚLESA

žák

1. změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
2. uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
3. předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
4. využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES

žák

5. rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
6. využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
7. změří velikost působící síly
8. určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
9. využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
10. aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

žák

11. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
12. předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

ENERGIE

žák

13. určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
14. využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
15. využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
16. určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
17. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

žák

18. rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
19. posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

žák

20. sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
21. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
22. rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
23. využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
24. využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
25. zapojí správně polovodičovou diodu
26. využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
27. rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

žák

28. objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
29. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			FYZIKA			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 3				ENV 4	
7. ročník	OSV 3				ENV 1 ENV 4	
8. ročník	OSV 3		EGS 1		ENV 1 ENV 4	
9. ročník	OSV 2 OSV 3		EGS1		ENV 2 ENV 3 ENV 4	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		FYZIKA		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj				
OSV 2 Sociální rozvoj				- mezilidské vztahy
OSV 3 Morální rozvoj	- řešení problémů	- řešení problémů	- řešení problémů	- řešení problémů

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		FYZIKA		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá			- počasí kolem nás	- jaderná energie
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu				
EGS 3 Jsme Evropané				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT :		FYZIKA		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy			- změna skupenství	-jaderná energie
ENV 2 Základní podmínky života				- bezpečné zacházení s elektrickým zařízením - jaderná energie
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí		- tření, skládání sil - atmosférický tlak	- počasí kolem nás	- jaderná energie

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- atomy, molekuly	- pohyb těles	- el.proud - zvuk	- jaderná energie
--	-------------------	---------------	----------------------	-------------------

FYZIKA		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozliší na příkladech těleso a látku /2/ * určí, zda daná látka patří mezi látky plynné, kapalné či pevné /2/ * porovná vlastnosti pevných, plyných a kapalných látek /3/ * doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné /5/ * posoudí v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí /5/ * rozliší, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa /8/ * charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa /5/ * objasní pojem gravitační pole Země * určí směr gravitační síly /8/ * porovná velikost gravitační síly působící na dvě různá tělesa, na těleso v různé vzdálenosti od země /8/ * uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky: Newton /8/ * změří danou tíhu siloměrem a zapíše výsledek /7/ * rozliší částice látky (atomy, molekuly), určí, z čeho se skládá atom, molekula /2/ * charakterizuje molekulu, jako částici tvořenou ze dvou či více atomů /2/ * vymezí, z jakých atomů (molekul) se skládá prvek (sloučenina) /2/	Tělesa a látky. Vzájemná působení těles. Síla. Gravitační síla. Gravitační pole. Složení látek. Atomy a molekuly. Brownův pohyb. Částicové složení pevných krystalických látek. Vlastnosti kapalin a plynů.	ZE-Země, gravitace – poledníky, rovnoběžky MA-určení těžiště ZE-nerostné bohatství ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* charakterizuje pojem: neustálý pohyb částic; uvede jevy, které pohyb potvrzují (např. difúzi) /2/ * porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti - tekutost, rozpínavost, tvrdost /1/ * popíše složení atomu /2/ * uvede, čím se liší atomy různých prvků /2/ * uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu /2/ * určí zda jde o kladný, záporný iont nebo o neutrální atom /2/ * určí zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit /2/ * objasní pojem: elektrování těles /2/ * ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso /8/ * stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými /2/ * popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují /2/	Elektrické vlastnosti látek. Model atomu. Elektrické pole. Elektrování těles při vzájemném dotyku. Elektrického pole. Magnetické vlastnosti látek. Magnety přírodní a umělé. Póly magnetu. Magnetické pole. Magnetizace látky. Indukční čáry magnetického pole. Magnetické pole Země.	OSV 3 – řešení problémů ZE-souřadnicový systém Země ZE-TV-odhadování vzdálenosti ZE-M-měřítka mapy ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje /2/ * rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel /2/ * vysvětlí pojem: indukční čáry /2/ * stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země /2/ * objasní princip kompasu /2/	Měření délky pevného tělesa. Porovnání a měření. Jednotky délky. Délková měřidla. Měření délky. Opakované měření délky.	MA-desetinná čísla MA-násobky čísel MA-jednotky délky, obsahu a objemu OSV 3 – řešení problémů
* uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky /1/ * změří danou délku délkovým měřidlem * vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou /1/ * určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny /1/ * vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky /1/	Měření objemu tělesa. Jednotky objemu. Měření objemu kapalného tělesa. Měření objemu pevného tělesa.	
* uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky /1/ * změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce /1/ * vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou /1/	Měření hmotnosti tělesa. Hmotnost tělesa. Rovnoramenné váhy. Porovnávání hmotností těles. Jednotky hmotnosti.	MA-převody jednotek OSV3 – řešení problémů
* uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky /1/ *		

FYZIKA		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyjádří výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou /1/ * určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny /1/ * uvede jednotku hustoty /4/ * experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu /4/ (k výpočtu použije vztah: $\rho = m / V$) * vyhledává hustotu v tabulkách /4/ * k výpočtům používá vztah: $\rho = m / V$ (a jeho úpravy) /4/ * uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky /1/ * změří čas a zapíše výsledek /1/ * vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou /1/ * určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličin /1/ * posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší /3/ * posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší /3/ * popíše princip teploměru, uvede některé typy teploměrů /1/ * uvede jednotky teploty * změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem	Měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa. Hustota. Hustota látky. Výpočet hustoty látky. Výpočet hmotnosti látek. Měření času. Jednotky času. Měření času. Měření teploty tělesa. Změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání a ochlazování. Změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování. Teploměr. Jednotky teploty. Měření teploty tělesa. Měření teploty vzduchu.	MA-desetinná čísla MA-převody jednotek OSV 3 – řešení problémů MA-převody jednotek OSV 3 – řešení problémů ZE-počasí ZE-změna teploty ZE-roční období ZE-počasí - blesk OSV 3 – řešení problémů

FYZIKA		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* objasní pojem: termograf /1/ * podle schématu sestaví elektrický obvod /20/ * rozlišuje mezi pojmy: uzavřený a otevřený elektrický obvod /20/ * uvede hlavní jednotku elektrického proudu /20/ * uvede hlavní jednotku napětí /20/ * uvede zdroj napětí /22/ * rozliší izolant a vodič * vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem /20/ * uvede, že při průchodu elektrického proudu se vodič zahřívá a určí, zda se zahřívá více nebo méně při průchodu většího proudu /22/ * uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole /24/ * popíše cívku, schéma cívky /24/ * znázorní průběh magnetického pole v okolí cívky /24/	Elektrický proud v kovech. Sestavení elektrického obvodu. Elektrický proud a napětí. Vodiče elektrického proudu a elektrické izolanty. Tepelné elektrické spotřebiče. Zahřívání elektrického vodiče při průchodu elektrického proudu. Tepelné elektrické spotřebiče. Pojistka. Zásady správného použití elektrického spotřebiče. Magnetické pole elektrického proudu. Magnetické pole cívky. Galvanometr. Elektromagnet. Elektrický zvonek.	MA - graf PČ-Pv-domácnost PČ-Pv-el. spotřebiče ZE-magnetické pole Země

FYZIKA		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* určí, jaké bude magnetické pole při větším proudu /24/ * uvede příklady využití elektromagnetu v praxi /24/ * objasní princip elektrického zvonku/24/ * sestaví jednoduchý a rozvětvený obvod . /20/ * seznámí se s pravidly při zacházení s el. spotřebiči /20/ * uvede příklady tepelných spotřebičů /20/ * vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky /20/ * dovede popsat postup při úrazu el. proudem /20/	Rozvětvený elektrický obvod. Nerozvětvený a rozvětvený el. obvod. Bezpečné zacházení s elektrickým zař. První pomoc.	PČ-úrazy elektrickým proudem OSV 3

FYZIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* převede: jednotky délky (m, cm, mm, dm, km), jednotky času (s, min, hod, den, rok) /6/ * objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu /6/ * na konkrétní příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu /5/ * objasní pojem: trajektorie; vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou /5/ * uvede jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme /6/ * podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý /5/ * popíše pohyb posuvný a otáčivý /8/ * rozezná (na základě znalosti dráhy a času), zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný /8/ * změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek /6/ * používá s porozuměním vztah: $v = s / t$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa /6/ * experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu /6/ * vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti /6/	Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa. Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb. Rychlost rovnoměrného pohybu. Dráha při rovnoměrném pohybu. Průměrná rychlost tělesa.	MA – grafy 6.r MA – rac. čísla – num. Výpočty MA – poměr – přímá a nepřímá úměrnost OSV 3 – řešení problémů ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky Newton $G = m \cdot g$ /7/ * pracuje s veličinou g a její jednotkou N / kg /7/ * určí pomocí olovnice svislý směr, změří danou sílu siloměrem a zapíše /8/ * určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru /8/ * vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice, určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru /9/ * charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly působící na těleso /9/ * experimentálně určí polohu těžiště /8/ * při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese /10/ * určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení /10/ * používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot r$ /10/ * vyjádří rovnováhu na páce, kladce pomocí momentu sil * objasní funkci páky, kladky v praxi /10/ * porovná kladku (pevnou, volnou) a kladkostroj /10/ * objasní princip nakloněné roviny /10/ * charakterizuje tlakovou sílu /9/ * používá vztah pro výpočet tlaku $p = F / S$ /10/	Síla.Skládání sil. Znázornění síly. Gravitační síla a hmotnost tělesa. Skládání dvou sil stejného směru. Skládání dvou sil opačného směru. Rovnováha dvou sil. Těžiště tělesa. Posuvné účinky síly. Pohybové zákony. Urychlující a brzdící účinky síly na těleso. Zákon setrvačnosti. Zákon vzájemného působení dvou těles. Otáčivé účinky síly. Účinek síly na těleso otáčivé kolem osy.Páka. Rovnovážná poloha páky. Užití páky. Rovnoramenné váhy. Kladky. Deformační účinky síly. Tlaková síla. Tlak. Tlak v praxi.	MA - rovnoběžníky MA - grafy OSV 3 – řešení problémů ENV 1 - ekosystémy ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak, uvede hlavní jednotku tlaku její dílky a násobky /10/ * při výpočtech používá vztah pro výpočet síly: $F = S \cdot p$ /10/ * používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch /10/ * měří velikost třecí síly a zapíše jednotky /10/ * na konkrétních příkladech objasní, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit) /10/ * podiskutuje o využití třecí síly v praxi /10/	Tření. Třecí síla. Měření třecí síly. Význam třecí síly pro pohyb těles v denní i technické praxi.	
* objasní podstatu Pascalova zákona /11/ * charakterizuje hydrostatický tlak /11/ * objasní využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a popíše účinky gravitační síly na kapalinu /11/ * objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny /12/ * objasní podstatu Archimédova zákona, vyvodí zda se těleso potopí, bude vznášet nebo bude plovat /12/ * charakterizuje atmosférický tlak /11/ * určí, zda bude v nádobě přetlak či podtlak * objasní princip rtuťového tlakoměru,	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů. Přenášení tlaku v kapalině. Hydraulická zařízení. Účinky gravitační síly Země na kapalinu. Hydrostatický tlak. Vztlaková síla. Archimédův zákon. Potápění, plování a vznášení. Plování nestejnorodých těles. Atmosférický tlak. Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře. Tlak plynu v uzavřené nádobě. Manometr.	OSV 3 – řešení problémů ENV 1 - ekosystémy ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
aneroidu /11/ * uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou /11/ * objasní pojem: vztlková síla v atmosféře; uvede příklady praktického využití vztlakové síly /12/ * uvede, k čemu se používá manometr, popíše, jak tento přístroj funguje /12/		
* charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo /26/ * rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží /26/ * charakterizuje bodový a plošný zdroj světla /26/ * na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí /27/ * objasní vznik stínů za tělesem * objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce . /26/	Světelné jevy. Přímočaré působení světla. Světelné zdroje. Šíření světla. Měsíční fáze. Stín. Rychlost světla.	PŘ – fotosyntéza 6.r OSV 3 – řešení problémů ENV 4 – vztah člověka k prostředí
* vysvětlí zákon odrazu světla /26/ * aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem /26/ * rozpozná duté a kulové zrcadlo, objasní pojmy: ohnisko /26/	Odraz světla. Zobrazení zrcadly. Zákon odrazu světla. Zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem. Zrcadla v praxi.	MA – osová a středová souměrnost ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* popíše, jak se chovají paprsky /27/ význačného směru na kulovém zrcadle * rozpozná spojku a rozptylku /27/ * objasní pojmy: ohnisko,ohnisková vzdálenost (spojky a rozptylky) /26/ * popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje tuto znalost při objasnění principu zobrazení tenkou čočkou /27/ * objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce /27/ * objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem /27/	Lom světla. Zobrazení čočkami. Lom světla. Čočky. Zobrazení čočkami. Oko. Užití čoček v praxi. Rozklad světla. Rozklad světla optickým hranolem.	

FYZIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede hlavní jednotku práce (Joule) a výkonu (Watt), uvede některé jejich díly a násobky /13/ * při řešení problémů a úloh používá vztahy: $W = F \cdot S$, $P = W / t$ /14/ * objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, nebo polohovou energií tělesa /15/ * při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové gravitační energie tělesa: $E = G \cdot h$ /13/ * v konkrétních příkladech určí, kdy dojde k poklesu (vzrůstu) polohové (pohybové) energie tělesa /15/ * objasní, která ze sil koná práci na nakloněné rovině nebo kladce při zvedání tělesa /15/	Práce.Výkon. Pohybová a polohová Energie. Vzájemná přeměna energie.	VO - oceňování práce PŘ – energie OSV 3 – řešení problémů
* charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic /15/ * v konkrétních problémových úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně /15/ * rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny	Vnitřní energie. Teplo. Částicové složení látek. Tření. Tepelná výměna. Teplo. Měrná tepelná kapacita. Proudění. Záření. Využití slunečního záření.	PČ – tepelné spotřebiče OSV 3 – řešení problémů EGS 1 - ekosystémy

FYZIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
(vedením, tepelným zářením) /16/ * určí množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity /16/ * vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek /1/ * rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě /17/ * určí skupenské teplo tání tělesa * vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny /17/ * vymezí podmínky, za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu /17/ * uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin /2/ * uvede hlavní jednotku elektrického náboje /22/ * objasní podstatu Coulombova zákona /22/ * rozhodne zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat /22/ * rozhodne kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o elektroneutrální atom /22/ * rozliší pokusem vodič a izolant /22/ * objasní podstatu elektrostatické indukce /22/	Změny skupenství látek. Změny skupenství. Tání a tuhnutí. Vypařování. Var. Kapalnění Pístové spalovací motory. Elektrické jevy. Elektroskop. Vodič a izolant. Elektrické pole.	CH – tání, tuhnutí, var PŘ – chlad: vliv na organismy OSV 3 – řešení problémů ENV 1 - ekosystémy ENV 4 – vztah člověka k prostředí MA – konstrukce

FYZIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* popíše elektrické pole pomocí siločar /22/ * uvede, jak se chová částice se záporným (kladným) elektrickým nábojem ve stejnosměrném elektrickém poli /22/ * uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky /20/ * změří stejnosměrné napětí elektrického obvodu /20/ * uvede hlavní jednotku elektrického proudu /20/ * změří elektrický proud ampérmetrem * uvede příklady zdrojů elektrického napětí, určí směr elektrického proudu v elektrické obvodu /20/ * objasní Ohmův zákon /20/ * uvede hlavní jednotku elektrického odporu /22/ * při řešení konkrétních úloh použije vztah: $R = U / I$ /23/ * porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů /23/ * objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem /23/ * vysvětlí funkci pojistky v elektrickém obvodu /23/ * při řešení konkrétních úloh použije	Elektrický proud. Měření elektrického proudu a napětí. Zdroje el. napětí. Ohmův zákon. Odpor vodiče. Spojování spotřebičů. Reostat – potenciometr. El. práce El. výkon.	ZE – elektrotechnický průmysl OSV 3 – řešení problémů ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I$ $W = U \cdot I \cdot t$ /23/		
* uvede zdroje zvuku ve svém okolí, odůvodní, proč je přítomnost látkového prostředí, nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku /18/	Zvukové jevy. Rozruch. Šíření zvuku. Tón a jeho výška.	PŘ - sluch ENV 4 – vztah člověka k prostředí
* objasní jak můžeme zvýšit tón a hlasitost /18/	Ucho. Nucené chvění.	
* vysvětlí proč člověk slyší /18/	Odraz zvuku.	
* objasní odraz zvuku /18/	Ochrana před nadměrným hlukem.	
* vysvětlí vznik ozvěny /19/		
* uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka /19/		
* charakterizuje atmosférický tlak /28/	Počasí kolem nás.	ZE – meteorologie
* určí (porovnáním tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického), zda bude v nádobě přetlak či podtlak /28/	Meteorologie. Atmosféra Země.	ZE – počasí ZE – zemědělství
* objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu /28/	Meteorologické jevy. Znečištění atmosféry.	EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá ENV 1 - ekosystémy
* uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou /28/		ENV 4 – vztah člověka k prostředí
* podiskutuje o znečištění atmosféry a jeho důsledcích /28/		

FYZIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní grafický průběh indukčních čar /24/ * určí, jak se mění magnetické pole prochází-li obvodem větší proud /24/ * vysvětlí princip feromagnetického ampérmetru a voltmetru /24/ * uvede konkrétní příklad z praxe o využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem (např. stejnosměrný elektromotor apod.) /24/ * objasní pojmy: elektromagnetická indukce /24/ * popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) /21/ * charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu /21/ * rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu /21/ * určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak /21/ * objasní činnost transformátoru /21/ * používá s porozuměním transformační vztah /21/ * uvede příklady použití transformátoru v praxi /21/	Elektromagnetické jevy. Magnetické pole cívky s proudem. Elektromagnet a jeho použití. Působení MG. pole na cívku s proudem. Elektromotor. Elektromagnetická indukce. Střídavý proud. Vznik střídavého proudu. Měření střídavého proudu. Transformátor. Rozvodná elektrická síť.	MA – konstrukce OSV 3 – řešení problémů PŘ – úrazy el. proudem OSV 3 – řešení problémů EGS 1 Evropa a svět nás zajímá ENV 2 – základní podmínky života ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* objasní vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu /22/ * uvede příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik /22/ * rozlišuje pojmy: blesk, hrom * stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu /22/ * charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech (jako usměrněný pohyb volných elektronů), v kapalinách (jako usměrněný pohyb volných iontů), v plynech (jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) a v polovodičích (jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr) /25/	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech. Vedení elektrického proudu v polovodičích. Polovodiče typu N a P. Dioda Ostatní polovodičové součástky.	PČ – domácnost a elektrotechnika 7.r ZE – satelitní systém 6.r
* seznámí se s pravidly při zacházení s el. spotřebiči /20/ * vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky /20/ * dovede popsat postup při úrazu el. proudem /20/ * zná zásady první pomoci /20/	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními. El. spotřebiče v domácnosti. Ochrana před úrazem el. proudem. První pomoc.	
* určí zda nastává lom od kolmice či ke kolmici /27/ * charakterizuje pojem mezní úhel, uvede, co nastane při jeho překročení /26/	Elektromagnetické záření. Světelné jevy a jejich využití. Lom světla. Čočky. Oko.	ZE – počasí 6.r PŘ – oko, korekce vad 8.r ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozpozná spojku a rozptylku, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost /27/ * popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje tuto znalost při objasnění principu zobrazení tenkou čočkou /27/ * objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou /27/ * objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce /27/ * objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem /27/ * rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě /17/ * objasní pojmy: jaderná síla, jaderná energie /17/ * určí, co udává protonové číslo, nukleonové číslo /17/ * uvede příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů . /17/ * vysvětlí pojem: řetězová reakce /17/ * vysvětlí princip jaderného reaktoru /17/	Lupa a mikroskop. Dalekohled. Jaderná energie. Druhy energií. Jaderná energie. Jaderná síla. Přirozené radionuklidy. Štěpení jader uranu. Řetězová reakce. Jaderný reaktor. Jaderná elektrárna.	CH – zákon o zachování hmoty ZE – energetická krize PŘ – léčení radionuklidy VO – ekologičtí aktivisté OSV 2 – občan, občanská společnost a stát EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá ENV 2 – základní podmínky života ENV 3 – lidské aktivity a problémy živ. prostř. ENV 4 – vztah člověka k prostředí

FYZIKA		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami /29/ * objasní střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce /28/ * charakterizuje sluneční soustavu /28/ * objasní vznik měsíčních fází /28/ * uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou /29/	Země a vesmír. Sluneční soustava. Pohyby těles sluneční soustavy. Slunce, Země, Měsíc. Hvězdy.	EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá
* aplikuje probranou látku z matematiky na řešení fyzikálních jevů /1 – 29/	Připomenutí a provázání fyzikálních pojmů a zákonů pomocí matematických zákonitostí.	MA – výrazy, rovnice, vzorce, dosazování do vzorců, základní početní úkony, využití kalkulačky, využití matematicko-fyzikálních tabulek

Vzdělávací obor:	Chemie
Vyučovací předmět :	CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
--------------------------------------	-------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu chemie na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- zásady bezpečné práce v laboratoři
- pokus a pozorování změn při chemických dějích
- osvojení základních laboratorních technik
- poznávání vlastností chemických látek, jejich významu a použití v praxi
- rozlišení anorganických a organických látek
- získávání orientace v širokém spektru organických sloučenin a jejich použití pro život člověka

Učivo tvoří 2 oblasti:

- anorganická chemii /prvky, sloučeniny, chemické reakce, chemické zákony, výpočty z chemické rovnice, názvosloví /
- organická chemie / uhlovodíky, paliva, přírodní látky, chemický průmysl, hořlaviny, léčiva a návykové látky /

Časové vymezení předmětu

- 8. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně chemie. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- laboratorní práce
- experiment, pozorování
- exkurze

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k osvojení poznatků na základě pozorování a pokusu
- umožňuje žákovi různé formy práce a studia, hledání informací podle jeho zájmu
- požaduje po žácích používání odborných termínů
- nabízí žákovi nejrozličnější způsoby osvojování učiva a pomáhá mu najít různé metody a formy pro efektivní učení
- vede žáka k porovnávání získaných teoretických znalostí s jejich uplatněním v běžném životě kolem nás
- zadává práce, při nichž žák vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává samostatné práce v podobě referátu a projektů
- vede žáky k vyvození závěru v laboratorní práci a k výstižné formulaci jeho myšlenek

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří podmínky pro komunikaci mezi žákem a učitelem a mezi žáky navzájem
- učí žáky obhajovat si vlastní názor a postoje

Kompetence občanské

Učitel

- nabízí žákovi začlenit se do různých forem činnosti a umožňuje zapojení žáka podle jeho zájmu
- vede žáka k hodnocení významu chemie pro civilizovanou společnost, ale upozorňuje i na jeho negativní stránku z hlediska působení na přírodu a lidstvo
- seznamuje žáka se slavnými předky v oblasti vědy a techniky a seznamuje je s vynikajícími výsledky českých vědců v současnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vyžaduje plnění všech bezpečnostních pravidel v chemické laboratoři
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí je chápat i jiné názory

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnost využívání praktických technik v chemické laboratoři
- vede žáka k úklidu pracovních pomůcek a pracovního místa

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. určí společné a rozdílné vlastnosti látek
2. pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
3. objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
4. rozlišuje směsi a chemické látky
5. vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
6. vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
7. navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
8. rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
9. uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
10. používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
11. rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
12. orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
13. rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
14. přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
15. aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
16. porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
17. vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
18. orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
19. rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
20. zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
21. rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
22. orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
23. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
24. uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
25. zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
26. aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
27. orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			CHEMIE			/8. a 9. ročník/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník	X	X	X	X	X	X
8. ročník	OSV 1 OSV 3				ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 3 MEV 7
9. ročník	OSV 1 OSV 3				ENV 1 ENV 3 ENV 4	MEV 4 MEV 5 MEV 7

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CHEMIE			/8. a 9. ročník/
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
OSV 1 Osobnostní rozvoj	X	X	Rozvoj schopností poznávání	Sebepoznávání a sebepojetí	
OSV 2 Sociální rozvoj	X	X			
OSV 3 Morální rozvoj	X	X	Řešení problémů	Hodnoty, postoje,etika	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CHEMIE			/8. a 9. ročník/
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy	X	X	Vliv chemického průmyslu pro krajinnou ekologii	Vodní zdroje a lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím Umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy s okolím	
ENV 2 Základní podmínky života	X	X	Vliv klimatických změn na základní projevy života Hospodaření s přírodními zdroji	Voda, vztahy vlastností vody a života Klimatické změny, čistota ovzduší u nás	
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	X	Vlivy průmyslu na prostředí	Zemědělství a životní prostředí Doprava a životní prostředí Doprava a ekologická zátěž	

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	X	X	Propojenost současného světa Ekologické problémy a zdraví	Globalizace jako světový problém Náš životní styl Odpady a prostředí
--	----------	----------	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CHEMIE			/8. a 9. ročník/	
Průřezové téma:		Mediální výchova				
Kód TOPT	Téma					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	X	X				
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	X	X	Řešení problémů- výpočet			
MEV 3 Stavba mediálních sdělení	X	X				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení	X	X		Zdroje informací
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti	X	X		Přírodní látky a media
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení	X	X		
MEV 7 Práce v realizačním týmu	X	X	Bezpečnost práce	Ekologie a zdraví člověka

[illegible]

CHEMIE		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede příklady oddělování složek v praxi/7/ * rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití v praxi /8/ * uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v domácnosti /9/ * navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění vody /9/ * vysvětlí pojem atom a molekula /10/ * nakreslí schéma stavby atomu /10/ * definuje pojmy proton, neutron, elektron, elektronový obal /10/ * rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech /11/ * vysvětlí pojem chemická vazba a elektronegativita /11/ * orientuje se v periodické soustavě chemických prvků /12/ * analyzuje skupiny a periody /12/ * rozpozná a určí vybrané skupiny chemických prvků /12/ * rozlišuje kovové a nekovové prvky /12/ * rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí /13/ * sestaví jednoduchou chemickou rovnici/13/	Voda. Částicové složení látek . Chemické prvky a chemické sloučeniny. Chemické reakce.	FY – stavba atomu OSV 1 – rozvoj schopností poznávání MA – zlomky, procenta /7.roč./ MEV 3 – stavba mediálního sdělení

CHEMIE		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* provede klasifikace chemické rovnice /13/ * přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu /14/ * aplikuje získané znalosti na sestavení a úpravě chemické rovnice /14/ * aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu /15/ * předvede jednoduché chemické reakce a vyvodí základní podmínky pro rychlost/15/ * porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí /16/ * posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí /16/ * tvoří a čte vzorce oxidů, halogenidů /16/ * tvoří a čte vzorce anorganických kyselin, hydroxidů a solí /16/ * vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí /17/ * uvede opatření, kterými jim lze předcházet /17/ * orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorem /18/	Oxidy. Halogenidy. Kyseliny. Hydroxidy. Soli. Kyselost a zásaditost vodných roztoků.	ENV 1- ekosystém

CHEMIE		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* získané vědomosti se stupnicí pH uplatňuje v praxi /18/ * uvede příklady neutralizace v praxi /18/		

CHEMIE		9. ROČNÍK	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* uvede a definuje pojem uhlovodíky /19/	Uhlovodíky	ENV 1 – ekosystémy	
* rozřídí a rozliší alkany, alkeny, alkiny, aromatické uhlovodíky /19/			
* uvede zdroje, vlastnosti a použití uhlovodíků /19/			
* definuje pojem fosilní paliva /20/			
* popíše zpracování ropy a uhlí /20/		ENV 4 – vztah člověka k prostředí	
* zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů jejich průmyslového zpracování 20/			
* rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití /21/	Deriváty uhlovodíků	FY – motory	
* uvede jejich zdroje a vlastnosti 21/		VO– návykové látky/TV, VZ/	
* vyjmenuje příklady významných alkoholů, jejich užití a zneužití /21/			
* uvede zdroje přírodních látek /22/		MEV 5 – fungování a vliv médií ve společn. OSV 3 – hodnoty, postoje, praktická etika PŘ – obnovitelné zdroje energie	
* posoudí význam přírodních látek pro život člověka a jeho výživu / 22/	Přírodní látky		
* určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu /23/			
* uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů /24/		FY – teplota /8.roč./	
* uvede příklady druhů bílkovin, tuků a sacharidů /24/		TV – kondiční cvičení	
* zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi /25/			

CHEMIE		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvede způsoby šetření surovin /25/ * aplikuje znalosti o principech hašení modelových situací z praxe /26/ * posoudí různé způsoby hašení /26/ * prakticky předvede jednoduchý hasicí přístroj a vysvětlí jeho funkci /26/ * orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka /27/ * posoudí nutnost používání chemikálií v běžném životě /27/ * zhodnotí vliv chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka /27/		MEV 4 – vnímání autora médií ve společnosti ZE – práce s mapou MEV 3 stavba mediálních sdělení MEV 7 práce v realizačním týmu

Vzdělávací obor:	Přírodopis
Vyučovací předmět :	PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu přírodopis je zaměřeno zejména na :

- studium zákonitostí přírodních procesů a zkoumání jejich příčin
- osvojování dovedností / pozorování lupou a mikroskopem, experiment, měření/ a analýzu získaných výsledků, vyvozování závěrů
- utváření názoru na vztah mezi člověkem a přírodou
- poznávání souvislostí přírodních podmínek a života lidí v regionu
- rozlišování mýtů a skutečností na základě získaných vědomostí
- vytváření odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost, upevňování preventivního chování
- systematickém utváření ohleduplného vztahu k přírodě

Učivo tvoří 4 oblasti:

- zoologie /stavba a funkce těla,vývoj,vývin a systém živočichů, jejich rozšíření, význam a ochrana, projevy chování živočichů/
- botanika /stavba a funkce částí těla, fyziologie rostlin, systém rostlin, význam a jejich ochrana/
- biologie člověka /fylogeneze a ontogeneze člověka, anatomie a fyziologie, prevence a životní styl/
- neživá příroda /vznik a stavba Země, minerály a horniny, vnitřní a vnější geologické procesy, půda, vývoj zemské kůry a organismů na Zemi, geologický vývoj a stavba území ČR, podnebí a počasí ve vztahu k životu, globální problémy a jejich řešení/

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně přírodopisu. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- laboratorní práce
- exkurze
- přírodopisné vycházky

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- před návštěvou exkurze s žáky rozebere informace o tématu, akci společně zhodnotí
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů a projektů
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje do skupinové práce a projektu

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé aktivity pro jejich zapojení / ochrana přírody /
- vede žáky k hodnocení úrovně kulturních aktivit , k pochopení kulturních tradic

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení techniky : mikroskop, lupa, laboratorní sada pro práci s přírodninami (vytrvalost, cílevědomost)

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
2. popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
3. rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
4. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
5. vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
6. uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
7. uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
8. rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
9. vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
10. objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků
11. odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
12. porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
13. vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
14. rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
15. odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
16. porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
17. rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
18. odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
19. zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
20. určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
21. orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
22. objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
23. rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
24. aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla
25. objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života

26. rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
27. rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
28. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
29. rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
30. uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
31. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
32. rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
33. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
34. uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
35. aplikuje praktické metody poznávání přírody
36. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			PŘÍRODOPIS			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník			EGS 1		ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	
7. ročník					ENV 1 ENV 3 ENV 4	
8. ročník	OSV 1	VDO 2	EGS 1 EGS 2	MKV 1 MKV 3 MKV 4	ENV 2 ENV 3	MEV 5 MEV 6 MEV 7
9. ročník			EGS 3		ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 5 MEV 6

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PŘÍRODOPIS		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj			Rozvoj jedince	
OSV 2 Sociální rozvoj				
OSV 3 Morální rozvoj				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PŘÍRODOPIS		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost A škola				
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát			Člověk jako osobnost	
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě				

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
---	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PŘÍRODOPIS		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	Vyšší rostliny - rozšíření		Vývin člověka	
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu			Tradice států	
EGS 3 Jsme Evropané				Nerostné bohatství Evropy

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PŘÍRODOPIS		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference			Kulturní diference	
MKV 2 Lidské vztahy				
MKV 3 Etnický původ			Etnikum ve společnosti	

MKV 4 Multikulturalita			Řešení problémů	
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PŘÍRODOPIS		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy	Les a jeho význam	Les a jeho význam		Globalizace a její důsledky
ENV 2 Základní podmínky života	Voda jako základní podmínka života		Vliv klimatických změn na základní projevy života	
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vliv lidských aktivit na problémy životního prostředí	Ekologická zátěž lidských aktivit		

ENV 4 Vztah člověka k prostředí			Propojenost současného světa, šíření nemocí	Globalizace jako světový problém
--	--	--	---	----------------------------------

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PŘÍRODOPIS		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Ekologie a média
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti			Vyšší nervová činnost	Důsledky geologických dějů
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení			Duševní činnost	Řešení problémů
MEV 7 Práce v realizačním týmu			Hygiena duševní činnosti	

PŘÍRODOPIS		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozliší základní projevy života /1/ * uvede podmínky života /1/ * orientuje se v daném přehledu vývoje organismu /1/ * popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin a živočichů /2/ * nakreslí buňku a rozliší její části /2/ * definuje pojmy : orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné, mnohobuněčné /3/ * objasní funkci základních orgánů, orgánových soustav organismů /3/ * pracuje s lupou a mikroskopem /2/ * připraví jednoduchý mikroskopický preparát /2/ * popíše stavbu těla a způsob života jednobuněčného organismu /2/ * vysvětlí význam virů a bakterií /7/ * uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka /7/ * rozliší podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování / 5/ * rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi /8/ * porovná houby s plodnicemi podle	Základní projevy života Základní struktura života Jednobuněčné organismy. Nálevníci.Kvasinky. Bakterie, řasy Způsob rozmnožování organismů. Mnohobuněčné organismy.Houby.Plísň. Žahavci. Houby.	ENV 2 – základní podmínky života ENV 3 – lidské aktivity a problémy 3. světa ENV 1 - ekosystémy ENV 1 – ekosystémy ENV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
charakteristických znaků /8/ * vysvětlí způsoby výživy hub /9/ * vysvětlí význam hub v ekosystémech a místo v potravních řetězcích /9/ * objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků /10/ * definuje pojmy symbióza a parazitizmus /10/ * třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek /4/ * odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům /11/ * porovná vnější a vnitřní stavbu org. /12/ * uvede praktické příklady funkcí orgánů a vztahů v rostlině jako celku /12/ * vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů /13/ * objasní využití fyziologických procesů při pěstování rostlin /13/ * určuje a zařazuje běžné druhy mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných /14/ * rozlišuje základní systematické skupiny rostlin, určuje zástupce podle klíče /14/ * odvodí na základě pozorování přírody závislost rostlin na prostředí /15/ * zaujme stanovisko k přizpůsobení rostlin v jejich prostředí /15/	Lišejníky Systematika rostlin Vyšší rostliny	EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá ZE – rozšíření rostlin na planetě Zemi

PŘÍRODOPIS		7.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* nakreslí živočišnou buňku a pojmenuje její části /2/ * porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla živočichů /16/ * vysvětlí funkci jednotlivých orgánů /16/ * rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů /17/ * určuje vybrané živočichy /17/ * zařazuje vybrané živočichy do hlavních taxonometrických skupin /17/ * nalézá analogii a určí vztahy mezi : prvky, žahavci, ploštěnci, hlísty, měkkýši, kroužkovci a členovci /17/ * diskutuje a uvede příklady hospodářsky a epidemiologicky významných druhů /17/ * porovnává a uvádí vývojová zdokonalení jednotlivých zástupců bezobratlých /17/ * odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě/18/ * objasní na příkladech jejich způsob života a přizpůsobení prostředí /18/ * beseduje na základě vlastní zkušenosti o chovu domestikovaných živočichů /18/	Živočišná buňka Stavba těla Funkce jednotlivých částí těla Prvoci Bezobratlí / žahavce, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci/ Strunatci / paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci/	ENV 1- ekosystémy ENV 4 – vztah člověka k prostředí DĚ –rybníkářství v Čechách ENV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS		7.ROČNÍK	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* posoudí význam hospodářsky a epidemiologicky významných druhů /18/ * porovnává výskyt druhů a jejich přizpůsobení danému prostředí /18/ * diskutuje o narušení rovnováhy přírody a jejich důsledcích /18/ * rozliší zdroje potravy ptáků, potravní řetězce, potravní pyramida /18/ * zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka /19/ * uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy /19/ * vysvětlí a vyjádří vlastními slovy funkci a význam ZOO /19/ * zdůvodní nutnost ochrany přírody /19/ * diskutuje o chovu domestikovaných živočichů /19/ * aplikuje praktické metody poznávání živočichů /19/ * dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody, dokáže poskytnout první pomoc při úrazu v přírodě /19/	Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů	ENV 4 – vztah člověka k prostředí	

PŘÍRODOPIS		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí vývoj člověka /21/ * zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky /21/ * orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka /21/ * vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus /20/ * určí polohu a objasní funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla /20/ * vysvětlí vztahy mezi orgány a orgánovými soustavami lidského těla /20/ * dovede pojmenovat základní kosti a svaly /20/ * charakterizuje příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci /20/ * dovede vysvětlit, jak lidské tělo získává energii /20/ * umí pojmenovat a popsat části trávicí / 20/ * objasní příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci /20/ * umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy /20/ * vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži /20/ * vysvětlí a charakterizuje příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady /20/	Vývojové stupně fylogeneze člověka. Orgánové soustavy /opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí/. Soustava opěrná a pohybová. Soustav oběhová, dýchací, trávicí.	TV – význam posilování, udržování kondice IN – orgánové soustavy /7.roč. internet/ FY – zákon zachování energie MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti MEV 6 – tvorba mediálního sdělení MEV 7 – práce v realizačním týmu ENV 2 – základní podmínky života TV – pitný režim, strava FY – tlak, teplota organismu EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá EGS 2 – objevujeme Evropu a svět ENV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí složení krve a funkci jednotlivých částí krve /20/ * popíše stavbu srdce a cév /20/ * umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy /20/ * uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci /20/ * popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy /20/ * vysvětlí význam a stavbu kůže /20/ * vysvětlí činnost nervové soustavy /20/ * popíše části mozku a jejich význam /20/ * vysvětlí stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí, chuti, čichu a hmatu /20/ * vysvětlí a popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy /20/ * objasní nebezpečí přenosu pohlavních chorob /23/ * rozdělí do skupin jednotlivé etapy života a charakterizuje nejdůležitější pojmy /22/ * vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování /22/ * charakterizuje základní etapy života lidského jedince /22/ * rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence /23/ * vyjádří vlastními slovy a charakterizuje vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka /23/	Soustava vylučovací. Soustava kožní. Vyšší nervová činnost. Hygiena duševní činnosti. Smyslová ústrojí. Rozmnožovací soustava. Žlázy s vnitřní sekrecí. Rozmnožování. Pohlavní soustava. Vývin jedince. Zdravý životní styl.	MKV 1 – kulturní difference MKV – 3 etnický původ MKV 4 – podpora multikulturality VDO 2 – občan, občanská společnost a stát OV – pandemie AIDS OSV 1 osobnostní rozvoj MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti MEV 6 – tvorba mediálního sdělení MEV 7 – práce v realizačním týmu/varování – špatné rozptylové podmínky, pyllové zpravodajství/ FY – zvukové jevy OV – pandemie AIDS

PŘÍRODOPIS		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* definuje a zná návykové látky a jejich nebezpečí /23/ * vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti /5/ * uvede příklady dědičnosti v praktickém životě /6/ * objasní vliv prostředí na utváření organismů /6/ * aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla /24/	Návykové látky. Genetika. První pomoc.	

PŘÍRODOPIS		9. ROČNÍK	
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí teorii vzniku Země	/25/	Země,vznik,stavba.	ZE – planeta Země,stavba
* objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	/25/		
* rozliší prvky souměrnosti krystalu	/26/	Mineralogie – nerost,hornina,krystal.	FY,CH – terminologie,rozpustnost
* orientuje se ve stupnici tvrdosti	/26/		CH – chemické vzorce,značky prvků
* podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty	/26/	Třídění nerostů.	
* popíše význam některých důležitých nerostů /rudy/	/26/		
* rozlišuje horniny vyvřelé,usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku		Petrologie – horniny.	ZE – vznik pohoří,pohoří v ČR,ve světě
* uvede význam a použití důležitých hornin	/26/		
* rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	/27/	Geologické děje vnitřní.	MEV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti/přírodní katastrofy,zemětřesení/
* popíše druhy zvětrávání	/27/		
* dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí /skalní města/	/27/	Geologické děje vnější.	MEV 6 –tvorba mediálního sdělení/lavinová nebezpečí/
* porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy	/28/	Pedologie.	ENV 3 –lidské aktivity a problémy živ.pr. ENV 4 – vztah člověka k prostředí
* rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	/28/		
* popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	/29/	Vznik a vývoj života na Zemi.	MEV 1 – kritické čtení,poslouchání a pozorování mediálního čtení/principy udržitelného rozvoje/
* rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů	/29/	Éry vývoje Země.	
* uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí na život na Zemi	/30/		

PŘÍRODOPIS		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* posoudí současné ekologické katastrofy a zásahy člověka v přírodě /30/ * uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi /31/ * rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy /32/ * objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému /32/ * vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech /33/ * zhodnotí význam potravních řetězců /33/ * sleduje aktuální stav životního prostředí /30/ * orientuje se v globálních problémech biosféry /34/ * uvede kladné i záporné příklady člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému /34/ * poznává přírodu našeho regionu /35/ * aplikuje praktické metody poznávání přírody /35/ * dodržuje a respektuje pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody /36/ * uplatňuje praktické metody poznávání živé a neživé přírody /36/	Ekologie. Člověk a životní prostředí.	EGS 3 – jsme Evropané/spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO/ ENV 2 – základní podmínky života

Vzdělávací oblast:	Zeměpis
Vyučovací předmět :	ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Zeměpis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu zeměpis na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů a podporu ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání naší země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Učivo tvoří sedm oblastí:

- geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- přírodní obraz Země
- regiony světa
- společenské a hospodářské prostředí
- životní prostředí
- Česká republika
- terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné pracovně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování s demonstračními pomůckami,obrazovým materiálem
- skupinové vyučování s využitím map,pracovních listů,internetu
- samostatná práce
- projekty
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- vytváří podmínky k zapojení každého žáka
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje při společném hledání odpovědí

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje s různorodostí života v jednotlivých částech světa
- vede žáky k ochraně a ocenění našich tradic i historického dědictví

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení zeměpisných znalostí (orientace v terénu, v jízdách řádech, na mapách)

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
2. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
3. přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost
4. vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
5. zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
6. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
7. rozlišuje a porovnává složky prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
8. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
9. rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
10. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zony
11. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
12. zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
13. posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
14. posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
15. zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
16. porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
17. porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
18. lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
19. porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
20. uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
21. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a riziky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
22. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

23. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
24. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
25. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
26. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
27. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
28. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
29. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:				ZEMĚPIS		
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník				MKV1 MKV3	ENV1 ENV2 ENV3	
7. ročník			EGS1 EGS2 EGS3	MKV 1 MKV3	ENV2	
8. ročník			EGS1 EGS2		ENV2	
9. ročník				MKV1 MKV4	ENV1 ENV2 ENV3 ENV4	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ZEMĚPIS		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá		- zeměpis světadílů- Evropa Amerika Asie	- naši sousedé v Evropě	
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu		- zeměpis světadílů- Evropa Amerika Asie	- naše vlast a Evropa	
EGS 3 Jsme Evropané		-zeměpis světadílů- Evropa		

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ZEMĚPIS		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference	- respektování zvláštností různých etnik	- kulturní zvláštnosti různých etnik		- obyvatelstvo světa
MKV 2 Lidské vztahy				
MKV 3 Etnický původ	- obyvatelstvo Afriky, Austrálie	- obyvatelstvo Asie, Ameriky, Evropy		

MKV 4 Multikulturalita				- lidské rasy, národy,jazyky
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ZEMĚPIS		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy	-krajinná sféra Země			- příroda a společnost
ENV 2 Základní podmínky života	- planeta Země - přírodní podmínky Afriky, Austrálie	- přírodní podmínky Evropy Ameriky Asie	- přírodní podmínky ČR	-životní prostředí lidské společnosti
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	-vliv člověka na životní prostředí			- životní prostředí lidské společnosti

ENV 4 Vztah člověka k prostředí				- světové ekologické problémy
--	--	--	--	-------------------------------

ZEMĚPIS		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyjmenuje základní koncepce vzniku Země /5/	Země jako vesmírné těleso.	
* popíše Zemi a ostatní komponenty Sluneční soustavy /5/	Sluneční soustava.	
* vysvětlí jaké pohyby vykonává Země a co je jejich důsledkem /6/	Tvar a pohyby planety Země.	PŘ – planeta Země
* objasní pojmy globus, mapa, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice, obsah map /2/	Zobrazování Země na mapách.	FY – gravitace, poledníky FY – odhad vzdáleností
* přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy /3/	Geografické, topografické a kartografické pojmy.	
* orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost /7/	Krajinná sféra Země její složky.	FY – počasí, roční období, změna teploty ENV1 – Ekosystémy / krajinná sféra Země/ ENV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí /vliv člověka na životní prostředí/
* porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost /8/	Systém přírodní sféry.	
* porovná geografickou polohu, vyhledá na mapách polární oblasti, pohovoří o jejich významu /1/	Zeměpis světadílů- polární oblasti.	FY – nerostné bohatství ENV2- Základní podmínky života.

ZEMĚPIS		6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* lokalizuje, porovnává světové makroregiony, podle zvolených kritérií srovnává jejich jádrové a periferní oblasti /10/	Zeměpis světadílů- Afrika, Austrálie a Oceánie.	MKV1 – Kulturní difference / respektování zvláštností různých etnik/
* charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí /11/	Vybrané regiony.	MKV3 – Etnický původ /obyvatelstvo Afriky, Austrálie/
* orientuje se v konkrétních regionech, prostorově vnímá a hodnotí místa, objekty, jevy a procesy v nich /4/	Práce s mapou.	
* pozná základy praktické topografie a orientace v terénu /27/	Určování hlavních a vedlejších světových stran.	
* pozoruje v terénu krajinu /28/	Světové strany, odhad vzdáleností,	
* seznámí se zásadami bezpečného pobytu v přírodě /29/	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života.	FY – odhad vzdáleností

ZEMĚPIS		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů /9/	Zeměpis světadílů – Amerika - Asie - Evropa	EGS1 – Evropa a svět nás zajímá. EGS2 – Objevujeme Evropu svět. EGS3 – Jsme Evropané. ČJ – mapa Evropy AJ – realie Velké Británie
* lokalizuje na mapách vybrané modelové státy, hlavní a významná města /10/	Jádrové a periferní oblasti.	
* vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, regionech a modelových státech /11/	Obyvatelstvo a jeho hospodářská činnost.	MKV3 – Etnický původ.
* zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich /12/	Modelové regiony světa.	MKV1 – Kulturní difference.
* seznámí se s mezinárodními organizacemi /12/	Mezinárodní organizace.	
* lokalizuje na mapách nejvýznačnější oblasti podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny v jednotlivých světadílech /10/	Makroregiony světa.	

ZEMĚPIS		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* na mapě určí významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nížiny, jezera, veletoky /9/	Světadíly.	ENV2 – Objevujeme svět a Evropu
* cvičí základy praktické topografie a orientace v terénu /27/	Orientační body, jevy.	
* cvičí v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny /28/	Odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu.	
* procvičuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě /29/	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života.	

ZEMĚPIS		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* určí geografickou polohu České republiky / 24/	Poloha a rozloha.	EGS1 – Evropa a svět nás zajímá.
* popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu /24/	Geologická stavba a povrch.	ENV2 – Základní podmínky života,
* rozliší základní geomorfologické jednotky / 24/	Geomorfologické členění povrchu.	
* zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy na podnebí České republiky. /24/	Podnebí.	FY – vliv počasí
* zařadí území České republiky k úmořím evropských moří /24/	Vodstvo.	
* pojmenuje a vyhledá na mapách hlavní vodní toky /24/	Práce s mapou.	
* vyhledá , popíše a vyhodnotí soustředění obyvatelstva v České republice / 24/	Obyvatelstvo.	
* vyhledá aktuální informace týkající se své obce a vyhodnocuje je /22/	Místní oblast (region).	EGS2 – Objevujeme svět a Evropu / naše vlast a Evropa/

ZEMĚPIS		8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* člení hospodářství České republiky do jednotlivých sektorů /26/	Složky hospodářství.	FY – ČR - elektrotechnický průmysl
* zhodnotí strukturu surovinové základny České republiky /24/	Přírodní zdroje,nerostné suroviny, paliva.	
* lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice /25/	Práce s mapou.	MA - topografie
* charakterizuje jednotlivé regiony /25/	Regiony České republiky.	
* zjistí statistické údaje vztahující se k obci,místnímu regionu /23/	Místní region.	
* pracuje aktivně s mapou místního regionu /22/	Mapa místní oblasti.	

ZEMĚPIS		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku /13/	Lidská sídla.	MKV1 – Kulturní diference.
* porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi /14/	Obyvatelstvo světa.	MKV4 – Multikulturalita.
* rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků /13/	Lidské rasy.	
* vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě /13/	Světová náboženství.	
*porovná a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti /16/	Jádrové a periferní oblasti.	
* vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu /15/	Hospodářské poměry současného světa.	
* určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství /17/	Světové hospodářství.	
*orientuje se na politické mapě světa /18/	Státy světa.	
*rozlišuje a porovnává státy světa podle polohy, počtu obyvatel /17/	Poloha, rozloha, lidnatost.	

ZEMĚPIS		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
*uvede mezinárodní politické organizace,seskupení /18/	Hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení.	
* rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín /19/	Krajina, vztah příroda a společnost.	ENV1 – Ekosystémy.
* posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností /20/	Životní prostředí lidské společnosti.	ENV2 – Základní podmínky života.
* předloží příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti /21/	Problémy životního prostředí.	ENV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí.
* ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu /27/	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny.	ENV4 – vztah člověka k prostředí /světové ekologické problémy/ Fy – energetická krize
* aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny /28/	Pohyb podle mapy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů.	
* uplatňuje v praxi zásady bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě /29/	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života.	

5.7 Umění a kultura

Vzdělávací obor:	Hudební výchova
Vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu**/1. stupeň/****1. Obsahové , časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Hudební výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na : rozvoj hudebnosti žáka –jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Nejdůležitější činností hodiny hudební výchovy je zpěv . Jde o písničky, popěvky, melodizace textů a říkadel. Před zpěvem zařazujeme rozezpívání, průpravná cvičení deklamační a rytmicko pohybová. Zpěv spojujeme s pohyby a hrou na nástroje. V tomto období se zaměřujeme na jednohlasý zpěv písniček lidových (s využitím písniček místních nebo krajevých) a dětských umělých písniček.

Poslech hudby pěstuje u dětí smysl soustředit se. Žáci se učí hudbu citově prožívat, vyjadřovat a srovnávat své dojmy z poslechu. Často zařazujeme k poslechu pohybové nebo výtvarné vyjádření hudby. Hledáme v hudbě zdroj životní radosti.

Smysl pro rytmus rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů ke zpěvu žáků. Instrumentální hra zpestřuje hodiny Hv. Spojujeme ji se zpěvem, pohybovými hrami, říkadly i s hrou na tělo.

Pohyby s hudbou výrazně rozvíjejí hudebnost dětí (rytmické cítění, smysl pro krásu pohybu aj.). Jsou formou chápání hudby v tomto věku, vyjádřením radosti a emocionálního zážitku z hudby.

Učivo tvoří 4 oblasti:

- vokální činnosti (práce s hlasem a kultivování pěveckého projevu)
- instrumentální činnosti (hra na hudební nástroje, jejich využití při reprodukci a produkci)
- hudebně pohybové činnosti (ztvárnění hudby pohybem , tancem , gesty)
- poslechové činnosti (aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a pod).

Časové vymezení předmětu

- 1. – 5. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách s možností využití učebny hudební výchovy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování

- samostatná práce
- návštěva hudebních pořadů (koncert, výchovný koncert, divadlo, atd.)

Formy uplatnění hudby v režimu ZŠ:

- vyučovací hodina, hudební chvíle (zpěv) v jiných předmětech, výchovné koncerty, hudební soutěže, vycházky se zpěvem, pondělní ranní scházení v kroužku, přání k narozeninám, zájmové útvary (zobcová flétna, sborový zpěv), veřejné vystoupení dětí (rozsvícení vánočního stromu, školní akademie), řízení i volné činnosti dětí ve školní družině.

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- vede žáky k užívání základní terminologie a symboliky
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- před návštěvou koncertu s žáky rozebere informace o hudbě, která zazní, uvede žáky do kontextu, po skončení rozebere obsah a provedení koncertu, akci společně zhodnotí
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- zadává samostatné práce

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , zajímá se o náměty , názory a zkušenosti žáků
- aktivně žáky zapojuje při interpretaci písní a skladeb

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k pochopení kulturních tradic
- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení techniky hry na jednoduché hudební nástroje a pochopení významu osobnostních vlastností pro zvládnutí hry na hudební nástroj (vytrvalost, cílevědomost)
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Očekávané výstupy RVP

1. období

Žák :

1. zpívá na základě dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
2. rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. pohybem vyjadřuje metrum,tempo,dynamiku,směr melodie
5. reaguje pohybem na znějící hudbu
6. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
7. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
8. odliší hudbu vokální,instrumentální a vokálně instrumentální

2. období

9. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách
10. využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti
11. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
12. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
13. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
14. provádí elementární hudební improvizace
15. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry
16. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
17. vytváří pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			HUDEBNÍ VÝCHOVA			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 1 OSV 2	VDO 1	EGS 1	MKV 1 MKV 2	ENV 4	MEV 5
2. ročník	OSV 1 OSV 2	VDO 2	EGS 1	MKV 1 MKV 2	ENV 4	MEV 5
3. ročník	OSV 1 OSV 2	VDO 2	EGS 1 EGS 2	MKV 1 MKV 2	ENV 4	MEV 5
4. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1 EGS 2 EGS 3	MKV 1 MKV 2 MKV 3	ENV 4	MEV 5
5. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1 EGS 2 EGS 3	MKV 1 MKV 2 MKV 3 MKV 5	ENV 4	MEV 5

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	-zvládání stresových situací(uvolnění- relaxace) -pozitivní naladění mysli	-moje vztahy k druhým lidem	-cvičení sebekontroly a sebeovládání	-rozvoj smyslového vnímání , pozornosti,soustředění -řešení problémů	-cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OSV 2 Sociální rozvoj	-poznávání se ve skupině/třídě	-vztahy a naše třída	-péče o dobré vztahy	-řeč těla,zvuků, slov -dovednost pro sdělování verbální a neverbální	-dovednost pro sdělování verbální a neverbální - schopnost navazovat na druhé,rozvíjet jejich myšlenky- seberegulace
OSV 3 Morální rozvoj				-dovednosti pro řešení problémů a rozhodování	-dovednosti pro řešení problémů a rozhodování

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola	- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole				
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát		- principy soužití s minoritami (vztah k jinému)	- principy soužití s minoritami (o dorozumívání a nedorozumění)		
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů (spravedlnost)	- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů (spravedlnost)
---	--	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	-lidová slovesnost	-lidová slovesnost	-lidová slovesnost -zvyky a tradice národů Evropy	-lidová slovesnost -zvyky a tradice národů Evropy	-lidová slovesnost -zvyky a tradice národů Evropy
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu			-státní a evropské symboly(kulturní rozmanitosti)	-státní a evropské symboly(kulturní rozmanitosti)	-státní a evropské symboly(kulturní rozmanitosti)
EGS 3 Jsme Evropané				-kořeny evropské civilizace(kulturní dědictví)	-kořeny evropské civilizace(kulturní dědictví)

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference	- člověk jako jednota tělesné a duševní stránky	- člověk součást etnika	- respektování zvláštností různých etnik	- poznávání vlastního kulturního zakotvení	- poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV 2 Lidské vztahy	- uplatňování principů slušného chování	- tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého	- pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy	- vztahy mezi kulturami	- právo všech lidí žít společně, podílet se na spolupráci
MKV 3 Etnický původ				- různé způsoby života	- rovnocennost etnických skupin a kultur

MKV 4 Multikulturalita					
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					- dovednost žít nekonfliktně v multikulturní společnosti

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU
--

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 1 Ekosystémy					
ENV 2 Základní podmínky života					
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí					

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- příroda a kultura obce (vnímání estetických kvalit prostředí)	- příroda a kultura obce (vnímání estetických kvalit prostředí)	- příroda a kultura obce (vztah člověka k prostředí)	- příroda a kultura obce (zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot)	- příroda a kultura obce (zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot)
--	--	--	---	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení					
MEV 5 Fungování a vliv medií ve společnosti	- vliv médií na kulturu (z hlediska současné i historické perspektivy)	- vliv médií na kulturu (z hlediska současné i historické perspektivy)	- vliv médií na kulturu (z hlediska současné i historické perspektivy)	- vliv médií na kulturu (z hlediska současné i historické perspektivy)	- vliv médií na kulturu (z hlediska současné i historické perspektivy)
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení					
MEV 7 Práce v realizačním týmu					

HUDEBNÍ VÝCHOVA		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* žák zpívá uvolněně se správným držením těla a hlavy * zpívá se zřetelnou výslovností * zpívá se správným dýcháním, hlavovým tónem /1/	Vokální činnosti Dechová a hlasová cvičení. Písňe lidové vyjadřující lásku k lidem, k přírodě, k domovu (využití písni místních nebo krajových). Dětské písňe umělé zachycující život dětí, svět her, pohádek, fantazie. Koledy.	VV-zpěv podle dětských knížek-ilustrací ČS-vytváření vztahu k přírodě, k lidem, k domovu na základě textů písni ČJ-rozdíl přednes, zpěv-zhudebněné literární texty-básně -zpěv s porozuměním obsahu (slovy vyjádřit obsah) -správnost a kultura mluveného projevu ENV 4 vztah člověka k prostředí
* rytmizuje známá říkadla a rozpočítadla na základě reprodukce * melodizuje známá říkadla a rozpočítadla na základě reprodukce /2/	Vokálně instrumentální činnosti Hra „na tělo“. Rytmizace jednotlivých lidových říkadel. Melodizované říkanky.	ČJ-správnost a kultura mluveného projevu -lidová říkadla M-počítání prvků daného souboru, takty, rytmus (2/4 a 3/4 tempo) ČS –lidské tělo (hra na tělo) OSV 2 sociální rozvoj
* při zpěvu používá Orffovy nástroje rytmické ke hře nejjednodušších doprovodů * při zpěvu používá nástroje melodické ke hře nejjednodušších doprovodů /3/	Instrumentální činnosti Zpěv s doprovodnou hrou na rytmické nástroje (rytmus, metrum, ostinato). Zpěv s doprovodnou hrou na melodické nástroje (1.doba v taktu). Jednoduché instrumentální doprovody.	M-počítání-metrum, takty PČ-výroba chrastidel MKV 1 kulturní diference MKV 2 lidské vztahy
* vyjádří pohybem tempo a metrum * vyjádří pohybem dynamiku a směr melodie /4/	Hudebně pohybové činnosti Přirozené pohybové projevy dětí podle hudby Hra „na tělo“ (2/4 a 3/4 tempo).	TV-přirozené pohybové činnosti, umělecké ztvárnění pohybu M-orientace v prostoru

HUDEBNÍ VÝCHOVA		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* reaguje pohybem na dětské taneční hry /5/ * reaguje pohybem na vzestupnou a sestupnou melodii * sluchově rozlišuje řeč-zpěv, zvuk-tón * sluchově rozlišuje tón dlouhý-krátký, silný-slabý, hluboký-vysoký /6/ * rozlišuje hru na základní hudební nástroje-zobcová flétna, klavír, housle, kytara /7/ * rozlišuje hlasy při poslechu vokální hudby /8/	Hudebně pohybové hry (chůze pochod, ukolébavka-pochod-běh). Jednoduché dětské taneční hry. Vyjádření emocionálního zážitku z hudby pohybem. Poslechové činnosti (tóny, zvuky) Poslech písní lidových či dětem blízkých, zpívaných dětským sborem (reprodukt.hudba) a skupinou dětí ze třídy, popř. koncert. Poslech jednoduchých instrumentálních skladeb (reprodukt.hudba, hra učitele, žáků vyšších ročníků, výchovný koncert). Rozeznávání hlasů - mužský, ženský, dětský - zpívaných sborů, sólo. Seznámení s pojmy – notová osnova, houslový klíč, noty. Vyjadřování emocionálního zážitku z hudby kresbou.	ČS-výběr HPH vyjadřujících vztah k přírodě, místní a krajové HPH a taneční hry ČJ – tanečky - texty OSV 1 osobnostní rozvoj VDO 1 občanská společnost a škola VV - estetické vyjádření dojmů z poslechu kresbou, malbou (tempo, rytmus, nálada, melodie) ČJ -zhudebněné básně aj.literární texty -správnost a kultura mluveného projevu ČS-poslech písní s texty se vztahem k přírodě, domovu MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti EGS 1 Evropa a svět nás zajímá

HUDEBNÍ VÝCHOVA		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zpívá v durových tóninách uvolněně ,intonačně čistě (na základě svých dispozic) se správným pěveckým postojem * zpívá se zřetelnou výslovností (také konec slov) s měkkým nasazením tónu * zpívá se správným hospodárným dýcháním /1/	Vokální činnosti Dechová a hlasová cvičení,rozvíjení hlavového tónu. Písňe lidové vyjadřující lásku k lidem,k přírodě,k domovu (využití písni místních nebo krajových). Písňe umělé,dětem blízké. Vokální hry. Sjednocování hlasového rozsahu. Zpěv podle pokynů učitele (jednotný počátek a konec).	VV-zpěv podle dětských knížek-ilustrací ČS-vytváření vztahu k přírodě, k lidem,k domovu na základě textů písni ČJ-rozdíl přednes,zpěv-zhudebněné literární texty-básně -zpěv s porozuměním obsahu (slovy vyjádřit obsah) -správnost a kultura mluveného projevu ENV 4 vztah člověka k prostředí
* rytmizuje říkadla a krátké texty * melodizuje říkadla a krátké texty /2/	Vokálně instrumentální činnosti Hra "na tělo". Rytmizace jednotlivých lidových říkadel. Melodizované říkanky. Rytmizace textů – práce s čtvrt'ovými a osminovými hodnotami.	ČJ-správnost a kultura mluveného projevu -lidová říkadla M-počítání prvků daného souboru, takty, rytmus (2/4 a 3/4 tempo) MKV 1 kulturní difference
* používá Orffovy nástroje rytmické ke hře jednoduchých doprovodů * používá Orffovy nástroje melodické ke hře jednoduchých doprovodů /3/	Instrumentální činnosti Instrumentální hry. Rytmické doprovody (2/4 a 3/4 takt). Rytmický kánon.. Melodické doprovody. Jednoduché instrumentální doprovody.	M-počítání-metrum,takty PČ -výroba chrastidel OSV 2 mezilidské vztahy MKV 2 lidské vztahy
* pohybově vyjádří tempo,změnu tempa, metrum a změnu metra * pohybově vyjádří dynamiku,změnu dynamiky a směr melodie /4/ * reaguje pohybem na taneční hudbu /5/	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření tempa,dynamiky,metra (HPH). Pohybové vyjádření stoupání ,klesání a ukončení melodie. Pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby-pohyb.improvizace.	TV-přirozené pohybové činnosti, umělecké ztvárnění pohybu M-orientace v prostoru ČS-výběr HPH vyjadřujících vztah k přírodě, místní a krajové HPH a taneční hry ČJ – tanečky - texty

HUDEBNÍ VÝCHOVA		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* poznává a reaguje na vzestupnou a sestupnou melodii * sluchově rozlišuje zrychlování-zpomalování * sluchově rozlišuje zesilování-zeslabování, p-mf-f /6/ * rozpoznává hru na další hudební nástroje- trubka, klarinet, kontrabas, buben /7/ * rozlišuje zpěv s doprovodem a bez doprovodu, sólo a sbor /8/	Jednoduché dětské taneční hry. Poskočný krok,přeměnný krok. Poslechové činnosti Rozlišování základních vlastností a odlišností tónů sluchem za pomoci zrakového i pohybového názoru. Poslech jednoduchých instrumentálních skladeb (reprod.hudba,hra učitele,žáků,vých. koncert). Seznámení - nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová (noty podle délky). Poslech písní lidových či dětem blízkých-sbory × sólo, dětské sbory bez doprovodu × s doprovodem. Seznamování s hymnou ČR. Vyjádření emocionálního zážitku z hudby kresbou.	OSV 1 osobnostní rozvoj VDO 2 občan, občanská společnost a stát VV - estetické vyjádření dojmů z poslechu kresbou,malbou (tempo, rytmus, nálada, melodie) ČJ -zhudebněné básně aj.literární texty -div. hra Fidlovačka -správnost a kultura mluveného projevu ČS -poslech písní s texty se vztahem k přírodě,domovu EGS 1 Evropa a svět nás zajímá MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zpívá na základě dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase * zpívá v rytmu s měkkým nasazením tónů * při zpěvu si osvojuje pěvecké dělení slov spolu se správným dýcháním /1/	Vokální činnosti Zpěv vzestupné a sestupné řady na úryvcích písní a cvičeních. Zpěv písní lidových i umělých v durové tónině. Koledy. Písně české, anglické, slovenské. Durový tónický souzvuk (Ovčáci, čtveráci). Zpěv s dynamickými odstíny. Jednoduchý kánon.. Rozšiřování hlasového rozsahu (c1-c2).	VV,LV – estetické cítění ČJ – kultura projevu, porozumění obsahu ČS – místní a krajové písně AJ – anglické popěvky a písně ENV 4 vztah člověka k prostředí EGS 1 Evropa a svět nás zajímá
* rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem /2/	Instrumentální činnosti Rytmizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Zdokonalování doprovodů na rytmické nástroje. Zdokonalování doprovodů na melodické nástroje.	M – počítání (takty) VDO 2 občan, občanská společnost a stát OSV 2 sociální rozvoj
* vybere a používá Orffovy nástroje rytmické ke hře jednoduchých doprovodů * vybere a používá Orffovy nástroje melodické ke hře jednoduchých doprovodů * využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře /3/	Hudebně pohybové činnosti Taktování na 2 doby. Dvoudobá chůze, pohyb na místě, vpřed,vzad. Vyjádření hudební nálady pohybem. Tanec v průpletu, přísuvný krok.. Jednoduché dětské taneční hry.	TV-pohybové činnosti, umělecké ztvárnění pohybu M – orientace v prostoru ČS – místní a krajové tance MKV 1 kulturní diferenciacce MKV 2 lidské vztahy OSV 1 osobnostní rozvoj
* pohybem vyjadřuje metrum,tempo,dynamiku,směr melodie /4/ * reaguje pohybem na znějící hudbu /5/		

HUDEBNÍ VÝCHOVA		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozlišuje charakter melodie (vzestupná, sestupná, lomená) na základě poslechu * poznává a reaguje na změny charakteru melodie (vzestupná, sestupná) na základě poslechu ji spojí s grafickým záznamem * rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby /6/ * rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje /7/ * odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální /8/	Poslechové činnosti Opakování (délka, síla, barva, výška). Souzvuk dvou tónů. Sledování obrysu melodie v notovém zápisu – zpěv. Houslový klíč, notová osnova, nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, taktová čára, názvy not (c1 – h1). Rozlišení- nástroje strunné, dechové, bicí. Skladby reprodukované i hrané (učitel, žák, výchovný koncert). Hudba zábavná a slavnostní. Disko, polka, valčík.. Seznámení s hymnou ČR (hymny sousedů). Skladby B. Smetany, A.Dvořáka. Skladby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální.	VV – kreslení hudebních nástrojů, zážitků z hudby TV – pohybové vyjádření zážitků z hudby ČJ – hymna (okolnosti vzniku) – správnost a kultura mluveného projevu EGS 2 objevujeme Evropu a svět MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zdokonaluje zpěv uvolněný a rytmicky přesný v jednohlase v durových a mollových tóninách /9/ * zpívá se správným dýcháním a snahou o prodlužování výdechu * při zpěvu zdokonaluje již osvojené pěvecké návyky (správné dýchání, výslovnost, pěvecký postoj, pěvecké dělení slov) * pokouší se o reprodukci zpěvu učitelky legato a staccato * při zpěvu se pokouší o vázání tónů /10/ * rozlišuje charakter melodie (vzestupná, sestupná, lomená) podle notového záznamu a pokouší se o její realizaci (podle individuálních schopností) * snaží se orientovat v notovém zápise jednoduché jednohlasé písně, na základě svých dispozic ji imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru, popřípadě intonuje /11/ * užívá Orffovy nástroje rytmické i melodické k doprovodné hře písní (podle individuálních schopností) * užívá Orffovy nástroje rytmické i melodické k interpretaci jednoduchých motivů úryvků písní /12/ * rozlišuje melodii doprovodu * pokouší se vytvářet jednoduché hudební motivy /14/ * podílí se na vytváření jednoduchých předeher a doher k písním /15/	Vokální činnosti Intonace v dur i moll. Zpěv písní lidových i umělých v durové i mollové tónině. Průprava jednoduchého dvojhlasu. Sjednocování hlasového rozsahu c1 – d2. Zpěv písní s repeticí. Písně se střídáním zpěvu legato a staccato. Písňová ronda. Písně našich sousedů. Zpěv a hra podle notového záznamu. Tečka za notou. Tvoření celého taktu s užitím not celých, půlových, čtvrtových a osminových. Zápis do notové osnovy. Orientace ve zpěvníku. Seznámení s pojmem pomlka. Noty C1-C2. Instrumentální činnosti Zdokonalování hry doprovodů lidových písní na Orffovy nástroje rytmické (4/4 takt). Zdokonalování hry doprovodů lidových písní na Orffovy nástroje melodické – 2 tóny. Rytmizace a melodizace textů v různých hudebních modelech. Vlastní motiv – zhudebnění verše. Instrumentální doprovody jednoduchých skladbiček.. Tvořivé hudební hry s rozsahem oktávy. Doprovodná hra písní na Orffovy nástroje. Hudební improvizace jednoduchých písní.	VV,LV – estetické cítění ČJ - kultura projevu, porozumění obsahu ČS - místní a krajové písně, písně našich sousedů EGS 1 Evropa s svět nás zajímá ENV 4 vztah člověka k prostředí VV – „krasomalba“ not a houslového klíče - výtvarné vyjádření tempa, rytmu, nálady, melodie M – geometrie (notová osnova a pomlky) OSV 3 morální rozvoj M – počítání (takty) ČJ – kultura projevu VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV 2 lidské vztahy

HUDEBNÍ VÝCHOVA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* poslechem a následnou reprodukcí poznává hudební formu malou jednoduché písně či skladby * poznává hudební formu jednoduché písně či skladby /13/ * rozlišuje hru na další hudební nástroje (cembalo – spinet, akordeon, lesní roh, činely) a rozpozná je v proudu znějící hudby * rozeznává některé hudební druhy a žánry * reaguje na výrazné změny metrorytmičné, tempové a dynamické /16/ * vyjadřuje pohybem své pocity a představy ve spojení s hudbou (na základě individuálních schopností a dovedností /17/ * vyjádří hudbu taneční a pochodovou /18/	Poslechové činnosti Písně lyrické, hymnické a žertovné. Hymna ČR a nejbližších sousedů. Pochod, polka, valčík.. Instrumentální hudba. Pěvecké sbory (dětský, mužský, ženský). Skladby B.Smetany , A. Dvořáka a L. Janáčka. W.A. Mozart. Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby. Malá písňová forma. Hudba taneční, lidová, moderní a vážná. Hudebně pohybové činnosti Hry na tělo. Jednoduché lidové tance (polka, valčík). Pochod, menuet. Hudba taneční, lidová, moderní a vážná. Taktování na 2 a 3 doby.	VV – estetické ztvárnění dojmů z poslechu, zachycení děje písně, kreslení hudebních nástrojů ČJ – porozumění obsahu písní EGS 2 objevujeme Evropu a svět EGS 3 jsme Evropané OSV 1 osobnostní rozvoj TV-pohybové činnosti, umělecké ztvárnění pohybu MKV 1 kulturní diference MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti MKV3 etnický původ OSV 2 sociální rozvoj

HUDEBNÍ VÝCHOVA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách /9/ * při zpěvu uplatňuje vokální dovednosti osvojené v nižších ročnících (dýchání, výslovnost, rytmus, pěvecký postoj, pěvecké dělení slov, vázání tónů) * pokouší se zazpívat melodii hranou legato a staccato * zpívá uvolněně legato s vázáním tónů * využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti /10/ * přiřadí vyslechnuté písně či skladbě jednoduchý notový záznam * orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby zapsané v durové či mollové tónině a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje * realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not /11/ * používá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře písní (podle svých schopností)	Vokální činnosti Intonace v dur i moll. Písně lidové i umělé v durové i mollové tónině. Zpěv české hymny. Sjednocování hlasového rozsahu (h – d2). Počátky jednoduchého dvojhlasu – lidový dvojhlas. Koruna. Hudební hádanky. Písňová ronda. Pokus o vlastní skladbu. Orientace v jednoduchém notovém záznamu písně a skladby a její reprodukce. Sledování obrysů melodie v notovém zápisu. Grafický záznam melodie a skladby. Orientace ve zpěvníku. Notový záznam „svých“ melodií. Tvoření $\frac{3}{4}$ taktu s užitím not půlových, čtvrtových a osminových. Seznámení s notou e2. Seznámení s pojmem celý tón a půltón. Seznámení s hodnotou pomlky. Křížek a béčko. Instrumentální činnosti Improvizace předvětí a závětí.	VV, LV – estetické cítění ČJ – kultura projevu, porozumění obsahu - okolnosti vzniku české hymny ČS – místní a krajové písně, písně jiných evropských národů EGS 1 Evropa a svět nás zajímá ENV 4 vztah člověka k prostředí MKV 1 kulturní diference VV – „krasomalba“ not a houslového klíče - výtvarné vyjádření tempa, rytmu, nálady, melodie M – geometrie (notová osnova a pomlky) - počítání taktů TV – přirozené pohybové činnosti (melodie vzestupná, sestupná, lomená) OSV 3 morální rozvoj (řešení problémů) MKV 2 lidské vztahy M – počítání (takty) ČJ – kultura projevu

HUDEBNÍ VÝCHOVA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní /12/ * tvoří a obměňuje hudební motivy * provádí elementární hudební improvizace /14/ * vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry /15/ * poslechem a následnou reprodukcí poznává hudební formu velkou jednoduché písně či skladby * rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby /13/ * rozlišuje hru na další hudební nástroje (pikola, hoboje, fagot, saxofon) a rozpozná je v proudu znějící hudby * rozeznává další hudební druhy a žánry * rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny /16/ * ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností /18/ * vytváří pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností /17/	Tvořivé hudební hry s rozsahem větším než oktáva. Hra motivů jednoduchých skladbiček. Přehledy, mezihry, dohry. Poslechové činnosti Reakce na změny v proudu znějící hudby. Jazz a rock. Symfonický orchestr. Písně a operní árie – Dvořák, Smetana, Janáček.. Pochopení obsahu písní a úryvků hudebních děl. Bach, Mozart, Janáček.. Opakování – hudební forma malá. Velká písňová forma. Pojmy dirigent, sbormistr, kapelník.. Hymna ČR a jiných států. Filmová hudba. Pop, rock, hudba vážná. Hudebně pohybové činnosti Pantomima. Hudebně pohybové hry. Pohybové improvizace. Jednoduché lidové tance. Pohybové prvky charlestonu. Skupinové pohybové vyjádření polyfonní a taneční hudby. Taktování.	VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV 1 osobnostní rozvoj MKV 3 etnický původ VV – estetické ztvárnění dojmů z poslechu, zachycení děje písně, kreslení hudebních nástrojů EGS 2 objevujeme Evropu a svět EGS 3 jsme Evropané MEV 1 kritické poslouchání mediálního sdělení MKV 5 princip sociálního smíru a solidarity TV-pohybové činnosti, umělecké ztvárnění pohybu OSV 2 sociální rozvoj MKV 3 etnický původ MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací obor:	Hudební výchova
Vyučovací předmět :	HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vzdělávací předmět Hudební výchova na 2. st. ZŠ vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova vzdělávacího oblasti Umění a kultura RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- celkový rozvoj žákovy hudebnosti

Učivo tvoří 4 oblasti:

- vokální činnosti
- instrumentální činnosti
- hudebně pohybové činnosti
- poslechové činnosti

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěva hudebních pořadů (koncert, výchovný koncert, divadlo,atd.)

Zařazení průřezových témat

(viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka : k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli ŠVP

- před návštěvou koncertu rozebere informace o hudbě, která zazní, uvede žáky do kontextu, po skončení rozebere obsah a provedení koncertu, akci společně zhodnotí
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáka ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů (dramaturgické ztvárnění videoklipu, části děje z oper, baletů...), recenze, společně se žákem najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky
- vede žáka k obhajobě vlastních názorů vhodnou formou
- k naslouchání druhým, k toleranci k jiným názorům

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákovi vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáka k respektování názorů druhých
- vede žáka k hodnocení úrovně kulturních aktivit

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učí objektivně hodnotit práci svou i ostatních
- učí respektovat pravidla práce v týmu

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
3. zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
4. dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
5. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
6. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
7. rozpozná některé z tanců různých stylových období
8. zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

9. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
10. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
11. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			HUDEBNÍ VÝCHOVA			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV1					
7. ročník	OSV1					
8. ročník	OSV1		EGS2			
9. ročník	OSV1		EGS2			MEV6

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	- kooperace, kompetice, seberegulace a sebeorganizace, kreativita	- kooperace, kompetice, seberegulace, kreativita	- kooperace a kompetice, seberegulace a sebeorganizace, kreativita	- kooperace a kompetice, seberegulace, sebeorganizace, kreativita)
OSV 2 Sociální rozvoj				
OSV 3 Morální rozvoj				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA (2.stupeň)		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu			- tance a hudba národů	- tance a hudba národů
EGS 3 Jsme Evropané				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		HUDEBNÍ VÝCHOVA		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti	- kulturní život - masová kultura			
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				- hudba a média
MEV 7 Práce v realizačním týmu				

HUDEBNÍ VÝCHOVA		6. ročník	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* zpívá rytmicky a intonačně správně podle svých dispozic /2/	Vokální činnosti Zpěv jednohlasu dur i moll, pěvecké dýchání, hlasová hygiena, sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností a dovedností.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kooperace a kompetice, seberegulace a sebeorganizace, kreativita). CARUSOŠOU, Vánoční akademie. Hudební produkce, scénky, pěvecká představení.	
* při zpěvu využívá správné pěvecké návyky /3/	Upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících.		
* vysvětlí rozdíl mezi notou a tónem /1/			
* reprodukuje zpívaný (hraný) vzor podle svých dispozic. /5/	Instrumentální činnosti Jednoduchý doprovod lidových a populárních písní. Stupnice, řada C 1 – C 2.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – nápady při doprovodu)	
* využívá jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentál) k doprovodné hře /5/			
* využívá pohyb k pohybovému doprovodu hudby /7/	Hudebně pohybové činnosti Hudba a tanec. Pohybová reakce na výrazný tempový a dynamický kontrast. Zvuk, tón, výška, síla, délka, barva tónu.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – vyjádření pocitů pohybem) TV – tanec, cvičení s hudbou	
* rozezná jednotlivé hlasy a dokáže je správně zařadit /9/	Poslechové činnosti Rozdělení mužských a ženských hlasů. melodie hraná nízko/vysoko, pomalu/rychle, smutně/vesele.		
* rozezná od sebe hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální /9/	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální.		
* rozezná jednoduché hudební nástroje a podle poslechu je určí /9/	Jednoduché hudební nástroje a jejich zvuk.		
* vyhledá podle pokynů učitele informace o hudbě /11/			

HUDEBNÍ VÝCHOVA		7. ročník	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* zpívá rytmicky a intonačně správně podle svých schopností, zhodnotí pěvecký výkon spolužáka /2,4,6/	Vokální činnosti Zpěv dvojhlasu, kánon. Upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kooperace a kompetice, seberegulace a sebeorganizace, kreativita). CARUSOŠOU, Vánoční akademie Hudební produkce, scénky, pěvecká představení.	
* při zpěvu využívá správné pěvecké návyky- dýchání, artikulace, nasazení tónu. /2,3/	Pěvecké sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností a dovedností.		
* pracuje s dynamikou /1/		OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – nápady při doprovodu)	
* používá základní hudební pojmy /1/			
* sleduje obrys melodie v notovém zápise, melodii reprodukuje podle svých schopností /5,9/	Instrumentální činnosti Doprovod s využitím jednoduchých hudebních nástrojů.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – vyjádření pocitů pohybem) TV – tanec, cvičení s hudbou Z – jednoduché hudební nástroje v různých Oblastech světa	
* rytmicky doprovází píseň /5/	Hudebně pohybové činnosti Pohybové hry.		
* reaguje na znějící hudbu adekvátním pohybem /8/			
* sleduje obrys melodie v notovém zápise, odliší vzestupnou a sestupnou melodii /9/	Poslechové činnosti Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.		
* rozpozná dynamické a tempové změny /9/			
* rozpozná vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudbu, určí jednotlivé nástroje /9/			
* podle pokynů učitele vyhledá hudební informace /11/	Vyhledávání informací o hudbě z různých zdrojů (knihy, internet).	IN – práce s internetem	

HUDEBNÍ VÝCHOVA		8. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zpívá podle svých schopností čistě rytmicky přesně dvojhlase písni v dur, popř. v moll tóninách, zhodnotí zpěv spolužáka /2,4,6/ * při zpěvu využívá správné pěvecké návyky- dýchání, artikulace, práce s hlasem, dynamika /1,2,3/ * melodizuje a rytmitizuje texty ve 2/4 a 3/4 taktu /5/ * dle svých schopností rozvíjí své intonační a pěvecké schopnosti /2,3/ * využívá nástroje k doprovodné hře (dle vybavení školy) /6/ * pohybuje se v rytmu skladby, používá taneční kroky /8/ * rozpozná základní hudební formy /9/ * rozpozná základní žánry v populární hudbě – pop, rock, country /9/ * vyhledá a zpracuje podle pokynů učitele hudební informace /5,9/	Vokální činnosti Zpěv dvojhlasu v dur, moll. Hlasová hygiena. Instrumentální činnosti Doprovodná hra na nástroje. Rytmizace doprovodů. Hudebně pohybové činnosti Jednoduché tance – polka, mazurka. Poslechové činnosti Hudebně výrazové prostředky, hudba v obraze. Rozpoznání základních hudebních forem. Vyhledávání informací o hudbě z různých zdrojů (knihy, internet).	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kooperace a kompetice, seberegulace a sebeorganizace, kreativita). CARUSOŠOU, Vánoční akademie Hudební produkce, scénky, pěvecká představení. OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – nápady při doprovodu) OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – vyjádření pocitů pohybem) TV – tanec, cvičení s hudbou Z – národní tance EGS 2 – objevujeme Evropu a svět (tance a hudba národů) D – hudba různých historických období. IN – práce s internetem

HUDEBNÍ VÝCHOVA		9. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozvíjí podle svých schopností intonační a pěvecké dovednosti /2,4,6/	Vokální činnosti Kultivace hlasu. Zpěv jednohlasu, popř. dvojhlasu.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kooperace a kompetice, seberegulace a sebeorganizace, kreativita). CARUSOŠOU, Vánoční akademie Hudební produkce, scénky, pěvecká představení.
* dodržuje hlasovou hygienu /2/		
* rozvíjí své schopnosti při vytváření doprovodů na nástroje /dle vybavení školy/ /5/	Instrumentální činnosti Hra na nástroje, vytváření rytmických doprovodů na netradiční hudební nástroje.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – nápady při doprovodu)
* zataktuje jednoduché lidové i umělé písně /1/		
* adekvátním pohybem reaguje na hudbu /8/	Hudebně pohybové činnosti Taktování ve 2,3,4 dobém taktu.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (kreativita – vyjádření pocitů pohybem) TV – tanec, cvičení s hudbou
* orientuje se v nonartificiální hudbě /9/	Poslechové činnosti Česká hudba – nejznámější čeští skladatelé. Nonartificiální hudba (rock, pop, metal).	EGS 2 – objevujeme Evropu a svět (tance a hudba národů) D – hudba v české historii.
* zařadí nejznámější české skladatele do správného časového období /10/		MEV 6 – Tvorba mediálního sdělení (hudba a média)
* pohovoří o hudbě , kterou má rád /6/	Hudba jako koníček a povolání.	VO + PV – hudba jako koníček a povolání
* rozpozná základní intervaly –kvarta, tercie/1/	Základní intervaly.	
* vyhledá a zpracuje podle pokynů učitele hudební informace /5,9/	Vyhledávání informací o hudbě z různých zdrojů (knihy, internet).	IN – práce s internetem

Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Vyučovací předmět :	VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/1. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- tvořivý přístup k práci, tvůrčí činnosti – tvorba, vnímání, interpretace
- chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence, nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů prostřednictvím tvorby
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu

Učivo tvoří 3 oblasti:

- rozvíjení smyslové citlivosti – prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků, reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
- uplatňování subjektivity – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, typy vizuálně obrazných vyjádření, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
- ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu

Časové vymezení předmětu

- 1.-3. roč. - 1 hod. týdně
- 4.-5. roč. - 2 hod. týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, někdy v přírodě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěva výtvarných výstav

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)

- před návštěvou výtvarné výstavy s žáky rozebere informace o výtvarných dílech, která spatří, po skončení akce společně zhodnotí
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává samostatné i skupinové práce
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí
- vede žáka k tomu, aby se nenechal odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky, vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje při hodnocení výtvarných děl
- vede žáky k pochopení výtvarného umění jako způsobu poznání

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k hodnocení úrovně kulturních aktivit, k pochopení kulturních tradic

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, spoluzodpovědnost při práci v týmu
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení různých výtvarných technik
- učí žáky dodržování zásad bezpečnosti, hygieny práce, ochrany životního prostředí

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
2. v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
3. vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
4. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

5. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
6. při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
7. užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
8. při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
9. nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
10. osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
11. porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
12. nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 1	MKV 1 MKV 2 MKV 4	ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 1
2. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 1	MKV 1 MKV 2 MKV 4	ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 1
3. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3		EGS 1	MKV 1 MKV 2 MKV 4	ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 1
4. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1	MKV 1 MKV 2	ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 2
5. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 4	EGS 1	MKV 1 MKV 2	ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 2

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality - smyslové vnímání, pozornost, soustředění	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality - smyslové vnímání, pozornost, soustředění	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality - smyslové vnímání, pozornost, soustředění	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality - psychohygiena – pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality - psychohygiena – pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času
OSV 2 Sociální rozvoj	- komunikace – řeč předmětů	- komunikace – řeč předmětů	- komunikace – řeč předmětů	- komunikace - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem	- komunikace -řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

OSV 3 Morální rozvoj	- analýza vlastních postojů	- analýza vlastních i cizích postojů a hodnot	- analýza vlastních i cizích postojů a hodnot	- hodnoty, postoje – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o spravedlnosti, respektování	- hodnoty, postoje – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o spravedlnosti, respektování
---------------------------------------	-----------------------------	---	---	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola					
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát					
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie	- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie, Způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě
---	--	--	--	--	---

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí, lidová slovesnost, zvyky a tradice	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí, lidová slovesnost, zvyky a tradice	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí, lidová slovesnost, zvyky a tradice	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí, lidová slovesnost, zvyky a tradice	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, blízké okolní prostředí, lidová slovesnost, zvyky a tradice
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu					

EGS 3 Jsme Evropané					
--------------------------------------	--	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference	- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	- člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky	člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení	respektování zvláštností různých etnik	základní problémy sociokulturních rozdílů v 4eske republice a v Evropě
MKV 2 Lidské vztahy	- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy - uplatňování principu slušného chování	- rozvíjet spolupráci - uplatňování principu slušného chování	- vztahy mezi kulturami - význam kvality mezilidských vztahů	- důležitost integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích - tolerance, empatie	- pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy, spolupráce, pomoc 1. a 5. třídy

MKV 3 Etnický původ					
MKV 4 Multikulturalita	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým	- naslouchání druhým - vstřícný postoj k odlišnostem
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 1 Ekosystémy	- les v našem prostředí, vodní zdroje	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice	- les v našem prostředí, vodní zdroje, lidské sídlo – město vesnice - kulturní krajina
ENV 2 Základní podmínky života	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy	- voda, ochrana její čistoty, půda – zdroj výživy - energie, přírodní zdroje – možnosti a způsoby šetření
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	- životní prostředí, doprava a životní prostředí	- ochrana přírody a kulturních památek	- odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody	- prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví	- akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti, ochrana životního prostředí, odpady a příroda, způsoby hospodaření s odpady

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	- naše obec – přírodní zdroje	- náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady	- prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví	- prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví	- nerovnoměrnost života na Zemi - náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady
--	-------------------------------	---	--	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	- pěstování kritického přístupu k realitě	- pěstování kritického přístupu k realitě	- pěstování kritického přístupu k reklamě - chápání podstaty mediálního sdělení	- pěstování kritického přístupu k reklamě - chápání podstaty mediálního sdělení	- pěstování kritického přístupu k reklamě - chápání podstaty mediálního sdělení
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				- různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti	- různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení					
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti					
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení					
MEV 7 Práce v realizačním týmu					

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		1. – 3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály, ovládá základní technické dovednosti – kreslení, malování, modelování, užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností, dodržuje základní pracovní, hygienické a bezpečnostní návyky při práci, řeší přiměřené úkoly plošných i prostorových prací, uplatňuje prožitek, představivost i fantazii /1,2/ * rozezná různý charakter lineární kresby, při vlastní tvorbě vybírá a uplatňuje vizuálně obrazné prostředky v souvislosti s vnímáním všemi smysly /3/	Linie, tvar, objem, barvy základní a podvojně. Rozvržení v obrazové ploše, vytváření sestav ve statickém i dynamickém chápání interakce s realitou. Vyjádření vztahů mezi objekty. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – fantazijní, mytická – uplatnění při vlastní tvorbě. Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračka, ilustrace. Uplatňování reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním pohybem, hmatem a sluchem při vlastní tvůrčí činnosti.	ČJ – popis, rozvoj slovní zásoby, hodnocení, sebehodnocení, reprodukce textu pohádky. ČJ – dramatizace pohádky. ČS – vycházky, kladný vztah k přírodě, poznávání přírodnin. MA – úprava v sešitech, vizuálně obrazné vyjádření, znázornění prvků, využití geometrických tvarů, rozvíjení citu pro prostor. PV – využití přírodních materiálů. OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z blízkého okolí, lidová slovesnost) ENV 1 – ekosystémy ENV 2 – základní podmínky života. ČJ – hodnocení, sebehodnocení. ČJ – dramatizace pohádky. ČS – přírodniny. Hv – výtvarné vyjádření – tempa, rytmu, nálady, melodie. Tv – výtvarné vyjádření pohybu. OSV 1 – osobnostní rozvoj (smyslové vnímání, pozornost, soustředění) ENV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí. ENV 4 – vztah člověka k prostředí .

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		1. – 3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* prohlíží si výtvarná díla a poznává rozdíly ilustrátorů dětských knih, vytváří si kladný citový vztah k výtvarnému umění /4/ * objevuje, hledá a nalézá na základě vlastních zkušeností komunikační obsah ve vizuálně obrazných vyjádřeních, která vybral, upravil či samostatně vytvořil /5/	Interakce s realitou, emotivní a smyslový účinek ve vztahu k vlastnímu prožívání přejatých i osobně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření. Porovnávání odlišných interpretací v rámci skupiny a porovnávání vlastních interpretací s interpretacemi uznávanými v sociálním okruhu třídy a rodiny a v rámci sociálních skupin, v nichž se žák pohybuje.	ČJ – hodnocení a sebehodnocení, rozvoj slovní zásoby. ČS – vztahy ve skupině. OSV 3 – morální rozvoj (analýza vlastních i cizích postojů) MKV 1 – kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) MKV 2 – lidské vztahy (důležitost integrace v rodinných a vrstevnických vztazích) MKV 4 – multikulturalita (naslouchání druhým, vzájemná komunikace) MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (médiá jako zdroj informací) OSV 2 - sociální rozvoj (komunikace)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		4. – 5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uplatňuje ve vlastní výtvarné tvorbě teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky /6/ * kreslí, používá různé grafické materiály, techniky, maluje temperovými a krycími vodovými barvami, pracuje s pastelem, křídou, akvarelem, vytváří koláže, mozaiky, textilní aplikace, používá běžné pojmy z nauky o barvě, uplatňuje výrazové vlastnosti linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích, objem vyjadřuje modelováním a sochařskými postupy /7/ * uvědomuje si, že výtvarné projevy mají komunikační účinek, vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností /8/ * projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, různými způsoby zobrazuje prostorové jevy a vztahy, využívá spolu se zrakovým vnímáním ostatní smysly – pohyb, hmat, sluch /9/ * vytváří jednoduché prostorové objekty a poznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření, rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně	Expresivní volný výtvarný projev. Linie, barva, modelování – výtvarné vyjádření skutečnosti, rozvržení v obrazové ploše a objemu, vytváření sestav ve statickém i dynamickém chápání interakce s realitou. Elementární poučení o teorii barev. Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, symetrická a asymetrická řešení. Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace, komiks, fotografie, video, reklama, počítačové animace. Modelování, sochařské postupy. Fantazijní, mytické, symbolické, senzuálně deskriptivní, analytické představy, prožitky, zkušenosti, poznatky. Výtvarné vyjádření věcí. Lidské tělo, hlava. Písmo – základní tvary lineárního a kresleného písma. Sochařství a příroda. Modelování. Výtvarné vyjádření prostorových objektů a jejich jednoduchých seskupení – seskupení do celku pro statické i dynamické chápání interakce s realitou na základě hry a	ČJ – rozvoj slovní zásoby, popis, pohádka, báje. ČJ – dramatizace. ČS – přírodniny, hygiena a bezpečnost při práci. MA – geometrické tvary a tělesa, úprava v sešitech. PV – využití přírodních materiálů. OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 osobnostní rozvoj (kreativita) MKV 2 – lidské vztahy (pomoc při zapojování žáků do kolektivu třídy, školy – spolupráce, pomoc - 1. a 5. roč.) EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost) Čj – písmo. MA – číslice. ČS – využití přírodních materiálů, obkreslování map, výtvarné ztvárnění minulosti. Hv – výtvarné vyjádření tempa, rytmu, nálady, melodie. Tv – výtvarné vyjádření pohybu. OSV 1 – osobnostní rozvoj (psychohygiena) OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) ENV 1 – ekosystémy ENV 2 – základní podmínky života ENV 4 – vztah člověka k prostředí ČS – vztahy ve skupině. OSV 1 – osobnostní rozvoj (kreativita) EGS 2 – objevujeme Evropu a svět ČS – životní prostředí. OSV 3 – morální rozvoj (hodnoty, postoje) ENV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		4. – 5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
obrazných vyjádření. Uplatňuje je k reflexi svého přístupu k realitě /9/ * uplatňuje vlastní aktivní přístup k realitě, osobité vnímání, svobodně volí a kombinuje vizuálně obrazné prostředky, vyjadřuje své pocity a prožitky /10/ * ve vlastní tvorbě a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření uplatňuje postupy současného výtvarného umění /10/ * porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace /11/ * nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil /12/	experimentování. Citlivé zpracování materiálu. Emotivní a smyslově orientační účinek výtvarných prací. Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí. Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby. Porovnávání interpretací vlastních a uznávaných sociálním okruhem v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje. Komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření – pozornost k odlišným interpretacím,	ENV 4 – vztah člověka k prostředí ČJ – komunikace OSV 3 – morální rozvoj (hodnoty, postoje) VDO 4 – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV 1 – kulturní difference MKV 2 – lidské vztahy MKV 4 - multikulturalita MEV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (médiu – zdroj informací, rozvoj komunikační schopnosti) MEV 2 – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (utváření týmu při tvorbě příspěvku do školního časopisu) OSV 2 – sociální rozvoj (komunikace)

Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Vyučovací předmět :	VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity
- přístupu k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápání jej jako způsobu poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjení především průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického)

Učivo tvoří 3 oblasti:

- rozvíjení smyslové citlivosti (práce s prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků, reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření)
- uplatňování subjektivity (prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností, typy vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením)
- ověřování komunikačních účinků (osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu)

Časové vymezení předmětu

- 6. a 7. ročník, 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník, 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně , v učebně výpočetní techniky, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména:

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěva výstav, galerií

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- před návštěvou výstavy či galerie s žáky rozebere informace o dílech, které shlédnou, uvede žáky do kontextu, po skončení akce rozebere obsah a provede společné zhodnocení
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů, recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních názorů)

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k hodnocení úrovně kulturních aktivit , k pochopení kulturních tradic
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
2. užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
3. užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
4. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
5. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
6. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
7. porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
8. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 1 OSV 2		EGS 1		ENV 3	MEV 6
7. ročník	OSV 1 OSV 3		EGS 1		ENV 3	MEV 6
8. ročník	OSV 1 OSV 3		EGS 1		ENV 3	MEV 1 MEV 6
9. ročník	OSV 1 OSV 2		EGS 1		ENV 3 ENV 4	MEV 6

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	- já, jako zdroj informací o sobě, moje psychika. - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	- já, jako zdroj informací o sobě, moje psychika - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - cvičení pozornosti a soustředění	- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV 2 Sociální rozvoj	- řeč předmětů a prostředí, cvičení pozorování - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci			- řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - komunikace v různých situacích

OSV 3 Morální rozvoj		- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	
---------------------------------------	--	---	--	--

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	- zvyky a tradice národů Evropy	- zvyky a tradice národů Evropy	- zvyky a tradice národů Evropy	- zvyky a tradice národů Evropy
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu				
EGS 3 Jsme Evropané				

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy				
ENV 2 Základní podmínky života				
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	- změny v krajině	- změny v krajině	- odpady a hospodaření s odpady	- změny v krajině
ENV 4 Vztah člověka k prostředí				- prostředí a zdraví

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			- hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, identifikování základních orientačních prvků v textu	
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení	- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
MEV 7 Práce v realizačním týmu				- utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolu a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zkoumá vlastnosti výtvarného jazyka a jeho základních prvků (linie, barva, tvar v ploše a v prostoru), výtvarné kompozice, výtvarného řádu /1/	Kresebné studie-linie, tvar, objem-jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.	HV – rytmus OSV 1 –Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
* užívá správně techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy /1/	Malba.Teorie barev –Goethův barevný kruh-teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	
* orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše /1/ * využívá dekorativních postupů-rozvíjí si estetické cítění /5/	Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše; zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici; symetrická a asymetrická řešení.	
* orientuje se v základech výtvarné kultury /6/ * hledá a nalézá výtvarnou výpověď v díle, hodnotí dílo a charakterizuje ho /7/ * navazuje vztah k výtvarnému dílu /5/	Dějiny výtvarného umění-nejstarší období (Egypt, Řím, Staré Řecko). Práce s uměleckým dílem, hledání hlavních znaků, vyvozování pojmů, využití některého námětu pro vlastní výtvarnou činnost.	DĚ –dějiny výtvarného umění EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
* používá smysly pro proces tvůrčí činnosti, posiluje osobitost a komunikativnost /2/	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat-reliéfní autoportrét, sluch-výtvarné zpracování hudebních motivů.	HV - hudební nahrávky OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
* dokáže si výtvarně osvojovat skutečnosti, pěstovat schopnost vidění a vyjádřit souvislosti /1/	Zpřesňování proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností.	ČJ-pohádkové postavy
* objevuje a výtvarně ztvárňuje svět přírody, zaujímá postoje k její ochraně /5/	Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů.	ENV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)
* využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
vyjádření /1/		
* zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření /5/	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků-uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Subjektivní vyjádření fantazijních představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů-kombinované techniky.	např. koláž, papírořyt
* ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořeného vizuálního vyjádření v sociálních vztazích /8/		
* využívá a kombinuje výtvarné techniky a materiály /4/		
* orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů /1/	Poznávání výtvarných principů a možností některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu v bytovém prostředí.	dekorativní předměty, např. výzdoba-Vánoce, Velikonoce ČJ-poezie a próza – vánoční...
* projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, zobrazuje různými způsoby prostorové jevy s vztahy /3/	Vytváření jednoduchých prostorových objektů a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování.	např. společný výtvarný projekt OSV 2 – Komunikace (řeč předmětů a prostředí, cvičení pozorování) OSV 2 - Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
* využívá různé druhy písma k tvorbě vizuálně obrazných vyjádření /4,3/	Písmo-jeho komunikativní a estetická funkce. Např. reklamní plakát.	MEV 6 - Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 7.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* poznává různé druhy uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, ve volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování vztahů /6/ * na konkrétních příkladech porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření /7/	Malířství-různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, portrét, krajina, zátiší). Sochařství a příroda-tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem; socha, plastika, busta, reliéf atd.. Volná grafika-základní druhy a techniky. Architektura a užité umění.	např. návštěva galerie, výstavy, ateliéru
* vytváří prostorovou práci na základě kresebných technik /1/	Kresebné techniky-objem, tvar, linie.	např. kresba v plenéru
* hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací /5/ * vyjadřuje svou osobitost a originalitu /4/	Malba-barevné vyjádření pocitů.	OSV 1 - Sebepoznání a sebepojetí (já, jako zdroj informací o sobě, moje psychika)
* orientuje se v základech výtvarné kultury /6/ * hodnotí výtvarné dílo, nalézá v něm výtvarnou výpověď a charakterizuje ho /7/ * prohlubuje vztah k výtvarnému dílu /5/	Dějiny výtvarného umění-Byzanc, gotika, renesance, baroko, klasicismus. Práce s uměleckým dílem, hledání hlavních znaků, vyvozování pojmů, využití některého námětu pro vlastní výtvarnou činnost.	DĚ – dějiny výtvarného umění EGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
* využívá smysly pro proces tvůrčí činnosti, posiluje osobitost a komunikativnost /2/	Rozvíjení smyslové citlivosti-výtvarné vyjádření vůně, chuti.	OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
* využívá svých představ, prožitků, zkušeností a poznatků pro tvůrčí činnost /6/ * prezentuje své vizuálně obrazné vyjádření, ověřuje jeho komunikační účinky v sociálních vztazích /8/ * uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu /4/	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků a jejich uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci.	OSV 1 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 3 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
* vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní vztah	Výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických	ENV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 7.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně /3/	rysů ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích.	
* užívá výtvarné prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývojích, vztazích /3/	Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření. Např. originální dokončení situace- vyprávění výtvarnými prostředky.	ČJ-vlastní tvořivé psaní OSV 1 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
* porovnává si prostorové vztahy ve svém okolí, osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout motivy na ploše /1/	Vyjádření dějových a prostorových vztahů; pohybu lidské postavy; využívá předchozích náčrtů a skic.	
* dokáže si výtvarně osvojovat skutečnosti, pěstovat schopnost vidění a vyjádřit souvislosti /4/	Stylizace-uplatnění výtvarného zjednodušení.	
* orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů /1/	Tematické práce-dekorativní předměty.	PV-aranžování a vazba květin
* využívá hotového písma, používá některé metody soudobého výtvarného umění- např. počítačová grafika /3/	Zákonitosti výběru a užití písma, jeho sdělovací, výrazová a estetická funkce; uplatnění řazení a kompozice písma v ploše v experimentálních úlohách; aplikace hlavních zásad užití grafické tvorby ve spojení písma a motivu.	MEV 6 - Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, technologické možnosti a jejich omezení)
* porovnává možnosti kompozičních přístupů a postupů /3/	Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i v prostoru-horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.	OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 8.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor /1/	Zdokonalování technik kresby- způsoby stínování, kontrast (tužka, uhl, pastel).	Např. zátiší
* využívá osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojuje fantazii a představivost /3/	Děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek.	
* uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti v práci s barvou /5/	Fyzické a psychické stavy, dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici-ilustrace; uplatnění expresivní a emocionální funkce barvy a poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné nadsázce.	OSV 1 - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, moje psychika) OSV 1 – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
* vybírá vhodnou techniku pro vizuálně obrazná vyjádření svých pocitů /2/		
* orientuje se v základech výtvarné kultury /4/	Dějiny výtvarného umění-realismus, romantismus, impresionismus, symbolismus.	
* hodnotí výtvarné dílo, nalézá v něm výtvarnou výpověď a charakterizuje ho /7/	Práce s uměleckým dílem, hledání hlavních znaků, vyvozování pojmů, využití některého námětu pro vlastní výtvarnou činnost.	DĚ – dějiny výtvarného umění EGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
* prohlubuje vztah k výtvarnému dílu /5/		OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování)
* zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi /4,8/	Práce s netradičními materiály –proměny všedních předmětů (např. PET lahve).	
* využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření /4/	Malba-barvy ročních období.	ENV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)
* porovnává různost pojetí umělců společností v historickém kontextu /7/	Význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti: dokumentace na významných obdobích a osobnostech českého výtvarného umění; souvislosti se světovým uměním.	např. dokumentární filmy MEV 1 -Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, identifikování základních orientačních prvků v textu)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 8.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* objevuje a výtvarně vyjadřuje vlastní životní postoje a cesty, soustředí se na svět intuitivních pocitů a snaží se o jejich účinné sdělení /5/	Výtvarné vyjádření životního postoje vztahu k drogám.	OSV 3 - Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
* využívá znalostí a informací z filmové a literární tvorby /1/	Prostorové práce-např. představy o architektuře, dopravních prostředcích současnosti a budoucnosti.	
* uplatňuje subjektivitu a osobitost ve vlastní práci i v interpretaci tvorby ostatních /4/		
* orientuje se v grafických technikách /1/	Linoryt, tisk z koláže, papírorýt.	OSV 3 - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)
* užívá perspektivních postupů /3/	Lineární perspektiva-sbíhavá, úběžníková.	MA - kresba prostorových těles
* používá některých metod současného výtvarného umění-počítačová grafika, fotografie, video, animace /3/	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-tvorba reklamy.	MEV 6 - Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
* orientuje se v řazení prvků v tvarové kompozici /1/	Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 9.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* seznamuje se s různorodými vyjadřovacími technikami a prostředky včetně nejnovějších technologií /3/	Grafické techniky-např. rytá kresba, odkrývaná technika na voskovém podkladu, xeroxová grafika, počítačová grafika...	OSV 1 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
* využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření /5/	Výrazová malba-radost, bolest; výtvarné vyjádření prožitku ze setkání s přírodou (symbolika barev, mísení barev, vztahy mezi barvami).	OSV 1 – Psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích)
* využívá smysly pro proces tvůrčí činnosti, posiluje osobitost a komunikativnost /2/		ENV 4 - Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
* vnímá okolní skutečnost, posiluje vztah k přírodě /4/		
* orientuje se v základech výtvarné kultury /6/	Dějiny umění-umění 20.století, lidové umění.	DĚ – dějiny výtvarného umění
* hodnotí výtvarné dílo, nalézá v něm výtvarnou výpověď a charakterizuje ho /7/	Práce s uměleckým dílem, hodnocení, objevování výrazových prostředků, zkoumání výtvarného jazyka, využití některého námětu pro vlastní činnost.	EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
* navazuje vztah k výtvarnému dílu /5/		
* uplatňuje osobitý přístup k realitě /3/	Kresebné techniky-dynamická kresba (např. kruh, koloběh vody, kresba hlavy...).	OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)
* vytváří na základě kresebných studií prostorovou práci /1/		
* projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality /3/	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	ENV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)
* uplatňuje zkušenost z vlastního vnímání a představ, uspořádává objekty do celků /8/		
* dokáže pracovat v týmu, ve skupině, předávat si zkušenosti /8/	Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn-např. svět po živelné pohromě, společná práce.	OSV 2 – Komunikace (řeč předmětů prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)
* volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, kombinuje různé materiály, interpretuje svou práci i tvorbu ostatních /4/		OSV 2 - Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
		ENV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: 9.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozvíjí schopnost představivosti, fantazie a výtvarného myšlení na vlastním výtvarném projevu /5/ * orientuje se ve výtvarných principech užití přírodních materiálů /1/ * respektuje povahu materiálu, uplatňuje subjektivitu /4/ * spolupracuje se skupinou, předává zkušenosti /8/ * utváří komunikační obsah vizuálně obrazného vyjádření /8/ * využívá některé metody současného výtvarného umění-počítačová grafika, fotografie, video, animace a učí se s nimi pracovat /3/ * rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů /7/ * osvojuje si základy dobrého vkusu /8/	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí (např. dotváření náhodného tvaru). Dekoratивní práce-práce s přírodními materiály (např. adventní výzdoba). Tvorba mediálního sdělení (např. animovaný film, reklamní kampaň, článek do časopisu...)-společný výtvarný projekt. Vliv estetiky obytného prostředí na člověka; význam tvarů a barev v bytě; odívání, vkus.	OSV 1 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 2 – Komunikace (komunikace v různých situacích) MEV 6 - Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) MEV 7 - Práce v realizačním týmu (utváření týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úloh a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu)

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací obor:	Výchova ke zdraví
Vyučovací předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu	/6. – 8. ročník/
--------------------------------------	------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

;

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odnímat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevňování návyků poskytovat základní první pomoc

Obsah učiva

- vztahy mezi lidmi a formy soužití
- změny v životě člověka a jejich reflexe
- zdravý způsob života a péče o zdraví
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- hodnota a podpora zdraví
- osobnostní a sociální rozvoj

Časové vymezení předmětu

- Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8.ročníku 1 hodinu týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v odborné učebně přírodopisu a v učebně výpočetní techniky. Formy a metody práce se užívají tyto:

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěvy zdravotnických zařízení
- besedy s lékařem

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešení provádějí sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích
- vede žáky k zdokonalení grafického projevu
- vytváří podmínky pro využití znalostí žáků v běžné praxi

Očekávané výstupy RVP

žák

1. respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)
2. vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
3. vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
4. posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
5. usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
6. vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
7. dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
8. uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
9. projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
10. samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
11. optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
12. v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování
13. dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
14. vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
15. projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV1	VDO1		MKV2 MKV4	ENV4	
7. ročník	OSV1 OSV2 OSV3		EGS2			MEV2 MEV5
8. ročník	OSV3	VDO1 VDO2				
9. ročník						
X	X	X	X	X	X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
OSV 1 Osobnostní rozvoj	Sebepoznání, sebepojetí. Seberegulace, sebeorganizace.	Sebepoznání, sebepojetí.		X	
OSV 2 Sociální rozvoj		Péče o dobré vztahy.		X	
OSV 3 Morální rozvoj		Dovednosti pro řešení problémů – sociální role).	Hodnoty, postoje, praktická etika.	X	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				X	
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu		Životní styl mladých Evropanů		X	
EGS 3 Jsme Evropané				X	

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
VDO 1 Občanská společnost a škola	Škola jako model otevřeného partnerství, formy participace žáků na životě místní komunity.			X	
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát				X	
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě			Občan jako odpovědný člen společnosti.	X	

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				X
---	--	--	--	---

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MKV 1 Kulturní diference				X	
MKV 2 Lidské vztahy	Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti.			X	
MKV 3 Etnický původ				X	

MKV 4 Multikulturalita	Vstřícný postoj k odlišnostem.			X
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy				X	
ENV 2 Základní podmínky života				X	
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí				X	

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	Prostředí a zdraví.			X
--	---------------------	--	--	---

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			/6. – 8. ročník/
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				X	
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Rozlišení reality, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenost		X	
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				X	

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				X
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti		Vliv médií na kulturu, na každodenní život		X
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				X
MEV 7 Práce v realizačním týmu				X

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví /5/ * vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí /6/ * dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky /7/ * projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy i obce /9/ * uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc /8/ * projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního nebezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc /15/	Zdravý způsob života a péče o zdraví. Výživa a zdraví. Zásady zdravého stravování. Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví. Poruchy příjmu potravy. Tělesná a duševní hygiena. Zásady osobní, intimní a duševní hygieny. Otužování. Význam pohybu pro zdraví. Režim dne. Ochrana před přenosnými a nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy. Bezpečné způsoby chování. Nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy. Zdravotní preventivní a lékařská péče. Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti v dopravě).	OSV1 – Osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí) ENV 4 – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) OSV1 – Osobnostní rozvoj (seberegulace, sebeorganizace) TV – Význam pohybu pro zdraví

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK: 6.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, v komunitě) /1/	Vztahy mezi lidmi a formy soužití. Vztahy ve dvojici. Kamarádství, přátelství, láska. Partnerské vztahy. Manželství a rodičovství. Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity. Rodina. Škola. Vrstevnická skupina. Obec. Spolek.	MKV2 – Lidské vztahy (význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti) MKV4 – Multikulturalita (vstřícný postoj k odlišnostem) VDO 1 – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství, formy participace žáků na životě místní komunity).

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK: 7.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví /11/ * samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím /10/ * dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým /13/ * uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým /13/	Změny v životě člověka a jejich reflexe. Dětství. Puberta. Dospívání. Tělesné, duševní a společenské změny. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Stres a jeho vztah ke zdraví. Co je to stres, příčiny, projevy stresu. Kompenzace stresu. Relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy a k překonávání stresu. Posilování duševní odolnosti. Civilizační choroby. Zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče. Auto-destruktivní závislosti. Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu). Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání. Šikana a jiné formy násilí. Sexuální kriminalita. Formy sexuálního zneužívání dětí. Komunikace se službami odborné pomoci.	OSV1 – Osobnostní rozvoj(sebepojetí, sebepoznání) OSV2 – Sociální rozvoj (péče o dobré vztahy) OSV3 – Morální rozvoj (dovednosti pro řešení problémů – sociální role) TV – Význam pohybu pro zdraví MEV2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozlišení reality, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) MEV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu, na každodenní život)

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK: 7.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, v komunitě) /1/ * projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc /15/ * vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi /14/ * projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc /15/	Bezpečné chování. Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi. Pohyb v rizikovém prostředí. Přítomnost v konfliktních a krizových situacích. Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Bezpečné prostředí ve škole. Ochrana zdraví při různých činnostech. Bezpečnost v dopravě, pravidla silničního provozu. Manipulativní reklama a informace. Reklamní vlivy. Působení sekt. Ochrana člověka za mimořádných událostí. Živelní pohromy, terorismus.	EGS2 – Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) TV – Význam fyzické zdatnosti v případě mimořádných událostí

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK: 8.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí role členů komunity (rodin, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu) vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví /2/ * vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví /3/ * dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce /9/ *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. /9/ * samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím /10/	Hodnota a podpora zdraví. Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci. Složky zdraví a jejich interakce. Základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie). Podpora zdraví a její formy. Prevence a intervence. Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince. Odpovědnost jedince za zdraví. Podpora zdraví v komunitě. Programy podpory zdraví. Osobnostní a sociální rozvoj. Sebepoznání a sebepojetí. Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem. Zdravé a vyrovnané sebepojetí. Seberegulace a sebeorganizace činností a chování. Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací. Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení. Psychohygiena. Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu. Hledání pomoci při problémech.	VDO1 – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve škole) VO – naše škola PŘ – Odpovědnost za své zdraví VDO2 – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) VO – Naše obec, region, kraj VO – Vnitřní svět člověka VO – Osobní rozvoj

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK: 8.
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) /1/ * posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví /4/ * v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování /12/ * předvede poskytnutí první pomoci , zejména v případech ohrožujících život /15/	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace. Respektování sebe sama a druhých, přijímání názoru druhého, empatie. Chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání. Dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích. Morální rozvoj. Cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností. Dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích. Pomáhající a prosociální chování. Změny v životě člověka a jejich reflexe. Sexuální chování a reprodukční zdraví. Předčasná sexuální zkušenost. Těhotenství.a rodičovství mladistvých. Poruchy pohlavní identity. První pomoc.	VO – Vztahy mezi lidmi OSV 3 – Morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika) VO – Morálka a mravnost PŘ – Lidská sexualita TV – Transport raněného

Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět :	TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/1. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Tělesná výchova ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- pochopení významu zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- poznání vlastních pohybových možností a zájmů, schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti
- poznávání účinků konkrétních pohybových činností na fyzickou a psychickou stránku jedince a sociální integraci ve společnosti
- zařazování pohybových činností do denního režimu pro optimální rozvoj své zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života
- umocňování prožitku z pohybu a komunikace při aktivním zapojení do pohybových činností

Učivo tvoří 3 oblasti:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Časové vymezení předmětu

- 1. - 5. ročník, 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v tělocvičně ZŠ Nový Knín, na fotbalovém hřišti SK Nový Knín, na dětském hřišti a v terénu podle potřeby. Formy, metody a vyučovací zásady práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- aplikace pedagogických zásad včetně konkrétní volby vyučovacích metod (motivační, expoziční, fixační, diagnostické)
- metody rozvoje pohybových schopností(opakované úsilí, nepřerušovaná metoda, cvičení na stanovištích, kruhový a variabilní provoz aj.)
- výchovné působení a výchovné metody (požadavek, přesvědčování, cvičení, odměna a trest, příklad, skupinový vliv atd.)
- uplatnění vyučovacích a výchovných zásad (variantní řešení problémů při výskytu nepředvídaných pedagogických situací.)

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k porovnávání, uchovávání informací v paměti a jejich praktickému využívání v běžném životě (př. sebeobrana)
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích pasivní používání odborné terminologie (1. – 3. roč.)
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie (4. – 5. roč.)
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- před započatou hrou, soutěží, zápasem probere s žáky pravidla hry, zopakuje zásady fair-play chování, motivuje hráče k výhře (v souladu s dodržováním zásad pravidel hry, soutěže, zápasu) a po skončení rozebere úroveň dané pohybové aktivity (klady, zápory, fair-play chování...), akci společně zhodnotí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- v případě pochybností, vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky, vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje do komunikace během her, soutěží a zápasů za předpokladu dodržování pravidel a respektování rozhodnutí výroku proneseném rozhodčím (učitelem).

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé sportovní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k hodnocení úrovně sportovních aktivit, k pochopení sportovních tradic

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, zásady fair-play během soutěží družstev, zápasů, turnajů atd.
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi dosáhnout kladného prožitku z výhry, či jen účasti v dané pohybové aktivitě se soutěžním charakterem

Kompetence pracovní

Učitel

- používá bezpečně a účinně náradí, náčiní a ostatní vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové výukové podmínky
- přistupuje k výsledkům úkolů z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Očekávané výstupy RVP

Žák

- Očekávané výstupy 1. období
 1. spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
 2. zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
 3. spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
 4. uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
 5. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- Očekávané výstupy . 2. období
 6. podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
 7. zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
 8. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených her

9. uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
10. jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
11. jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví
12. užívá při pohybové umnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
13. zorganizuje pohybové hry a nenáročné soutěže
14. změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
15. orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			TĚLESNÁ VÝCHOVA			/1.STUPEŇ/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV.3 OSV.2		EGS.2	MKV.4 MKV.2		MEV.5
2. ročník	OSV.3 OSV.2		EGS.2	MKV.4 MKV.2		MEV.5
3. ročník	OSV.3 OSV.2		EGS.2	MKV.4 MKV.2		MEV.5
4. ročník	OSV.3 OSV.2		EGS.2	MKV.4 MKV.2		MEV.5
5. ročník	OSV.3 OSV.2		EGS.2	MKV.4 MKV.2		MEV.5

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj					
OSV 2 Sociální rozvoj	-vzájemné poznávání ve třídě, družstvu - péče o dobré vztahy ve třídě - tolerance a pohled na svět očima druhého - řeč těla zvuků a slov	-vzájemné poznávání ve třídě, družstvu - péče o dobré vztahy ve třídě - tolerance a pohled na svět očima druhého - řeč těla zvuků a slov - řeč lidských skutků: cv. pozorování	-vzájemné poznávání ve třídě, družstvu - péče o dobré vztahy ve třídě - tolerance a pohled na svět očima druhého - řeč těla zvuků a slov - řeč lidských skutků: cv. pozorování a. empatického aktiv. naslouchání	- vzájemné poznávání ve třídě, družstvu - péče o dobré vztahy ve třídě - tolerance a pohled na svět očima druhého - řeč těla zvuků a slov - řeč lidských skutků - kooperace a kompetice – seberegulace vlastního chování	- kooperace a kompetice – seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, vedení a organizování práce družstva -rozvoj individuálních sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže

OSV 3 Morální rozvoj	-analýza vlastního chování a chování spolužáka	-analýza vlastního chování a chování spolužáka - vytváření povědomí o kvalitách typu spravedlivost...	-analýza vlastního chování a chování spolužáka - vytváření povědomí o kvalitách typu spravedlivost, odpovědnost, respektování...	-analýza vlastního chování a chování spolužáka - vytváření povědomí o kvalitách typu spravedlivost, odpovědnost, respektování, dovednost, rozhodování..	-analýza vlastního chování a chování spolužáka - vytváření povědomí o kvalitách typu spravedlivost, odpovědnost, respektování, dovednost, rozhodování..
---------------------------------------	--	--	---	--	--

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá					
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	- státní symboly	- státní symboly	- státní symboly	- státní symboly - evropské symboly	- státní symboly - evropské symboly
EGS 3 Jsme Evropané					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference					
MKV 2 Lidské vztahy	-princip slušného chování – základní morální normy	-princip slušného chování – základní morální normy -tolerance, empatie	-princip slušného chování – základní morální normy -tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého	princip slušného chování – základní morální normy -tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého, lidská solidarita	princip slušného chování – základní morální normy -tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého, lidská solidarita, pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy

MKV 3 Etnický původ					
MKV 4 Multikulturalita	-pravidla třídy (nasloucháme jeden druhému...) - rozmanitost různých kultur – jazyk, tradice a hodnoty - rozvoj smyslu pro rovnoprávnost, spravedlnost	- pravidla třídy - rozmanitost různých kultur – tradice a hodnoty - rozvoj smyslu pro rovnoprávnost, spravedlnost a solidaritu - rozpoznávání projevů rasové nesnášenlivosti	- pravidla třídy - rozmanitost různých kultur – tradice a hodnoty - rozvoj smyslu pro rovnoprávnost, spravedlnost, solidaritu a toleranci - rozpoznávání projevů rasové nesnášenlivosti	- rozmanitost různých kultur – tradice a hodnoty - rozvoj smyslu pro rovnoprávnost, spravedlnost, solidaritu a toleranci - rozpoznávání projevů rasové nesnášenlivosti -majoritní a minoritní etnikum	- rozmanitost různých kultur - majoritní a minoritní etnikum - základní specifika ostatních národností žijících ve společném státě, hledání styčných bodů pro vzájemné respektování - předcházení vzniku xenofobie
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení					
MEV 5 Fungování a vliv medií ve společnosti	- vliv médií na chování člověka	- vliv médií na postoje a chování člověka	- vliv médií na postoje a chování člověka	- vliv médií na každodenní život jednotlivce, na jeho postoje, chování a uspořádání dne	- vliv médií na každodenní život jednotlivce, na jeho , postoje kritické myšlení, chování a uspořádání dne
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení					
MEV 7 Práce v realizačním týmu					

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:				TĚLESNÁ VÝCHOVA	
TEMATICKÝ CELEK – 1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ					
STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň – 1.období			1.stupeň – 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY RVP ZV	(TV 1) žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti			(TV 6) podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	
VÝSTUPY ŠKOLY	* vyjádří vlastními slovy, že pohyb je vhodný pro zdraví * zdůvodní, proč má cvičit každý den /1.1./			*vysvětlí, proč vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj. * objasní různé funkce pohybu a význam jednotlivých druhů cvičení - využívá je za pomoci učitele a rodičů v denním režimu * zdůvodní nutnost aktivního pohybu (alespoň 2 hod. denně) * porovná rekreační a výkonnostní sport * rozlišuje sportovní aktivity dívek a chlapců /1.1./	
		* kladně zhodnotí,že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu * aktivně se pohybuje a zdůvodní význam sportu pro zdravý růst * uvede základní nevhodné činnosti /1.1./			

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
UČIVO	Rozložení vhodného množství pohybu do režimu dne. Příležitosti pro TV a sport ve škole a mimo školu.			Různé funkce pohybu ve zdravém životní stylu. Sledování základních tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost.	
POZNÁMKY	ČJ - správnost a kultura mluveného projevu, vyjádření své zkušenosti ČS - morální hodnoty, zdravý životní styl				
VÝSTUP ŠKOLY	* připraví se na pohybovou činnost * vyjádří vlastními slovy význam přípravy organismu před pohybovou činností – průpravná cvičení, aktivně provozuje protahovací cvičení a uklidnění po pohybové činnosti /1.2.				
UČIVO	Příprava a uklidnění organismu před a po různých pohybových činnostech (samostatně s pomocí učitele). Konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení. Základní technika jednotlivých druhů cviků. Základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (spolužák, pocity).				
POZNÁMKY	MA,ČJ - využívání relaxačních cviků – jóga, Pilates atd. ČS - práce a aktivní odpočinek.				

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY RVP ZV				(TV 7) zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	
VÝSTUPY ŠKOLY	* ocení, že různá cvičení mají různé účinky (s pomocí učitele se o tom prakticky přesvědčuje) * registruje úroveň svých pohybových dovedností a schopností * dodržuje zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání * odstraní cvičením únavu při výuce (s pomocí učitele) * zařadí do svého režimu zdravotní cvičení a vhodné pohybové činnosti osvojené při TV (za pomocí učitele, rodiče) * praktikuje protahovací a napínací cvičení /1.3./			* odhalí podstaty únavy a jednostranné zátěže * uvědomuje si význam zařazování tělovýchovných chvil během vyučování * posiluje ve svém volném čase svalové skupiny, které během vyučování nevyužívá (jízda na kole, běh v terénu, plavání atd.) /1.3./	
UČIVO	Základní význam různých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu. Správné držení těla při práci v sedě, ve stoje, při zvedání břemen atd. Protahovací a napínací cvičení (volba podle pohybové úrovně žáků a účelu činnosti). Cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži). Cvičení pro správné držení těla v různých polohách. Cvičení vyrovnávací – korektivní (dle potřeby).				
POZNÁMKY	MA, ČJ – cvičení kompenzační a cvičení pro správné držení těla (Možnost využití cviků z jógy, kalanetiky, kineziologie, Pilatese apod.) ČS – zdravý životní styl, aktivní odpočinek				

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY ŠKOLY	* praktikuje (dle svých fyzický možností) rychlostně silová a vytrvalostní cvičení * rozvíjí kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti * aktivně provádí dechová cvičení /1.4./			* vyjmenuje základní nevhodné činnosti ohrožující jeho zdraví * soustřední se na správnost provedení daného pohybu * samostatně vytváří vlastní pohybové sestavy * zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních schopností a zvyšuje jejich úroveň /1.4./	
UČIVO	Rychlostně silová cvičení po dobu 5 – 15s prováděná max. intenzitou a s intervaly odpočinku kolem 2 minut. Vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 – 15 minut mírnou intenzitou.			Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti.	
POZNÁMKY	Rychlostně silová, vytrvalostní cvičení a cvičení kloubní flexibility - dle fyzické a věkové úrovně žáka. ČJ – cvičení na stanovištích				
VÝSTUPY RVP ZV	(TV 4) žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy			(TV 9) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	
VÝSTUPY ŠKOLY	* samostatně se převleče do cvičebního úboru * dodržuje hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí * rozezná vhodné a nevhodné prostředí pro sport * dodržuje osobní hygienu po ukončení pohybové aktivity /1.5./				
				* dodržuje zásady bezpečného pohybu v neznámých prostorech (dopravní hřiště, bazén) * zdůvodní škodlivost kouření, pití alkoholu, používání návykových látek /1.5./	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
UČIVO	Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Dodržování čistoty cvičebního prostředí, náradí a náčiní. Vhodné a nevhodné prostředí pro tělesnou aktivitu.				
POZNÁMKY	ČS – škodlivost návykových látek, význam zdravého životního stylu.				
VÝSTUPY ŠKOLY	* reaguje na organizační pokyny učitele a dodržuje je * bezpečně se pohybuje v cvičebním prostoru, šatnách a umývárkách * ošetří drobná poranění a přivolá pomoc				
UČIVO	Základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu. Bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech (bazén, příroda). První pomoc při drobných poraněních. Přivolání pomoci. Znalost tel. čísel 112, 150, 155, 156, 158.				
POZNÁMKY	ČS – beseda s příslušníkem České policie, BESIP – soutěže; ochrana člověka za mimořádných událostí HV, AJ – přirozené pohybové činnosti				

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:				TĚLESNÁ VÝCHOVA	
TEMATICKÝ CELEK – 2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ					
STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY RVP ZV	(TV 2) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení			(TV 13) organizuje pohybové hry a nenáročné soutěže	
VÝSTUPY ŠKOLY	* aktivně se účastní pohybových her s různým zaměřením; využívá hraček a netradičního náčiní při cvičení; rozvíjí pohybovou tvořivost a uplatňuje svojí fantazii /2. 1./			* aplikuje pravidla známé hry na novou hru – využívá algoritmu známých her a činností * zapojuje svou fantazii při tvorbě nové pohybové hry /2. 1./	
UČIVO	Hry typu: Vstávej, vstávej, Na zmrzlíka, Myslivci a zajíci, Evoluční vývoj, Na jelena, Červení, bílí, Na čísla apod. Hry s využitím míče (různých velikostí), švihadla, obručí, apod. Vymýšlení kolektivních her.				
POZNÁMKY	Tvořivé využití fantazie žáka. HV, AJ - přirozené pohybové činnosti ČS - mravní výchova, zásady hry fair-play. OSV. 2. - sociální rozvoj (mezilidské vztahy) OSV. 3. - morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednost.) MKV.4. - podpora multikulturality				

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY ŠKOLY	* prokáže znalost základů průpravných cvičení * připraví náčiní * prokáže znalost základů akrobacie a cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti * sdělí fakt, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly * ocení, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze * pasivně používá základní pojmy osvojovaných cviků a pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní * provede kotoul, prosté skoky snožmo z trampolínky a zvládá základy gymnastického odrazu			* základní pojmy používá aktivně * poskytne základní pomoc a záchranu při cvičení * prokáže, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybu, vybaví si ho a provede jej * provede kotoul vpřed, vzad a stoj na rukou (s pomocí) * zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky (dle svých fyzických předpokladů)	
UČIVO	Pojmy: základní cvičební polohy postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení (pasivně). Svalové napětí a uvolnění celého těla a jeho částí. Gymnastické držení těla. Soustředění na cvičení.			Pojmy: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy. používaného nářadí a náčiní (aktivně). Průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů. Základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení.	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
UČIVO	Akrobacie				
	Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu (vpřed). Kotoul. Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu (vzad).			Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu (vzad). Kotoul vzad. Kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace. Průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou. Stoj na rukou (s dopomocí).	
	Přeskok				
	Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky. Skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky. Výskok do vzporu dřepmo.			Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku. Přeskok 1 dílu bedny. Roznožka přes kozu našír odrazem z můstku, trampolínky; skrčka přes kozu (bednu) našír odrazem z můstku, trampolínky.	
	Hrazda				
	Ručkování ve visu. Průpravná cvičení pro - přešvihy ze shybu stojmo.			Shyb stojmo odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj. Shyb stojmo - přešvihy do svisu střemhlav (svisu závěsem libovolné nohy.v podkolení) a zpět do stoje. Ze svisu stojmo - náskok do vzporu – sešin. Kombinace cviků.	
Lavička					
	Přechod s dopomocí a bez pomoci.			Chůze bez pomoci. Různé modifikace chůze.	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
POZNÁMKY	ČS, - využití pohybových dovedností při pobytech v přírodě, dodržování zásad hygienických návyků - zdravý životní styl, EGS. 2. - objevujeme Evropu a svět				
VÝSTUP ŠKOLY	* cvičí s radostí s hudebním a rytmičtým doprovodem či zpěvem * pojmenuje základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojené tance * zvládá základní estetické držení těla (dle svých předpokladů) * vyjádří jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem * zatančí dva základní tanečky založení na taneční chůzi a běhu /2.3./			* kladně ocení, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus * pojmenuje a zatančí tři lidové nebo umělých tanců * správně manipuluje s cvičebním náčiním * zvládá estetické držení těla (dle svých možností) * kriticky zhodnotí estetickou kvalitu vyjádřeného pohybu * nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví * využívá poskočného, přísunného a přeměnného kroku /2.3./	
UČIVO	Nápodoba pohybem. Tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem. Základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním. Vhodné oblečení a obutí pro tanec a gymnastické činnosti s hudbou. Zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou a tanci. Soustředění na hudební a rytmičtý doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie. Základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla).			Názvy: polka, valčík, mazurka základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie). Držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci. Základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách. Změny poloh, obměna tempa a rytmu. Základní taneční krok ve 2/4, 3/4 taktu.	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
	Tance založené na taneční chůzi a běhu. Názvy základních, lidových a umělých tanců. Základní taneční krok ve 2/4 taktu.				
POZNÁMKY	VV, HV - umělecké ztvárnění pohybu, zážitků z hudby , přirozené pohybové činnosti (stoupavá a klesavá melodie)				
VÝSTUPY ŠKOLY				* zdůvodní význam dovednosti v oblasti průpravných úpolů a přetlaků jako prevenci obrany eventuálního napadení * aktivně se zapojí do cvičení v přetazích a v přetlacích /2.4./	
UČIVO	Přetahy a přetlaky.				
POZNÁMKY	ČS - sebeobrana a brannost, ochrana člověka za mimořádných situací				
VÝSTUPY ŠKOLY	* vyjádří svými slovy, že běhy, skoky a hody jsou nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují jeho organismus * používá pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, pojmenuje základní atletické disciplíny * dodržuje daná pravidla bezpečnosti při atletických činnostech (za pomoci učitele) * správně provádí techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem /2.5./			* vytrvalostní běh praktikuje jako nedílnou součást pro rozvoj své zdatnosti * zařazuje vytrvalostní běh do svého pohybového režimu * využívá osvojené pojmy * změří a zapíše výkony osvojovaných disciplínách * upraví doskočiště a vydá povely pro start /2.5./	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
UČIVO	Vhodné oblečení pro atletické činnosti. Pojmy: základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů. Zjednodušené startovní povely a signály. Základy bezpečnosti při atletických činnostech. Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti.			Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. Pojmy: základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště. Základy techniky běhů, skoků a hodů. Startovní povely. Základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů. Průpravná cvičení pro atletické činnosti.	
	Běh				
	Rychlý běh na 20 – 60m. Motivovaný běh v terénu až do. 10min.(prokládaný chůzí).			Běžecká abeceda. Rychlý běh do 60m. Vytrvalý běh do 1000m na dráze. Běh v terénu, až do 15min. Polovysoký start a základy nízkého startu.	
	Základy vysokého startu. Běh 600m hoši a 500m dívky.			Běh 800m hoši. Běh 500m dívky. Polovysoký start a základy nízkého startu.	
	Skok				
	Skok do dálky z rozběhu - odraz z pásma. širokého 50cm. Spojení rozběhu s odrazem.			Skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna rozměření rozběhu.	
	Hod				
	Hod míčkem z místa. Hod z chůze.			Hod míčkem z rozběhu. Spojení rozběhu s odhodem.	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
POZNÁMKY	Skok do dálky bude zařazován do výuky, podle budoucích materiálních podmínek školy. Atletické činnosti - spojovány s bezpečností v konkrétních podmínkách. EGS. 2. - objevujeme Evropu a svět				
VÝSTUPY RVP ZV	(TV 3) žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích			(TV 8) zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených her	
VÝSTUPY ŠKOLY	* vysvětlí základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry * praktikuje základní způsoby házení a chytání míče odpovídající hmotnosti a velikosti * hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a aplikuje pravidla na obdobné verze her /2. 6./			* vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení * aplikuje znalost základních pojmů osvojovaných činností * hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a využívá je při vymýšlení nových her * orientuje se v základních hráčských rolích /2. 6./	
UČIVO	Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry. Základní sportovní hry(vybíjená). Základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách. Držení míče jednoruč a obouruč. Manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu). Základní přihrávky nohou a rukou. Vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry.			Základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře. Pravidla zjednodušených sportovních her. Základní spolupráce ve hře. Průpravné sportovní hry,dle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal). Udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou. Přihrávka jednoruč a obouruč. Pohyb s míčem a bez míče, zastavení.	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
				Chytání míče jednoruč a obouruč. Tlumení a vedení míče.	
POZNÁMKY	OSV. 2. - sociální rozvoj (mezilidské vztahy) MKV.2. - lidské vztahy MKV.4. - podpora multikulturality				
VÝSTUP ŠKOLY	* ocení, že hra mu přináší radost a příjemné zážitky * hraje alespoň 6 her a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV * dodržuje bezpečné chování při hrách * pohyb spojuje s hudbou a rytmem /2. 10./			*objasní, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem * aktivně provozuje 10 různých pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření * samostatně vytváří pohybové hry, vymýšlí variace známých her a vysvětlí jejich kritéria, vyjádří pohybem předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu /2. 10./	
UČIVO	Základní pojmy související s osvojovanými hrami a používaným náčiním. Základní organizační povely pro realizaci her. Základní pravidla osvojovaných her. Bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách. Pohybové hry v přírodním prostředí. Spontánní neřízená činnost na dětském hřišti.			Základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním. Variace her jednoho druhu. Využití přírodního prostředí pro pohybové hry.	

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
	Pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce. Pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním. Pohybové hry pro ovlivňování kondice a koordinace. Pohybové hry pro zdokonalování pohybových dovedností. Pohybové hry pro rozvoj soutěživosti, představivosti a tvořivosti. Pohybové hry kontaktní.				
POZNÁMKY	Pohybové činnosti žáků - rozvíjeny na dětském hřišti města Nový Knín. Zájmové činnosti - zdokonalování hráčských dovedností ve florbalu , minikopané a sportovních her				
VÝSTUP ŠKOLY	* vyjádří vlastními slovy, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám * zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) * připraví se na turistickou akci – obleče se, sbalí batoh (podle věkové úrovně žáků) * za pomoci učitele se orientuje v přírodě podle značek * dodržuje zásady bezpečnosti * upozorní na poranění a přivolá pomoc			* samostatně vyvodí úsudek, že turistika a pobyt v přírodě výrazně napomáhá zdravému životnímu stylu * připraví se na turistickou akci a vhodně se obleče * řídí se pravidly silničního provozu jako chodec * bezpečně se pohybuje v mírně náročném terénu * chová se ohleduplně k přírodě * ošetří malá zranění a přivolá pomoc * orientuje se podle turistických značek a přírodních útvarů	

/2.7./

/2. 7./

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
UČIVO	Základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací atd. Způsob chování v terénu, chování v přírodě, environmentální výchova. Oblečení pro turistiku, obsah batohu. První pomoc při drobných poraněních. Základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě. Základní dopravní a turistické značky -seznámení Stravování a pitný režim. Orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách a zvířatech. Chůze v terénu do 8 km. Chůze, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek). Aplikace pohybových her v přírodním prostředí. Ošetření drobných poranění a schopnost přivolat pomoc.			Způsob pohybu v náročném terénu, chování v přírodě, environmentální výchova. Základy ochrany přírody. Osobní lékárnička a KPZ. První pomoc při úrazech. Schopnost přivolat pomoc. Aplikace znalostí z jiných předmětů (stopy zvěře, druhy rostlin). Chůze a běh po vyznačené trase. Ošetření závažnějších poranění. Znalost základních turistických značek.	
POZNÁMKY	ČS - turistické a dopravní značky, orientace na mapě a v terénu, , vycházky do okolí různých lokalit Nového Knína, sběr přírodnin, Den Země - pobyt v přírodě, dodržování zásad bezpečnosti pohybu, BESIP a ochrany přírody. Základní plaveckou výuku zajišťují lektoři z plaveckého bazénu Příbram. /2.8./				

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:				TĚLESNÁ VÝCHOVA	
TÉMATICKÝ CELEK - 3. ČINNOST PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ					
STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY RVP ZV	(TV 5) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci			(TV 12) užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	
VÝSTUPY ŠKOLY	* pasivně používá základní pojmy spojené s pohybovými hrami, gymnastickým a atletickým náradím a náčiním * reaguje správně na zjednodušené základní smluvené povely, signály a pokyny učitele * využívá pasivně základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností (polohy pohyby a postoje paží, nohou) /3.1./			* aktivně používá tělocvičné názvosloví osvojovaných pohybových činností, názvy náradí a náčiní spojené s gymnastikou a atletikou * řídí se názvoslovím nástupového a pochodového tvaru * aktivně používá názvy lidových tanců a terminologii - rytmus, tempo, takt a melodie * rozlišuje názvy některých dopravních a turistických značek a pojmy spojené s turistikou a aplikuje je v praxi * cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení /3.1./	
UČIVO	Pojmy: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní – pasivně Pojmy týkající se běhů, skoků, hodů a názvů atletického hřiště. Základní organizační povely pro realizaci her. Názvy sportovních her. Základní dopravní značky.			Pojmy základního tělocvičného názvosloví (aktivně). Názvy poskoků a lidových tanců. Základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním startovní povely. Pojmy plaveckých stylů. Pojmy spojené s turistikou (výstroj, výzbroj,	

		KPZ, turistické značky). Pohybové činnosti podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení.
POZNÁMKY	Terminologie pohybových činností je rozvíjena soutěžemi a závody mezi třídami. ČS - anatomie a fyziologie člověka – základní pojmy a pojmy spojené s turistikou. HV - pojmy: rytmus, tempo, takt a melodie. EGS.2. - objevujeme Evropu a svět	
VÝSTUPY RVP ZV		(TV 13) organizuje pohybové hry a nenáročné soutěže
VÝSTUPY ŠKOLY	* orientuje se ve známém prostředí (třídě, tělocvičně, sportovního a dětského hřiště) * vhodně se oblékne a obuje, podle daného cvičebního prostoru * připraví předměty a náčiní k pohybovým aktivitám * správně se pohybuje v přírodním prostředí /3. 2./	* organizuje některé pohybové činnosti a soutěže * kriticky zhodnotí situaci a správně rozhodne v případě nesrovnalostí při závodech a soutěžích * poskytne první pomoc a umí dát záchranu při cvičení * upraví doskočiště a připraví start běhu * připraví náčiní pro pohybovou aktivitu * chápe základní hráčské role a ví, kde má zaujmout své místo * pohybuje se podle turistické mapy (za pomoci učitele) /3. 2./
UČIVO	Základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením. Příprava základních potřeb pro pohybovou Aktivitu a elementární ochrana přírody.	Organizace některých činností a soutěží, zhodnocení situace a správné rozhodnutí. Základní údržba náčiní a některých částí sportovišť. Poskytnutí základní dopomoci a záchrany při cvičení. Příprava náčiní. Znalost hráčských rolí.

POZNÁMKY	ČS - zdraví a úraz, znalost čísel: 150, 155, 156, 158, ochrana člověka za mimořádných situací OSV.2. - sociální rozvoj (mezilidské vztahy)	
VÝSTUPY RVP ZV		(TV 11) jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví
VÝSTUPY ŠKOLY	* spravedlivě posoudí poctivost a spravedlnost jednání spolužáků při sportovních soutěžích, závodech a ostatních pohybových činnostech * kriticky hodnotí nepoctivé jednání /3. 3./	* dodržuje zásady fair play chování * pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje * respektuje opačné pohlaví * vyhodnotí fyzické dispozice jednotlivce * ocení, že může mít své vlastní olympijské ideály * zná olympijské symboly /3. 3./
UČIVO	Zásady poctivosti a spravedlnosti při hrách a soutěžích.	Znalost zásad fair play chování v přírodě i jeho dodržování. Dovednost rozpoznat přestupky proti pravidlům a adekvátní řešení situace. Respekt k opačnému pohlaví. Olympijské ideály a symboly.
POZNÁMKY	OSV 2. - sociální rozvoj (mezilidské vztahy) EGS.1. - Evropa a svět nás zajímá MKV.2. - lidské vztahy	
VÝSTUPY ŠKOLY	* dodržuje pravidla her (za pomoci učitele) /3. 4./	* hraje konkrétní hry s předem určenými pravidly a aplikuje je při tvorbě dalších verzích her * dodržuje pravidla soutěží a závodů /3. 4./

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
UČIVO	Znalost a dodržování základních pravidel chování při všech pohybových aktivitách .			Průpravné sportovní hry, utkání, závody, soutěže podle zjednodušených pravidel (minifotbal, florbal, vybíjená atd.).	
POZNÁMKY	OSV 3. - morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)				
VÝSTUPY RVP ZV				(TV 10) jednoduše zhodnotí kvalitu pohybového činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	
VÝSTUPY ŠKOLY	* objektivně rozhodne o výsledku soutěže * rozhodne, kdo se stal vítězem a kdo poraženým /3.5./			* zaznamenaná výsledek utkání a pomáhá při rozhodování * změří výkon spolužáka (skok do dálky, běh, hod kriketovým míčkem) * reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti * jednoduše zhodnotí estetičnost pohybu spolužáka /3. 5./	
UČIVO	Vítěz a poražený.			Zaznamenání výsledků utkání a soutěží. Správná rozhodnutí o výsledcích. Základní tělesné parametry pro zdraví a pohybovou činnost. Reakce na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti .	
POZNÁMKY	MA - základní měrové jednotky. ČS - základní tělesné parametry a jejich měření. MEV.1. - receptivní činnosti (fungování a vliv médií ve společnosti)				

STUPEŇ - OBDOBÍ	1.stupeň - 1.období			1.stupeň - 2.období	
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.
VÝSTUPY RVP TV				(TV 15) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	
VÝSTUPY ŠKOLY	* sleduje školní informace o soutěži tříd ve vybíjené, minikopané a florbalu (ve spolupráci s třídním učitelem) /3. 6./			* aktivně se zmocňuje informací o sportovních aktivitách z dostupných informačních zdrojů – školní časopis Trhák, Novoknínský zpravodaj, denní tisk, TV, internet a ostatní mediální zdroje /3. 6./	
UČIVO	Informace o sportovních akcích (získané za pomoci učitele, trenéra apod.).			Základní zdroje informací o TV a sportu (časopisy, knihy, TV, internet, školní časopis Trhák, Novoknínský zpravodaj atd.).	
POZNÁMKY	ČS - vlastivědné a zeměpisné znalosti. EGS.2. - objevujeme Evropu a svět MKV.4. - podpora multikulturality				

Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět :	TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Tělesná výchova ze vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- poznávání vlastních pohybových možností a zájmů
- poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu, zvládnutí základních bezpečnostních, hygienických a organizačních zásad při tělovýchovné a jiné pohybové činnosti
- schopnost samostatně ohodnocovat úroveň své zdatnosti a zařazovat do svého denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví , ochranu života i profesní potřeby
- prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu v závislosti na kvalitě zvládnutí motorických dovedností, uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí v tělovýchovných činnostech, vytváření smyslu pro fair play
- rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání prostřednictvím diferenciací činností a hodnocení výkonů žáků, odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení

Učivo tvoří 3 základní oblasti:

- činnosti ovlivňují zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v tělocvičně a na fotbalovém hřišti zvlášť pro chlapce a dívky. Tématické celky vyžadující zvláštní podmínky (plavání, lyžování, bruslení, turistika apod.) jsou vyučovány formou kurzů či jiných organizačních forem.

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vedeme žáka k osvojování nových pohybových dovedností, správného držení těla
- Vysvětlujeme základní poznatky o anatomii a fyziologii pohybových činností
- Vytváříme podmínky pro získání vědomostí a dovedností žáka jako hráče, rozhodčího, organizátora, poskytovatele první pomoci.

- Vedeme žáka k pochopení a správnému používání tělocvičného názvosloví a dalších poznatků z oblasti tělovýchovy a sportu (historie, technika, taktika, tréninkové metody, organizace soutěží).
- Poskytujeme žákovi dostatečnou zpětnou vazbu při korekci chyb a upevňování správného provedení pohybu, vedeme žák k sebehodnocení vlastní činnosti i k hodnocení druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáka k samostatnému rozhodování při volbě pohybových činností, techniky a taktiky, sportovního náčiní, organizaci a zabezpečení tělovýchovných akcí.
- Požadujeme po žákovi vyhodnocení úrazových rizik při realizaci konkrétní pohybové činnosti a označení možností jejich předcházení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáka k asertivnímu a přiměřenému chování i ve vypjatých emocionálních situacích.
- Vedeme žáka ke schopnosti naslouchání pokynů a názorů jiných osob při tělovýchovné činnosti (spoluhráč, učitel, trenér, rozhodčí) a k přiměřenému a srozumitelnému vyjadřování vlastních názorů.
- Vytváříme dostatek příležitostí pro komunikaci s při sportovních soutěžích s jinými školami (soutěže, turnaje, další společné akce).
- Seznamujeme žáka s možnostmi využívání dalších komunikačních a informačních zdrojů v oblasti tělovýchovy a sportu (internet, televize, časopisy, odborná literatura).

Kompetence občanské

- Vedeme žáka k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví, do jejich organizování , propagaci a reprezentaci v rámci školy i obce, význam sportovní reprezentace země pro pocit sounáležitosti a národní hrdosti, ale i vzájemného poznávání národů a spolupráce.
- Seznamujeme žáka s profesními nároky na zdraví a tělesnou zdatnost (volba povolání).
- Vyžadujeme po žákovi posuzování vlivu provádění řízené pohybové činnosti pro vlastní zdraví , tělesnou zdatnost , řešení krizových situací (sebeobrana, únik z ohrožené oblasti, přežití v přírodě) a obranu země.

Kompetence sociální a personální

- Vyžaduje dodržování pravidel sportovních odvětví v duchu sportovní etiky .
- Učíme žáka objektivně hodnotit výkony a práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory.
- Požadujeme po žákovi respektování pravidel při práci v týmu , podřizování osobních zájmů zájmu celku.
- Umožňuje každému žákovi zažít úspěch .
- Vytváříme pro žáka situace pro zastávání různých rolí (hráč, kapitán družstva, rozhodčí, organizátor), využíváme možnosti působení různého prostředí , podmínek a situací (plavání, lyžování, dlouhé pochody, běh, táboření ,sebeobrana, atd.) k rozvoji odvahy, vytrvalosti a soběstačnosti .

Kompetence pracovní

- Učíme žáka připravovat a uklízet sportoviště , náradí , náčiní a další materiál při různých tělovýchovných příležitostech a akcích.

- Zapojujeme žáka do pomocných prací (měření času, vzdáleností, zapisování výsledků, atd.)
- Vedeme žáka k plánování činnosti, dodržování pravidel, povinností a závazků.
- Seznamujeme žáka s fenoménem sportu a tělovýchovných činností na komerční bázi, jeho významem, kladnými i zápornými stránkami pro společnost z hlediska sociálního, ekonomického i ochrany životního prostředí.

Očekávané výstupy RVP

Činnosti ovlivňující zdraví

Žák :

1. aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu , některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
2. usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
3. samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
4. odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
5. uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Žák:

6. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a
7. tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
8. posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení

Žák:

9. užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, divák, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
10. naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
11. dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
12. rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
13. sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
14. zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
15. zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			TĚLESNÁ VÝCHOVA			/2. STUPEŇ/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 1 VDO 2	EGS 2	MKV 1 MKV 2	ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 5 MEV 7
7. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VSO 1 VDO 2	EGS 2	MKV 1 MKV 2	ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 5 MEV 7
8. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VSO 1 VDO 2	EGS 2	MKV 1 MKV 2	ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 5 MEV 7
9. ročník	OSV 1 OSV 2 OSV 3	VDO 1 VDO 2	EGS 2	MKV 1 MKV 2	ENV 3 ENV 4	MEV 1 MEV 5 MEV 7

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace)	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace
OSV 2 Sociální rozvoj	Komunikace	Komunikace	Komunikace	Komunikace
OSV 3 Morální rozvoj	Hodnoty, postoje	Hodnoty, postoje	Hodnoty, postoje	Hodnoty, postoje

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA			(2. stupeň)
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
VDO 1 Občanská společnost a škola	Demokratická atmosféra demokratické vztahy ve škole	Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát	Práva a povinnosti občana	Práva a povinnosti občana	Práva a povinnosti občana	Práva a povinnosti občana	
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
---	--	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA (2. stupeň)			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá					
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	Evropa a svět, mezinárodní setkávání	Evropa a svět, mezinárodní setkávání	Evropa a svět, mezinárodní setkávání	Evropa a svět, mezinárodní setkávání	
EGS 3 Jsme Evropané					

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA (2.stupeň)		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference	Zvláštnosti různých etnik	Zvláštnosti různých etnik	Zvláštnosti různých etnik	Zvláštnosti různých etnik
MKV 2 Lidské vztahy	Tolerance, lidská solidarita	Tolerance . lidská solidarita	Tolerance, lidská solidarita	Tolerance, lidská solidarita
MKV 3 Etnický původ				

MKV 4 Multikulturalita				
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy				
ENV 2 Základní podmínky života				
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ochrana přírody a sport	Ochrana přírody a sport	Ochrana přírody a sport	Ochrana přírody a sport

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	Ochrana životního prostředí a životní styl	Ochrana životního prostředí a životní styl	Ochrana životního Prostředí a životní styl	Ochrana životního prostředí a životní styl
--	--	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		TĚLESNÁ VÝCHOVA			(2. stupeň)
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Chápání podstaty mediálního sdělení ve sportu	Chápání podstaty mediálního sdělení ve sportu	Chápání podstaty mediálního sdělení ve sportu	Chápání podstaty mediálního sdělení ve sportu	
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
MEV 3 Stavba mediálních sdělení					

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				
MEV 7 Práce v realizačním týmu				

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
Činnosti ovlivňující zdraví * rozlišuje úroveň provádění sportu a tělovýchovných činností a různé druhy pohybové činnosti a její vhodnost pro různé kategorie cvičenců . Vysvětlí význam pohybu pro zdraví /1/	Výkonnostní a rekreační úroveň sportu, vhodnost z hlediska pohlaví, věku , zdravotního stavu , tělesné zdatnosti a možností rozvoje. Význam pohybu pro zdraví.	VZ – Význam pohybu pro zdraví OSV 1 – Osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace)	
* zvolí si druh pohybové činnosti podle úroveň dosažené tělesné zdatnosti, zdravotního stavu a cíle a pravidelně ho zařazuje je do svého pohybového režimu s konkrétním účelem /1,2/	Volba odpovídající pohybové činnosti (programu) se zaměřením na zdravotně orientovanou zdatnost , základní zásady realizace kondičních programů.		
* podle svých schopností procvičuje jednotlivé části těla , zvládá základní podobu cviků pro přípravu a uklidnění organismu, usiluje o postupné zlepšování kvality provedení. Je veden k dodržování a pochopení významu správných poloh při cvičení z hlediska jejich funkce, využívá kontrolu a zpětnou vazbu od učitele. /3/	Cvičení průpravná, kondiční, kompenzační, vyrovnávací , koordinační a relaxační.		
* seznamuje se s účinky drog a dalších návykových látek pro zdraví, chápe jejich nebezpečnost , uvědomuje si odpovědnost za vlastní zdraví . /4/	Nebezpečí drog, cigaret, alkoholu a jiných návykových látek, vliv na zdraví.	VZ - Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, PŘ - Návykové látky, VO - Význam osobní kázně pro život. OSV 1 – Osobnostní rozvoj (psychohygienu) OSV 3 – Morální rozvoj (hodnoty, postoje)	
* vysvětlí pojem doping, jeho zdravotní a etickou stránku, uvede příklady zneužití /4/	Doping.		

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
Činnosti ovlivňující zdraví * posoudí výběr místa pro realizaci pohybové činnosti z hlediska čistoty ovzduší, vysvětlí nebezpečí znečištěného ovzduší pro zdraví/4/ *posoudí výběr místa a dalších podmínek pro realizaci pohybové činnosti z hlediska nezávadnosti prostředí, zdůvodní své stanovisko /5/ * popíše a dodržuje zásady bezpečnosti při provádění pohybové činnosti (včetně pravidel silničního provozu), zhodnotí a předvídá rizika , umí poskytnout základní pomoc a záchranu . /5/ * předvede poskytnutí první pomoci při vážných a život ohrožujících zraněních, odsun zraněného ve ztížených a improvizovaných podmínkách /5/	Hygiena cvičebního prostředí (ovzduší). Hygiena a bezpečnost cvičebního prostředí (terén, teplota, viditelnost, kvalita a účelnost používaného náčiní, náradí, výstroje a výzbroje,atd.). Objektivní a subjektivní nebezpečí. Zásady bezpečnosti provádění pohybových činností. Pravidla silničního provozu. První pomoc, odsun zraněného.	PŘ - Působení životního prostředí na člověka, CH - Vliv chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka , ENV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a sport) ENV 4 – Vztah člověka a prostředí (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) OSV 1- Osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) PV – Dodržování pravidel bezpečnosti práce VZ – První pomoc	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností /6,7/	Pohybové hry s různým zaměřením. Netradiční pohybové hry (lakros, softbal, líný tenis, nohejbal, stolní tenis, ringo).	Z , D – Původ a historie her MKV 1 – Kulturní diference (zvláštnosti různých etnik)	
* seznamuje se s různými druhy pohybových her, dodržuje jejich pravidla, vysvětlí jejich účel * seznamuje se s netradičními pohybovými hrami a činnostmi			

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností /6,7/	Gymnastika. Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepečení, seberegulace, sebeorganizace)	
* předvede kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou, skoky odrazem z trampolínky , roznožku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk , houpání	Akrobacie , přeskok, hrazda, kruhy		
* připraví nářadí pro provádění jednotlivých cviků			
* předvede dopomoc a záchranu při osvojovaných cvicích			
* předvede šplh na tyči a na laně /H/	Šplh na tyči a na laně.		
* předvede základy kondičního a aerobního cvičení s hudbou /D/	Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, rytmická a kondiční gymnastika.	HV – Vyjádření pocitů pohybem	
* seznámí se se základními prvky tanců /D/	Tanec.	VO – Společenský význam tance	
* vysvětlí význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, využití a zneužití úpolových činností (základní právní rámec)	Úpoly Průpravné úpoly, základy sebeobránných činností (pády, postoje, úchopy, vyproštění z držení, kryty, údery a kopy)	D+Z - Původ a historie bojových umění), PV - Profesní využití sebeobrány, VO - Právní rámec využití sebeobrány, VZ - Obrana proti násilí)	
* předvede základní prvky sebeobrány		VDO 2 – Občan, společnost a stát (práva a povinnosti občana)	
* vysvětlí význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty.	Atletika	D+Z - Původ a historie atletiky	
* průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách		Pozn. /H/ - určeno převážně pro hochy /D/ - určeno převážně pro dívky	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2. stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* popíše základní startovní povely, změří a zapíše potřebné výkony * průběžně zlepšuje svoji techniku a výkony prováděných atletických disciplín * ovládá základní pravidla vybraných sportovních her, uplatňuje je ve hře, ovládá základní herní terminologii * při nácviku a utkání dodržuje pravidla bezpečnosti * provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání * za pomoci učitele a spolužáků zvolí herní systém a taktiku hry * podle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace, sehraje utkání podle pravidel žákovské kategorie	Atletika Rychlý běh 60 m, vytrvalý běh do 2000 m /D/ a 3000 m /H/, běh v terénu (technika běhu, průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda). Hod míčkem (držení míčku, rozběh, hod z místa, hod s rozběhem, hod na cíl). Sportovní hry Fotbal /H/ Výběr místa (nabíhání, uvolňování), obsazování prostoru. Zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče. Přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, přihrávka hlavou na místě. Vhazování míče. Střelba z místa a po vedení míče. Uvolňování, obcházení soupeře s míčem, obsazování.	EGS 2 – Evropa a svět (mezinárodní setkávání) MEV 5 – Receptivní činnosti (fungování a vliv médií ve společnosti) MKV 2 – Lidské vztahy (tolerance, lidská solidarita) Z +D - Původ, historie a současné rozšíření sportovních her, olympijská myšlenka	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* podle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce , herní systémy a kombinace	Fotbal /H/ Odebírání míče. Činnost brankáře (chytání a vyrážení , výkop, přihrávání rukou). Základy herních systémů. Herní kombinace: útočná založená na „ přihráj a běž“, obranná založená na zajišťování a přebírání do šířky a do hloubky. Florbal /H/ Výběr místa, držení hokejky. Vedení míčku tažením a tlačáním, dribling hokejový a florbalový. Krytí míčku před soupeřem, hra při vhazování. Přihrávky a přejímání míčku v klidu a v pohybu. Odebírání míčku, obcházení hráče. Střelba (forhend, bekhend) z místa , po vedení míčku a po nahrávce. Činnost brankáře (základní pozice a postoj, chytání a vyrážení míčku, činnost při útoku volného hráče s míčkem, činnost při hře za brankou, zmenšování střeleckého úhlu, přihrávání). Základy herních systémů: obranné systémy (územní obrana, osobní obrana), útočné systémy: rychlý protiútok, postupný protiútok, přesilová hra. Utkání na menším hřišti (4x4) – miniflorbal.	D – Úspěchy našeho fotbalu. VO – Fotbal jako společenský fenomén	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT :		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* podle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce , herní systémy a kombinace	Basketbal Uvolňování bez míče a s míčem (driblingem, obrátkou). Přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu). Střelba jednoruč a obouruč z místa. Rozskok, vhazování. Krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru. Základy herních systémů. Herní kombinace: obranná kombinace založená na proklouzávání, útočná kombinace založená na „přihraj a běž“.	VO +D - Role mužů a žen ve společnosti , vývoj náhledů na ženský sport	
	Volejbal /D/ Odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč (lob, v pádu). Podání spodní, vrchní. Přihrávka, nahrávka. Základy herních systémů. Herní kombinace: s nahrávačem u sítě v zóně III, postavení při příjmu podání. Utkání na zmenšeném hřišti (2x2,3x3). Přehazovaná jako průpravná hra.		

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* vysvětlí vhodnost turistiky pro celoroční a celoživotní pohybovou činnost, vyjmenuje jednotlivé druhy turistiky * připraví turistickou akci (zvolí cíl, způsob a zajištění ubytování, vyhledání dopravních spojů,atd.), zvolí vhodné vybavení s ohledem na podmínky akce (výstroj, výzbroj). * dokáže postavit stan, vybudovat improvizovaný přístřešek, chová se ohleduplně k přírodě * orientuje se podle mapy a buzoly , určí vlastní stanoviště a pochodový úhel , orientuje se podle turistických značek, absolvuje závod v orientačním běhu * absolvuje pochod v terénu do 20 km, dodržuje pravidla silničního provozu * připraví jednoduchý pokrm za improvizovaných podmínek v přírodě * překoná náročnější přírodní terén (šplháním, pomocí lana)	Turistika a pobyt v přírodě Význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy. Zásady přípravy turistické akce. Základy táboření. Základy orientace v terénu. Pochod terénem. Vaření v přírodě. Pohyb v náročnějším terénu. Základy vodní turistiky.	Z + PŘ + D - Význam znalosti prostředí pro bezproblémový průběh tur. akce, přírodní a společenské poměry jednotlivých zemí, VZ - Význam turistiky pro zdravý životní styl, HV - Využití zpěvu a hry na hudební nástroje při turistice – trampská píseň, CJ – Význam znalosti cizích jazyků pro turistiku a cestování , ENV 4 – Vztah člověka k životnímu prostředí (zajišťování ochrany životního prostředí, náš životní styl) OSV 2 – Sociální rozvoj (poznávání lidí) OSV 3 – Morální rozvoj (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) PV - Vaření jednoduchých pokrmů, pravidla bezpečnosti práce – protipožární ochrana PV - Profesní využití /podle podmínek/	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* zvládá základy jízdy na sjezdových a běžeckých lyžích, jízdu na vleku, vysvětlí zásady bezpečnosti při jízdě na lyžích a pobytu na horách v zimě	Lyžování Jízda na sjezdových a běžeckých lyžích, lyžařská turistika (nošení lyží, připínání, odepínání, základní postoj, odšlapování, výstupy přímo a šikmo svahe, jízda šikmo svahe, přejíždění terénních nerovností, zastavení pluhem a smykem, základní snožný oblouk, odšlapování, chůze sunem a skluzem, běh střídavý dvoudobý).	Z + PŘ - Přírodní podmínky na zimních horách, naše horská střediska, historie lyžování), VZ - Lyžování a zdravý životní styl, první pomoc, OSV 2 – Sociální rozvoj (komunikace) <u>Lyžařský kurz 7. ročník</u>	
* užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů /8/	Činnosti podporující pohybové učení Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.	ČJ - Odborná terminologie MEV 1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup ke zpravodajství a k reklamě)	
* naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu /9/	Olympijská myšlenka, její historie a podstata. Dodržování zásad sportovní etiky při sportu.	D - Olympijské hry, OV - Dodržování pravidel ve společnosti , PŘ - Ochrana životního prostředí VDO 1 – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)	
* dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji /10/	Pohybové a sportovní hry.	ENV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při sportovních aktivitách)	
* rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče , rozhodčího, diváka, organizátora	Pohybové a sportovní hry, gymnastika, atletika.	OSV 3 – Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)	
* sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí /11/	Atletika, gymnastika, pohybové a sportovní hry.		

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:		TĚLESNÁ VÝCHOVA	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí /12/	Sledování, evidence a vyhodnocování pohybové činnosti a výkonů.	M - Měření, provádění zápisů a řešení úloh, IN - Využití PC při zpracování výsledků	
* zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže /13/	Organizace jednoduchých turnajů , závodů a turistických akcí na úrovni školy, spolurozhodování.		
* zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách, jejich prezentace (webové stránky školy, školní časopis, Novoknínský zpravodaj).	ČJ - Slohová a komunikační výchova IN - využití PC OSV 1 – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy) MEV 7 – Práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu)	
* uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení (základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení,vědomá kontrola a soustředěnost na cvičení, nevhodná cvičení a činnosti).		
* zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Speciální cvičení (podle druhu oslabení).	PŘ - anatomie a fyziologie, VZ - Pohyb a zdraví	
* aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Všestranné rozvíjející pohybové činnosti (v návaznosti na vzdělávací obsah).		

5.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu**/1. stupeň/****1. Obsahové , časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Pracovní výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Pracovní výchova na 1. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- praktické pracovní dovednosti a návyky
- práci s různými materiály, na plánování, organizaci a hodnocení samostatných i týmových pracovních činností
- poskytování informací ze sféry výkonu práce
- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce

Učivo tvoří tyto 4 oblasti:

- práce s drobným materiálem (výroba předmětů z tradičních i netradičních materiálů přiměřenými pracovními operacemi za použití vhodných pracovních pomůcek a nástrojů)
- práce montážní a demontážní (práce s různými druhy stavebnic podle slovního návodu, předlohy nebo podle vlastní fantazie)
- pěstitelské práce (pozorování přírody, jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy, ošetřování rostlin, zaznamenávání a hodnocení výsledků)
- příprava pokrmů (samostatná příprava jednoduchých pokrmů, dodržování pravidel správného stolování a společenského chování)

Časové vymezení předmětu

- 1. – 5. ročník, 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě (výběr a způsob realizace jednotlivých tématických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy), popřípadě při naučných pobytech v přírodě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty
- návštěva vybraných podniků v blízkém okolí

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k vlastní činnosti i k činnosti druhých
- pomáhá při organizaci a plánování práce žáků
- pomáhá při vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení práce vede s žáky diskuzi k provedení a práci hodnotí
- vede žáky k praktickému ověřování správnosti řešení a sledování vlastního poroku při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci v týmu
- vede k naslouchání názorů druhých

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá vyhledávat různé pracovní aktivity pro práci žáků
- vede žáky k hodnocení úrovně jejich aktivit
- pomáhá při osvojování účinné první pomoci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení různých technologických postupů
- seznamuje žáky s využitím tradičních i netradičních materiálů

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
2. pracuje podle slovního návodu a předlohy
3. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
4. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
5. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
6. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny bezpečnosti práce, poskytne první pomoc
7. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
8. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
9. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
10. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
11. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
12. pečuje o nenáročné rostliny
13. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
14. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
15. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
16. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, poskytne první pomoc při úrazu
17. připraví tabuli pro jednoduché stolování
18. chová se vhodně při stolování
19. orientuje se v základním vybavení kuchyně
20. připraví samostatně jednoduchý pokrm
21. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
22. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			PRACOVNÍ VÝCHOVA			/1.STUPĚŇ/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
1. ročník	OSV 2					
2. ročník	OSV 2					
3. ročník					ENV 3 ENV 4	
4. ročník					ENV 1	
5. ročník	OSV 3		EGS 2	MKV 2	ENV 2	

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj					
OSV 2 Sociální rozvoj	-rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	-vedení a organizování práce skupiny			
OSV 3 Morální rozvoj					-pomáhající a prosociální chování(neočekávat protislužbu)

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá					
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu					-právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci -integrace jedince v profesních vztazích
EGS 3 Jsme Evropané					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA			
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1 Kulturní diference					
MKV 2 Lidské vztahy					-právo všech lidí podílet se na spolupráci -udržovat tolerantní vztahy, -rozvíjet spolupráci,bez ohledu na příslušnost(kulturní, sociální) -vzájemné obohacování kultur

MKV 3 Etnický původ					
MKV 4 Multikulturalita					
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity					

ZAČLENĚNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :			PRACOVNÍ VÝCHOVA		
Průřezové téma:			Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma				
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
ENV 1 Ekosystémy				-změny okolní krajiny vlivem člověka a jeho chováním	
ENV 2 Základní podmínky života					-hospodárné zacházení s přírodními surovinovými zdroji v našem okolí
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí			-odpady a příroda - třídění odpadů		

ENV 4 Vztah člověka k prostředí			-zajišťování ochrany životního prostředí v obci		
--	--	--	---	--	--

PRACOVNÍ VÝCHOVA		1. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* provádí přiměřené činnosti s drobným materiálem, papírem a kartonem modelovacími hmotami a textilem, určuje vlastnosti /1/ * pracuje s dopomocí podle předlohy /2/ * udržuje pořádek na pracovním místě /6/	Vlastnosti materiálů a pracovní pomůcky, jednoduché pracovní operace a postupy. Práce s drobným materiálem. Bezpečnost při práci.	VV - sběr přírodnin HV – výroba chřestidel z přírodnin ČJ - lidové zvyky a řemesla.
* využívá návody a předlohy stavebnic a seznamuje se s možnostmi užití /7/ * sestavuje jednoduché modely /9/	Druhy stavebnic – plošné prostorové, konstrukční.	MA – tvary, tělesa. VV – výtvarné ztvárnění přírody Praktické dovednosti, počátky plánování vlastní činnosti.
*dodržuje základní bezpečnostní návyky /10/	Bezpečné chování, základy první pomoci.	
* provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pozorování, pozorování přírody /11/	Základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o pokojové rostliny.	Exkurze do zahradnictví, vycházky do přírody. VV – výtvarné ztvárnění vlastního pozorování přírody. ČS – péče o rostliny
* za pomoci zvládne přípravu jednoduchého pohoštění /17/	Pohoštění - studená kuchyně (školní, třídní oslavy).	OSV 2 Sociální rozvoj (dovednosti pro spolupráci)
* aplikuje slušné chování při stolování /18/	Pravidla správného stolování,základní vybavení kuchyně.	Exkurze do školní jídelny a kuchyně. ČJ - mezilidské vztahy, estetické chování. ČS - komunikace a spolupráce v týmu

PRACOVNÍ VÝCHOVA		2. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* pracuje s tradičními i netradičními materiály, využívá vlastností materiálů /1/	Různé výrobky z daného materiálu.	HV – výroba netradičních hudebních nástrojů
* pracuje podle předlohy /2/	Šablony, jednoduché tvary.	ČJ – loutka
* osvojuje si základy první pomoci, dodržuje zásady bezpečného chování, udržuje pořádek na pracovním místě /6/	Bezpečnost při práci.	VV – různá výročí
* osvojuje si základy první pomoci /10/	Základy první pomoci.	
* sestavuje jednoduché konstrukce /7/	Jednoduché pracovní operace, sestavování konstrukcí.	MA – tvary, tělesa
* pracuje podle modelu /9/	Sestavování modelů z plošných, prostorových i konstrukčních stavebnic.	
* zaznamenává výsledky pěstitelských činností a pozorování přírody /11/	Základní podmínky pro pěstování rostlin v přírodě a v místnosti.	OSV 2 Sociální rozvoj (vedení a organizování práce skupiny)
* zvládá činnosti na ošetřování nenáročných rostlin	Pozorování přírody, péče o nenáročné rostliny.	
* s pomocí připraví jednoduchý pokrm /17/	Příprava jednoduchého pohoštění, dodržování základních bezpečnostních a hygienických pravidel.	Pohoštění – Vánoce, MDD ..
* zvládá vhodné chování při stolování , rozezná nevhodné chování /18/	Pravidla stolování, obsluha, sebeobsluha.	ČJ – základní hygienické návyky

PRACOVNÍ VÝCHOVA		3. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* popisuje vlastnosti materiálu, rozlišuje přírodní a technický materiál, jednoduchými postupy vytváří různé předměty /1/	Poznávání vlastností materiálu – tvrdost, soudržnost, tvárnost.	VV – využití přírodních materiálů AJ – výroba karet, vystřihování nalepování Aktivní účast na akcích pořádaných školou (výstavy, akademie ..)
* využívá vhodných nástrojů a pomůcek při práci podle předlohy a návodu. /2/	Porovnávání materiálů a jejich vlastností vhodný výběr pracovních nástrojů a pomůcek – jejich funkce a způsob používání.	
* sestavuje modely podle předlohy, slovního návodu i představy, zvládá elementární dovednosti /7/	Sestavování jednoduchých pohyblivých modelů podle předlohy i představy, montáž a demontáž jednoduchých předmětů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků.	MA – plošné a prostorové tvary, práce se stavebnicí, pořádek při práci ČJ – relaxace, uvolnění
* osvojuje si správné dovednosti, návyky a základy první pomoci /10/	První pomoc.	
* provádí pozorování přírody, pozorované výsledky zaznamená a zhodnotí /11/	Pozorování změn v přírodě.	ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a příroda, třídění odpadů) ČS - exkurze do zahradnictví ČJ - Den matek ENV 4 Ochrana přírody
* ověřuje podmínky života rostlin, pečuje o nenáročné rostliny /12/	Pokusy a pozorování na ověřování podmínek života rostlin.	
* připraví tabuli pro jednoduché stolování /17/	Úprava stolu a stolování.	ČS - uspořádání třídní oslavy s jednoduchým pohoštěním ČJ – základní hygienické návyky
* aplikuje společenské chování u stolu /18/	Příprava jednoduchých pokrmů.	

PRACOVNÍ VÝCHOVA		4. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* třídí materiál podle vlastností a využití /3/	Rozlišení vlastností materiálů, zvládnutí jednoduchých pracovních operací a postupů.	MA – práce s papírem, kartonem TV - sběr přírodnin VV - lidové zvyky a řemesla ČJ – lidové zvyky a obyčeje ČJ – pracovní karty
* vytváří jednoduché předměty s prvky lidových tradic /4/		
* volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje /5/	Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití.	
* poskytne základní první pomoc, udržuje pořádek na pracovním místě /6/	Bezpečnost při práci, poskytnutí první pomoci.	
* chápe vztahy mezi jednotlivými díly konstrukcí a jejich využití /8/	Druhy stavebnic – plošné, prostorové a konstrukční.	MA – tvary, tělesa VV - výtvarné ztvárnění vztahů
* sestavuje modely dle předlohy i vlastních návrhů /9/	Sestavování modelů – práce s návodem, předlohou.	
* aplikuje osvojené dovednosti a návyky při zachování bezpečnosti a hygieny práce /10/	Plánování vlastní činnosti. Dodržování zásad bezpečnosti při práci.	
* provádí jednoduché pěstitelské činnosti, provádí pozorování a pokusy /13/	Základní podmínky pro pěstování rostlin ze semen v místnosti i na zahradě.	
* seznamuje se se zásadami pěstování pokojových i jiných rostlin /14/	Péče o pokojové rostliny, práce na školní zahradě.	ENV 1 Ekosystémy (změny okolní krajiny vlivem člověka) ČS - exkurze do zahradnictví, vycházky do přírody VV – výtvarné ztvárnění
* volí správné pomůcky a nástroje /15/	Plánování vlastní činnosti.	
* poskytne první pomoc /16/	První pomoc.	
* využívá základní vybavení kuchyně /19/	Základní vybavení kuchyně. Technika v kuchyni – bezpečnost při práci.	
* vybere a nakoupí vhodné potraviny – zvládne přípravu jednoduchého pohoštění /20/	Pohoštění ze studené kuchyně.	ČS – hodnota peněz
* chová se podle pravidel správného stolování a základních norem společenského chování /21/	Pravidla správného stolování.	
* poskytne první pomoc /22/	První pomoc při úrazu v kuchyni.	

PRACOVNÍ VÝCHOVA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* zvládá základní práce s drobným materiálem, modelovací hmotu, papírem, kartonem a textilem, vytváří různé výrobky /3/ * používá některé techniky z oblasti lidové tvořivosti /4/ * používá základní pracovní nástroje a pomůcky s ohledem na použitý materiál /5/ * provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicí /8/ * vytváří plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků i volného materiálu, dle návodu, předlohy, náčrtu /9/ * plánuje vlastní pracovní činnosti, dodržuje bezpečnost a hygienu práce, poskytne první pomoc /10/ * využívá jednoduchých pěstitelských činností k vedení pěstitelských pokusů a pozorování /13/ * ověřuje podmínka života rostlin, ošetřuje rostliny podle daných zásad /14/ * poznává pěstitelský materiál, náradí a pomůcky a správně je používá /15/ * udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny poskytne první pomoc při úrazu /16/ * bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče /19/ * připraví samostatně jednoduchý pokrm /20/	Práce s drobným materiálem s ohledem na provedení a bezpečnost. Práce inspirované lidovou tvořivostí – kraslice, vizovické pečivo, batika ... Účel a způsob použití nástrojů a pomůcek. Montáž a demontáž, údržba jednoduchých předmětů. Sestavování modelů ze stavebnic se spojovacími prvky (statické, pohyblivé). Dodržování správných pracovních návyků a dovedností. Klíčivost, růst, rychlení a rozmnožování rostlin. Práce s tabulkou. Péče o rostliny. Druhy a vlastnosti materiálu, hospodárné zacházení s materiálem. Zásady bezpečnosti, poskytnutí první pomoci. Technika v kuchyni – historie, význam, technický pokrok. Nákup potravin, příprava jednoduchého pohoštění.	VV – estetické cítění, využití přírodních a netradičních materiálů ČJ – pracovní karty ČJ – poznávání zvyků, tradic a lidových řemesel MA - modely OSV 3 Morální rozvoj (morální a prosociální chování) Projekt 1. a 5. třídy ČS - exkurze do místních závodů ČS - první pomoc v různých situacích ENV 2 Základní podmínky života (hospodárné zacházení s přírodními zdroji v okolí) ČJ – vyprávění, popis ČJ – Vánoce, Velikonoce, narozeniny EGS 2 Objevujeme svět a Evropu (integrace jedince v profesních vztazích)

PRACOVNÍ VÝCHOVA		5. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* upraví stůl pro každodenní a slavnostní stolování, dodržuje pravidla slušného chování při stolování /21/ *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni /22/	Stolování, prostírání. Správné skladování potravin. Hygiena v kuchyni.	MKV 2 Lidské vztahy (právo všech lidí podílet se na spolupráci, tolerantní vztahy)

Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět :	PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) RVP Člověk a svět práce. Na 2. stupni jsou vzhledem k podmínkám školy a pedagogickým záměrům zařazeny pro 6. ročník tematický okruh Příprava pokrmů, pro 7. ročník tematický okruh Provoz a údržba domácnosti, pro 8 a 9. ročník je určen tematický okruh Svět práce .

Vzdělávání v oboru Pracovní výchova je zaměřeno na 2. stupni na:

- pozitivní vztah k práci a odpovědnosti za výsledky a jejich kvalitu
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních oblastech
- plánování práce a používání vhodných nástrojů a nářadí
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů a odpovědnosti za kvalitní výsledek
- poznání okolního světa, získání sebedůvěry ve vztahu k práci, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti seberealizace a rozvoje podnikatelského myšlení
- volbu vlastního profesního zaměření a další profesní orientaci, orientace a vyhledávání informací na trhu práce
- dodržování bezpečnostních a hygienických zásad a ošetření úrazu.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce a ke zvládnutí první pomoci při úrazech.

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- exkurze
- práce podle náčrtků, plánek, receptů a odborné literatury
- modelové situace, hraní rolí

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vedeme žáka:

- k hledání a vybírání vhodných způsobů práce
- k posuzování vlastního pokroku a propojování poznatků s různých vzdělávacích oblastí
- k získávání nových informací o materiálech a pracovních postupech

Podporujeme samostatnost, tvořivost a osobní zdokonalování.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka

- k promýšlení a plánování práce
- využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení problémů.

Nabízíme vhodná řešení a postupy k odstraňování chyb a nezdarů.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáka

- k naslouchání připomínek ostatních ke své práci a k vhodné reakci
- k zvládnutí jednoduché technické dokumentace
- k využívání informačních prostředků a technologií pro zkvalitnění práce
- k využívání odborné literatury a informací z médií.

Kompetence občanské

- Trváme na respektování základních principů společenského chování a jednání.
- Vedeme k odmítání útlaku a hrubého zacházení ve skupině spolužáků.
- Vychováváme k pozitivnímu vztahu k přírodě, majetku a tradicím.
- Vedeme žáka k respektu k dospělým a ohleduplnosti ke spolužákům.

Kompetence sociální a personální

- Napomáháme ke spolupráci ve skupině, rozdělování pracovních úkolů.
- Vedeme žáka k věcné argumentaci a spoluúčasti na výsledku.
- Podporuje příjemnou a tvůrčí atmosféru v pracovní skupině žáků.

Kompetence pracovní

- Vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci.
- Vedeme k správné volbě vhodných pracovních nástrojů a materiálů.
- Usměňuje žáka v orientaci na budoucí profesi.
- Pomáháme s výběrem správných pracovních postupů, nákupu materiálu, surovin pro práci.

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
2. ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
3. správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu
4. dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne

- první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
5. používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
 6. připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
 7. dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
 8. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.
 9. orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
 10. posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
 11. využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání
 12. prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			PRACOVNÍ VÝCHOVA (2. STUPEŇ)			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 1			MKV 1	ENV 4	
7. ročník	OSV 4				ENV 4	
8. ročník						
9. ročník	OSV 1	VDO 2	EGS 2		ENV 4	MEV 4

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	Dovednosti pro učení a Studium			Sebepoznání a sebepojetí
OSV 2 Sociální rozvoj		Organizace práce		
OSV 3 Morální rozvoj				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola				
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát				Práva a povinnosti občana
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě				

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
---	--	--	--	--

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá				
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu				Pracovní příležitosti pro naše občany v cizině
EGS 3 Jsme Evropané				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA (2.stupeň)		
Průřezové téma:		Multikulturní výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1 Kulturní diference	Rozdíly ve stravovacích zvyklostech různých etnik a národů			
MKV 2 Lidské vztahy				
MKV 3 Etnický původ				

MKV 4 Multikulturalita				
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity				

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA			(2. stupeň)
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy					
ENV 2 Základní podmínky života					
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí					

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	Náš životní styl, třídění odpadů	Hospodaření s odpady		Vliv jednotlivých oblastí lidské činnosti na životní prostředí
--	----------------------------------	----------------------	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PRACOVNÍ VÝCHOVA (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Mediální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
MEV 3 Stavba mediálních sdělení				

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení				
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				Profese v oblasti médií
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení				
MEV 7 Práce v realizačním týmu				

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Příprava pokrmů)	6. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* orientuje se v základním vybavení kuchyně /5/	Základní vybavení kuchyně.	OSV 1 – Osobnostní rozvoj (dovednosti pro učení a studium)	
* bezpečně manipuluje se základními spotřebiči /5/	Zásady bezpečné manipulace se základními kuchyňskými spotřebiči.	F - Mechanika, el. přístroje	
* při práci provádí úklid , očištění a základní údržbu spotřebičů a pomůcek , dokáže nakoupit prostředky pro úklid, vysvětlí nutnost dodržování osobní hygieny při vaření, dodržuje ji při práci v kuchyni /5,6/	Zásady dodržování pořádku a čistoty při práci v kuchyni, základní údržba spotřebičů.	CH - Chemické složení a účinek úklidových prostředků), PŘ - Vztah dodržování hygieny a zdravotního stavu	
* posoudí různé možnosti výběru kuch. spotřebičů z hlediska ekonomiky provozu , třídí odpady z kuchyně podle ekologických zásad /5/	Zásady výběru spotřebičů z hlediska ekonomiky provozu, ekologická likvidace a třídění odpadů z kuchyně . Zásady výběru, nákupu (hledisko výživové, ekonomické) a skladování jednotlivých skupin potravin .	F - Spotřeba el. energie, M - Výpočet spotřeby el. energie, PŘ - Ekologická likvidace odpadů, ENV 4 – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)	
* vysvětlí zásady výběru, nákupu a skladování jednotlivých skupin potravin /6/	Energetická hodnota potravin.	PŘ + CH - Složení živin, působení na lidský organizmus, podmínky trvanlivosti	
* vysvětlí princip energetické hodnoty potravin a jeho využití při správné výživě /6/	Zásady zdravé výživy, bílkoviny, tuky, uhlovodany, vitamíny.	F, PŘ + VZ - Energetická hodnota potravin TV – Výživa při zvýšené pohybové zátěži	
* sestaví jídelníček z hlediska zásad zdravé výživy /6/	Příprava pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy (úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů).	CH - Složení potravin), VZ - Zásady správné výživy MKV 1 – Kulturní difference (rozdíl ve stravovacích zvyklostech etnik a národů)	
* předvede jednoduché prostírání, obsluhu a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, výzdoba stolu /7/	Úprava stolu a stolování (jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině)	VO - Společenský význam stravování)	

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Příprava pokrmů)		6. ROČNÍK	
VÝSTUPY		UČIVO		POZNÁMKY	
* dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, předvede poskytnutí první pomoci při úrazu v kuchyni /8/		Hygiena a bezpečnost při práci v kuchyni.			

PRACOVNÍ VÝCHOVA (Provoz a údržba domácnosti)		7. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vysvětlí zásady sestavování rodinného rozpočtu /1/	Rodinný rozpočet (příjmy, výdaje, sestavování, záznam a kontrola čerpání).	VO - Rodina, M - výpočty
* sestaví rodinný rozpočet na různé časové období /1/		
* zaznamená fiktivní hospodaření s prostředky za různé časové období /1/		
* vysvětlí druhy plateb a základní způsoby a možnosti spoření /1/	Druhy plateb, základní způsoby a možnosti spoření.	M - Aplikace matematických dovedností
* dovede uskutečnit hotovostní a bezhotovostní platbu /1/		M- Aplikace matematických dovedností)
* vysvětlí zásady ekonomického provozu domácnosti, možnosti úspor /1/	Ekonomický provoz domácnosti.	
* předvede základní údržbu oděvů a textilií /2,3/	Údržba oděvu a textilií (uskladnění, praní, žehlení, čištění, šití).	
* vysvětlí zásady , postupy a prostředky domácího úklidu , bezpečnost při práci, aplikuje je v praxi /2,4/	Úklid v domácnosti, rozdělení úkolů.	OSV 4 – Kooperace (organizování práce)
* vysvětlí zásady ekologického třídění odpadu , dodržuje je při třídění doma i ve škole /2/	Třídění odpadu.	PŘ- Ochrana životního prostředí ENV 4 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hospodaření s odpady)
* předvede ovládání základních elektrických spotřebičů v domácnosti, vysvětlí jejich funkci způsoby údržby /2,4/	Elektrické spotřebiče v domácnosti, jejich ovládání, funkce a údržba.	

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Provoz a údržba domácnosti)	7. ROČNÍK
VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
* provádí drobnou domácí údržbu s pomůckami, nástroji a nářadím	/3,5/	Drobná domácí údržba.	VZ - Úrazy v domácnosti)
* předvede poskytnutí první pomoci při úrazech	/5/	První pomoc.	

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Svět práce)	8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* vysvětlí odlišnosti mezi lidmi z hlediska temperamentu /10/	Temperament , typologie osobnosti.	VO - Člověk jako jedinec	
* na základě znalostí o temperamentu a typologii osobnosti sestaví charakteristiku spolužáka /10/	Sebepoznávání, osobní vlastnosti a schopnosti.		
* vyplní dotazník sebehodnocení vlastních schopností a dovedností , realisticky zhodnotí své osobní předpoklady /10/	Zájmy.		
* pohovoří o svých zájmech /10/	Tělesný a zdravotní stav.	VZ - Zdravý způsob života a péče o zdraví	
* zná svůj tělesný a zdravotní stav /10/	Poradenství.		
* poradí spolužákovi , jaké profesionální instituce může v případě posuzování osobnostních předpokladů využít /9,10/	Charakter a druhy pracovních činností.		
* seznámí se s požadavky na výkon vybraných povolání, posoudí vhodnost povolání podle předložených osobnostních předpokladů fiktivních osob /9/	Informační zdroje pro volbu povolání.	IN - Využití informačních zdrojů	
* orientuje v různých informačních zdrojích pro volbu povolání, aktivně vyhledává, třídí a vyhodnocuje potřebné informace a využívá je pro svou profesní volbu /11/			
* vysvětlí, jaké povolání by rád vykonával a proč /10/			

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Svět práce)	8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* seznámí se s náplněmi učebních a studijních oborů, obsahem a formou přijímacího řízení /11/ * vyplní fiktivní přihlášku na učební nebo studijní obor /11/	Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení.		

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Svět práce)	9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* vysvětlí společenský význam práce, roli práce v životě jednotlivce, její vliv na seberealizaci a životní úroveň /9/	Význam a role práce v životě jednotlivce a společnosti.	DĚ - Vývoj a proměny charakteru lidské práce, vztah technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti VO - Stát a hospodářství	
* popíše rozdělení světa práce na profesní oblasti a obory, stručně je charakterizuje /9/	Profesní oblasti a obory.	ENV 4 – Vztah člověka a životního prostředí (vliv jednotlivých oblastí lidské činnosti na životní prostředí)	
* navštíví vybrané organizace některých profesních oblastí a oborů , stručně je charakterizuje /9/		MEV 5 – Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti)	
* srovná jednotlivé druhy organizací z hlediska jejich struktury /9/	Druhy organizací a jejich struktura.		
* na příkladech popíše základní rozdíly mezi zaměstnaneckým poměrem a podnikáním /9/	Soukromé podnikání, zaměstnanecký poměr (podstata, výhody, rizika, rozdíly).		
* vysvětlí základní právní aspekty světa práce /9/	Právní aspekty světa práce (pracovní poměr, pracovní smlouva, pracovní kázeň, bezpečnost práce, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, zákoník práce) .	VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti)	
* vysvětlí pojmy oblasti trhu práce a faktory ovlivňující úspěšnost pracovní síly na trhu práce /9/	Trh práce .		
* vyhledá informace o pracovních příležitostech v regionu , zhodnotí z hlediska své předpokládané profesní orientace /10/		Z - Regiony ČR EGS 2 – Objevujeme Evropu a svět (pracovní příležitosti pro naše občany v cizině)	

PRACOVNÍ VÝCHOVA		(Svět práce)	9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* sestaví strukturovaný životopis, průvodní dopis, žádost o zaměstnání, odpověď na inzerát a vlastní nabídku /12/ * předvede správné způsoby chování, vystupování a komunikace u přijímacích pohovorů, při výběrovém řízení , vhodně prezentuje svou osobu při vstupu na trh práce /12/	Hledání zaměstnání – písemnosti. Vhodné způsoby chování při pohovoru. prezentace vlastní osoby.	ČJ - Komunikační a slohová výchova) CJ - Nutnost znalosti cizích jazyků v jednotlivých profesích OSV 1 – Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí) IN - Význam znalostí ICT v jednotlivých profesích	

5.10 Volitelné předměty

V ŠVP jsou v učebním plánu volitelné předměty zařazeny od 7. ročníku po 3 hodinách. Žák má možnost si od 7. ročníku zvolit výuku předmětu Německý jazyk (další cizí jazyk) s dotací 2 hodiny týdně (od školního roku 2012/2013 je tento předmět povinný) a jeden další volitelný předmět s týdenní hodinovou dotací, ve výuce německého jazyka musí pokračovat až do 9. ročníku. V opačném případě si volí v každém ročníku (7. – 9.) tři volitelné předměty s jednohodinovou dotací .

Nabídka volitelných předmětů :

7. ročník:

- Německý jazyk
- Ekologická výchova
- Počítačové praktikum
- Pěstitelství a chovatelství

8. ročník:

- Německý jazyk
- Ekologická výchova
- Počítačové praktikum
- Pěstitelství a chovatelství
- Chemická praktika
- Zeměpisný seminář

9. ročník:

- Německý jazyk
- Chemická praktika
- Cvičení z českého jazyka
- Dějepisný seminář

Vzdělávací obor:	Další cizí jazyk
Vyučovací předmět:	NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu	/7. – 9. ročník/
---	-------------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Další cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Doplňující vzdělávací obory.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- porozumění čtenému a mluvenému projevu na úrovni odpovídající danému ročníku , dorozumění s cizincem v běžných situacích, rozhovor o jednoduchých tématech
- vyhledávání důležitých informací o zemích studovaného jazyka a práci s nimi
- snižování jazykové bariéry a poznávání odlišností ve způsobu života lidí v jiných zemích
- uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných zemí
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu

Obsah učiva:

- komunikace v běžných každodenních situacích
- jednoduchá sdělení (oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, přání, setkání)
- základní vztahy (existenciální, prostorové, časové, kvalitativní, kvantitativní)
- základní tématické okruhy
- slovní zásoba a tvoření slov
- gramatické struktury a typy vět
- lexikální princip pravopisu slov

Časové vymezení předmětu

- 7. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně jazyků nebo v kmenových třídách. Využíváme různých metod práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální vyučování- výklad, četba, reprodukce textu
- skupinové vyučování- základy spolupráce a týmové práce, dialogy
- samostatná práce - práce se slovníkem, vyhledávání informací, práce s autentickými materiály
- hry, dramatizace, zpěv, recitace
- výukové programy na PC
- krátkodobé projekty
- soutěže, olympiády
- výjezd do zahraničí

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní studium cizího jazyka.
- Zadáváme úkoly k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání a uchovávání informací a jejich praktickému využití.
- Vytváříme pro žáka situace, ve kterých poznává smysl a cíl učení, získává k němu pozitivní vztah, kriticky zhodnotí výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáka k rozpoznání a řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí.
- Žáka učíme vyhledávat vhodné informace k řešení problémů, vytváříme modelové situace (dramatizace).

Kompetence komunikativní

- Zadáváme tvorbu projektů, prezentací, rozvíjíme schopnost výstižně a kultivovaně prezentovat a publikovat své názory.
- Učíme naslouchat promluvám jiných lidí.

Kompetence občanské

- Vedeme k respektování názorů ostatních, k obhajobě práv vlastních i ostatních, k dodržování povinností a norem slušného chování.
- Vysvětlujeme nutnost ochrany tradic a kulturního dědictví jednotlivých národů.

Kompetence sociální a personální

- Organizujeme práci ve skupině, podílíme se na vytváření pravidel práce v týmu, vedeme k pochopení potřeby týmové spolupráce.
- Vysvětlujeme význam využití a ocenění zkušenosti ostatních.
- Požadujeme sebeovládání, vědomé řízení jednání a chování.

Kompetence pracovní

- Požadujeme plnění povinností a závazků.
- Vytváříme pravidelné studijní a pracovní návyky, schopnost organizovat svou práci.
- Vysvětlujeme důležitost volby vhodných pomůcek a technologií při studiu a práci.

Očekávané výstupy RVP

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák :

1. vylovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché tvary složené ze známé slovní zásoby
2. rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím jednoduchým větám
3. rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
4. rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku
5. používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

6. sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje od formulářů
7. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
8. napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

9. zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			NĚMECKÝ JAZYK			/7. – 9. ročník/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník	OSV 2		EGS 1	MKV 4		
8. ročník	OSV 1 OSV 2				ENV 3	
9. ročník	OSV 1	VDO 1	EGS 2			

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		NĚMECKÝ JAZYK (7. – 9. ročník)		
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1 Osobnostní rozvoj	X		- sebepoznání, seberegulace	- psychohygiena
OSV 2 Sociální rozvoj	X	- poznávání lidí, komunikace	- poznávání lidí	
OSV 3 Morální rozvoj	X			

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		NĚMECKÝ JAZYK (7. – 9. ročník)		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost A škola	X			-zapojení do činnosti ve škole, vztahy ve škole
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát	X		- principy soužití s minoritami	
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě	X			

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	X			
---	---	--	--	--

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		NĚMECKÝ JAZYK (7. – 9. ročník)		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	X	- naši sousedé v Evropě		- Evropa nás zajímá
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	X			- evropské krajiny, mezinárodní setkávání
EGS 3 Jsme Evropané	X			

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		NĚMECKÝ JAZYK			(7. – 9. ročník)
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MKV 1 Kulturní diference	X				
MKV 2 Lidské vztahy	X				
MKV 3 Etnický původ	X				

MKV 4 Multikulturalita	X	- zvyky a jejich rozmanitost		
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity	X			

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		NĚMECKÝ JAZYK			(7. – 9. ročník)
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy	X				
ENV 2 Základní podmínky života	X				
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X		Konzumní společnost		

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	X			
--	---	--	--	--

NĚMECKÝ JAZYK		7. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* uvědomí si význam studia cizích jazyků v současnosti, vyjmenuje německy mluvící země	Seznámení s předmětem.	ČJ - Jazykové skupiny, Z - německy mluvící země EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Z – Německy mluvící země OSV 2 – Sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace)
* osvojí si běžná německá jména a pozdravy, pozdraví se s kamarádem /6/	Pozdravy, jména.	
* reprodukuje slova podle vzoru (učitel, nahrávka), seznamuje se s pravidly výslovnosti, přednáší jednoduché říkanky /7/	Pravidla výslovnosti.	
* reaguje na základní pokyny učitele pro práci v hodině /3/	Pracovní pokyny.	PV - Práce podle instrukce
* počítá se správnou výslovností od 1 do 12, rozpozná a ukáže čísla, která slyší /2,6/	Číslovky.	
* představí sebe i svého spolužáka, poděkuje, rozloučí se, zeptá se, jak se daří, co dělá a sestaví na podobné otázky odpovědi /6/	Představování, poděkování, rozloučení, jednoduchá reakce.	VO - Společenská etiketa)
* pojmenuje členy rodiny, vede krátký rozhovor na téma „Wer ist das? Wie heisst er (sie)? Was macht er (sie) ?“ /6/	Moje rodina.	
* zvládá základní slovní zásobu týkající se běžných denních činností /4,6/		
* samostatně pojmenuje školní potřeby, udá jejich počet i barvu s využitím skutečných pomůcek /6/	Škola, školní potřeby.	

NĚMECKÝ JAZYK		7. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyjmenuje domácí zvířata, popíše jejich vlastnosti /6/	Domácí zvířata.	PŘ - Domácí zvířata
* užívá správný slovosled ve větě oznamovací a tázací, v otázkách používá zájmena was, wie,wo /4,6/	Stavba věty.	OSV 2 – Sociální rozvoj (komunikace)
* v jednoduchých větách užívá správný člen /4,6/	Člen určitý a neurčitý.	
* vyjmenuje a používá číslovky 13 – 100 /4,6/	Číslovky 13 – 100.	
* vyjmenuje dny v týdnu a jednoduše vypráví o tom, co dělá v jednotlivých dnech /4,6/	Dny v týdnu.	
* vyjmenuje jednotlivé měsíce a řekne, kdy se narodil /4,6/	Měsíce.	
* tvoří kladné i záporné odpovědi na otázky /4,6/	Zápor nein.	
* vyplní formulář (jméno, bydliště, věk), napíše krátký životopis /4, 6,8/	Životopis.	ČJ - Sloh – životopis
* napíše krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici, sestaví jednoduché sdělení /4,6,8/	Pozdrav, sdělení.	
* používá slovník /5/	Používání slovníku, abeceda.	

NĚMECKÝ JAZYK		8. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* přečte se správnou výslovností sdělení z pohlednice (pozdrav z prázdnin) /1/	Pozdrav.	
* seznámí se s tvary členu určitého a neurčitého se 4.p., porovná je s tvarem 1.p. a správně používá ve větách /2,6/	4. pád podstatných jmen.	
* vyčasuje sloveso v jednotném i minulém čísle , včetně pomocných sloves haben a sein, správné tvary používá ve větách /2,6/	Časování sloves.	
* seznámí se s tvary zájmen mein, dein a sein v 1. a 4.p., porovná je a správně používá ve větách /2,6/	1. a 4. pád zájmen mein, dein, sein	
* reaguje na rozkaz, sám sestaví rozkazovací větu a porovná koncovky sloves způsobu oznamovacího a rozkazovacího /3/	Rozkazovací způsob.	
* reprodukuje jednoduchý text s použitím osvojené slovní zásoby, u vybraných slov tvoří antonyma (např. gross – klein) /7/	Reprodukce textu.	
* v jednoduchých větách hovoří o zájmech svých a zájmech členů rodiny, zeptá se spolužáka na jeho zájmy, používá známou slovní zásobu, pracuje se slovníkem /2,6,9/	Zájmová činnost.	
* k podstatným jménům ve slovníčku zapisuje i množné číslo, používá množné číslo ve větách /8,6/	Množné číslo u podstatných jmen v 1. a 4.p.	

TV + VV + HV + PČ - Různé formy zájmových aktivit
 OSV 1 – Osobnostní rozvoj (sebepoznání, seberegulace, psychohygienu)
 OSV 2 – Sociální rozvoj (poznávání lidí)

NĚMECKÝ JAZYK		8. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vypráví jednoduchými větami o svém domově, o rodině, o domácích zvířatech /2,6/	Domov, rodina.	OV – Práva dítěte

NĚMECKÝ JAZYK		9. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* používá slovní zásobu na dané téma, odhadne význam krátkých textů, tvoří krátké rozhovory o sportu a svých zájmech s využitím slovníku /6, 2,9/ * časuje slovesa v jednotném i množném čísle, používá je ve větách /6,2,9/ * seznamuje se s „rámcovou konstrukcí“ (spojení modálního slovesa a infinitivu), porovná tento typ vět s češtinou, poukáže na rozdíly /6,8/ * porovná tvary 3.p. s 1. a 4.p., používá správné tvary ve slovních spojeních a ve větách /2,6/ * vyjmenuje předložky a používá je ve větách /2,6/ * seznámí se s vykáním v němčině a používá ho ve zdvořilostních frázích /2,6/ * používá zájmena a nahrazuje jimi ve větě podmět /2,6/ * osvojí si slovesa s neodlučitelnou přepnou a používá je ve větách /2,6/ * pohovoří o svém domově, stručně popíše různé typy bydlení /2,6/ * vede rozhovor se spolužákem o tom, kam pojede na prázdniny a co tam bude dělat , jaké bude počasí /6,9/	Sport, volný čas. Způsobová slovesa können, müssen. 3.pád zájmen mein, dein, kein Předložky se 3. pádem, se 4. pádem, se 3. a 4. pádem. Vykání. Osobní zájmena. Slovesa s neodlučitelnou předponou. Domov, bydlení. Cestování, počasí.	TV+VV+HV+PČ - Druhy zájmových aktivit OSV 1 - Osobní rozvoj (psychohygiena) VDO 1 – Občanská společnost a škola (zapojení do činnosti ve škole, vztahy ve škole) VO - Zásady lidského soužití Z - Cestování doma , v cizině, F - Meteorologie)

NĚMECKÝ JAZYK		9. ročník
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* sestaví jednoduchý dopis, píše o sobě, své rodině, svých koníčcích, neznámá slova vyhledává ve slovníku /8/	Dopis. Práce se slovníkem.	

Vzdělávací obor:	Přírodopis
Vyučovací předmět :	ZÁKLADY EKOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu	/7. – 8. ročník/
---	-------------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Základy ekologie navazuje na obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (Základy ekologie) ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Základy ekologie je zaměřeno zejména na :

- zodpovězení otázek o vzniku života
- na porovnání jednotlivých částí buňky k organizační struktuře některého výrobního podniku a vyjádření její funkce
- studiu zákonitostí přírodních procesů a zkoumání jejich příčin
- osvojování dovedností / pozorování lupou a mikroskopem, experiment, měření/
- utváření názoru na vztah mezi člověkem a přírodou
- poznávání souvislostí přírodních podmínek a života lidí v regionu
- rozlišování mýtů a skutečností na základě získaných vědomostí
- vytváření odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost, upevňování preventivního chování
- systematickým utváření ohleduplného vztahu k přírodě

Učivo tvoří 5 oblastí:

- Co je život? /Vznik života, buňka, organismy, vývoj života, základní podmínky života/
- Základy obecné ekologie / Vztahy mezi organismy, biotické a abiotické podmínky života, ekosystém, biosféra /
- Člověk / Vývoj člověka, vývoj vztahu člověka a prostředí, vlastnosti lidského organismu, vliv prostředí na člověka, zdraví a nemoc, ochrana zdraví, lidská populace a prostředí /
- Životní prostředí člověka / charakteristika životního prostředí člověka, narušování souvislostí v biosféře, ovzduší, hodnocení prostředí, rozsah ekologických problémů /
- Ochrana biosféry a péče o životní prostředí člověka / současné hlavní úkoly, způsoby péče o životní prostředí, předpoklady péče o životní prostředí /

Časové vymezení předmětu

- 7. a 8. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně přírodopisu. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- pozorování a porovnávání přírodnin
- skupinové vyučování
- samostatná práce, mikroskopování a vyvození vlastních závěrů
- projekty – likvidace odpadů a recyklace plastů
- laboratorní práce
- exkurze – Slapy – recyklace plastů
- přírodopisné vycházky

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky vážit si života, ctít zákony přírody
- vede žáky být ohleduplní a citliví k ostatním lidem
- vede žáky k tomu, aby chápali své místo v biosféře
- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- před návštěvou exkurze s žáky rozebere informace o tématu, akci společně zhodnotí
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- chce po žácích dodržování zákonů na ochranu prostředí a žádat jejich dodržování i od ostatních lidí
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů a projektů
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí chránit své zdraví i zdraví ostatních
- udržovat čistotu, pořádek, aktivně a důsledně pečovat o prostředí, v němž žijeme
- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje do skupinové práce a projektu

Kompetence občanské

Učitel

- zachovává technologickou kázeň
- hledá a uplatňuje nové možnosti ochrany a zlepšování prostředí
- pomáhá žákům vyhledávat různé aktivity pro jejich zapojení / ochrana přírody /
- vede žáky k uvědomění si vždy a všude svou občanskou odpovědnost ve vztazích k prostředí – v zájmu současnosti i budoucnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky vnímat krásu, milovat přírodu, pomáhat ostatním
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení techniky : mikroskop, lupa, laboratorní sada pro práci s přírodninami (vytrvalost, cílevědomost)

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. žák vysvětlí názory na vznik života, porovná vědecké a nevědecké hypotézy, diskutuje o rozmanitosti forem života a uvádí jeho základní znaky
2. žák porovnává a vysvětlí vztahy mezi organismy a prostředím, diskutuje o podmínkách života, charakterizuje ekosystémy a vysvětlí rozmanitost biosféry
3. orientuje se v otázkách kmenového vývoje života, zhodnotí vztah člověka k prostředí
4. vysvětlí a diskutuje o pozitivních a negativních vlivech životního prostředí vzhledem k člověku a jeho zdraví
5. uvádí způsoby péče o životní prostředí a ochranu biosféry

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ZÁKLADY EKOLOGIE			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník					ENV1 ENV2 ENV3	
8. ročník	OSV1		EGS1		ENV2 ENV4	
9. ročník	X	X	X	X	X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ZÁKLADY EKOLOGIE			/7. a 8. ročník/
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
OSV 1 Osobnostní rozvoj	X		-	X	
OSV 2 Sociální rozvoj	X			X	
OSV 3 Morální rozvoj	X		Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání	X	

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		ZÁKLADY EKOLOGIE			/7. a 8. ročník/
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	X		Naši sousedé v Evropě	X	
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	X			X	
EGS 3 Jsme Evropané	X			X	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ZÁKLADY EKOLOGIE			/7. a 8. ročník/
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy	- X	-les a jeho význam pro přírodu		X	
ENV 2 Základní podmínky života	X	-základní podmínky života, vody – význam vody pro lidské aktivity	-vliv klimatických změn na základní projevy života	X	
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	-ekologická zátěž lidských aktivit -vztah člověka k prostředí		X	

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	X		-naše obec, / přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství	X
--	---	--	---	---

Vzdělávací obor:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět :	POČÍTAČOVÉ PRAKTIKUM

Charakteristika vyučovacího předmětu	/7. a 8. ročník/
---	-------------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Počítačové praktikum je tvořen prohloubeným obsahem vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu informatika na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti
- orientování se ve světě informací
- práci s informacemi a jejich využívání je při dalším vzdělávání i v praktickém životě

Učivo tvoří 2 oblasti:

- vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Časové vymezení předmětu

- 7. – 8. ročník , 1 hodina týdně. Předmět je pojat formou kurzu (stejný obsah v 7. i v 8. ročníku, žák jej tedy může absolvovat buď v 7. nebo v 8. ročníku).

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně informatiky. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekty

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje schopnost formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- učí využívat výpočetní techniku i výukový software ke zvýšení efektivnosti své práce

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. ověřuje věrohodnost informací
2. ovládá práci s textovými a grafickými i tabulkovými editory
3. uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s textem i obrazem
4. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictvím
5. používá informace z různých informačních zdrojů

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			POČÍTAČOVÉ PRAKTIKUM /7.,8. ročník/			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník						
8. ročník			EGS 2			
9. ročník	X	X	X	X	X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		POČÍTAČOVÉ PRAKTIKUM			/7., 8. ročník/
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	X			X	
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	X	- objevujeme Evropu a svět	- objevujeme Evropu a svět	X	
EGS 3 Jsme Evropané	X			X	

POČÍTAČOVÉ PRAKTIKUM		7.,8. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* pracuje s textovým editorem, upravuje texty /2/ * prohlubuje své dosavadní znalosti týkající se úprav textu /2,3,4/ * prohlubuje své dosavadní znalosti úprav textu a tabulky /2,3/ * komunikuje s jinými lidmi připojenými k síti v reálném čase /4/ * vyhledává informace, třídí je, srovnává a ukládá /1,5/	Microsoft Word Vkládání klipartů stažených z internetu do textu. Práce s Word-Artem. Panely nástrojů. Formátování textů, odstavců. Microsoft Excel Editace textu. Rámování tabulky a textu. Tvorba grafů. Internet Komunikace na internetu (chat, ICQ, skype). Využití nástrojů: oblíbené, historie. Využití možností práce s mapou, plánování cest.	VV – Tvorba pozvánek, předloh, diplomů, aj. EGS 2 – Objevujeme Evropu a svět ZE – Práce s mapou

Vzdělávací obor:	Zeměpis
Vyučovací předmět :	ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpisný seminář je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Zeměpis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vzdělávání ve volitelném předmětu zeměpisný seminář na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů , pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání naší země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- praktickou práci se základními zeměpisnými pomůckami: s plány, mapami, atlasy, grafy, informačními tabulkami, se statistickými údaji a jinými informačními zdroji
- používání a interpretaci údajů z různých pramenů, podkladů, literatury s geografickou tematikou, z internetu, z cestovních průvodců
- orientaci v krajině a práci se základními orientačními pomůckami a přístroji, interpretaci přírodních úkazů

Učivo tvoří tyto oblasti:

- praktický zeměpis
- přírodní podmínky pro život
- místní region
- společenské a hospodářské prostředí
- životní prostředí
- Česká republika

Časové vymezení předmětu

- 8. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně ve třídě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování s demonstračními pomůckami,obrazovým materiálem
- skupinové vyučování s využitím map,pracovních listů,internetu
- samostatná práce
- projekty
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka : k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žácích aktivní používání odborné terminologie
- vede žáka k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- vytváří podmínky k zapojení každého žáka
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáka zapojuje při společném hledání odpovědí

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje s různorodostí života v jednotlivých částech světa
- vede žáka k ochraně a ocenění našich tradic i historického dědictví

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáka objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu ,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení zeměpisných znalostí (orientace v terénu, v jízdních řádech, na mapách)

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
2. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
22. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
23. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
25. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
27. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
28. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
29. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ			(8. ROČNÍK)
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník	X	X	X	X	X	X
8. ročník					ENV 2	
9. ročník	X	X	X	X	X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ			/8. ročník/
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy	X	X	přírodní podmínky ČR	X	
ENV 2 Základní podmínky života	X	X		X	
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	X		X	

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	X	X	Globalizace jako světový problém	X
--	---	---	----------------------------------	---

Vzdělávací obor:	Dějepis
Vyučovací předmět :	DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu

/2. stupeň/

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Dějepisný seminář je volitelný předmět pro žáky 9. ročníku se specifickým zájmem o historii i současnost různých oblastí lidského života a kultur . Je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Dějepis ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje i problémy života v současném světě. Staví na zkušenostech a poznatcích žáků, které získali a získávají v průběhu školního vzdělávání, ale i z vlastního studia dostupných dokumentů a materiálů.

Vzdělávání v předmětu Dějepisný seminář na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- prohloubení znalostí o našich dějinách a regionu
 - prohloubení zájmu o okolí svého bydliště a kulturní bohatství našeho regionu
- Zahrnuje vybranou problematiku všech průřezových témat.

Učivo tvoří 5 oblastí:

- dějiny a současnost lidstva (významné události světových a národních dějin)
- dějiny a současnost regionu (události a osobnosti z oblasti dějin regionu)
- kultura v minulosti a současnosti (znaky vybraných kultur)
- náboženství - jeho úloha (hlavní náboženské směry)
- orientace v současném světě (proměny světa ve 21. století)

Časové vymezení předmětu

- 9. ročník , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách, regionálním muzeu a počítačové učebně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména:

- řízený rozhovor
- diskuze
- besedy
- práce s dokumenty, mapou, informacemi
- situační modelové hry

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

Učitel

- zadává neznámé pojmy, které žáci pomocí informačních zdrojů vyhledávají a vysvětlují
- vede žáky k porovnávání informací získaných z různých zdrojů
- motivuje žáky, aby využili získané informace k rozvoji jejich dalšího vzdělávání v běžném životě
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z dalších předmětů
- motivuje žáky k zájmu o historii regionu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k přemýšlení o příčinách vzniku dějinných situací
- zařazuje metody a aktivity (diskuse, ICT techniku,...)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k správnému a přesnému vyjadřování
- vede žáky k práci s různými typy historických textů

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie v současném světě
- rozvíjí zájem o veřejné záležitosti
- vede žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat
- vede žáky při plnění úkolů ke spolupráci ve skupině
- vede žáky k utváření a rozvoji vlastního hodnotového systému

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učí žáky používat při práci vhodné materiály a postupy

Očekávané výstupy RVP

Žák :

2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
8. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
9. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
14. vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
22. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
23. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
28. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
33. zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
35. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
37. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* popíše hlavní události ve vývoji významných evropských států * zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech /33/ * charakterizuje problémy lidstva a uvede jejich řešení /37/ * vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, hlavní úkoly archivů a, muzeí a knihoven /2/ * vyhledá informace o současných problémech obyvatel regionu (ochrana životního prostředí, bezpečnost,...) /37/ * rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů * uvede příklady významných kulturních památek regionu /22/ * uvede nejvýznamnější typy památek /8/ * charakterizuje modernizaci společnosti /23/ * vysvětlí rozdílné tempo modernizace v různých částech našeho státu /28/ * uvede jména některých našich významných podnikatelů /28/	Dějiny a současnost lidstva Významné události světových a národních dějin. Významné osobnosti politického, vědeckého a uměleckého života v dějinách národů. Současné problémy ve světě a u nás, jejich řešení. Dějiny a současnost regionu Významné události a osobnosti z dějin regionu. Památná místa a historie regionu, obce. Historické události v regionu z období světových válek. Současné problémy regionu, vyplývající z problémů světových. Kultura v minulosti a současnosti Odlišnost a společné znaky kultur (aplikace na regionální kulturní památky). Přínos kultury pro rozvoj lidstva. Vliv vědy, techniky a umění na způsob života ve vybraných obdobích. Významní čeští podnikatelé před 1. světovou válkou a v období meziválečném. Významné osobnosti podnikatelské činnosti obce v období meziválečném (pivovarnictví,...)	ZE - Orientace na mapě Návštěva muzeí, památných míst; kroniky ČJ - Literatura o regionu (viz Čáka, regionální knihovna) Návštěva regionálního muzea - Nový Knín, Prostřední Lhota

DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ		9. ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* vyhledává informace o současném dění v oblasti vědy, techniky apod. /37/	Věda, technika a umění v podmínkách života moderní společnosti.	
* uvede zrod křesťanství a souvislost s judaismem /9/	Náboženství - jeho úloha.	
* objasní postavení a úlohu křesťanství a víry /14/	Hlavní náboženské a myšlenkové směry v minulosti a současnosti.	
* seznámí se s náboženstvím a jeho úlohou ve společnosti	Úloha náboženství v životě jednotlivce a společnosti. Náboženství u nás, jejich hlavní myšlenky, způsoby působení ve společnosti a na jedince.	
* vysvětlí nebezpečí náboženských sekt pro člověka v současném světě /37/	Náboženské sekty, jejich působení ve společnosti a na jedince. Nebezpečí jejich vlivu na osobnost mladého člověka.	
* prokáže orientaci v problémech současného světa /37/	Orientace v současném světě. Proměny světa na počátku 21. Století, jejich příčiny a důsledky. Konflikty současného světa (národnostní, náboženské, hospodářské...).	
* vysvětlí a posoudí důvody hospodářské a vojenské spolupráce /35/	Spolupráce mezi národy, integrační procesy.	

Vzdělávací obor:	Chemie
Vyučovací předmět :	CHEMICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu**/8. a 9. ročník/****1. Obsahové , časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Chemická praktika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Chemická praktika na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- pozorování a pokus
- na vyzkoušení a vysvětlení jednotlivých chemických procesů
- studiu chemických reakcí
- osvojování dovedností, práci s chemickými sadami
- poznávání souvislostí chemických reakcí v laboratoři a v praktickém životě

Učivo tvoří 3 oblastí:

- směsi a jejich dělení
- reakce vodných roztoků, pH stupnice, kyseliny, hydroxidy
- soli a jejich důkaz

Časové vymezení předmětu

- 8., 9.třída , 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně chemie. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- pozorování a pokus
- skupinové vyučování
- samostatná práce a vyvození vlastních závěrů
- laboratorní práce

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)****2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků****Kompetence k učení**

Učitel

- vede žáka k soustavné a samostatné práci,
- k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich praktickému využívání
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- požaduje po žákovi aktivní používání odborné terminologie
- vede žáka k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi,
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vyžaduje po žákovi dodržování bezpečnostních zásad a bezpečné chování v pracovních chemie
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů a projektů
- po zpracování a předvedení tématu vede diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci hodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky, vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- aktivně žáky zapojuje do skupinové práce

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat pravidla při práci v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro praktické vyzkoušení chemických dějů

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. žák vysvětlí a zdůvodní pravidla bezpečného chování v chemické laboratoři
2. prakticky předvede metody dělení směsí /krystalizace, destilace, extrakce, sublimace, chromatografii /
3. žák dovede připravit roztok určité koncentrace, pracuje se stupnicí pH, určí a vysvětlí děje, které probíhají při chemických reakcích
4. předvede elektrolyzu chloridu sodného a vysvětlí její princip
5. uvede příklady vzniku solí a demonstrovuje jejich vznik a důkaz, chemický děj zapíše chemickou rovnici

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			CHEMICKÁ PRAKTIKA			/8., 9. ročník/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník	X	X	X	X	X	X
8. ročník	OSV1				ENV1 ENV2 ENV3 ENV4	
9. ročník	OSV1				ENV1 ENV2 ENV3 ENV4	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CHEMICKÁ PRAKTIKA			/8. ,9. ročník/
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
OSV 1 Osobnostní rozvoj	X	X	Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění	Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
OSV 2 Sociální rozvoj	X	X			
OSV 3 Morální rozvoj	X	X			

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CHEMICKÁ PRAKTIKA			/8.,9. ročník/
Průřezové téma:		Environmentální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
ENV 1 Ekosystémy	X	X	-globalizace, její důsledky	-globalizace a její důsledky	
ENV 2 Základní podmínky života	X	X	-základní podmínky života	- základní podmínky života	
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	X	-lidské aktivity a problémy životního prostředí	-lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	X	X	- globalizace jako světový problém	-globalizace jako světový problém
--	---	---	------------------------------------	-----------------------------------

CHEMICKÁ PRAKTIKA		9.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* Žák vysvětlí základní bezpečnostní pravidla a chování v chemické pracovně /2/	Bezpečnost práce	CH – 8. a 9.třída OSV 1
* Předvede a vysvětlí krystalizaci z vodného roztoku /7/	Krystalizace	
* Vysvětlí pojmy sublimace, destilace a extrakce /7/	Sublimace, destilace, extrakce	
* Převéde jednoduché metody chromatografie /7/	Chromatografie	
* Vysvětlí a předvede jednoduchou syntézu látek /11/	Syntéza	ENV 2
* Vysvětlí ředění kyselin a jejich důkaz /16/	Kyseliny Hydroxidy pH stupnice	ENV 3
* Vysvětlí vznik hydroxidů a jejich důkaz /16/		
* Správně pracuje se stupnicí pH /18/		
* Vysvětlí pojmy kyselost a zásaditost roztoků /17/	Elektrolýza	
* Předvede jednoduchou elektrolýzu /11/		FY 9.třída
* Vysvětlí vznik solí /16/	Soli	
* Předvede důkaz vzniku solí /16/		
* Vysvětlí důkaz kationů /16/	Důkaz anorg.látek	OSV 3
* Vysvětlí, jak zjišťujeme složení anorganických látek /13/		

Vzdělávací obor :	Český jazyk a literatura
Vyučovací předmět :	CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu	/9. ročník /
---	---------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka je tvořen vybraným obsahem vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu Cvičení z českého jazyka v 9. ročníku ZŠ je zaměřeno zejména na :

- prohloubení znalostí v oblasti autorského stylu
- vyhledávání informací z různých zdrojů
- práce s informací, členění textu
- dovednost vést a řídit dialog
- tvořivá práce s textem

Časové vymezení předmětu

- 9. ročník : 1 hodina

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- projekt
- beseda

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- k vyhledávání, shromažďování, třídění , porovnávání , uchovávání informací a jejich využití v praxi
- nabízí žákovi různé způsoby osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a pomáhá žákům nalézt vhodné metody, formy a strategie pro efektivní učení
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy)
- zadává samostatné práce (viz kompetence k řešení problémů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí , jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zadává samostatné práce v podobě referátů, projektů (dramaturgické ztvárnění videoklipu, části děje z dramatu,...), recenze, společně se žáky najde návod na zpracování, pomáhá s výběrem zdrojů informací
- po zpracování a předvedení tématu vede s žáky diskuzi nejen k obsahu, ale i k provedení a práci hodnotí
- nastoluje problémy, které žák překonává a vytrvale hledá konečné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří možnosti pro častou komunikaci žáků s ním i mezi žáky , vede je k vyjádření a obhajobě vlastních názorů prostřednictvím srozumitelné a jasné formulace myšlenek
- rozumí různým typům informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- vede žáky k tomu, aby si vytvářeli představu o sobě samém, podporuje žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vyhledávat různé kulturní aktivity pro aktivní zapojení
- vede žáky k hodnocení úrovně kulturních aktivit , k pochopení kulturních tradic
- vyžaduje pochopení základních zákonných a společenských norem
- učí žáky objektivně hodnotit práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory
- učí respektovat naše národní tradice, kulturní a historické dědictví, umělecká díla
- podporuje aktivní zapojení žáka do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium

Očekávané výstupy RVP

Žák :

1. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.
2. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera.
3. Rozpoznává manipulativní a komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.
4. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.
5. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.
6. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
7. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.
8. Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu; samostatně připraví a s oporou textu přednese referát.
9. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
10. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.
11. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.
12. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště pak ve frazérech
13. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.
14. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci.
15. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.
16. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.
17. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.
18. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.
19. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla.
20. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.
21. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.
22. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.
23. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.
24. Rozlišuje základní literární druhy a žánry , porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.
25. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.
26. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.
27. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA			/9.ročník/
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník	X	X	X	X	X	X
8. ročník	X	X	X	X	X	X
9. ročník	OSV1,			MKV1		MEV7

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA			/9. ročník/
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
OSV 1 Osobnostní rozvoj	X	X	X	Plánování učení studia. Komunikace, kooperace a Kompetice. Kreativita.	
OSV 2 Sociální rozvoj	X	X	X		
OSV 3 Morální rozvoj	X	X	X		

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA			(9.ročník)
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MKV 1 Kulturní diference	X	X	X	Poznávání vlastního kulturního zakotvení.	
MKV 2 Lidské vztahy	X	X	X		
MKV 3 Etnický původ	X	X	X		

MKV 4 Multikulturalita	X	X	X	
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity	X	X	X	

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA			(9. ročník)
Průřezové téma:		Mediální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MEV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	X	X	X		
MEV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	X	X	X		
MEV 3 Stavba mediálních sdělení	X	X	X		

MEV 4 Vnímání autora mediálních sdělení	X	X	X	
MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti	X	X	X	
MEV 6 Tvorba mediálních sdělení	X	X	X	
MEV 7 Práce v realizačním týmu	X	X	X	Komunikace a spolupráce v týmu.

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA		9.ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora /20/ * rozlišuje základní literární druhy a žánry, poznává jejich funkci /24/ * seznámí se s různými typy knihoven, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích /27/ * uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování /9/ * zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu /7/ * využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů /10/	Po stopách Karla Čapka. Moderní pohádka. Povídka. Román. Drama. Novinový sloupek. Fejeton. Knihovna. Poznávání různých typů knihoven. Tisková konference. Příprava tématu. Vyhledávání informací /internet, knihovna/. Uspořádání konference. Almanach 9. třídy. Vlastní tvořivé psaní. Fejeton. Povídka. Reportáž. Komentář.	Projekt OSV 1 – Osobnostní rozvoj (plánování učení a studia) Projekt MKV 1 – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) Exkurze Projekt MEV 7 – Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) OSV2 – Sociální rozvoj (komunikace, kooperace a kompetice) Projekt VV – Ilustrace OSV1 – Osobnostní rozvoj (kreativita)

Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět :	PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu	/7., 8. ročník/
---	------------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Pěstitelství a chovatelství vychází z části vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, tematického okruhu Pěstitelství a chovatelství.

Vzdělávání v předmětu Pěstitelství a chovatelství je zaměřeno především na :

- volbu vhodných postupů při pěstování vybraných rostlin
- pěstování a využití květin pro výzdobu
- používání a údržba vhodných pracovních nástrojů
- základní znalosti chovu drobných zvířat
- technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce v obor

Časové vymezení předmětu

- 7., 8. ročník , 1 hodina týdně (žáci si volí pouze v jednom z těchto ročníků)

Organizační vymezení předmětu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- exkurze

**Zařazení průřezových témat
(viz tabulka)**

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k hledání a vybírání vhodných způsobů práce
- k posuzování vlastního pokroku a propojování poznatků s různých vzdělávacích oblastí
- k získávání nových informací o materiálech a pracovních postupech
- podporuje samostatnost, tvořivost a osobní zdokonalování

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede

- k promýšlení a plánování práce
- využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení problémů
- nabízí vhodná řešení a postupy k odstraňování chyb a nezdarů

Kompetence komunikativní

Učitel vede

- k naslouchání připomínek ostatních ke své práci a k vhodné reakci
- k zvládnutí jednoduché technické dokumentace
- k využívání informačních prostředků a technologií pro zkvalitnění práce
- k využívání odborné literatury a informací z medií

Kompetence občanské

Učitel

- trvá na respektování základních principů společenského chování a jednání
- odmítá útlak a hrubé zacházení ve skupině spolužáků
- vychovává k pozitivnímu vztahu k přírodě, majetku a tradicím
- vede žáky k respektu k dospělým a ohleduplnosti ke spolužákům, zejména dívkám

Kompetence sociální a personální

Učitel

- napomáhá ke spolupráci ve skupině, rozdělování pracovních úkolů
- vede žáky k věcné argumentaci a spoluúčasti na výsledku
- podporuje příjemnou a tvůrčí atmosféru v pracovní skupině žáků

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- vede k správné volbě vhodných pracovních nástrojů a materiálů
- usměrňuje žáky v orientaci na budoucí profesi
- pomáhá s výběrem správných pracovních postupů, nákup materiálu surovin pro práci

Očekávané výstupy RVP

Žák :

6. sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
7. navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovnává jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
8. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
9. dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
10. volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
11. pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
12. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
13. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
14. dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
15. provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
16. ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
17. správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
18. dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
19. používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
20. připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
21. dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
22. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni
33. orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
34. posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
35. využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání
36. prokáže v modelových situacích schopnost prezentovat své osoby při vstupu na trh práce

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ /7.,8.ročník/			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	X	X	X	X	X	X
7. ročník			EGS1	MKV1	ENV3 ENV4	
8. ročník				MKV1	ENV3 ENV4	
9. ročník	X	X	X	X	X	X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PĚSTITESTVÍ A CHOVATELSTVÍ (7. ,8. ročník)		
Průřezové téma:		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS 1 Evropa a svět nás zajímá	X	Různé úpravy okrasných zahrad	Různé úpravy okrasných zahrad	X
EGS 2 Objevujeme svět a Evropu	X			X
EGS 3 Jsme Evropané	X			X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ			(7.,8. ročník)
Průřezové téma:		Multikulturní výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
MKV 1 Kulturní diference	X	Využití znalostí příslušníků jiných etnik	Využití znalostí příslušníků jiných etnik	X	
MKV 2 Lidské vztahy	X			X	
MKV 3 Etnický původ	X			X	

MKV 4 Multikulturalita	X	-		X
MKV 5 Princip sociálního smíru a solidarity	X			X

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ (7. a 8. ročník)		
Průřezové téma:		Environmentální výchova		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV 1 Ekosystémy	X			X
ENV 2 Základní podmínky života	X			X
ENV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X			X

ENV 4 Vztah člověka k prostředí	X	Naše obec a příroda v ní, změna v potřebě půdy	Naše obec a příroda v ní, změna v potřebě půdy	X
--	---	---	---	---

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ		7., 8 ROČNÍK
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
* volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin /10/	Základní podmínky pro jednotlivé druhy rostlin, nároky na živiny ,závlivku, světlo. Vhodná stanoviště	ENV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam ochrany přírody, změny v krajině.)
* přesazuje a množí pokojové květiny, podle způsobu pěstování vybírá vhodné umístění /10/	Okrasné rostliny. Charakteristika jednotlivých okrasných rostlin. Okrasné dřeviny, květiny, pokojové rostliny. Odlišné způsoby pěstování.	ENV 4 - Vztah člověka k prostředí (naše obec a příroda v ní - změny v potřebě půdy)
* pěstuje a využívá květiny pro výzdobu /11/	Množení rostlin semeny, řízkováním, dělením. Cibulové rostliny – rychlení pro využití k výzdobě/Vánoce, Velikonoce/.	EGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (Evropa a svět, různé úpravy okrasných zahrad.)
* zvládá aranžování suchých i živých květin a využívá je k výzdobě interiéru bytu /11/	Aranžování sušených květin,trav, různé vazby a dekorace.	MKV 1 – Kulturní diference (Využití znalostí příslušníků jiných etnik)
* navrhuje a osazuje dekorační balkónové truhlíky, dbá na estetické sladění a výběr rostlin se stejným nárokem na pěstování /11/	Úprava obytného balkonu.	VV - Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatnění tvůrčí činnosti.
* používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu /12/	Využití vhodných pracovních a ochranných pomůcek při práci.Drobná údržba a oprava nářadí, jejich správné uložení.	ZE – Životní prostředí, změny klimatu
* prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty /13/	Drobná zvířata v domácnosti, výběr vhodného zvířete vzhledem k jeho nárokům na prostor potravu a čas.	PŘ - Biologie rostlin, podmínky pro růst rostlin
* dodržuje technologickou kázeň, zásady, hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty /14/	Hygienické požadavky pro chov zvířat, bezpečnost pro rodinné příslušníky a okolí.	PŘ - Drobná zvířata vhodná k chovu v domácím prostředí
* zajišťuje hygienu a bezpečný kontakt se zvířaty a zná možná nebezpečí alergií /14/	Výchova a bezpečný pohyb se zvířetem na veřejných prostranstvích.	PV - Svět práce - povolání, architekt, aranžér.

Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět :	SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu	/2. stupeň/
---	--------------------

1. Obsahové , časové a organizační vymezení

Nepovinný vyučovací předmět Sportovní hry je tvořen částí obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova ze vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Vzdělávání v předmětu sportovní hry na 2. stupni ZŠ je zaměřeno zejména na :

- zkvalitnění herních dovedností ve florbalu a ve fotbalu
- zkvalitnění dovedností žáků v roli rozhodčího a organizátora soutěží
- poznávání vlastních pohybových možností a zájmů
- prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu v závislosti na kvalitě zvládnutí motorických dovedností, uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí v tělovýchovných činnostech, vytváření smyslu pro fair play
- rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání žáků
- reprezentaci školy ve sportovních soutěžích

Učivo :

- herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace ve florbalu
- doplňkový sport : fotbal

Časové vymezení předmětu

- 6. – 9. ročník , 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v tělocvičně a na fotbalovém hřišti .

Zařazení průřezových témat (viz tabulka)

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vedeme žáka k osvojování nových pohybových dovedností, správného držení těla
- Vysvětlujeme základní poznatky o anatomii a fyziologii pohybových činností
- Vytváříme podmínky pro získání vědomostí a dovedností žáka jako hráče, rozhodčího, organizátora, poskytovatele první pomoci.
- Vedeme žáka k pochopení a správnému používání tělocvičného názvosloví a dalších poznatků z oblasti tělovýchovy a sportu (historie, technika, taktika, tréninkové metody, organizace soutěží).
- Poskytujeme žákovi dostatečnou zpětnou vazbu při korekci chyb a upevňování správného provedení pohybu, vedeme žák k sebehodnocení vlastní činnosti i k hodnocení druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáka k samostatnému rozhodování při volbě pohybových činností, techniky a taktiky, sportovního náčiní, organizaci a zabezpečení tělovýchovných akcí.

- Požadujeme po žákovi vyhodnocení úrazových rizik při realizaci konkrétní pohybové činnosti a označení možností jejich předcházení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáka k asertivnímu a přiměřenému chování i ve vypjatých emocionálních situacích.
- Vedeme žáka ke schopnosti naslouchání pokynů a názorů jiných osob při tělovýchovné činnosti (spoluhráč, učitel, trenér, rozhodčí) a k přiměřenému a srozumitelnému vyjadřování vlastních názorů.
- Vytváříme dostatek příležitostí pro komunikaci s při sportovních soutěžích s jinými školami (soutěže, turnaje, další společné akce).
- Seznamujeme žáka s možností využívání dalších komunikačních a informačních zdrojů v oblasti tělovýchovy a sportu (internet, televize, časopisy, odborná literatura).

Kompetence občanské

- Vedeme žáka k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví, do jejich organizování , propagaci a reprezentaci v rámci školy i obce, význam sportovní reprezentace země pro pocit sounáležitosti a národní hrdosti, ale i vzájemného poznávání národů a spolupráce.
- Seznamujeme žáka s profesními nároky na zdraví a tělesnou zdatnost (volba povolání).
- Vyžadujeme po žákovi posuzování vlivu provádění řízené pohybové činnosti pro vlastní zdraví , tělesnou zdatnost , řešení krizových situací (sebeobrana, únik z ohrožené oblasti, přežití v přírodě) a obranu země.

Kompetence sociální a personální

- Vyžaduje dodržování pravidel sportovních odvětví v duchu sportovní etiky .
- Učíme žáka objektivně hodnotit výkony a práci svou i ostatních, učí chápat odlišné osobnostní kvality jedinců i jejich názory.
- Požadujeme po žákovi respektování pravidel při práci v týmu , podřizování osobních zájmů zájmu celku.
- Umožňuje každému žákovi zažít úspěch .
- Vytváříme pro žáka situace pro zastávání různých rolí (hráč, kapitán družstva, rozhodčí, organizátor), využíváme možnosti působení různého prostředí , podmínek a situací (plavání, lyžování, dlouhé pochody, běh, táboření ,sebeobrana, atd.) k rozvoji odvahy, vytrvalosti a soběstačnosti .

Kompetence pracovní

- Učíme žáka připravovat a uklízet sportoviště , náradí , náčiní a další materiál při různých tělovýchovných příležitostech a akcích.
- Zapojujeme žáka do pomocných prací (měření času, rozhodování zápasů, atd.)
- Vedeme žáka k plánování činnosti, dodržování pravidel, povinností a závazků.
- Seznamujeme žáka s fenoménem sportu a tělovýchovných činností na komerční bázi, jeho významem, kladnými i zápornými stránkami pro společnost z hlediska sociálního, ekonomického i ochrany životního prostředí.

Očekávané výstupy RVP

Činnosti ovlivňující zdraví

Žák :

1. aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu , některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
2. usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
3. samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
4. odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
5. uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Žák:

6. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a
7. tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
8. posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení

Žák:

9. užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, divák, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
10. naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
11. dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
12. rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
13. sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
14. zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
15. zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ						
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:			SPORTOVNÍ HRY /2. STUPEŇ/			
ROČNÍK	1. OSV	2. VDO	3. EGS	4. MKV	5. ENV	6. MEV
6. ročník	OSV 1 OSV 2	VDO 1				
7. ročník	OSV 1 OSV 2	VSO 1				
8. ročník	OSV 1 OSV 2	VSO 1				
9. ročník	OSV 1 OSV 2	VDO 1				

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět :		SPORTOVNÍ HRY			(2. stupeň)
Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova			
Kód TOPT	Téma				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
OSV 1 Osobnostní rozvoj	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace)	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace	Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace	
OSV 2 Sociální rozvoj	Komunikace	Komunikace	Komunikace	Komunikace	
OSV 3 Morální rozvoj					

**ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V CHARAKTERISTICE
VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**

Vyučovací předmět :		SPORTOVNÍ HRY (2. stupeň)		
Průřezové téma:		Výchova demokratického občana		
Kód TOPT	Téma			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1 Občanská společnost a škola	Organizace turnajů	Organizace turnajů	Organizace turnajů	Organizace turnajů
VDO 2 Občan, občanská spol. a stát				
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě				

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
---	--	--	--	--

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT:		SPORTOVNÍ HRY	(2.stupeň)
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY	
* podle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce , herní systémy a kombinace /6/	Florbal /H/ Výběr místa, držení hokejky. Vedení míčku tažením a tlačáním, dribling hokejový a florbalový.	VO – Sport jako společenský fenomén Z – Úspěšné florbalové země OSV 1 – Osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace)	
* dodržuje zvolenou taktiku hry /10/	Krytí míčku před soupeřem, hra při vhazování. Přihrávky a přejímání míčku v klidu a v pohybu. Odebírání míčku, obcházení hráče.	OSV 2 – Sociální rozvoj (kooperace, kompetice, zvládání situací soutěže, konkurence) VDO 1 – Občanská společnost a škola (organizace florbalového turnaje)	
* rozhoduje utkání ve florbalu /11/	Střelba (forhend, bekhend) z místa , po vedení míčku a po nahrávce. Činnost brankáře (základní pozice a postoj, chytání a vyrážení míčku, činnost při útoku volného hráče s míčkem, činnost při hře za brankou, zmenšování střeleckého úhlu, přihrávání).	VZ – Pohybová aktivita a zdraví	
* spolupracuje při přípravě turnaje /13/	Základy herních systémů: obranné systémy (územní obrana, osobní obrana), útočné systémy: rychlý protiútok, postupný protiútok, přesilová hra. Utkání na menším hřišti (4x4) – miniflorbal. Doplňková hra – fotbal.		

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsob hodnocení a klasifikace žáků

Žáci jsou v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a s klasifikačním řádem školy (součást školního řádu) hodnoceni tradiční pětistupňovou klasifikací, slovním hodnocením v případě žádosti zákonného zástupce žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a doporučení školského poradenského zařízení. Při průběžném hodnocení je možno využívat různé formy od klasifikace přes bodové hodnocení, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků.

Při hodnocení žáků bereme do úvahy, že výsledky výuky můžeme rozdělit na očekávatelné a neočekávatelné. Výsledky očekávatelné odpovídají cílům výuky pro kognitivní, afektivní a psychomotorickou oblast. Dále zde však působí celá řada dalších vlivů, které jsou v pedagogické teorii označovány jako „skryté kurikulum“, působí na proces výuky, ale není možné je vždy důsledně identifikovat a kontrolovat.

Při hodnocení žáků se jedná o systematický proces, jehož cílem je zjištění úrovně kvality dosahovaných očekávaných výstupů a utvářených kompetencí žáků a jejich porovnání s předpokládaným stavem formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení žáka učitelem má především tyto funkce :

- zpětná vazba pro učitele o jeho práci, o úrovni dosažení stanovených cílů výuky
- zpětná vazba pro žáka o dosažené úrovni výkonu a prospěchu (žák má vědět, čeho a jaké úrovně má dosáhnout, učitel musí své hodnocení vyjádřit tak, aby se žák dozvěděl, jaké úrovně skutečně dosáhl a jak má případně dále postupovat)
- motivace pro žáka (v případě pozitivního hodnocení zažití pocitu úspěchu, v opačném případě pobídka pro další práci a možnost dosažení lepšího hodnocení)
- podklad pro vedení záznamů o prospěchu žáka

Při hodnocení žáků je možno využívat celou řadu typů hodnocení, a to:

- formativní hodnocení
- finální (shrnující) hodnocení
- normativní hodnocení
- kriteriální hodnocení
- diagnostické hodnocení
- interní hodnocení
- externí hodnocení
- neformální hodnocení
- formální hodnocení
- průběžné hodnocení
- závěrečné hodnocení
- objektivní hodnocení
- hodnocení průběhu
- hodnocení výsledku

Způsob hodnocení volíme podle aktuální situace a cíle výuky. Hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, systematické, objektivní, validní (soulad mezi obsahem hodnocení a hodnocené oblasti) a co nejčastější (zpětná vazba). Hodnotíme takovým způsobem, aby žák dostal vyčerpávající informaci o úrovni svého výkonu a

důvodech konkrétního hodnocení, dbáme na to, aby žák nepociťoval ohrožení a nedocházelo ke snižování jeho důstojnosti, ale aby žák vnímal hodnocení jako pomoc, ocenění i drobného pokroku ve své práci, povzbuzení do další práce. Výrazně preferujeme posilování vnitřní motivace žáků. Využíváme zkoušení ústní i písemné: ústní referát, přednes literárního textu, dramatizaci, moderování, písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení, vědomostní a dovednostní testy (Kalibro, Scio, Cermat) modelové a problémové úkoly, rébusy, křížovky, kvízy a další hodnocení činnosti a výsledků práce žáka podle charakteru vyučovacího předmětu, jako je např. motorická činnost v tělesné výchově, zpěv a hra na hudební nástroj v hudební výchově, výrobky a technika zacházení s materiály a nástroji v pracovním vyučování, výkresy apod. ve výtvarné výchově, laboratorní práce v přírodopisu, fyzice, chemii atd. Hodnotíme samostatnou práci, práci ve skupinách a při projektech, domácí úkoly. Vhodně využíváme i hodnocení ostatními žáky a sebehodnocení. V případě rozsáhlejších písemných prací dbáme na jejich rovnoměrné rozložení v jednotlivých dnech i celém klasifikačním období (koordinují a zodpovídají třídní učitelé).

Uspořádané soubory prací žáků shromážděné za určité časové období je možné doplňovat dalšími záznamy a informacemi učitelů, rodičů a spolužáků a vytvářet tzv. portfolio.

O výsledcích hodnocení jsou zákonní zástupci žáků průběžně informováni prostřednictvím žákovské knížky, při třídních schůzkách, konzultačních dnech a konzultačních hodinách jednotlivých vyučujících. Souhrnným hodnocením v každém ročníku za každé pololetí je vysvědčení. Výstupní hodnocení se vydává na konci 1. pololetí v posledním roce plnění školní docházky, dále též žákům 5. a 7. ročníku, pokud se hlásí k přijetí na střední školu.

6.1.2 Kritéria hodnocení žáků

Kritéria hodnocení žáků se odvíjejí od cílů školního vzdělávacího programu, resp. od jednotlivých klíčových kompetencí, které mají žáci během školní docházky v jednotlivých vyučovacích předmětech získávat, a vycházejí z výše uvedených pravidel pro hodnocení žáků. Kritéria hodnocení žáků jsou podrobněji rozpracována v **Pravidlech hodnocení žáků** (součást Školního řádu, viz Příloha č. 1).

6.2 Autoevaluace školy

6.2.1 Oblasti, cíle a kritéria autoevaluace

Vlastní hodnocení školy jako druh sebereflexe školy je zaměřeno zejména na plnění cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, oblasti ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, kde je potřeba se zlepšit, včetně návrhu příslušných opatření a účinnosti opatření z předchozích vlastních hodnocení. Hodnotí se:

1. Koncepce rozvoje školy

- a) přiměřenost a srozumitelnost
- b) soulad koncepce rozvoje školy s ŠVP, rozpracování cílů školy v ŠVP
- c) seznámení učitelů s cíli školy a ŠVP

2. Podmínky vzdělávání

- a) lidské zdroje (úvazky učitelů vzhledem k jejich odborné a pedagogické způsobilosti, kvalifikace výchovného poradce, metodika prevence sociálně-patologických jevů, atd.)
- b) materiální zdroje (velikost a vhodnost řešení prostorů školy vzhledem k počtu žáků, technický stav budov, počet odborných učeben a jejich vybavení vzhledem k potřebám ŠVP, tělovýchovné zařízení a jeho vybavenost, vybavení pro výuku

pracovních činností, vybavení žáků učebnicemi a pomůckami vzhledem k potřebám ŠVP, vybavení ICT, využívání materiálního zázemí školy širší veřejností)

- c) bezpečnost prostředí, odhalování a prevence rizik

3. Finanční zdroje

Přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu přímých nákladů, provozních prostředků a ostatních zdrojů.

4. Školní vzdělávací program

Přiměřenost ŠVP podmínkám školy a možnostem žáků, vypracování individuálních vzdělávacích plánů pro žáky s speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané a talentované.

5. Organizace a průběh vzdělávání

- a) organizace vzdělávacího procesu školy (rozvrh hodin, školní řád, vnitřní informační systém školy, interakce se zřizovatelem, rodiči, atd.)
- b) vyučování (vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k předpokladům žáků, vhodnost metod výuky k vymezeným cílům a obsahu výuky, rozsah využití pomůcek, učebnic a ostatních didaktických pomůcek, využívání různých organizačních forem výuky, komunikace ve vyučování, vhodnost učebních úloh, vhodnost využitých metod hodnocení žáků učitelem)
- c) učení se žáků (aktivita a zapojení žáka ve výuce, využívání samostatné a týmové práce žáků, sebehodnocení žáka)

6. Kultura a klima školy

- a) podpora školy žákům (podpora sebedůvěry žáků, povzbuzování, očekávání úspěchu, poskytování zpětné vazby, převaha odměn a pochval nad tresty, předcházení konfliktům a jejich řešení, práce s žákovskou radou)
- b) spolupráce s rodiči (podávání informací rodičům o dění ve škole, zapojení rodičů do života školy, podpora rodičů při učení dětí, spolupráce školské rady a vedení školy.
- c) vzájemné vztahy (vzájemný respekt a podpora pracovníků školy a žáků, spolupráce se zřizovatelem a místní komunitou)
- d) výchovné poradenství (spolupráce školy a školských poradenských zařízení, prevence sociálně - patologických jevů, informace a poradenství v přípravě na budoucí povolání, spolupráce s úřady práce)
- e) práce třídního učitele (koordinace a informovanost žáků a učitelů třídy, komunikace uvnitř a vně třídy).

7. Řízení školy

- a) plánování (plánování lidských, materiálních a finančních zdrojů)
- b) organizace školy (organizační struktura školy a organizační řád, delegování pravomocí a úkolů, správa, přenos dat a informací uvnitř školy, činnost poradních, metodických a samosprávných orgánů)
- c) vedení lidí (týmová práce, komunikace, poskytování zpětné vazby a informací, podpora učitelů při zavádění pozitivních změn, vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů, hospitační činnost, další vzdělávání pedagogických pracovníků.

8. Výsledky vzdělávání

- a) zjišťování výsledků vzdělávání (nástroje využívané k měření výsledků vzdělávání, systematickosti zjišťování výsledků vzdělávání, účelnost využívání statistických informací a dat pro srovnávání)
- b) hodnocení výsledků vzdělávání (hodnocení zjištěných výsledků žáků, srovnání zjištěných výsledků žáků vzhledem k minulému hodnocení, hodnocení zjištěných výsledků na úrovni školy, srovnání zjištěných výsledků na úrovni školy vzhledem k minulému hodnocení, hodnocení výsledků ve vybraných předmětech, výsledky a úspěšnost žáků při přijímacím řízení)

9. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- a) celkové hodnocení využívání lidských zdrojů (efektivita využívání kvalifikace učitelů, efektivita využívání kvalifikace ostatních pracovníků školy).
- b) celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů (efektivita využívání prostor a budov školy, efektivita využívání pomůcek a učebnic, efektivita využívání ICT).
- c) celkové využívání finančních zdrojů (efektivita využívání přímých nákladů, rozpočtových zdrojů a ostatních prostředků, účelnost vynakládání finančních prostředků na zdokonalování školy)
- d) dopad vlastního hodnocení a zdokonalování školy (korekce cílů a hodnot školy, korekce ŠVP, revize strategie vlastního hodnocení školy, revize plánu zdokonalování školy).

6.2.2 Nástroje autoevaluace

- hospitační a kontrolní činnost vedení školy
- závěry z jednání pedagogických rad
- rozhovory s pracovníky školy
- rozhovory s žáky a zákonnými zástupci
- analýza školní dokumentace a žákovských prací
- dotazníková šetření
- prohlídka a kontrola prostor a vybavení školy
- závěry kontrolní činnosti (ČŠI, zřizovatel, další instituce dle platné legislativy)
- statistické vyhodnocování údajů dokumentace (např. prospěch - Bakaláři)
- srovnávací testy (Kalibro, Scio, Cermat)
- závěry jednání školské rady
- finanční vypořádání dotací, vyúčtování a použití dalších prostředků
- výsledky inventarizace majetku
- úspěšnost žáků při přijímání na střední školy
- úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách
- analýza činnosti žákovské rady, jednání třídních schůzek
- výroční zpráva a vlastní hodnocení školy
- podněty, náměty a připomínky ze stany veřejnosti
- SWOT analýza

6.2.3 Časové rozvržení autoevaluační činnosti

Časové rozvržení provádění autoevaluačních činností bude vzhledem k měnícím se podmínkám v činnosti školy konkretizováno vždy v **Plánu evaluace** (viz Příloha č. 2) , který je součástí **Plánu činnosti školy** pro příslušný školní rok , v případě potřeby operativně upravováno a aktualizováno z důvodu zajištění rychlého přenosu zpětné vazby a zajištění optimalizace průběhu autoevaluačních procesů. Nebude tedy nutno každoročně aktualizovat celý ŠVP.

Autoři vyučovacích osnov jednotlivých předmětů ŠVP

Zkratka:	Vyučovací předmět:	Zpracoval/a/:
ČJ	Český jazyk 1.st.	Mgr. Vladimíra Jarolímková
ČJ	Český jazyk 2.st.	Mgr. Blanka Zajíčková Mgr. Jana Zouchová
AJ	Anglický jazyk 1. – 3.roč.	Dagmar Sabonová
AJ	Anglický jazyk 4. – 9. roč	Anna Hájková
MA	Matematika 1.st.	Mgr. Anna Budková
MA	Matematika 2.st.	Jiřina Zorková /6. a 7. roč./ Mgr. Václav Novotný /8. a 9. roč./
IN	Informatika 4. a 5 .roč.	Naděžda Beldíková
IN	Informatika 6. a 7. roč.	Jiřina Zorková
ČS	Člověk a jeho svět 1.st.	Naděžda Beldíková PhDr. Lenka Havlíčková
DĚ	Dějepis 2.st.	Mgr. Blanka Weberová
VO	Výchova k občanství 2.st.	Mgr. Blanka Weberová
FY	Fyzika 2.st.	Mgr. Václav Novotný Jiřina Zorková
CH	Chemie 8. a 9.roč.	Mgr. Jana Němotová Mgr. Milena Novotná
PŘ	Přírodopis 2.st.	Mgr. Jana Němotová Mgr. Milena Novotná
ZE	Zeměpis 2.st.	Ing. Jaroslava Tichá
HV	Hudební výchova 1.st.	Dagmar Sabonová
HV	Hudební výchova 2.st.	Karel Čihák
VV	Výtvarná výchova 1.st.	Mgr. Anna Budková
VV	Výtvarná výchova 2.st.	Bc. Julie Holobradová
VZ	Výchova ke zdraví 6. – 8. roč.	Mgr. Jana Němotová Mgr. Milena Novotná Mgr. Jana Zouchová
TV	Tělesná výchova 1.st.	Mgr. Jindřiška Kušniráková
TV	Tělesná výchova 2.st.	PaedDr. Miloš Petřík
PV	Pracovní výchova 1.st.	Naděžda Beldíková PhDr. Lenka Havlíčková
PV	Pracovní výchova 2.st.	PaedDr. Miloš Petřík
NJ	Německý jazyk 7. – 9. roč.	Mgr. Dana Petříková /ext./
EV	Ekologická výchova 7. a 8. roč.	Mgr. Jana Němotová Mgr. Milena Novotná
PP	Počítačové praktikum 7. a 8. roč.	Jiřina Zorková
ZS	Zeměpisný seminář 8.roč.	Ing. Jaroslava Tichá
DS	Dějepisný seminář 9.roč.	Mgr. Blanka Weberová
CHP	Chemická praktika 8. a 9.roč.	Mgr. Jana Němotová Mgr. Milena Novotná
CČJ	Cvičení z českého jazyka 9.roč.	Mgr. Blanka Zajíčková Mgr. Jana Zouchová
PCH	Pěstitelství a chovatelství 7. a 8.r.	Mgr. Miroslava Hanusová
SH	Sportovní hry 2.st.	PaedDr. Miloš Petřík